

CZĘŚĆ PIERWSZA UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. ZAŁOŻENIA FORMALNO – PRAWNE

1.1. Wstęp

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

„Studium...” nie jest aktem prawa miejscowego, ale jego ustalenia są wiążące dla ustaleń planów miejscowych. Ponadto „studium...” pełni funkcje koordynujące względem ustaleń planów miejscowych i jako dokument przyjmowany uchwałą Rady Gminy podlega nadzorowi Wojewody, co do zgodności z prawem. Jego zadaniem jest także promocja gminy.

„Studium...” sporządza się obligatoryjnie dla całego obszaru w granicach administracyjnych gminy, uwzględniając wytyczne zawarte w planach wyższego rzędu oraz w planach i programach obowiązujących na szczeblu lokalnym, a w szczególności w „Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju”, „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa”, „Strategii rozwoju województwa”, „Strategii Rozwoju Gminy”.

1.2. Podstawa prawna opracowania

1.2.1. **Podstawę prawną sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew stanowią:**

- 1.2.1.1. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- 1.2.1.2. Uchwała Nr XLVIII/378/14 z dnia 30 czerwca 2014 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew,
- 1.2.1.3. umowa nr 83/14 zawarta w dniu 1.09.2014 r. w Parzęczewie pomiędzy Gminą Parzęczew, a Pawłem Szybiłskim.

1.3. Podstawa opracowania:

1.3.1. Ustawy, Rozporządzenia i Uchwały:

- 1.3.1.1. Podstawę opracowania zmiany „studium...” stanowią:
 - 1.3.1.1.1. Obowiązujące akty prawne wraz z późniejszymi zmianami,
 - 1.3.1.1.2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
 - 1.3.1.1.3. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
 - 1.3.1.1.4. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
 - 1.3.1.1.5. Ustawa z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy, organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw,
 - 1.3.1.1.6. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie,
 - 1.3.1.1.7. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane,
 - 1.3.1.1.8. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne,
 - 1.3.1.1.9. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
 - 1.3.1.1.10. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska,
 - 1.3.1.1.11. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - 1.3.1.1.12. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,

- 1.3.1.1.13. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- 1.3.1.1.14. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach,
- 1.3.1.1.15. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
- 1.3.1.1.16. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- 1.3.1.1.17. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- 1.3.1.1.18. Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- 1.3.1.1.19. Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych,
- 1.3.1.1.20. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- 1.3.1.1.21. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- 1.3.1.1.22. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie,
- 1.3.1.1.23. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze,
- 1.3.1.1.24. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie
- 1.3.1.1.25. Rozporządzenie Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne,
- 1.3.1.1.26. Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników,
- 1.3.1.1.27. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem,
- 1.3.1.1.28. Uchwała Rady Narodowej Miasta Łodzi Nr X/41/85 z dnia 23 września 1985 r. w sprawie uznania niektórych terenów zadrzewionych na obszarach wsi województwa łódzkiego za parki wiejskie, ochrony tych parków i zarządzania nimi.

1.3.2.Plany i programy:

- 1.3.2.1. Aktualizacja Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego (Uchwała Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r.),
- 1.3.2.2. Aneks Wojewódzkiego Programu Małej Retencji dla województwa łódzkiego, marzec 2010 r., Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi i Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi, Łódź;
- 1.3.2.3. Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Parzęczew
- 1.3.2.4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew, (Uchwała Nr XXXVIII/355/09 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 30 listopada 2009 roku).
- 1.3.2.5. Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew - Uchwała Nr XXXI/380/05 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 31 marca 2005 r. ,

- 1.3.2.6. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmującej obszar położony we wsi Piaskowice - Uchwała Nr XXIV/236/08 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 30 października 2008 r.
- 1.3.2.7. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmująca obszar położony we wsi Skórka - Uchwała Nr XLVII/426/10 Rady Gminy w Parzęczewie.
- 1.3.2.8. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmująca obszar położony we wsi Chociszew - Uchwała Nr XLVII/428/10 Rady Gminy w Parzęczewie.
- 1.3.2.9. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmująca obszar położony we wsi Orła - Uchwała Nr XIII/93/11 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 29 września 2011 roku.
- 1.3.2.10. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmująca obszar położony w sołectwach Śliwniki oraz Wytrzyszczki - Uchwała Nr XIII/95/11 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 29 września 2011 roku.
- 1.3.2.11. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew dla obszaru położonego we wsi Anastazew - Uchwała nr XXI/157/12 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 26 kwietnia 2012 roku.
- 1.3.2.12. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmującej obszar położony w miejscowości Parzęczew - Uchwała Nr XXIV/183/12 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 5 września 2012 roku.
- 1.3.2.13. Uchwała Nr XXXI/238/13 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 7 lutego 2013 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmująca obszar położony we wsi Orła
- 1.3.2.14. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmującej obszar położony w sołectwach Parzęczew, Ignacew Folwarczny, Ignacew Rozlazły, Śniatowa, oraz Skórka - Uchwała Nr XXXI/245/13 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 7 lutego 2013 roku.
- 1.3.2.15. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew obejmującej obszar położony we wsiach: Pustkowa Góra, Orła i Parzęczew - Uchwała Nr XXXVIII/301/13 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 26 września 2013 roku.
- 1.3.2.16. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew obejmującej obszar położony we wsiach: Żelgoszcz, Florentynów oraz Tkaczewska Góra - Uchwała Nr XLIV/357/14 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 13 marca 2014 roku.
- 1.3.2.17. Opracowanie ekofizjograficzne do planu zagospodarowania przestrzennego województwa Łódzkiego, marzec 2008, BPPWŁ.
- 1.3.2.18. Strategia Rozwoju Powiatu Zgierskiego na latach 2013 – 2020.
- 1.3.2.19. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Parzęczew.
- 1.3.2.20. Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego 2012, Zarząd Województwa Łódzkiego.
- 1.3.2.21. Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2013 roku Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź.
- 1.3.2.22. Wojewódzki Program Małej Retencji dla województwa łódzkiego, marzec 2010 r., Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi i Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi, Łódź.
- 1.3.2.23. Wojewódzki Program Małej Retencji dla województwa łódzkiego Synteza, październik 2005, BIPROMEL Sp. z o.o. Biuro Studiów i Projektów Gospodarki Wodnej Rolnictwa, Warszawa.

1.3.2.24. „ZSROW Fundacji PRYM dla obszaru Gminy Parzęczew: Parzęczew, Zgierz, Wartkowice, Dalików, Łęczyca”,

1.3.2.25. Plan gospodarki odpadami dla Gminy Parzęczew.

1.3.2.26. Strategia Rozwoju Gminy Parzęczew na lata 2020+.

1.4. Celowość i zasady opracowania „studium...”

Podstawowym celem sporządzania „studium” jest identyfikacja uwarunkowań rozwojowych Gminy Parzęczew wynikających ze sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, zagospodarowania przestrzennego, następnie zidentyfikowania obszarów problemowych oraz określenia polityki przestrzennej gminy, wpisanej w politykę regionalną oraz krajową. Zasady opracowania „studium...” zawarte są w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Uwzględniając zasady zawarte w rozdziale 2, art. 10 pkt. 1, sporządzając „studium...” należy zawrzeć w opracowaniu uwarunkowania wynikające z:

1.4.1. dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,

1.4.2. stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,

1.4.3. stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,

1.4.4. stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,

1.4.5. warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,

1.4.6. zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,

1.4.7. potrzeb i możliwości rozwoju gminy,

1.4.8. stanu prawnego gruntów,

1.4.9. występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,

1.4.10. występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,

1.4.11. występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,

1.4.12. występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,

1.4.13. stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,

1.4.14. zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,

1.4.15. wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Określenie kierunków w/w obszarach poprzedzone jest analizą dokumentacji oraz inwentaryzacją terenu. Zakres badań dla terenu Gminy Parzęczew obejmuje:

- analizę ustaleń obowiązujących na terenie Gminy dokumentów planistycznych,
- analizę struktury funkcjonalno – przestrzennej obszaru Gminy,
- analizę i ocenę zgłoszonych do „Studium...” wniosków,
- analizę stanu prawnego gruntów,
- analizę uwarunkowań w zakresie stanu środowiska przyrodniczego i jego ochrony,
- analizę stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- analizę systemów komunikacji z zakresu dróg krajowych, powiatowych i gminnych,
- analizę istniejącego uzbrojenia terenu.

Ze względu na znaczne różnice funkcjonalne obszaru wiejskiego Gminy, wyżej wymieniona problematyka została zilustrowana dla obszaru wiejskiego Gminy i pokazana na załącznikach graficznych, stanowiących materiał pomocniczy do opracowania plansz „Uwarunkowań rozwoju”, które obrazują:

- strukturę funkcjonalno – przestrzenną,
- uwarunkowania kulturowe,
- zasoby i ochronę środowiska przyrodniczego,
- sieć i urządzenia infrastruktury technicznej,
- istniejący system komunikacji samochodowej i projektowane rozwiązania,
- stan prawny gruntów,
- zgłoszone wnioski osób prywatnych o zmianę przeznaczenia gruntów,
- obowiązujące i opracowywane plany miejscowe.

Całość najistotniejszych problemów stanowiących o uwarunkowaniach rozwoju gminy zebrana została na rysunkach – synteza uwarunkowań rozwoju gminy Parzęczew.

Wnikliwe przeprowadzenie analiz pozwoliło w następnym etapie prac planistycznych, na dokonanie syntezy uwarunkowań rozwoju Gminy Parzęczew i wyciągnięcie wniosków, na podstawie których w drugiej części niniejszego opracowania sformułowano zasady polityki przestrzennej Gminy oraz określono kierunki jej rozwoju.

1.5. Uzasadnienie i zakres zmian

Potrzeba zmiany istniejącego „studium...” wynika przede wszystkim z konieczności dostosowania go do istniejących obecnie oraz prognozowanych potrzeb rozwojowych Gminy Parzęczew. Obowiązujące „studium...” zostało wykonane w 2009 r. Jednak w wyniku upływu czasu, opracowanie w znacznej mierze straciło na aktualności. Nie zabezpiecza istniejących potrzeb Gminy i jej mieszkańców. Istnieje zatem konieczność przystosowania dokumentu do nowych warunków, w jakich funkcjonuje Gmina Parzęczew.

Ze szczegółowej analizy wniosków osób prywatnych złożonych do zmiany „studium...” wynika, że istnieje silna presja do zagospodarowania nowych terenów. Nie jest to jednak możliwe bez zmiany obowiązujących obecnie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, opracowanych dla obszaru wiejskiego Gminy. Jedyną możliwością odpowiedzi na zmieniające się potrzeby mieszkańców Gminy jest zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jednak w myśl przepisów prawa, nie może on naruszać ustaleń przyjętych w „studium...”.

Podsumowując, zakres zmian do uwzględnienia w nowym „studium...” obejmować powinien głównie:

- 1.5.1. dostosowanie do aktualnych przepisów prawa,
- 1.5.2. uwzględnienie aktualnych czynników i barier rozwoju stwarzanych przez środowisko przyrodnicze,
- 1.5.3. uwzględnienie istniejących obecnie na terenie Gminy form ochrony przyrody,
- 1.5.4. uwzględnienie obiektów o cechach zabytkowych, znajdujących się na terenie Gminy Parzęczew, z uwzględnieniem gminnej ewidencji zabytków
- 1.5.5. stworzenie zasad zagospodarowania na terenach w sąsiedztwie terenów objętych ochroną,
- 1.5.6. wyznaczenie obszarów do rozwoju form aktywności ludzkiej oraz obszarów, na których obowiązuje zakaz zabudowy bądź ograniczenie zabudowy, przy uwzględnieniu wniosków osób prywatnych złożonych do zmiany „studium...”,
- 1.5.7. wprowadzenie nowych terenów inwestycyjnych na obszarze Gminy,
- 1.5.8. uwzględnienie zadań wynikających z opracowań wyższego rzędu.

2. ANALIZA STANU ISTNIEJĄCEGO TERENU GMINY PARZĘCZEW

2.1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu.

2.1.1. Usytuowanie przestrzenne.

Gmina Parzęczew jest gminą wiejską położoną w centrum Polski w powiecie zgierskim, na północny zachód od Łodzi i Zgierza, i obejmuje obszar o powierzchni 103,9 km. Ponadto wchodzi ona w skład obszaru funkcjonalnego Województwa Łódzkiego i Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego (ŁOM). Gmina Parzęczew graniczy:

Od południa z Gminą Aleksandrów Łódzki i Gminą Dalików.

Od zachodu z Gminą Dalików i Gminą Wartkowice.

Od północy z Gminą Ozorków i Gminą Łęczycą

Od wschodu z Gminą Zgierz i Miastem Ozorków.

Zgodnie ze Statutem Gminy Parzęczew w gminie utworzone zostały 24 jednostki pomocnicze, w tym 23 sołectwa i jedno osiedle:

- 2.1.1.1. Bibianów.
- 2.1.1.2. Chociszew.
- 2.1.1.3. Chrzastów Wielki.
- 2.1.1.4. Florentynów.
- 2.1.1.5. Ignacew Folwarczny.
- 2.1.1.6. Ignacew Rozłazły.
- 2.1.1.7. Kowalewice.

- 2.1.1.8. Mariampol.
- 2.1.1.9. Mikołajew.
- 2.1.1.10. Mrożewice.
- 2.1.1.11. Opole.
- 2.1.1.12. Orła.
- 2.1.1.13. Parzęczew.
- 2.1.1.14. Pustkowa Góra.
- 2.1.1.15. Różyce.
- 2.1.1.16. Różyce Żmijowe.
- 2.1.1.17. Skórka.
- 2.1.1.18. Śliwniki.
- 2.1.1.19. Śniatowa.
- 2.1.1.20. Tkaczewska Góra.
- 2.1.1.21. Trojany.
- 2.1.1.22. Wielka Wieś.
- 2.1.1.23. Wytrzybszki.
- 2.1.1.24. Leźnica Wielka – osiedle.

Ponadto dla celów ewidencji gruntów i budynków (katastru nieruchomości) oraz planowania przestrzennego w gminie wydzielono 24 obręby, które obejmują następujące miejscowości:

- 2.1.1.24.1. Obręb Anastazew
- 2.1.1.24.2. Obręb Bibianów: Bibianów, Konstantki, Mamień, Florianki.
- 2.1.1.24.3. Obręb Chociszew: Chociszew, Radzibórz, Pustkowa Góra.
- 2.1.1.24.4. Obręb Chrzastów Wielki: Chrzastów Wielki.
- 2.1.1.24.5. Obręb Florentynów: Florentynów.
- 2.1.1.24.6. Obręb Ignacew Folwarczy: Ignacew Folwarczy, Gołaszyny, Ignacew Parzęczewski.

- 2.1.1.24.7. Obręb Ignacew Rozlazły: Ignacew Rozlazły, Ignacew Podleśny.
- 2.1.1.24.8. Obręb Kowalewice.
- 2.1.1.24.9. Obręb Mariampol: Mariampol, Sokola Góra. Nowomłynny, Nowa Jerozolima.
- 2.1.1.24.10. Obręb Mikołajew: Mikołajew.
- 2.1.1.24.11. Obręb Mrożewice: Mrożewice, Sulimy.
- 2.1.1.24.12. Obręb Opole: Opole Leźnica Wielka, Leźnica Wielka Osiedle.
- 2.1.1.24.13. Obręb Orła: Orła, Duraj.
- 2.1.1.24.14. Obręb Parzęczew.
- 2.1.1.24.15. Obręb Różyce: Różyce, Chrzastówek.
- 2.1.1.24.16. Obręb Różyce Żmijowe: Różyce Żmijowe, Kozikówka, Leźnica Wielka.
- 2.1.1.24.17. Obręb Skórka.
- 2.1.1.24.18. Obręb Stary Chrzastów.
- 2.1.1.24.19. Obręb Śliwniki Nowe: Śliwniki, Żelgoszcz.
- 2.1.1.24.20. Obręb Światowa: Światowa.
- 2.1.1.24.21. Obręb Tkaczewska Góra.
- 2.1.1.24.22. Obręb Trojany.
- 2.1.1.24.23. Obręb Wielka Wieś: Wielka Wieś, Janów.
- 2.1.1.24.24. Obręb Wytryszczki: Wytryszczki, Piaskowice, Julianki.

Charakterystyczną cechą Gminy Parzęczew jest współwystępowanie funkcji rolniczej, występującej głównie w jej północnej części oraz funkcji rekreacyjno-mieszkaniowej w części południowej, która wyróżnia się znaczną lesistością (co wiąże się z zielonym pierścieniem wokół Łodzi i jego północno - zachodnim odcinkiem). Ponadto Gmina Parzęczew charakteryzuje się niskim odsetkiem działalności przemysłowej, magazynowo-składowej oraz usługowej. Przez Gminę Parzęczew przebiegają drogi o znaczeniu międzynarodowym oraz krajowym - autostrada A-2 (Berlin – Moskwa) oraz wojewódzkim - droga wojewódzka Nr 469, dodatkowo przebiega tu linia kolejowa Łódź – Zgierz – Kutno – Gdańsk. Niestety dla funkcjonowania Gminy Parzęczew, istotną cechą wyżej wymienionej infrastruktury drogowej – autostrady A2 jest fakt, że posiada ona wyłącznie charakter tranzytowy. Najbliższy węzeł autostradowy, znajdujący się w miejscowości Emilia w Gminie Zgierz, znajduje się w odległości ponad 10 km od miejscowości gminnej Parzęczew. Natomiast droga wojewódzka Nr 469 nie stanowi ważnego ciągu komunikacyjnego dla gminy, ponieważ znajduje się w jej północnym krańcu i przebiega tylko przez trzy miejscowości: Różyce Żmijowe, Leźnicę Wielką oraz Opole. Linia kolejowa od 2015 roku będzie stanowić ważne połączenie dla gminy ze stolicą województwa – Łodzią oraz z innymi miejscowościami położonymi na jej przebiegu, w związku z uruchomieniem regularnych połączeń przez Łódzką Kolej Aglomeracyjną. Ponieważ przystanek tego przewoźnika został zlokalizowany w miejscowości Chociszew.

Zaludnienie gminy na dzień 31.12.2012 r. wynosiło 5036 mieszkańców, a jej powierzchnia 103,89 km² (wg Urzędu Statystycznego w Łodzi). Siedzibą Wójta Gminy, Rady Gminy, Urzędu Gminy jest miejscowość Parzęczew. Centralne usytuowanie siedziby gminy w Parzęczewie, sprawia, że jest ona względnie dostępna komunikacyjnie z każdej części obszaru gminy.

Stan zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew zanalizowany na podstawie inwentaryzacji w terenie odbytej na przełomie lat 2014/2015.

2.1.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu

Analiza zebranego w toku inwentaryzacji materiału wykazała, że w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy, zachodzą zmiany.

Na tym obszarze zlokalizowana jest zabudowa pełniąca odmienne funkcje: mieszkalną, usługową (usługi różnego typu: od drobnego rzemiosła, do hurtowni, a także usługi z zakresu administracji publicznej, opieki zdrowotnej, oświaty i edukacji), sakralne, kulturowe, przemysłowe i inne. Taka sytuacja dotyczy najstarszej części, którego zróżnicowane funkcje zlokalizowane obok siebie były wyrazem rozwoju gospodarczego, społecznego oraz przestrzennego miejscowości gminnej, a także odpowiedzią na aktualne potrzeby jego mieszkańców.

Szczegółowa analiza stanu zainwestowania oraz obszarów przeznaczonych pod zainwestowanie pozwala stwierdzić, że obecnie teren Gminy jest zainwestowany w około 20%. Zatem druga część terenów znajdujących się w granicach gminy jest według przyjętych kryteriów - niezainwestowana. Jednak nie znaczy to, że całe pozostałe 80% powierzchni stanowi rezerwę terenu pod rozwój przestrzenny gminy. Na terenie funkcjonują tereny leśne, bądź tereny otwarte – tereny rolne, wody powierzchniowe.

Rezerwa terenowa dla rozwoju gminy w granicach administracyjnych jest duża, jednak należy zaznaczyć, że także w obrębie terenów zainwestowanych, można wydzielić obszary, które obecnie wykorzystywane są nieefektywnie, należy zatem zmierzać do racjonalizacji i uporządkowanego sposobu korzystania z przestrzeni.

Na terenie Gminy Parzęczew można wyróżnić następujące typy zabudowy:

- 2.1.2.1. zabudowa mieszkaniowa,
- 2.1.2.2. zabudowa rekreacji indywidualnej,
- 2.1.2.3. zabudowa zagrodowa,
- 2.1.2.4. zabudowa usługowa,
- 2.1.2.5. zabudowa przemysłowa.

2.1.3. Zabudowa mieszkaniowa

Zabudowa mieszkaniowa na terenie gminy występuje w kilku formach: budynków mieszkalnych jednorodzinnych wolno stojących oraz bliźniaczych, a także budynków wielorodzinnych.

Niewątpliwie najbardziej rozpowszechnioną formą jest budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Forma architektoniczna budynków jednorodzinnych występujących na terenie zależy przede wszystkim od okresu, w jakim one powstały. Obok obiektów bryłowych z płaskim dachem (tzw. kostka polska) charakterystycznych dla budownictwa lat 70-tych oraz 80-tych występują także budynki nowsze, wykazujące zapoczątkowany od lat 90-tych trend powrotu do architektury tradycyjnej – jednopiętrowych domów, ze spadzistymi dachami i poddaszem zaadaptowanym na cele mieszkaniowe. Projekty domów pochodzą w głównej mierze z katalogów, co wpływa na unifikację zabudowy gminy z zabudową pozostałych regionów Polski.

Budynki mieszkalne wielorodzinne usytuowane są w miejscowości Leźnica Wielka Osiedle obręb Opolo oraz w Parzęczewie.

2.1.4. Zabudowa rekreacji indywidualnej

Zabudowa rekreacji indywidualnej na obszarze Gminy, oprócz lokalizacji na pojedynczych działkach, sąsiadujących z innymi typami zabudowy (głównie mieszkaniową), jest zlokalizowana w kilku większych zespołach – największy znajduje się w miejscowości Orła, Duraj obręb Orła, Pustkowa Góra obręb Chociszew oraz Tkaczewska Góra. Ten typ zabudowy jest bardzo rozpowszechniony na obszarze wiejskim, głównie w sąsiedztwie lasów i terenów otwartych.

2.1.5. Zabudowa zagrodowa

Taki typ zagospodarowania działek dotyczy gospodarstw rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych. Brak jest jednak wyraźniej specyfikacji prowadzonej działalności. Zabudowa zagrodowa jest zlokalizowana na terenie całej gminy i nie można wyróżnić dominującego profilu działalności ogrodniczej, ani hodowlanej. Można, zatem stwierdzić, że zabudowa zagrodowa na terenie obszaru gminy zlokalizowana jest, zatem w gospodarstwach rolniczych.

Jednakże teren zajmowany przez uprawy rolnicze ulega skurczeniu na skutek wypierania przez zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Na obszarze gminy obserwuje się bardzo nasilone zjawisko suburbanizacji – rozlewania się. Rozległe niegdyś tereny wiejskie, tracą swój pierwotny charakter. Największa skala zjawiska rozlewania się na tereny wiejskie jest obserwowana w obrębach Orła, Chociszew i Mikołajew. Zagospodarowanie nabrało charakteru podmiejskiego, z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, ale także z bardzo silnymi skupiskami zabudowy rekreacji indywidualnej oraz przemysłem i usługami. Co więcej, proces ten cały czas się nasila i o ile początkowo nowe typy zabudowy lokalizowane były wzdłuż głównych tras komunikacyjnych, tak obecna analiza terenu pozwoliła zaobserwować, że proces ten dotyczy rozlewania się zabudowy już w głąb działek ówczynie użytkowanych rolniczo. Analiza struktury podziałów działek wykazała, że wiele z nich zostało podzielonych z przeznaczeniem pod nową zabudowę mieszkaniową w sposób pozwalający na

racjonalne użytkowanie przestrzeni. Jednak są także obszary, które są zagospodarowane w sposób chaotyczny, podziały działek nie są racjonalne, powodując problemy w ich użytkowaniu zgodnie z ich nowym, mieszkaniowym przeznaczeniem.

Na pozostałych terenach obszaru gminy obserwuje się trend wyłączania działek z produkcji rolnej i lokalizowania na nich zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Analiza stanu zainwestowania na obszarze gminy Parzęczew wykazuje, że ze względu na zwiększony ruch budowlany na terenie gminy, sposób rozmieszczenia budynków odbiega od tradycyjnej dla polskiej kultury – wsi ulicówki. Nie tylko na obszarach w/w obrębów, gdzie w związku z suburbanizacją, zabudowa przenosi się dalej od szlaków komunikacyjnych, w głąb działek, ale także na pozostałych obszarach wsi, zabudowa, głównie mieszkaniowa jednorodzinna „odsuwa” się od głównych dróg. Jedynie na stosunkowo krótkich odcinkach można zauważyć lokalizację zabudowy (zagrodowej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej) w sposób zwarty, po jednej lub po obydwu stronach drogi, z rolniczym przeznaczeniem głębszych części działek. Wsie rzędówki z luźnym i zwartym rozmieszczeniem zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych po jednej stronie drogi można obserwować w północnej części Gminy.

Obecnie obserwuje się trend do przekształcania rzędówek w ulicówki, z zabudową zlokalizowaną po obu stronach drogi.

2.1.6. Zabudowa usługowa

Zabudowa usługowa na terenie Parzęczewa przyjmuje charakter zarówno usług publicznych, jak i prywatnych. Analiza istniejącego zagospodarowania terenu pozwoliła wyróżnić następujące rodzaje usług:

- 2.1.6.1. - usługi oświaty i wychowania,
- 2.1.6.2. - usługi z zakresu sportu,
- 2.1.6.3. - usługi z zakresu obsługi medycznej i opieki społecznej,
- 2.1.6.4. - usługi z zakresu kultury i sztuki i kultu religijnego,
- 2.1.6.5. - usługi z zakresu administracji i finansów,
- 2.1.6.6. - usługi gastronomiczne,
- 2.1.6.7. - usługi handlu.

Szeroki wachlarz oferowanych na terenie Parzęczewa usług, skutkuje wieloma różnymi typami zabudowy. Owo zróżnicowanie dotyczy formy, gabarytów obiektów, a także ich lokalizacji.

Analiza stanu istniejącego wykazała, że usługi handlu i rzemiosła zlokalizowane są głównie pomiędzy obiektami i zespołami zabudowy mieszkaniowej. Dominująca większość sfery w/w usług jest realizowana przez podmioty prywatne. Jeśli są to obiekty usługowe wolno stojące, to są nieduże, do około 50m² powierzchni użytkowej. Często przypadkiem, zwłaszcza w centrum jest lokalizowanie usług handlu w parterach budynków mieszkalnych jednorodzinnych. W przypadku większych obiektów usługowych, można zauważyć tendencję do tworzenia skupisk. Na takich obszarach, zabudowa usługowa pełni funkcję uzupełniającą dla funkcji przemysłowej, składów i magazynów.

W przypadku usług realizowanych przez podmioty publiczne można zauważyć tendencję do skupiania się w większe zespoły. Najbardziej obfitującym w usługi publiczne rejonem są okolice Placu Kościuszki i ul. Południowej – gdzie można zauważyć skupienie się szkół, przychodni lekarskich, biblioteki, kościołów oraz różnych instytucji lokalnych i urzędów.

Zabudowa usługowa na terenie gminy występuje w mniejszym zakresie. Mniejsza jest także, w porównaniu do Parzęczewa, oferta świadczonych usług. Na obszarze gminy nie występują obiekty z zakresu administracji i finansów, gdyż obiekty te znajdują się w Parzęczewie. Wśród obiektów realizujących usługi publiczne można wyróżnić przede wszystkim szkoły. Natomiast usługi handlu, najpowszechniejsze wśród innych typów usług zlokalizowane są bądź w obiektach wolnostojących bądź w parterach budynków o innym przeznaczeniu – głównie mieszkalnym.

Szczególne znaczenie dla zaspokajania potrzeb mieszkańców mają usługi świadczone przez podmioty publiczne. Ich fizycznym odzwierciedleniem w przestrzeni są obiekty infrastruktury społecznej z zakresu opieki medycznej, oświaty i wychowania, kultury i sztuki, sportu, rekreacji i turystyki, kultu religijnego oraz administracji i finansów. Na obszarze gminy występują wszystkie w/w obiekty infrastruktury społecznej, jednakże stopień nasycenia nimi w przestrzeni jest zróżnicowany.

2.1.7. Oświata

Na terenie gminy zlokalizowane są placówki oświatowe kształcące dzieci i młodzież na różnych poziomach - przedszkolnym, podstawowym, gimnazjalnym.

Na poziomie przedszkolnym funkcjonują 2 punkty przedszkolne, oraz 3 oddziały zerowe przy szkołach podstawowych.

Struktura placówek wychowania przedszkolnego na terenie Gminy Parzęczew w 2014 roku

	Jednostka miary	2014
PRZEDSZKOLA		
Przedszkola ogółem		
ogółem	ob.	1
oddziały	-	3
miejsca	msc	75
dzieci	osoba	58
PUNKTY PRZEDSZKOLNE		
Punkty przedszkolne		
punkty przedszkolne bez specjalnych		
ogółem		
ogółem	ob.	2
oddziały		
ogółem	-	4
miejsca		
ogółem	msc	85

Źródło: GUS - <http://stat.gov.pl/>

W gminie Parzęczew obecnie funkcjonują dwie szkoły podstawowe: szkoła podstawowa w Chociszewie oraz szkoła podstawowa im. Juliana Tuwima w Parzęczewie. Szkoła Podstawowa w Chociszewie posiada boisko do piłki nożnej oraz salę gimnastyczną. Kompleks szkół w Parzęczewie dysponuje następującymi obiektami: trawiastym boiskiem do piłki nożnej, asfaltowym boiskiem do koszykówki, boiskiem siatkówki plażowej, boiskiem do piłki ręcznej, dwoma rodzajami bieżni oraz skocznią w dal.

Struktura szkolnictwa podstawowego oraz gimnazjalnego na terenie Gminy Parzęczew w 2013 roku.

	Jednostka miary	2013
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE		
Szkoły podstawowe ogółem		
ogółem	ob.	2
oddziały w szkołach	-	18,00
uczniowie	osoba	309
absolwenci	osoba	60
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE		
Gimnazja ogółem		
ogółem	ob.	1
oddziały w szkołach	-	7,00
uczniowie	osoba	156
absolwenci	osoba	53

Źródło: GUS - <http://stat.gov.pl/>

2.1.8.Kultura.

Działalność kulturalna prowadzona na terenie gminy skupia się na:

- 2.1.8.1. - organizacji imprez środowiskowych inspirujących środowisko wiejskie do czynnego uczestnictwa w kulturze,
- 2.1.8.2. - pokazach, wystawach,

- 2.1.8.3. - pogadankach i prelekcjach,
- 2.1.8.4. - upowszechnianiu folkloru i sztuki ludowej,
- 2.1.8.5. - propagowaniu czytelnictwa,
- 2.1.8.6. - kultywowaniu zwyczajów i obrzędów ludowych.

Te działania realizowane są w szeregu miejsc, do których można zaliczyć: biblioteki, siedziby Ochotniczych Straży Pożarnych, świetlice, Koła Gospodyń Wiejskich, siedziby organizacji pozarządowych.

Na terenie gminy funkcjonują także 3 biblioteki:

- 2.1.8.6.1. Gminna Biblioteka Publiczna w Chociszewie,
- 2.1.8.6.2. Gminna Biblioteka Publiczna w Parzęczewie ul. Południowa 1B,
- 2.1.8.6.3. Biblioteka Klubu Garnizonowego w Leźnicy Wielkiej.

Ofertę bibliotek publicznych uzupełnia księgozbiór dostępny w bibliotekach przy placówkach oświatowych zlokalizowanych na terenie gminy.

Stan czytelnictwa w gminie przedstawia się stosunkowo dobrze w porównaniu do pozostałych gmin powiatu.

Wskaźniki dotyczące działalności bibliotek w gminach powiatu łódzkiego w roku 2009.

Gmina	Ludność na 1 placówkę biblioteczną	Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności
Głowno (miasto)	7 502	1 655,8	89
Ozorków (miasto)	3 387	2 915,3	191
Zgierz (miasto)	6 444	2 505,1	151
Aleksandrów Łódzki (miejsko – wiejska)	3 944	3 345,3	186
Głowno (wiejska)	4 883	3 051,4	37
Ozorków (wiejska)	1 340	6 323,2	67
Parzęczew (wiejska)	1 697	5 643,9	192
Stryków (miejsko – wiejska)	2 040	5 205,1	154

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych.

Jednostkami, które także pełnią funkcje kulturalne, w szczególności na obszarze wiejskim gminy, gdzie dostęp do kultury jest ograniczony, są siedziby Ochotniczych Straży Pożarnych.

Karta Dużej Rodziny - rodziny wielodzietne będą mogły korzystać ze zniżek na bilety kolejowe, wejścia do muzeów czy na baseny.

W programie uczestniczyć będą mogli członkowie rodziny wielodzietnej:

- rodzic (rodzice) – w tym rodzice zastępczy lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka mający na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:
- w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- w wieku do ukończenia 25 roku życia, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej.

Kartę wprowadzono na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Z Karty będą mogły korzystać rodziny, z co najmniej trojgiem dzieci. W przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym (lub znacznym) stopniu niepełnosprawności Karty wydawane będą bez jakichkolwiek ograniczeń wiekowych. Co istotne – rodzice wielodzietni nie będą tracić uprawnień

wynikających z uczestnictwa w programie – Karty wydawane będą „dożywotnio” w uznaniu za wysiłek i trud, który Rodzice Wielodzieci włożyli w wychowanie dzieci.

2.1.9. Służba zdrowia.

Gminny Ośrodek Zdrowia w Parzęczewie - instytucja udzielająca świadczeń na terenie miasta Parzęczew. Jej usługą jest: Ambulatoryjna opieka specjalistyczna. Obiekt ma poradnię lekarza pierwszego kontaktu, umowę na świadczenia pielęgniarstwa POZ, jeden gabinet specjalistyczny - Poradnia Ginekologiczno - Położnicza. Dla Kobiet zoz świadczy świadczenia położnej podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie edukacji związanej z planowaniem rodziny, opieki w okresie ciąży, a także porad w zakresie higieny. Kontrakt placówki obejmująca usługi lekarza pierwszego kontaktu zawiera opiniowanie stanu zdrowia pacjenta, wystawianie zaświadczeń o stanie zdrowia i analizowanie konsultacji wykonywanych w innych jednostkach. Do zakresu zadań pielęgniarstwa w poradni należy wykonywanie świadczeń leczniczych. Zawiera kompleksową opiekę pielęgniarstwa nad pacjentem.

- 2.1.9.1. Gabinet lekarza POZ
- 2.1.9.2. Gabinet lekarza POZ - filia w Leżnicy Wielkiej
- 2.1.9.3. Gabinet medycyny szkolnej
- 2.1.9.4. Gabinet pielęgniarstwa środowiskowej
- 2.1.9.5. Gabinet pielęgniarstwa środowiskowej - filia w Leżnicy Wielkiej
- 2.1.9.6. Gabinet położnej środowiskowej
- 2.1.9.7. Gabinet zabiegowy
- 2.1.9.8. Gabinet zabiegowy - filia w Leżnicy Wielkiej
- 2.1.9.9. Poradnia alergologiczna
- 2.1.9.10. Poradnia chirurgii urazowo - ortopedycznej
- 2.1.9.11. Poradnia dermatologiczna
- 2.1.9.12. Poradnia ginekologiczno-położnicza
- 2.1.9.13. Poradnia medycyny pracy
- 2.1.9.14. Poradnia neurologiczna
- 2.1.9.15. Poradnia okulistyczna
- 2.1.9.16. Poradnia otolaryngologiczna
- 2.1.9.17. Poradnia urologiczna
- 2.1.9.18. Poradnia zdrowia psychicznego
- 2.1.9.19. Pracownia fizjoterapii
- 2.1.9.20. Pracownia USG
- 2.1.9.21. Punkt szczepień
- 2.1.9.22. Punkt szczepień - filia w Leżnicy Wielkiej

	Jednostka miary	2013
PRZYPADNIOTWÓ - AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA (STAN W DNIU 31 XII)		
Przychodnie		
ogółem	ob.	2
przychodnie na 10 tys. ludności	ob.	4
Przychodnie podległe samorządowi terytorialnemu		
przychodnie ogółem	ob.	1
Podstawowa opieka zdrowotna - porady		
porady ogółem		
ogółem	-	23208
przychodnie podległe samorządowi terytorialnemu	-	23208

Ambulatoryjna opieka zdrowotna - porady lekarskie		
porady lekarskie ogółem		
ogółem	-	26635
APTEKI I PUNKTY APTECZNE		
Apteki ogólnodostępne		
apteki	ob.	1
mgr farmacji	osoba	1
Punkty apteczne		
punkty apteczne	ob.	1
Apteki - wskaźniki		
ludność na aptekę ogólnodostępną	osoba	5036

Źródło: GUS - <http://stat.gov.pl/>

2.1.10. Opieka społeczna.

Obiekt infrastruktury społecznej zapewniający zaspokojenie potrzeb w zakresie opieki społecznej jest zlokalizowany w Parzęczewie - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ		
Korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej		
gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	gosp.dom.	127
osoby w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	osoba	370
udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	%	7,4
ŚWIADCZENIA RODZINNE		
Korzystający ze świadczeń rodzinnych		
rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	-	202
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny - ogółem	osoba	372
dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	osoba	333
udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	%	33,5
Kwoty świadczeń rodzinnych wypłaconych w roku - ogółem		
kwota świadczeń rodzinnych	tys. zł	957
kwota zasiłków rodzinnych (wraz z dodatkami)	tys. zł	679
kwota zasiłków pielęgnacyjnych	tys. zł	116

Źródło: GUS - <http://stat.gov.pl/>

2.1.11. Sport, rekreacja, turystyka, agroturystyka

Forum Inicjatyw Twórczych w Parzęczewie wypracował model środowiskowej pomocy i programu organizacji czasu wolnego dla dzieci. Zapewnienie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci należy do statutowych działań ośrodka. Główną ideą jest rozwijanie aktywności twórczej dziecka, podnoszenie poziomu kultury osobistej poprzez aktywny udział w życiu kulturalnym ośrodka, budowanie poczucia własnej odrębności, wiary w siebie i harmonii współistnienia z otoczeniem. Założeniem jest również stymulowanie rozwoju psycho - motorycznego, kształtowanie pożądanego systemu wartości, wrażliwości na innych, budowanie poczucia zaufania, rozwijanie własnych, konstruktywnych pasji i uzdolnień umożliwiających dziecku efektywniejszą realizację własnych celów życiowych. Program pracy z dziećmi realizowany jest poprzez zabawy i gry integrujące, rozwijające myślenie twórcze, usprawniające komunikację, zachęcające do rozwijania uzdolnień i pożądanых zachowań, zajęcia relaksacyjne, plastyczne oraz oddziaływanie terapeutyczne poprzez muzykoterapię, psychoterapię, terapię przez sztukę umożliwiające dziecku pokonywanie wewnętrznych oporów i trudności, a także „pogadanki”, dzięki którym dziecko może wyrażać własne opinie na poruszone tematy.

Gmina posiada też stosunkowo dobre warunki do rozwoju turystyki i rekreacji. To obszar o znacznych walorach przyrodniczo krajobrazowych. Turystyka i rekreacja w Gminie związana jest głównie z dużymi kompleksami leśnymi oraz obiektami zabytkowymi. Jednak infrastruktura turystyczna Gminy jest stosunkowo słabo rozwinięta.

Baza hotelowa nie jest zbyt duża. Na terenie gminy funkcjonuje:

- 2.1.11.1. Siedlisko "Synowcówka" w Tkaczewskiej Górze,
- 2.1.11.2. Gospodarstwo Agroturystyczne w Chociszewie 49A,
- 2.1.11.3. Gospodarstwo Agroturystyczne w Pustkowej Górze 14,
- 2.1.11.4. Stowarzyszenie Agroturystyczne Ziemi Zgierskiej w Pustkowej Górze 11,
- 2.1.11.5. Stadnina koni w Pustkowej Górze,
- 2.1.11.6. Korona Palace nowoczesne centrum bankietowo - konferencyjne z pokojami gościnnymi położone pomiędzy niewielkim osiedlem Leżnica Wielka a Zalewem Leżnickim,
- 2.1.11.7. Hotel Garnizonowy w Leżnicy Wielkiej Osiedle,
- 2.1.11.8. Biały Młyn - Centrum Szkoleniowo Badawcze w Parzęczewie.

2.1.12. Obiekty sakralne.

Spółeczność gminy stanowią katolicy, zaś jej obszar położony jest na terenie Diecezji łódzkiej, w 2 parafiach rzymskokatolickich.

Kościół Parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP w Parzęczewie – ściany kościoła zdobi polichromia wykonana przez ucznia Matejki – Aleksandra Przewalskiego na przełomie XIX i XX wieku. Centralne miejsce w świątyni zajmuje monumentalne malowidło – Golgota, dzieło malarza z Petersburga – Wincentego Łukasiewicza. Obraz został namalowany farbami olejnymi na świeżym tynku wzmocnionym jajkami oraz pakułami lnianymi i zwierzęcą sierścią. Na uwagę zasługują dwa barokowe relikwiarze w kształcie trumien zakończone od góry rzeźbami ptaków – pelikanów.

Kościół pw. św. Jakuba Apostoła w Leżnicy Wielkiej Drewniany kościół o konstrukcji zrębowej z II poł. XVIII w. Posiada murowaną przybudówkę. Najstarsze elementy wyposażenia pochodzą z XV w., np. zabytkowa chrzcielnica oraz kropielnica. Data powstania: 1748 r. (XVIII wiek).

Na terenie gminy są zlokalizowane następujące cmentarze:

Lp.	Miejscowość	Ulica / Numer posesji	Nr obrębu geodezyjnego	Numer ewidencyjny działki	Obiekt
1.	Leżnica Wielka		0012 Opole	104	cmentarz parafialny rzymsko - katolicki
2.	Parzęczew	ul. Św. Rocha 1	0014 Parzęczew	425, 426, 427	cmentarz rzymsko - katolicki
3.	Pustkowa Góra		0003 Chociszew	398	cmentarz ewangelicko augsburski
4.	Tkaczewska Góra		0021 Tkaczewska Góra	203	cmentarz ewangelicko-augsburski
5.	Wytrzyszczki		0002 Bibianów	42	cmentarz ewangelicko-augsburski
6.	Mariampol		0009 Mariampol	39	cmentarz ewangelicko-augsburski

2.1.13. Obiekty i instytucje administracji, finansów i łączności.

Placówka administracji publicznej obsługująca mieszkańców gminy ma swoją siedzibę w Parzęczewie - **Urząd Gminy w Parzęczewie** ul Południowa 1 95-045 Parzęczew.

Placówki finansowe i łączności to:

- 2.1.13.1. Bank Spółdzielczy, ul. Łęczycka 6, Parzęczew,
- 2.1.13.2. Jednostka Wojskowa w Leżnicy Wielkiej,

2.1.13.3. Poczta Polska Pl. Kościuszki w Parzęczewie,

2.1.13.4. Oddział Agencji Bankowej Moneta w Leżnicy Wielkiej,

2.1.13.5. Pośrednictwo ubezpieczeniowe PZU S.A., ul. Mickiewicza 16, Parzęczew.

2.1.14. Zabudowa produkcyjna, składowo – magazynowa.

Zabudowa produkcyjna i składowo magazynowa na terenie gminy nie jest rozwiniętą gałęzią działalności gospodarczej.

Obiekty produkcyjne posiadają różne formy przestrzenne, dostosowane do bardzo zróżnicowanej oferty. Można wyróżnić zakłady produkcyjne, przemysłowe, składy i magazyny i inne. Wśród licznych obiektów wyróżnić można inwestycje, które mogą być uciążliwe dla środowiska.

Struktura działalności gospodarczej na terenie Gminy Parzęczew w 2014 roku.

Lp.	Miejscowość - Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
Różyce i Różyce Żmijowe	
1.	Ogrodzenia i Pustaki Piotr Czapliński Przedsiębiorca: Piotr Czapliński NIP: 7321877934 , REGON: 101429825
2.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Daniel Galon Przedsiębiorca: DANIEL GALON NIP: 7321806319 , REGON: 472998702
Parzęczew	
3.	P.P.H.U. "GODZIO" ZDZISŁAW GODEK Przedsiębiorca: ZDZISŁAW GODEK NIP: 5781441568 , REGON: 170312302
4.	P.P.H.U. "KALINA" MAREK MATUSIAK Przedsiębiorca: MAREK MATUSIAK NIP: 7321324046 , REGON: 472855233
5.	P.P.H.U. Q3 ROMAN KUZANIAK Przedsiębiorca: ROMAN KUZANIAK NIP: 7322084785 , REGON: 101578100
6.	PPHU ASBRUK-ADRIAN SADOWSKI Przedsiębiorca: Adrian Sadowski NIP: 7322138570 , REGON: 101861209
7.	PPHU SAD-POL Michał Sadowski Przedsiębiorca: Michał Sadowski NIP: 7321902796 , REGON: 100670714
8.	PPUH "Natalia" Natalia Wiśniewska Przedsiębiorca: Natalia Wiśniewska NIP: 7321839661 , REGON: 472274358
9.	Produkcja i sprzedaż hurtowa i detaliczna pieczywa - Andrzej Frajnd Przedsiębiorca: Andrzej Frajnd NIP: 7321220944 , REGON: 472066298
10.	Produkcja i sprzedaż opakowań z folii-Ewa Gapsa Przedsiębiorca: Ewa Gapsa NIP: 7320016101 , REGON: 470763840
11.	PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO HANDLOWO USŁUGOWE "PAWO - POL" PAWEŁ OLCZYK Przedsiębiorca: PAWEŁ OLCZYK NIP: 7322058345 , REGON: 100903414
12.	UBOJNIA DROBIU - JAROSŁAW PTASIK Przedsiębiorca: Jarosław Ptasik NIP: 7321027650 , REGON: 472149682
13.	Zakład Stolarski Zygmunt Kołodziejczyk Przedsiębiorca: Zygmunt Kołodziejczyk NIP: 7321047925 , REGON: 470630300

Śliwniki Nowe	
14.	"MASARNIA STANISŁAW I TERESA MROWIŃSCY" Teresa Mrowińska Przedsiębiorca: Teresa Mrowińska NIP: 7321774045
15.	"ROLSTAN" STANISŁAW MROWIŃSKI i "MASARNIA STANISŁAW I TERESA MROWIŃSCY" Stanisław Mrowiński Przedsiębiorca: Stanisław Mrowiński NIP: 7321021104 , REGON: 471097776
Bibianów	
16.	KOPALNIA PIASKU BIBIANÓW IV Sławomir Lange Przedsiębiorca: Sławomir Lange NIP: 9471547168 , REGON: 471147468
17.	ZAKŁAD DZIEWIARSKI "OLIWIA" WIESŁAW ŚLAWSKI Przedsiębiorca: Wiesław Ślawski NIP: 7320014496 , REGON: 471022005
Kowalewice	
18.	FABRYKA ZNICZY WIOLA WASIAK Przedsiębiorca: Wiola Wasiak NIP: 7321954497 , REGON: 100112279
19.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe "MARFAND" Mariusz Fandrych Przedsiębiorca: Mariusz Fandrych NIP: 7322115103 , REGON: 101629808
20.	STOLMAR MARIUSZ SOBCZAK Przedsiębiorca: MARIUSZ SOBCZAK NIP: 7322151777 , REGON: 360023373
Mikołajew	
21.	Przedsiębiorstwo produkcyjno-handlowo-usługowe.Wyrób i sprzedaż- Pisera Konstanty Przedsiębiorca: Konstanty Pisera NIP: 7321757035 , REGON: 471717150
Chociszew	
22.	FIRMA PRODUKCYJNO-HANDLOWA ANDRZEJ PAWELEC Przedsiębiorca: Andrzej Pawelec NIP: 7320000264 , REGON: 471672973
23.	Zakład Krawiecki "ALAN" Alicja Wódecka Przedsiębiorca: Alicja Wódecka NIP: 7320008679 , REGON: 470033722
24.	Zakład Stolarski Mirosław Kołodziejczyk Przedsiębiorca: Mirosław Kołodziejczyk NIP: 7321193561 , REGON: 472381717
Ignacew Rozlazły	
25.	KRYSZPOL-PLUS USŁUGI TRANSPORTOWE MIROŚLAW KRYSZTOFIK Przedsiębiorca: Mirosław Krysztofiak NIP: 7321190924 , REGON: 471646622

3. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

3.1.Rozwój ludności i jego czynniki

Według danych Urzędu Gminy (przyczoonych w cytowanej „Strategii ...” 2009), stan ludności gminy (zameldowanej na pobyt stały) w ciągu ostatnich kilku lat powiększył się, co jest sytuacją wyjątkową. Przyrost stanu ludności przedstawia Urząd Statystyczny w Łodzi „Województwo łódzkie – Podregiony, Powiaty, Gminy, 2013” (stan 2012 r.).

Tab. Stan ludności ogółem wg faktycznego miejsce zamieszkania w latach 1995 – 2014 w gminie Parzęczew

L.p.	Rok	Liczba ogółem
1.	1995	5727
2.	1996	5730
3.	1997	5636
4.	1998	5592
5.	1999	5452
6.	2000	5417
7.	2001	5466
8.	2002	5462
9.	2003	5473
10.	2004	5433
11.	2005	5333
12.	2006	5100
13.	2007	5025
14.	2008	5027
15.	2009	5091
16.	2010	5153
17.	2011	5107
18.	2012	5035
19.	2013	4983
20.	2014	4987
21.	2015	5036

Źródło: zestawienie własne na podstawie danych GUS

Spadek o 12,92% w okresie od 1995 do 2013 r.

Spadek 6,49% w okresie od 2004 do 2013 r.

Liczba mieszkańców z uwzględnieniem płci na terenie Gminy Parzęczew w 2012 roku.

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ W 2012 R. Stan w dniu 31 XII 2012 r.						
WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Ludność				Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	mężczyźni	kobiety	na 1 km ²	
Powiat zgierski	855	164597	78511	86086	192	110
Parzęczew	103,89	5035	2599	2436	48	94

Źródło: GUS - <http://stat.gov.pl/>

Struktura demograficzna, ruch naturalny oraz migracje na terenie Gminy Parzęczew w 2013 roku

	Jednostka miary	2013
STAN LUDNOŚCI I PROGNOZY		
Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci		
ogółem		
faktyczne miejsce zamieszkania		
stan na 30 VI		
ogółem	osoba	5030
mężczyźni	osoba	2593
kobiety	osoba	2437
stan na 31 XII		
ogółem	osoba	4983
mężczyźni	osoba	2552
kobiety	osoba	2431

na wsi		
faktyczne miejsce zamieszkania		
stan na 30 VI		
ogółem	osoba	5030
mężczyźni	osoba	2593
kobiety	osoba	2437
stan na 31 XII		
ogółem	osoba	4983
mężczyźni	osoba	2552
kobiety	osoba	2431
Ludność wg lokalizacji terytorialnej - gminy bez miast na prawach powiatu i miasta na prawach powiatu		
gminy bez miast na prawach powiatu		
faktyczne miejsce zamieszkania		
stan na 30 VI		
ogółem	osoba	5030
mężczyźni	osoba	2593
kobiety	osoba	2437
stan na 31 XII		
ogółem	osoba	4983
mężczyźni	osoba	2552
kobiety	osoba	2431
Ludność wg pojedynczych roczników wieku i płci		
ogółem		
0	osoba	50
1	osoba	56
2	osoba	61
3	osoba	60
4	osoba	62
5	osoba	76
6	osoba	58
7	osoba	48
8	osoba	55
9	osoba	45
10	osoba	56
11	osoba	41
12	osoba	45
13	osoba	63
14	osoba	47
15	osoba	46
16	osoba	50
17	osoba	58
18	osoba	56
19	osoba	49
20	osoba	69
21	osoba	65
22	osoba	76
23	osoba	68
24	osoba	85
25	osoba	71
26	osoba	84
27	osoba	95
28	osoba	63

29	osoba	63
mężczyźni		
0	osoba	21
1	osoba	29
2	osoba	34
3	osoba	27
4	osoba	34
5	osoba	43
6	osoba	37
7	osoba	22
8	osoba	31
9	osoba	23
10	osoba	29
11	osoba	21
12	osoba	21
13	osoba	31
14	osoba	25
15	osoba	30
16	osoba	22
17	osoba	31
18	osoba	34
19	osoba	29
20	osoba	39
21	osoba	35
22	osoba	38
23	osoba	38
24	osoba	40
25	osoba	33
26	osoba	47
27	osoba	43
28	osoba	32
29	osoba	38
kobiety		
0	osoba	29
1	osoba	27
2	osoba	27
3	osoba	33
4	osoba	28
5	osoba	33
6	osoba	21
7	osoba	26
8	osoba	24
9	osoba	22
10	osoba	27
11	osoba	20
12	osoba	24
13	osoba	32
14	osoba	22
15	osoba	16
16	osoba	28
17	osoba	27
18	osoba	22

19	osoba	20
20	osoba	30
21	osoba	30
22	osoba	38
23	osoba	30
24	osoba	45
25	osoba	38
26	osoba	37
27	osoba	52
28	osoba	31
29	osoba	25
Ludność wg grup wieku i płci		
ogółem		
ogółem	osoba	4983
mężczyźni	osoba	2552
kobiety	osoba	2431
0-4		
ogółem	osoba	289
mężczyźni	osoba	145
kobiety	osoba	144
5-9		
ogółem	osoba	282
mężczyźni	osoba	156
kobiety	osoba	126
10-14		
ogółem	osoba	252
mężczyźni	osoba	127
kobiety	osoba	125
15-19		
ogółem	osoba	259
mężczyźni	osoba	146
kobiety	osoba	113
20-24		
ogółem	osoba	363
mężczyźni	osoba	190
kobiety	osoba	173
25-29		
ogółem	osoba	376
mężczyźni	osoba	193
kobiety	osoba	183
30-34		
ogółem	osoba	438
mężczyźni	osoba	231
kobiety	osoba	207
35-39		
ogółem	osoba	422
mężczyźni	osoba	221
kobiety	osoba	201
40-44		
ogółem	osoba	338
mężczyźni	osoba	198
kobiety	osoba	140

45-49		
ogółem	osoba	314
mężczyźni	osoba	152
kobiety	osoba	162
50-54		
ogółem	osoba	322
mężczyźni	osoba	168
kobiety	osoba	154
55-59		
ogółem	osoba	364
mężczyźni	osoba	193
kobiety	osoba	171
60-64		
ogółem	osoba	294
mężczyźni	osoba	153
kobiety	osoba	141
65-69		
ogółem	osoba	202
mężczyźni	osoba	90
kobiety	osoba	112
70 i więcej		
ogółem	osoba	468
mężczyźni	osoba	189
kobiety	osoba	279
70-74		
ogółem	osoba	154
mężczyźni	osoba	73
kobiety	osoba	81
75-79		
ogółem	osoba	122
mężczyźni	osoba	42
kobiety	osoba	80
80-84		
ogółem	osoba	111
mężczyźni	osoba	43
kobiety	osoba	68
85 i więcej		
ogółem	osoba	81
mężczyźni	osoba	31
kobiety	osoba	50
0-14		
ogółem	osoba	823
mężczyźni	osoba	428
kobiety	osoba	395
Ludność wg funkcjonalnych grup wieku, płci oraz lokalizacji terytorialnej		
ogółem		
ogółem		
ogółem	osoba	4983
na wsi	osoba	4983
mężczyźni		
ogółem	osoba	2552
na wsi	osoba	2552

kobiety		
ogółem	osoba	2431
na wsi	osoba	2431
0-2		
ogółem		
ogółem	osoba	167
na wsi	osoba	167
mężczyźni		
ogółem	osoba	84
na wsi	osoba	84
kobiety		
ogółem	osoba	83
na wsi	osoba	83
3-6		
ogółem		
ogółem	osoba	256
na wsi	osoba	256
mężczyźni		
ogółem	osoba	141
na wsi	osoba	141
kobiety		
ogółem	osoba	115
na wsi	osoba	115
7-12		
ogółem		
ogółem	osoba	290
na wsi	osoba	290
mężczyźni		
ogółem	osoba	147
na wsi	osoba	147
kobiety		
ogółem	osoba	143
na wsi	osoba	143
13-15		
ogółem		
ogółem	osoba	156
na wsi	osoba	156
mężczyźni		
ogółem	osoba	86
na wsi	osoba	86
kobiety		
ogółem	osoba	70
na wsi	osoba	70
16-19		
ogółem		
ogółem	osoba	213
na wsi	osoba	213
mężczyźni		
ogółem	osoba	116
na wsi	osoba	116
kobiety		
ogółem	osoba	97

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

na wsi	osoba	97
20-24		
ogółem		
ogółem	osoba	363
na wsi	osoba	363
mężczyźni		
ogółem	osoba	190
na wsi	osoba	190
kobiety		
ogółem	osoba	173
na wsi	osoba	173
25-34		
ogółem		
ogółem	osoba	814
na wsi	osoba	814
mężczyźni		
ogółem	osoba	424
na wsi	osoba	424
kobiety		
ogółem	osoba	390
na wsi	osoba	390
35-44		
ogółem		
ogółem	osoba	760
na wsi	osoba	760
mężczyźni		
ogółem	osoba	419
na wsi	osoba	419
kobiety		
ogółem	osoba	341
na wsi	osoba	341
45-54		
ogółem		
ogółem	osoba	636
na wsi	osoba	636
mężczyźni		
ogółem	osoba	320
na wsi	osoba	320
kobiety		
ogółem	osoba	316
na wsi	osoba	316
55-64		
ogółem		
ogółem	osoba	658
na wsi	osoba	658
mężczyźni		
ogółem	osoba	346
na wsi	osoba	346
kobiety		
ogółem	osoba	312
na wsi	osoba	312
65 i więcej		

ogółem		
ogółem	osoba	670
na wsi	osoba	670
mężczyźni		
ogółem	osoba	279
na wsi	osoba	279
kobiety		
ogółem	osoba	391
na wsi	osoba	391
Wskaźnik obciążenia demograficznego		
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	56,0
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	osoba	83,0
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	25,4
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
w wieku przedprodukcyjnym	%	19,6
w wieku produkcyjnym	%	64,1
w wieku poprodukcyjnym	%	16,3
Kobiety na 100 mężczyzn		
ogółem	osoba	95
Gęstość zaludnienia		
ludność na 1 km ²	osoba	48
URODZENIA I ZGONY		
Ruch naturalny wg płci		
Urodzenia żywe		
ogółem	-	50
mężczyźni	-	20
kobiety	-	30
Zgony ogółem		
ogółem	-	69
mężczyźni	-	44
kobiety	-	25
Zgony niemowląt		
ogółem	-	1
kobiety	-	1
Przyrost naturalny		
ogółem	-	-19
mężczyźni	-	-24
kobiety	-	5
MAŁŻEŃSTWA, ROZWODY I SEPARACJE		
Małżeństwa zawarte		
ogółem	-	28
Małżeństwa na 1000 ludności		
ogółem	-	5,6
MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE		
Migracje na pobyt stały gminne wg typu, kierunku i płci migrantów		
zameldowania w ruchu wewnętrznym		
ogółem	osoba	90
mężczyźni	osoba	49
kobiety	osoba	41
zameldowania z zagranicy		
ogółem	osoba	1

mężczyźni	osoba	1
wymeldowania w ruchu wewnętrznym		
ogółem	osoba	106
mężczyźni	osoba	53
kobiety	osoba	53
saldo migracji wewnętrznych		
ogółem	osoba	-16
mężczyźni	osoba	-4
kobiety	osoba	-12
saldo migracji zagranicznych		
ogółem	osoba	1
mężczyźni	osoba	1
Migracje na pobyt stały gminne wg płci, typu i kierunku		
zameldowania ogółem		
ogółem	osoba	91
mężczyźni	osoba	50
kobiety	osoba	41
zameldowania z miast		
ogółem	osoba	69
mężczyźni	osoba	40
kobiety	osoba	29
zameldowania ze wsi		
ogółem	osoba	21
mężczyźni	osoba	9
kobiety	osoba	12
zameldowania z zagranicy		
ogółem	osoba	1
mężczyźni	osoba	1
wymeldowania ogółem		
ogółem	osoba	106
mężczyźni	osoba	53
kobiety	osoba	53
wymeldowania do miast		
ogółem	osoba	94
mężczyźni	osoba	48
kobiety	osoba	46
wymeldowania na wieś		
ogółem	osoba	12
mężczyźni	osoba	5
kobiety	osoba	7
saldo migracji		
ogółem	osoba	-15
saldo migracji na 1000 osób		
ogółem	osoba	-3,0
saldo migracji zagranicznych na 1000 osób		
ogółem	osoba	0,2

Źródło: GUS - <http://stat.gov.pl/>**Struktura ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym na terenie Gminy Parzęczew w 2013 roku.**

Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w 2012 r. Stan w dniu 31.12.2012 r.			
Wyszczególni	ogółem	W wieku	Ludność w wieku

Gmina		przedprodukcyjnym		produkcyjnym			poprodukcyjnym		nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	z razem w wieku mobilnym	razem	w tym kobiety	
Powiat Zgierski	164597	28721	13889	103824	49647	63567	32052	22550	59
Parzęczew	5035	999	461	3236	1457	2074	800	518	56

Źródło: GUS - <http://stat.gov.pl/>

Podział na funkcjonalne grupy wiekowe

Grupy zostały wyodrębnione dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz młodzieży w wieku szkolnym. Łączna liczba osób w tych grupach, w 2009 roku wynosiła 903 osoby, z czego 486 osób stanowili mężczyźni a 417 kobiety. Największą grupę stanowiły dzieci ze szkół podstawowych (7-12 lat) – aż 35%. Jednak należy zwrócić uwagę na nierówności rozpiętości przedziałów. Pozostałe wyodrębnione przedziały były 2-3 razy mniejsze. Dzieci w przedziale 2007-2009 było o 2% (25 osób) więcej niż młodzieży z roczników 1994-1996. Wzrost liczby małych dzieci w Gminie Parzęczew buduje optymistyczną perspektywę przyszłości.

Zmiany w liczbie ludności warunkowane są trzema czynnikami: przyrostem naturalnym, saldem migracji oraz zmianami w zasięgu terytorialnym jednostki. Ostatni czynnik w gminie na przestrzeni ostatnich lat nie wystąpił, zatem analizie poddane zostaną dwa pierwsze.

Na koniec 2003 roku gmina Parzęczew liczyła 5.395 osób, a na koniec 2007 roku liczyła 4.888 osób. Liczba osób zamieszkujących gminę Parzęczew uległa radykalnemu zmniejszeniu. Spadek liczby osób zamieszkujących gminę spowodowany jest przede wszystkim masową liczbą wyprowadzek (576 osób wymeldowanych) z miejscowości Leźnica Wielka – Osiedle (na koniec 1997r. miejscowość zamieszkiwało 1.329 osoby, a na koniec 2007 – tylko 753 osoby).

Parzęczew jest jedną z nielicznych gmin województwa łódzkiego, w której jest więcej mężczyzn niż kobiet - liczba kobiet na 100 mężczyzn wynosi 96. Taki układ struktury płci jest charakterystyczny dla gmin wiejskich. W całym powiecie zgierskim udział kobiet w strukturze płci jest większy i średnio na 100 mężczyzn przypada 110 kobiet. Dla porównania w województwie łódzkim poziom współczynnika feminizacji stale rośnie. Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn wzrosła ze 108,6 w 1988 roku do 109,6 w roku 2002 (na terenach wiejskich ze 100,6 do 101,4 kobiet na 100 mężczyzn).

Przyrost naturalny w 2013 roku kształtował się w następujący sposób.

Urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny na 1000 ludności		
urodzenia żywe na 1000 ludności	-	9,9
zgony na 1000 ludności	-	13,72
przyrost naturalny na 1000 ludności	-	-3,8

Źródło: GUS - <http://stat.gov.pl/>

Ludność w wieku przedprodukcyjnym produkcyjnym i poprodukcyjnym

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci		
ogółem		
ogółem	osoba	4983
mężczyźni	osoba	2552
kobiety	osoba	2431
w wieku przedprodukcyjnym		
ogółem	osoba	977
mężczyźni	osoba	511
kobiety	osoba	466

w wieku produkcyjnym		
ogółem	osoba	3195
mężczyźni	osoba	1762
kobiety	osoba	1433
w wieku produkcyjnym mobilnym		
ogółem	osoba	2042
mężczyźni	osoba	1096
kobiety	osoba	946
w wieku produkcyjnym niemobilnym		
ogółem	osoba	1153
mężczyźni	osoba	666
kobiety	osoba	487
w wieku poprodukcyjnym		
ogółem	osoba	811
mężczyźni	osoba	279
kobiety	osoba	532
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg miejsca zamieszkania		
ogółem		
ogółem	osoba	4983
na wsi	osoba	4983
w wieku przedprodukcyjnym		
ogółem	osoba	977
na wsi	osoba	977
w wieku produkcyjnym		
ogółem	osoba	3195
na wsi	osoba	3195
w wieku produkcyjnym mobilnym		
ogółem	osoba	2042
na wsi	osoba	2042
w wieku produkcyjnym niemobilnym		
ogółem	osoba	1153
na wsi	osoba	1153
w wieku poprodukcyjnym		
ogółem	osoba	811
na wsi	osoba	811
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci		
ogółem		
ogółem	osoba	4983
mężczyźni	osoba	2552
kobiety	osoba	2431
w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej		
ogółem	osoba	823
mężczyźni	osoba	428
kobiety	osoba	395
w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni		
ogółem	osoba	3349
mężczyźni	osoba	1845
kobiety	osoba	1504
w wieku poprodukcyjnym		
ogółem	osoba	811
mężczyźni	osoba	279
kobiety	osoba	532

Źródło: GUS - <http://stat.gov.pl/>

Bezrobocie

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Zgierzu - stan na grudzień 2013 roku.

Według jednostek samorządu terytorialnego	Stan bezrobocia ogółem			Wzrost w porównaniu do grudnia
	Grudzień 2013	Styczeń 2014	%	
Zgierz – miasto	3881	4073	33,9	192
Zgierz – gmina wiejska	798	830	6,9	32
Aleksandrów Łódzki gmina miejsko-wiejska	2034	2121	17,7	87
Głowno – miasto	1313	1376	11,5	63
Głowno – gmina wiejska	328	342	2,9	14
Ozorków – miasto	1628	1696	14,1	68
Ozorków – gmina wiejska	457	459	3,8	2
<u>Parzęczew – gmina wiejska</u>	<u>382</u>	<u>398</u>	<u>3,3</u>	<u>16</u>
Stryków - gmina miejsko-wiejska	666	710	5,9	44
Razem Powiat:	11487	12005	100	518

Spośród wszystkich gmin powiatu zgierskiego, gmina Parzęczew charakteryzuje się małym bezrobociem (ww. tabela). Jednak należy pamiętać, że w gminach wiejskich oraz na obszarach wiejskich gmin miejsko – wiejskich występuje zjawisko bezrobocia ukrytego.

Od lipca 2005 r. w budynku Urzędu Gminy w Parzęczewie zaczęło swoją działalność Gminne Centrum Informacji (GCI) utworzone w ramach Programu Aktywizacji Zawodowej Absolwentów „Pierwsza Praca”. Otrzymane dofinansowanie w wysokości 50.000 zł z WUP w Łodzi zostało przeznaczone m.in. na zakup wyposażenia w podstawowy sprzęt i meble do prowadzenia działalności. Stworzono 6 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu dla osób korzystających z usług GCI oraz jedno stanowisko komputerowe dla administratora. GCI w Parzęczewie swoją działalność prowadzi w pokoju nr 3 Referat Funduszy Europejskich oraz na holu głównym Urzędu – Główny Punkt Informacyjny (Lada „Info”). GCI rozszerzyło swoją działalność w powstałych w okresie od maja 2006r. do lutego 2007 r. GCI świadczy usługi pomagające znaleźć pracę, usługi edukacyjne oraz usługi wspomagające przedsiębiorczość dla mieszkańców gminy Parzęczew. Z zakresu usług związanych z pracą mieszkańcy mogą korzystać z pośrednictwa pracy, prezentacji ofert pracy dzięki zakupionej bazie informacji o rynku pracy tzw. „Kiosku z Pracą”, a także poradnictwa zawodowego, informowania o możliwościach uzyskania pomocy społecznej. Pomocą w tym zakresie dla bezrobotnych służą również opracowane przez pracowników GCI ulotki m.in. *Jak napisać CV?*, *Jak napisać list motywacyjny?* Usługi edukacyjne to m.in. oferty nauki (szkoły, uczelnie wyższe, kursy, seminaria). Usługi wspomagające przedsiębiorczość to np.: informacje o przepisach prawnych i finansowych, aktualności gospodarcze, promocja turystycznej oferty gminy (agroturystyka). W pierwszym półroczu 2007r. z usług GCI skorzystało 90 osób, w tym młodzież, osoby bezrobotne i pracujące.

Kolejną grupą społeczną wymagającą wsparcia są osoby uzależnione od alkoholu. Alkoholizm to ta cecha środowiskowa, która najsilniej łączona jest z bezrobociem. Niestety na terenie gminy ten problem z roku na rok coraz bardziej narasta. W 2008 r. w zajęciach informacyjno – edukacyjnych w punkcie konsultacyjnym uczestniczyło 27 osób uzależnionych bądź współuzależnionych. Punkt konsultacyjny został utworzony przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Corocznie opracowywany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Podstawowymi priorytetami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Aby przeciwstawić się tym problemom należy podejmować działania w kierunku prowadzenia systematycznej i dobrze zorganizowanej działalności różnych instytucji w tym także administracji samorządowej. Celem długofalowym programu jest wytworzenie

wśród mieszkańców gminy nowej świadomości dotyczącej relacji uzależnienia oraz promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży oraz dzieci w wieku szkolnym.

Program Przeciwdziałania Narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

3.1.1. działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;

3.1.2. leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;

3.1.3. ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Celem ostatniego z gminnych programów jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc. Cel ogólny jest realizowany przez:

3.1.3.1. systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,

3.1.3.2. podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie,

3.1.3.3. podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,

3.1.3.4. udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,

3.1.3.5. oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

3.2. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

3.2.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna.

Warunki glebowe gminy należą do najgorszych w powiecie zgierskim. Średni wskaźnik bonitacji gleb wynosi 0,842 i jest jednym z najniższych w powiecie, a także w województwie, co ma zasadnicze znaczenie dla poziomu produkcji rolniczej.

Gleby bardzo dobre i dobre (I – IVb) stanowią 39,7%, a gleby słabe (V – VI) 60,3%. Użytki rolne wg klas bonitacyjnych gleb przedstawia poniższa tabela.

Klasa bonitacyjna gleb	Grunty orne i sady w ha	Użytki zielone w ha	Razem użytki rolne w ha	%
II	16,0	-	16,0	0,22
III	1 068,0	49,0	1 117,0	15,78
IV	1 263,0	417,0	1 680,0	23,72
V	2 270,0	370,0	2 640,0	37,28
VI	1 542,0	88,0	1 630,0	23,00
Razem grunty orne, sady, użytki zielone			7083,0	100,0

Na terenie gminy grunty rolne zajmują obszar 7190,0 ha, co stanowi 69,2% powierzchni ogólnej gminy, z czego grunty orne i sady to 5980 ha, użytki zielone 1210 ha, lasy i grunty leśne 1692 ha oraz pozostałe grunty 1500 ha. Strukturę użytkowania ziemi (wg stanu na dzień 31.12.1997 r. i 1998 r. oraz 2007 r.) przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	1997 r		1998 r		2007	
	ha	%	ha	%	ha	%
użytki rolne razem	7 098	68,37	7 083	68,17	7 190	69,2
grunty orne i sady	5 975	57,55	5 983	57,58	5 980	57,6
użytki zielone	1 123	10,82	1 100	10,59	1 210	11,6
lasy i grunty leśne	1 598	15,39	1 502	14,46	1 692	16,3

pozostałe grunty	1 686	16,24	1 805	17,37	1 500	14,5
Powierzchnia ogólna w ha	10 382	100,0	10 390	100,0	10 382	100
W tym indywidualne gospodarstwa rolne	7 659	73,77	7 645	73,58	8 300	79,9

Lesistość obszaru na terenie gminy jest niewielka i wynosi około 16,3 %.

W obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego gminy zakładano potencjalne dolesienia gruntów słabych, mało przydatnych dla rolnictwa.

3.2.2. Produkcja rolnicza

Pod względem przydatności do produkcji rolniczej, gmina posiada warunki przyrodnicze poniżej przeciętnej krajowej oraz wojewódzkiej.

Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyrażona punktową oceną jakości gleb, rzeźby terenu, warunków wodnych i klimatu jest dla województwa łódzkiego o 6 punktów niższa od średniej krajowej wynoszącej 66,6. Natomiast wskaźnik ten dla gminy Parzęczew wynosił poniżej 50.

Warunki przyrodnicze rolnictwa gminy obniża dodatkowo zakwaszenie gleb, gdzie tylko 18% użytków rolnych ma odpowiedni odczyn.

Ponadto gleby gminy Parzęczew są bardzo ubogie we wszystkie makroelementy, stąd istnieje potrzeba stałego zwiększania nawożenia mineralnego, a tym samym wzrostu nawozochłonności produkcji roślinnej.

Istniejące warunki przyrodnicze produkcji rolniczej decydują o strukturze zasiewów. Największy udział w strukturze zasiewów zajmują zboża (89,6%), przede wszystkim żyto (36,4%) mieszanki zbożowe (16,2%), pszenżyto (13,1%) oraz ziemniaki (8,9%). Jedynie kilka sołectw zlokalizowanych w części północno-wschodniej gminy sąsiadujące z gminami Ozorków i Łęczyca posiadają jakościowo lepsze gleby i tam uprawiane są rośliny intensywne typu pszenica, warzywa, buraki cukrowe, rzepak.

Powierzchnię i udziały zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych przedstawia poniższa tabela.

Uprawy	2007 r		
	Powierzchnia w ha	Zbiory w dt	Plony z 1 ha w
Pszenica ozima	230	8 280	36.0
Pszenica jara	260	8 580	33.0
żyto	1 800	41 400	23.0
Jęczmień jary	320	12 160	38.0
Owies	370	10 360	28.0
Pszenżyto ozime	650	25 350	39.0
Mieszanki zbożowe	800	28 000	35.0
Ziemniaki	440	74 800	170
Burak cukrowy	35	16 800	480
Rzepak	37	703	19.0
Zboża ogółem	4 430	134 130	30.3
Ziemniaki	440	74 800	170

W ostatnich 9 latach zwiększył się areal uprawy zbóż na terenie gminy z 3750 ha w roku 1998 do 4430 w roku 2007. Zmianie uległ również stosunek wielkości upraw poszczególnych zbóż. żyto wciąż jest najpowszechniej uprawianym zbożem jednak powierzchnia jego uprawy zmniejszyła się w ostatnich latach natomiast wzrostowi uległ areal upraw większości pozostałych zbóż, z dominacją mieszanek zbożowych oraz pszenżyta. Zmniejszeniu uległy również uprawy ziemniaków na terenie gminy z 650 ha w roku 1998 do 440 ha w roku 2007. Warto podkreślić również fakt że w przypadku

większości upraw wzrosła liczba plonów z 1 ha, przyczyną może być bardziej urodzajny rok, ale jeśli jest to zjawisko powtarzające się w ostatnich latach może ono świadczyć o wzroście kultury rolnej na terenie gminy.

Warunki glebowo – klimatyczne gminy implikują również strukturę zasiewów mającą wpływ na kierunki produkcji zwierzęcej. Parametry statystyczne dwóch najważniejszych kierunków: produkcji mleka i żywca wieprzowego kształtują się na poziomie średniej wojewódzkiej.

Obsada krów w gminie wynosi około 1000 sztuk co na 100 ha użytków rolnych wynosi 13,9 przy średniej dla województwa około 39, natomiast pogłowie trzody chlewnej na terenie gminy wynosi około 5800 sztuk co na 100 ha użytków rolnych wynosi w przybliżeniu 80,6 sztuk przy średniej dla województwa 117 szt. Przy takim poziomie wskaźników intensywności produkcji zwierzęcej można stwierdzić, iż jest niska od średniej dla województwa, głównie w przypadku hodowli bydła i preferowany byłby jej większy rozwój

Jedynie w mniej niż 20 gospodarstwach produkcja prowadzona jest w sposób intensywny i w skali odbiegającej powyżej od przeciętnej w gminie.

Jeśli chodzi o drób nie ma na terenie gminy produkcji wielkofermowej, tylko typowy wiejski chów przyzagrodowy. Pozostałe grupy zwierząt występujące w gospodarstwach nie mają znaczenia dla obrazu produkcji zwierzęcej w gminie Parzęczew.

Ilość zwierząt hodowanych w gminie wg stanu na 2007 r. przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Ilość sztuk
Krowy	1000
Trzoda chlewna	5800
Owce	45
Konie	50
Drób	15 000

Ilość zwierząt na 100 ha użytków rolnych przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Gmina Parzęczew	Województwo Łódzkie
Krowy	13.9	39
Trzoda chlewna	80.6	117
Owce	0.62	1.9
Konie	0.69	1.9
Drób ogółem	208.6	-

3.2.3. Struktura wielkości gospodarstw

Powierzchnia użytków rolnych gminy wynosi 7190 ha, znaczna większość bo około 96,5 % powierzchni użytków znajduje się we władaniu sektora prywatnego.

Ilość gospodarstw rolnych w 1999 r. wynosiła 748, zaś w 2007 r. 686, co daje średnią wielkość gospodarstwa 10,5 ha i przewyższa o około 4 ha przeciętne gospodarstwo w województwie łódzkim.

Strukturę obszarową gospodarstw indywidualnych przedstawia poniższa tabela.

Wielkość gospodarstwa w ha	Ilość gospodarstw indywidualnych		
	1996 r	1999 r	2007 r
1 - 2	44	40	30
2 - 5	129	130	190
5 - 7	133	124	47
7 – 10	187	189	211
10 - 15	186	175	99
Powyżej 15	84	90	109
Ogółem	763	748	686

Na terenie gminy istnieje 109 gospodarstw o powierzchni powyżej 15 ha. Znajdują się one w następujących wsiach: Bibianów, Chrzastów, Florentynów, Ignacew Folwarczny, Ignacew Rozlazły, Mrożewice, Opole, Parzęczew, Piaskowice, Pustkowa Góra, Różyce, Sokół Góra, Skórka, Śliwniki, Trojany, Wielka Wieś.

Struktura obszarowa gospodarstw rolnych w gminie Parzęczew w porównaniu do takiej struktury na poziomie powiatowym wojewódzkim i krajowym wyróżnia się in plus, bowiem procent gospodarstw o powierzchni powyżej 10 ha jest zdecydowanie wyższy. Jest to pozytywne zjawisko, jednakże nadal odbiegające w istotny sposób od standardów europejskich.

Wyszczególnienie	Gmina Parzęczew %
1 - 5 ha	32
5 - 10 ha	37.5
Powyżej 10 ha	30.3

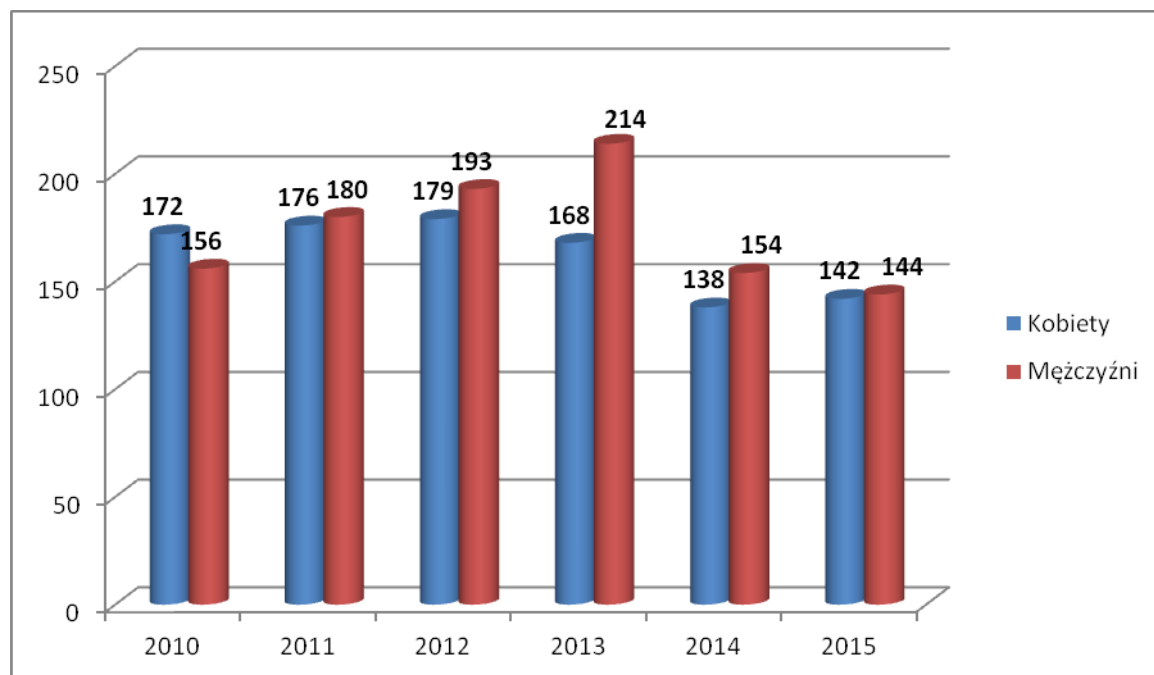
3.3. Charakterystyka sfery gospodarczej

RYNEK PRACY

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym dotyczącym całej Polski, również w gminie Parzęczew jest ono obecne. Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Obsługi Bezrobotnych w Parzęczewie, który w określone dni przyjmuje interesantów.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu na terenie gminy, w latach 2010 -2015 zaobserwowano spadek bezrobocia. Największa liczba bezrobotnych była zarejestrowana w 2013 roku – 382 osób (w tym 168 kobiet). W 2015 roku bez pracy pozostawało już tylko 286 osób (spadek o 96 osób w stosunku do 2013 roku).

Wykres 1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Parzęczew w latach 2010-2015.

Źródło: Na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu.

Tabela 1. Bezrobocie w województwie łódzkim, powiecie zgierskim i na terenie gminy Parzęczew w latach 2010-2015.

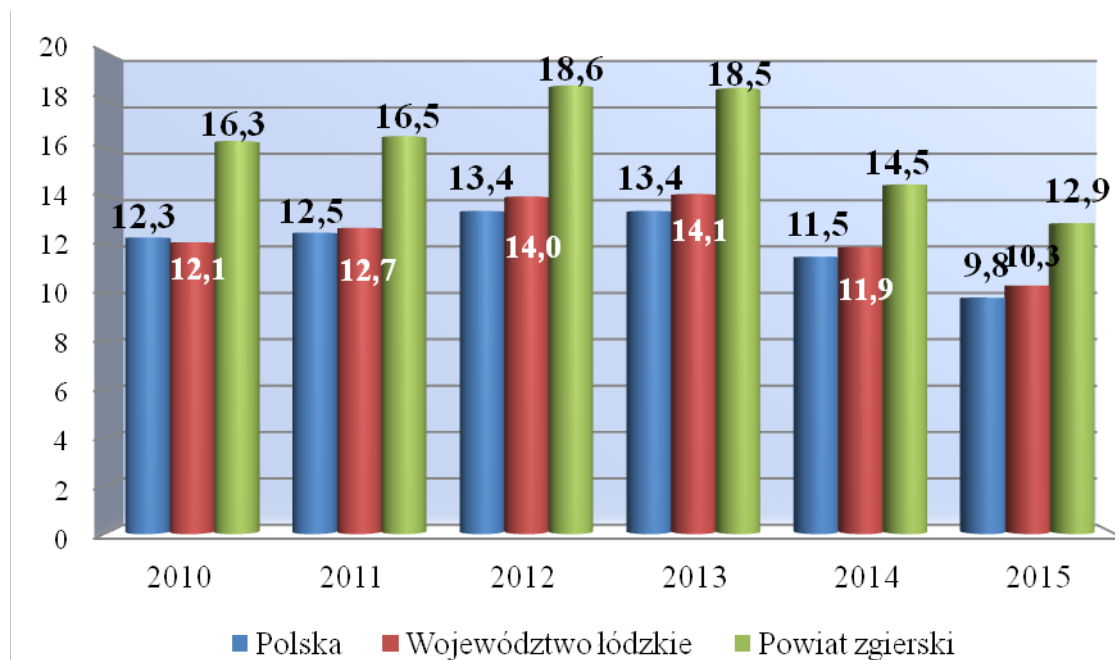
BEZROBOCIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015
------------	------	------	------	------	------	------

	OGÓŁEM	KOBIETY W %	OGÓŁEM	KOBIETY W %	OGÓŁEM	KOBIETY W %	OGÓŁEM	KOBIETY W %	OGÓŁEM	KOBIETY W %	OGÓŁEM	KOBIETY W %
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	131617	51,0	138652	51,3	151036	49,57	151626	49,0	126157	50,0	109510	50,0
POWIAT ZGIERSKI	9810	47,52	10408	48,27	11700	47,6	11487	46,7	8624	48,9	7705	49,25
GMINA PARZĘCZEW	328	52,44	356	49,44	372	48,12	382	43,98	292	47,26	286	49,65

Źródło: Na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu.

W analizowanym okresie w powiecie zgierskim można od 2012 roku zauważyć tendencję spadkową w liczbie pozostających osób bez pracy. W 2015 roku nastąpił spadek o 5,7% w stosunku do 2012 roku. Stopa bezrobocia w województwie łódzkim spadła z 12,1 % w 2010 roku do 10,3 % w 2015 roku i zmniejszyła się o 1,8 %. Zaś w stosunku do roku 2013 spadek ten wyniósł 3,8%. W gminie Parzęczew przedmiotowy spadek odnotowujemy dopiero w 2015 roku. Największe bezrobocie na terenie gminy odnotowujemy w 2013 roku. Stopa bezrobocia w kraju w 2015 roku wynosiła 9,8 % i zmniejszyła się w stosunku do roku 2012 o 3,6 % (Tabela nr 9 i Wykres nr 5).

Wykres 2. Stopa bezrobocia dla kraju, województwa i powiatu w latach 2010-2015.

Źró

dło: Na podstawie danych z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi.

Należy zauważyć, iż w strukturze bezrobotnych największą grupę stanowią osoby bezrobotne nie posiadające wykształcenia średniego (Tabela nr 10). W 2012 roku stanowili oni ponad 72 % ogółu wszystkich bezrobotnych. Świadczyć to może, iż po ukończeniu szkoły podstawowej i gimnazjum młodzi ludzie nie podejmują dalszego kształcenia. Stosunkowo niski poziom wykształcenia mieszkańców jest przyczyną braku podejmowania nowatorskich działań, braku odnajdywania się w nowych warunkach gospodarczych. Dużą liczbę bezrobotnych stanowią także osoby powyżej 50 roku życia, w 2012 roku było to ponad 29 % ogółu bezrobotnych. Dużą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne, które stanowią ponad połowę wszystkich osób zarejestrowanych w badanym okresie. W analizowanym okresie prawo do zasiłku w kolejnych latach miała coraz mniejsza liczba osób bezrobotnych w stosunku do ogółu liczby bezrobotnych. Należy zauważyć, iż w roku 2014 nastąpił ogólny duży spadek bezrobocia w stosunku do analizowanego okresu (jest mniejszy niż w 2010 roku) zarówno w gminie jak i w powiecie zgierskim, w województwie łódzkim i w Polsce.

Tabela 2. Struktura bezrobocia w gminie Parzęczew w latach 2010-2015.

BEZROBOTNI	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	OGÓŁEM	%	OGÓŁEM	%	OGÓŁEM	%	OGÓŁEM	%	OGÓŁEM	%	OGÓŁEM	%
OGÓŁEM	328	100	356	100	372	100	382	100	292	100	286	100
W TYM:												
KOBIETY	172	52,44	176	49,44	179	48,12	168	43,98	138	47,26	142	49,65
OSOBY Z PRAWEM DO ZASIŁKU	49	14,94	52	14,61	63	16,94	42	10,99	31	10,62	45	15,73
DO 25 ROKU ŻYCIA	85	25,91	92	25,84	85	22,85	87	22,77	59	20,21	43	15,03
POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA	67	20,43	60	16,85	111	29,84	79	20,68	71	24,32	76	26,57
DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI	165	50,30	178	50,00	243	65,32	215	56,28	177	60,62	163	56,99
BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO	198	60,37	224	62,92	270	72,58	242	63,35	186	63,70	BRAK DANYCH	
NIEPEŁNOSPRAWNI	6	1,83	7	1,97	5	1,34	6	1,57	8	2,74	7	2,45

Źródło: Na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu.

Bezrobocie ma niekorzystny wpływ na jakość i poziom życia osób nieposiadających pracy. Jest ono przyczyną wielu problemów społecznych. Brak stałego źródła dochodu wpływa na obniżenie statusu życia rodzin dotkniętych bezrobociem, rodziny dotknięte tym problemem szukają oszczędności w każdym aspekcie życia codziennego.

PODMIOTY GOSPODARCZE

Działalność gospodarcza na terenie gminy Parzęczew charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem. W przeważającej części są to jednoosobowe podmioty gospodarcze oraz rodzinne firmy.

Na dzień 31.12.2015 było zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie gminy 394 podmiotów gospodarki narodowej, co stanowiło niecałe 2,48 % podmiotów powiatu zgierskiego. W analizowanym okresie 2010 – 2015 obserwujemy tendencję wzrostową (Wykres nr 6).

Wiodące podmioty gospodarcze działające na terenie gminy to:

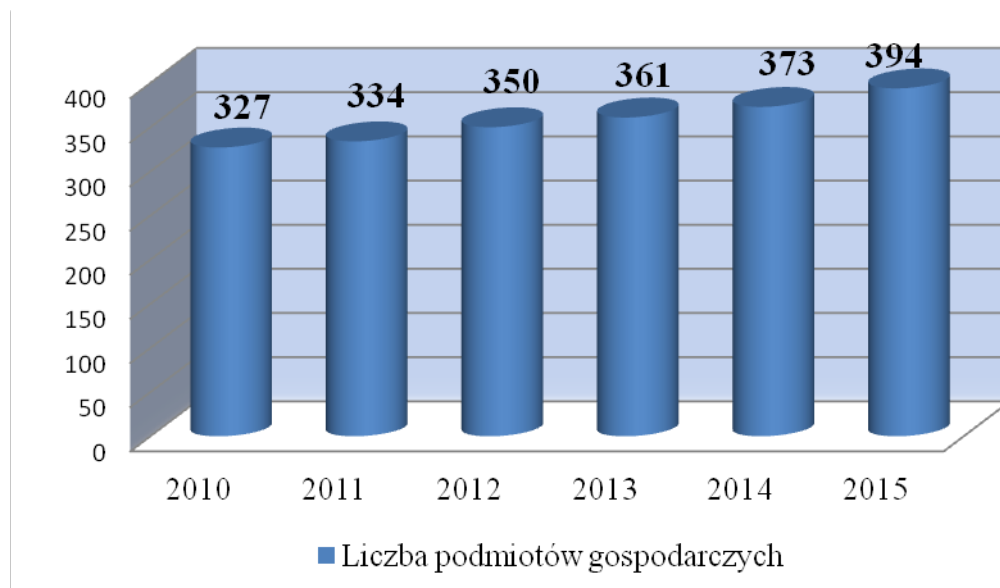
- Zakład mięsny „KRYSZPOL” sp.j. w Ignaciewie Podleśnym,
- „GEDEON” sp.j. w Parzęczewie,
- Piekarnia w Parzęczewie,
- Zakład krawiecki „ALAN” w Chociszewie,
- „Agro – Floryda” w Mariampolu,
- Młyn Handlowy Stanisław Jaroszewicz i synowie sp.j. w Łęczycy filia Chociszew,
- „PASZERADO” Pasze Nawozy Nasiona w Wielkiej Wsi,
- MOP-y II i III (2 stacje paliw Orlen oraz restauracja KFC i Burger King),
- Restauracja Pałac Korona w Leźnicy Wielkiej - Osiedle,
- Nowak Skład drewna w Żelgoszczy,
- Firma „KOKA” w Parzęczewie,
- F.P.H.U. „APA” w Chociszewie,
- „+H2O” sp. z o.o. w Chociszewie,
- Gospodarstwo ogrodnicze w Tkaczewskiej Górze,
- Sklep „Delikatesy Centrum”.

Ponadto do największych pracodawców należą:

- Jednostka Wojskowa w Leźnicy Wielkiej,

- Urząd Gminy w Parzęczewie,
- Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Parzęczewie,
- Szkoła Podstawowa w Chociszewie,
- Gimnazjum w Parzęczewie,
- Gminny Ośrodek Zdrowia w Parzęczewie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Parzęczewie,
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Parzęczewie,

Wykres 3. Łączna ilość podmiotów gospodarki narodowej funkcjonujących na terenie gminy wpisanych do rejestru REGON (stan na dzień 31.12.2015 r.).

Źródło: Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 3. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON sekcji PKD 2007 (stan na dzień 31.12.2015 r.) w gminie Parzęczew i powiecie zgierskim.

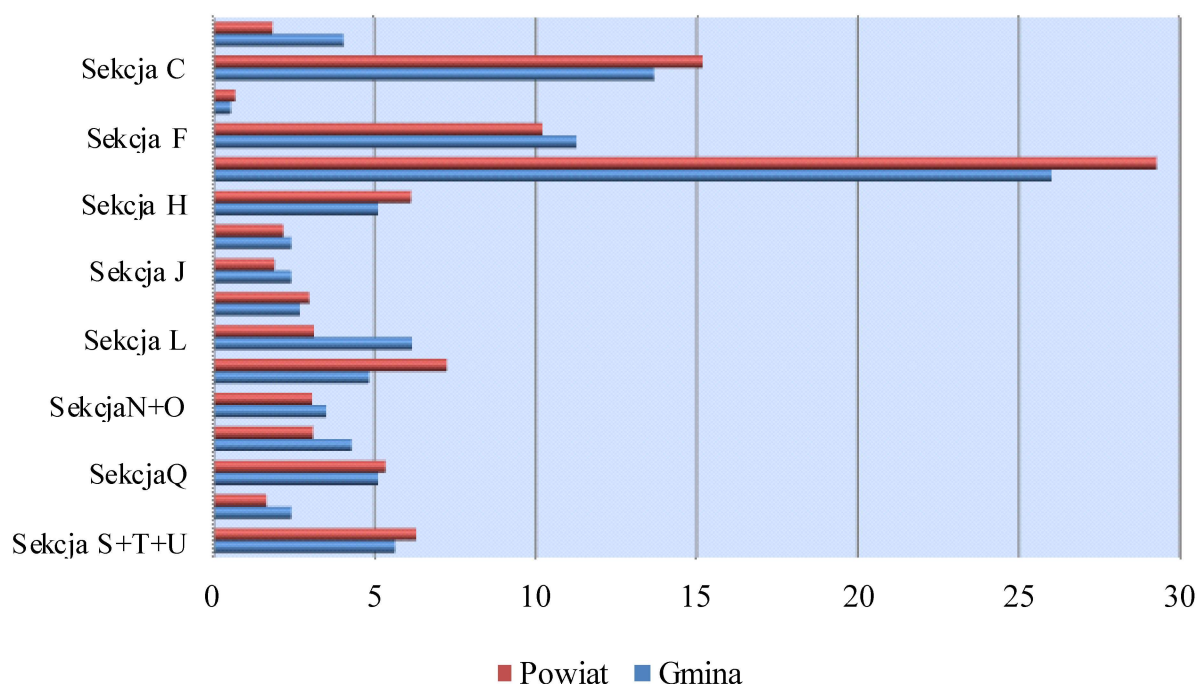
SEKCJA	LICZBA PODMIOTÓW	
	GINA	POWIAT
A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	15	259
B – Górnictwo i wydobywanie	2	17
C – Przetwórstwo przemysłowe	54	2394
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	31
E – Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	80
F - Budownictwo	41	1609
G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	95	4522
H- Transport i gospodarka magazynowa	20	989
I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8	355
J – Informacja i komunikacja	12	329
K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	439
L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	22	494
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	24	1203
N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8	400
O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7	94
P – Edukacja	16	492

Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	21	903
R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11	276
S i T – Pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	28	1006
U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
RAZEM	394	15 892

Źródło: Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

W gminie Parzęczew dominującym sektorem gospodarki (Tabela nr 11) jest w sektor handlu. W 2015 roku było zarejestrowanych 95 przedsiębiorstw handlowych, co stanowiło 24,11% wszystkich zarejestrowanych. Pozostałe dominujące branże to przetwórstwo przemysłowe (54 podmiotów - 13,70 %), budownictwo (41 podmioty – 10,41 %), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (22 podmioty - 5,58 %). Podobna struktura podmiotów występuje w powiecie zgierskim. W 2015 roku dominującą branżą był handel hurtowy (4522 podmiotów – 28,45 %). Pozostałe główne branże to przetwórstwo przemysłowe (2394 podmiotów - 15,06 %), budownictwo (1609 podmiotów - 10,12 %). Kolejną branżą dominującą w powiecie, różniącą się od gminy, jest działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (1203 podmiotów - 7,57 %).

Wykres 4. Procentowy udział podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność gospodarczą wg rejestru REGON w gminie Parzęczew i powiecie zgierskim w 2015 r.

Źródło: Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Przedsiębiorcy działający na terenie gminy mogą korzystać z pomocy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Łódzkiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A., Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości w Łodzi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Aleksandrowie Łódzkim. Pozostałymi jednostkami, które wspierają rozwój przedsiębiorczości w gminie Parzęczew są: Urząd Gminy w Parzęczewie, Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu (Punkt Obsługi w Parzęczewie), oddział Banku Spółdzielczego w Parzęczewie, Fundacja Rozwoju Gmin „PRYM”, Stowarzyszenie Lokalnej Grupy Działania „PRYM” oraz Stowarzyszenie Rybacka Lokalna Grupa Działania „Z Ikłą”.

ROLNICTWO

Gmina Parzęczew pod względem gospodarczym posiada charakter rolniczy. Najbardziej zasobna w lepsze arealy rolnicze jest część północna, z kolei część południowa ma dużo słabsze gleby. W związku z niską opłacalnością produkcji rolnej zmniejsza się powierzchnia obszarów wykorzystywanych pod działalność rolniczą. Przedmiotowy dział gospodarki gminy charakteryzuje się niskim stopniem specjalizacji produkcji, wynika to z niskiej bonitacji gleb oraz z rozdrobnienia gospodarstw. W gminie Parzęczew w 2010 roku funkcjonowało 621 gospodarstw rolnych o zróżnicowanej wielkości i strukturze gospodarowania. Według grup obszarowych użytków rolnych w gminie dominują gospodarstwa od 1 do 5 ha, następnie od 5 do 10 ha. Najmniejszą liczbę gospodarstw w gminie zajmują gospodarstwa do 1 ha włącznie (Tabela nr 12).

Tabela 4. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w gminie Parzęczew w ha.

	Gospodarstwa ogółem	Gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą
do 1ha włącznie	39	16
1-5 ha	213	194
5-10 ha	189	186
10-15 ha	79	79
15 ha i więcej	101	100
RAZEM	621	576

Źródło: Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych, Powszechny Spis Rolny 2010 – wg siedziby gospodarstwa.

Według danych pochodzących z Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku na terenie gminy dominują uprawy zbóż podstawowych: żyto, pszenica, jęczmień, owies, pszenżyto oraz zboża z mieszankami zbożowymi. Kolejną największą grupę stanowią uprawy ziemniaków. W nielicznych gospodarstwach uprawiane są: rzepak, buraki cukrowe, rośliny strączkowe, uprawy przemysłowe, warzywa gruntowe. Wśród zwierząt gospodarskich w gminie dominuje bydło 253 gospodarstw, liczną grupę stanowi też drób - ogółem 245 gospodarstw. Natomiast trzoda chlewna hodowlana jest w 149 gospodarstwach.

Tabela 5. Pogłowie zwierząt gospodarskich (drób, trzoda chlewna, konie, bydło).

Rodzaj inwentarza	Liczba gospodarstw	Zwierzęta gospodarskie
Drób ogółem razem	245	11624
Drób ogółem drób kurzy	243	9157
Trzoda chlewna razem	149	4816
Trzoda chlewna lochy	125	453
Konie	66	207
Bydło razem	253	2717
Bydło krowy	224	1259

Źródło: Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Bank Danych Lokalnych, Powszechny Spis Rolny 2010 – wg. siedziby gospodarstwa.

TURYSTYKA

Gmina Parzęczew ma do zaoferowania wiele walorów turystycznych, które mogą być wykorzystywane głównie dla turystyki wypoczynkowej mieszkańców pobliskich miast. Pomaga w tym specyficzne położenie gminy na skraju dawnego województwa miejskiego łódzkiego, w sąsiedztwie terenów o długiej tradycji wypoczynku letniskowego. Rozwijająca się tu turystyka obejmuje przede wszystkim działki rekreacyjne oraz tzw. drugie domy (ze względu na bliskość Aglomeracji Łódzkiej). Będąc na terenie gminy Parzęczew warto zobaczyć kilka cennych obiektów zabytkowych takich jak:

- murowany kościół parafialny pw. W. N. M.P. w Parzęczewie z 1802 roku wzniesiony z inicjatywy właścicieli dóbr parzęczewskich Franciszka i Ignacego Stokowskich z pobliskich Piaskowic,
- drewniany kościół pw. św. Rocha w Parzęczewie wzniesiony w XVI w. lub w początkach XVII w. Legenda głosi, że świątynię tą w darze od króla Zygmunta Augusta otrzymał właściciel wsi Piaskowice - Wojciech Piaskowski,
- drewniany kościół pw. św. Jakuba Apostoła w Leźnicy Wielkiej z początku XVIII w. utrzymany w stylu barokowym,
- drewniany młyn wodny w Chociszewie z 1918 roku wzniesiony na miejscu starszego z XVII w. Młyn ten wykorzystywał wody rzeki Bzury (młynówka, napęd wodny, koło młyńskie). Obecnie odsunięty od rzeki o około 25 m., posiada napęd elektryczny.

Szczególnie atrakcyjna pod względem turystycznym jest południowo - wschodnia część gminy Parzęczew. W części tej znajdują się następujące obiekty edukacyjno – rekreacyjne:

- Siedlisko „Synowcówka”,
- Park Edukacyjno – Rozrywkowy „Indianie Świata”,
- Ośrodek Jazdy Konnej „Tabun”.
- Dolina Skrzatów we Florentynowie.

W Tkaczewskiej Górze znajduje się siedlisko „Synowcówka”, gdzie amatorzy ciszy i spokoju znajdą doskonałe warunki do odpoczynku. Do dyspozycji gości przeznaczonych jest 8 miejsc noclegowych. Klimat tego miejsca sprzyja odpoczynkowi i relaksowi wśród ogródków lawendowo - warzywnych i rabat kwiatowych. Gospodyni kultywuje tu stare ludowe obyczaje i tradycje, chętnie przekazuje wczasowiczom tajniki rękodzieła i tradycyjnej kuchni. Ponadto, w siedlisku organizowane są imprezy integracyjne i okolicznościowe, odbywają się sesje zdjęciowe oraz zajęcia plastyczne. „Synowcówka” jest zwycięzcą i laureatem konkursów „Złota Grusza” na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne w województwie łódzkim.

Od kilku lat dużą atrakcję stanowi Park Edukacyjno - Rozrywkowy „Indianie Świata” w Chociszewie, gdzie dzieci podczas zabawy mogą poznać kulturę i zwyczaje Indian. W parku można zobaczyć, prawdziwe tipi, indiańskie stroje oraz przedmioty użytkowe. Na odwiedzających czeka tor przeszkód, możliwość wzięcia udziału w zabawach oraz lekcjach historii o Indianach żyjących nad Wielkim Kanionem. Dla dorosłych organizowane są warsztaty z haftu indiańskiego i wyszywania koralikami, szycia ubrań indiańskich ze skór oraz malowania na skórze i szkle. Atrakcję stanowi również możliwość jazdy konnej oraz zwiedzenie mini-zoo.

W Pustkowej Górze funkcjonuje Ośrodek Jazdy Konnej „Tabun”, który prowadzi naukę jazdy konnej pod okiem trenera. Organizowane są tu obozy sportowo – rycerskie oraz przejażdżki bryczką połączone ze zwiedzaniem okolicy. Gospodarstwo prowadzi także hotel dla koni, zapewniając im opiekę całodobową i weterynaryjną. Ponadto w ośrodku można obejrzeć kolekcję pojazdów konnych, stare narzędzia rolnicze w mini-muzeum oraz wieżę widokową. Można także skorzystać z noclegu w pokoju gościnnym, rozbić własny namiot i wypożyczyć rowery.

Nową atrakcją dla najmłodszych mieszkańców jest „Dolina Skrzatów. Park skrzacich opowieści, figur i ekspozycji” we Florentynowie. To teren porośnięty w sposób naturalny przez drzewa, krzewy, mech. Ich struktura stała się bazą do powstania domków, grot, przejść tajemnych skrzatów. Goście doliny mogą szaleć w grocie z gałęzi i mchu oraz w ziemiance z gliny obitej deskami. Do tego mostki, zaskakujące przejścia i ogródek kwiatowy. Na gości czeka też sporo ćwiczeń na spostrzegawczość, oprowadzający Skrzat nie tylko opowiada, ale także aktywuje małych zwiedzających by szukali ich śladów, mikrohuśtawek, tajemnych drzwi oraz zgadywali, które przedmioty do czego służą. Organizowane są tam warsztaty, imprezy okolicznościowe, spotkania integracyjne, ogniska, zielone szkoły, przedstawienia, happeningi.

Atrakcyjnymi miejscami dla miłośników wędkarstwa jest sztuczny zalew w Leźnicy Wielkiej o powierzchni 14,5 ha, a także zalew w Parzęczewie 1,58 ha. Nad zalewem w Parzęczewie znajduje się estrada - miejsce organizacji okolicznościowych imprez. W pobliżu zalewu znajdują się boiska sportowe do siatkówki plażowej i piłki nożnej. Przestrzeń publiczna przy zalewach wymaga zagospodarowania.

Przez teren gminy przebiegają cztery szlaki rowerowe:

- „Po Ziemi Parzęczewskiej” – szlak lokalny,
- „W centrum Polski” – szlak regionalny,
- „Szlak Okolic Poddębic” – szlak regionalny,

➤ „Łódzka Magistrala Rowerowa” – szlak ogólnopolski.

Od 4 lat Gmina Parzęczew jest współorganizatorem jednego z kilku etapów Maratonu Rowerowego po Ziemi Zgierskiej o Puchar Starosty Zgierskiego – Tour de Powiat. Z roku na rok rajd przyciąga coraz więcej zwolenników jazdy na rowerze - zarówno amatorów jak i profesjonalistów. Zawodnicy startują w piętnastu kategoriach wiekowych, poczynając od przedszkolaków, a skończywszy na zawodnikach kategorii „Masters”. Najmłodsi uczestnicy mają do pokonania trasę 100 m, a najdłuższa trasa wynosi 118 km po terenie gminy Parzęczew. Imprezie towarzyszą atrakcje w postaci wesołego miasteczka, malowania buzi czy kącika malowania kredkami.

W ramach atrakcji turystycznych na terenie gminy odbywają się dwa razy w roku przejażdżki bryczką, organizowane przez miłośników koni. Jest to doskonała forma niedzielnego wypoczynku na świeżym powietrzu, podnosząca jednocześnie walory turystyczne naszego regionu oraz okazja do spotkań dla pasjonatów tych zwierząt i ich zaprzęgów. Przejeżdżający orszak około 30 bryczek wzbudza niemałe zainteresowanie wśród mieszkańców i przyjezdnych. Ponadto przez teren gminy przebiega Łódzki Szlak Konny.

Na terenie gminy powoli rozwija się baza noclegowa oraz gastronomiczna. Na uwagę zasługuje otwarte w 2015 roku Centrum Konferencyjno - Szkoleniowe Biały Młyn w Parzęczewie. Dzięki staraniom właścicieli firmy dziewiarskiej zabytkowy młyn z początku XX wieku został zrewitalizowany w nowoczesny obiekt o szerokim zakresie przeznaczenia. Obiekt wyposażony jest w dwie duże sale konferencyjne i laboratorium, posiada pokoje gościnne, a w podziemiach młyna znajduje się pub, będący miejscem spotkań lokalnej społeczności. Dzięki współpracy firmy Geoden z Parzęczewa z Politechniką Łódzką oraz ze szkołami ponadgimnazjalnymi w przedmiotowym obiekcie odbywać się będą wszelkiego rodzaju konferencje i szkolenia młodych ludzi w zawodzie włókiennictwa i nie tylko.

W Leżnicy Wielkiej Osiedle mieści się hotel Korona Palace. Jest to nowoczesne centrum bankietowo - konferencyjne z pokojami gościnnymi. W swej ofercie hotel posiada trzy sale balowe - jedną dużą i dwie mniejsze, jedną dużą salę konferencyjną, blisko czterdzieści pokoi gościnnych. Korona Palace posiada też strefę SPA (wyposażoną w jacuzzi, saunę fińską i rzymską). Hotel oferuje organizację szkoleń, konferencji, spotkań biznesowych oraz imprez okolicznościowych.

W miejscowości Piaskowice mieści się sala imprez „Joanna”, w której także istnieje możliwość zorganizowania konferencji, szkoleń oraz imprez okolicznościowych.

Promowaniem walorów turystycznych i rekreacyjnych gminy zajmuje się Punkt Informacji Turystycznej w Parzęczewie (PIT), który funkcjonuje przy Gminnej Bibliotece Publicznej. Punkt jest oznakowany i czynny w godzinach pracy biblioteki.

4. ANALIZA STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Informacje ogólne

Obecny kształt jednostek osadniczych z terenu Gminy Parzęczew, niezależnie od ich wiejskiego rodowodu, jest wynikiem mniej lub bardziej spontanicznego, ale jednak nieustannego, rozwoju. W jego toku powstawały różne świadectwa działalności człowieka, będące odzwierciedleniem sytuacji społeczno – gospodarczej, kulturalnej, doktrynalnej i ideologicznej czasów, w których zostały stworzone. Elementy te są częścią dziedzictwa kulturowego danej jednostki, zaś świadomość ich istnienia, potrzeb konserwacji, rewaloryzacji, ochrony, wśród władz gminy oraz jej mieszkańców jest niezmiernie ważna, szczególnie w dynamicznym ujęciu globalnego świata, który na nowo zdefiniował pojęcia tożsamości kulturowej regionu. Obecny trend dąży do globalizacji, czyli połączenia globalnego rozwoju z aktywnością na polu lokalnym. Tak pojmowany rozwój w dużej mierze opiera się na zidentyfikowaniu i właściwej opiece nad dziedzictwem kulturowym danego regionu, które to dziedzictwo decyduje o tożsamości danego miejsca. Możliwości ochrony zabytków jest kilka. *Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* wśród form ochrony obiektów zabytkowych wyróżnia:

- wpis do rejestru zabytków,
- uznanie za pomnik historii,
- utworzenie parku kulturowego,
- ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o

ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się ochronę:

- zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków wraz z otoczeniem,
- zabytków nieruchomych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków,
- obiektów wskazanych do objęcia ochroną w mpzp,
- parków kulturowych.

Opracowane uwarunkowania dotyczące środowiska kulturowego i wizualnego mają charakter informacyjny oraz zawierają postulaty i wytyczne, będące materiałem analitycznym do sformułowania szczegółowych ustaleń w drugiej części „studium...” – polityka przestrzenna i kierunki rozwoju. Diagnoza stanu środowiska kulturowego zawiera:

- zarys dziejowy obszaru Gminy,
- obiekty i zespoły architektoniczne wpisane do rejestru zabytków,
- obiekty i zespoły architektoniczne wpisane do gminnej ewidencji zabytków,
- tereny stanowisk archeologicznych,
- wytyczne z planów wyższego rzędu.

4.2. Zarys dziejowy obszaru Gminy Parzęczew.

Według historycznych źródeł miejscowość o nazwie Parzęczew pojawiła się w XI wieku. Już w 1098 roku Parzęczew należał do dóbr książęcych Bolesława Krzywoustego. Założycielami osady była rodzina Pomianów, która przybyła z Wielkopolski. Kolejne wzmianki (z XII w.) znajdują się w kronikach Galla Anonima, który odnotował, że w księstwie łęczyckim nad rzeką Gnidą znajduje się osada o słowiańskiej nazwie Parzniczew.

Przez kolejne 150 lat Parzęczew pręźnie się rozwijał, aż do najazdu krzyżackiego na Wielkopolskę w latach 1330 – 1331, kiedy to licząca już ponad 1000 mieszkańców osada, została doszczętnie zniszczona. Po rozbiciu zakonu Krzyżackiego w 1410 roku rozpoczął się jego rozkwit gospodarczy. Najważniejszym przywilejem, jaki otrzymał Parzęczew na przestrzeni wieków, był przywilej wydany przez króla polskiego Władysława Jagiełło dnia 7 kwietnia 1421 roku, mocą którego wieś została wyniesiona do rangi miasta. Po II rozbiorze Polski w roku 1793 miasto znalazło się w zaborze pruskim, dzięki czemu zaczęto odnotowywać masowy napływ ludności niemieckiej. Po upadku powstania styczniowego w 1867 roku z mocy ukazu Cara Aleksandra II miejscowość ta traci prawa miejskie. Po wybuchu I wojny światowej Parzęczew wraz z okolicą znalazła się pod panowaniem niemieckim. Po tym okresie okolica nie doznała większych zniszczeń i stopniowo się rozwijała. Kiedy wybuchła II wojna światowa Niemcy wtargnęli do Parzęczewa 4 września 1939 roku. W dniach 9 – 12 września toczyła się bitwa nad Bzurą, która objęła również Parzęczew. Okrutny terror okupanta dał o sobie znać 11 września, kiedy to niemieccy żołnierze zamordowali 26 mieszkańców Kowalewic i okolicznych

miejsowości. Bitwa o Orłę została upamiętniona pomnikiem odsłoniętym 14 września 2003 roku. Po wojnie przeniesiono siedzibę władz gminy do Parzęczewa, co wpłynęło korzystnie na rozwój kultury i oświaty rolnej w całym regionie.

Najstarszym odnalezionym dokumentem królewskim, potwierdzającym bogatą historię tej miejscowości, jest przywilej króla Zygmunta Augusta z 1539 roku, konfirmujący nadanie praw miejskich i przyznający kolejne przywileje miastu Parzęczew. Dokument ten znajduje się obecnie w Archiwum Państwowym w Łodzi w zbiorze dyplomów 1331 – 1939 (sygn. 47). W posiadaniu Urzędu Gminy w Parzęczewie znajduje się kopia akt dotyczących uregulowania miasta Parzęczewa 1841-1862 – odpis aktu z 1421 roku z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie

Na terenie Parzęczewa odnaleźć można obiekty stanowiące wartość dziedzictwa kulturowego, objęte rejestrem zabytków, ewidencją zabytków, ewidencją archeologiczną (AZP) oraz chronione układy rozplanowania i krajobrazu. Oto niektóre z nich:

1) Kościoły drewniane:

- a) Kościół parafialny **św. Jakuba Apostoła** w Leżnicy Wielkiej, drewniany na murowanym fundamencie, wystawiono w pocz. XVIII w. W 1882 r. odnowiony i poszerzony, dobudowano murowaną frontową przybudówkę i murowaną zakrystię. W latach 1920–1922 odrestaurowany. Kościół orientowany, konstrukcji zrębowej, oszalowany, jednonawowy, z wyższym wielobocznie zamkniętym prezbiterium. Poświęcony po II wojnie światowej przez bpa Wincentego Tymienieckiego. W 2001 r. postawiono nowe ogrodzenie, w 2003 r. wykonano malowanie drewnianej elewacji, a w 2004 r. pomalowano dach kościoła. Wyposażenie kościoła: Ołtarz główny barokowy z rzeźbami św. Wojciecha i św. Stanisława Biskupa Męczennika z końca XVII w. Ołtarze boczne – barokowe (w lewym krucyfik rokokowy z XVIII w.) z rzeźbami Matki Boskiej i św. Jana Apostoła, w prawym obraz św. Antoniego z XVIII w. Organy stare i nowe, 2 dzwony, Droga Krzyżowa – współczesna.
- b) Kościół cmentarny **Św. Rocha** w Parzęczewie - rzymskokatolicki kościół cmentarny należący do parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, św. Anny i św. Wojciecha. Świątynia powstała w końcu XVI wieku we wsi Ignacew Parzęczewski. W XVII wieku została przeniesiona na obecne miejsce. W latach 2000-2001 świątynia była restaurowana. Złożono wtedy nowy szalunek i gont na dachu. Jest to budowla drewniana, składająca się z jednej nawy, posiadająca konstrukcję zrębową. Kościół jest orientowany, do jego budowy użyto drewna modrzewiowego. Prezbiterium świątyni jest mniejsze od nawy i zamknięte jest trójbocznie, z boku znajduje się zakrystia. Budowlę nakrywa dach jednokalenicowy, pokryty gontem, posiadający czworokątną wieżyczkę na sygnaturkę, w części frontowej, która jest zwieńczona blaszanym daszkiem iglicowym z latarnią. Do wyposażenia świątyni należą: ołtarz główny w stylu barokowym z około 1660 roku, dwa ołtarze boczne w stylu rokokowym z XVIII wieku, dwa konfesjonały i cztery ławki w stylu barokowym z XVIII wieku oraz liczne rzeźby od XVII wieku. Wnętrze nakryte jest płaskimi stropami. Świątynia posiada także chór muzyczny.
- 2) Kościół Parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP w Parzęczewie – ściany kościoła zdobi polichromia wykonana przez ucznia Matejki – Aleksandra Przewalskiego na przełomie XIX i XX wieku. Centralne miejsce w świątyni zajmuje monumentalne malowidło – Golgota, dzieło malarza z Petersburga – Wincentego Łukasiewicza. Obraz został namalowany farbami olejnymi na świeżym tynku wzmocnionym jajkami oraz pakułami lnianymi i zwierzęcą sierścią. Na uwagę zasługują dwa barokowe relikwiarze w kształcie trumien zakończone od góry rzeźbami ptaków – pelikanów (Tab. 14).
- 3) Zagroda młyńska w Chociszewie – młyn w Chociszewie powstał w 1918 roku na miejscu młyna z XVII wieku. Wykorzystywał wody rzeki Bzury (młynówka, napęd wodny, koło młyńskie), obecnie jest odsunięty od rzeki ok. 25 metrów (Tab. 14).

Historia i symbole gminy

Herbem Parzęczewa i Gminy Parzęczew jest biała wieża na błękitnym polu z otwartą bramą i dwoma oknami w pasie, zwieńczona czerwonym, spiczastym dachem z białą chorągwią zwróconą w prawo. Otwory okienne i prześwit bramy są czarne, a wrota bramy żółte.

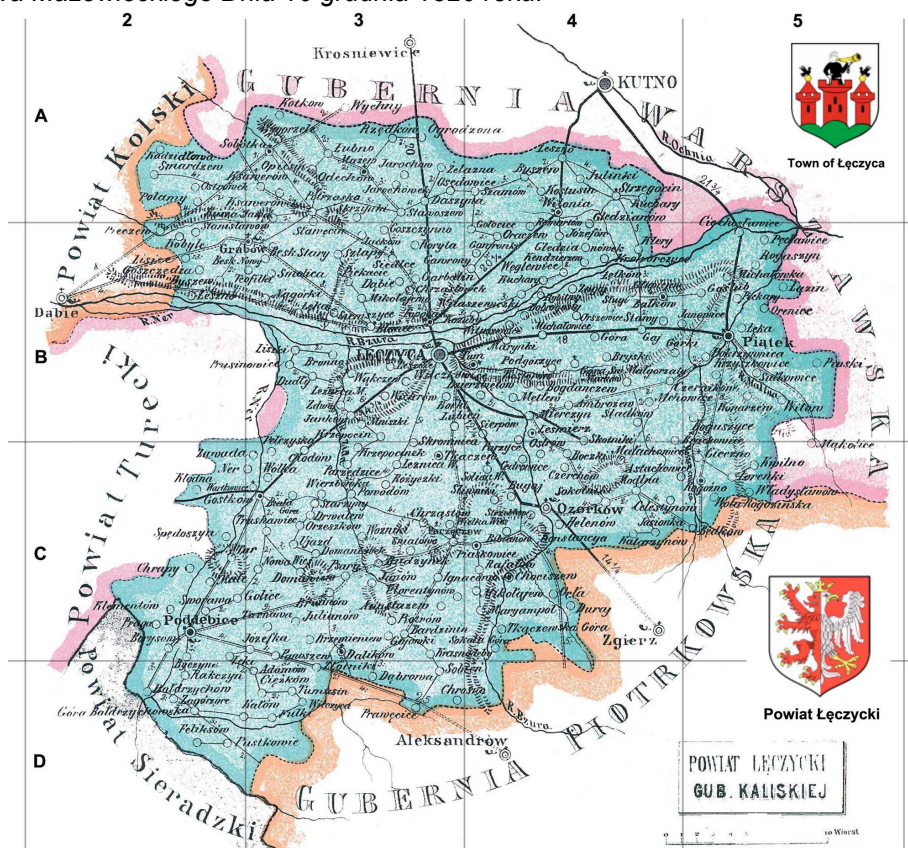
"Historia miejscowości gminnej sięga XI wieku. Albowiem już w 1098 roku Parzęczew należał do dóbr książęcych Bolesława Krzywoustego. Po rozbiu Zakonu Krzyżackiego w 1410 roku rozpoczyna się rozkwit gospodarczy Parzęczewa.

Najważniejszym przywilejem, jaki otrzymał Parzęczew na przestrzeni dziejów, był przywilej wydany przez króla Władysława Jagiełłę dnia 7 kwietnia 1421 roku. Przywilej ten nadano wielmożnemu Wojciechowi Parzęczewskiemu łowczemu łęczyckiemu mocą, którego jego dziedziczna wieś Parzęczew została wyniesiona do rangi miasta.

Najstarszym odnalezionym dokumentem królewskim, potwierdzającym bogatą historię Parzęczewa, jest przywilej króla Zygmunta Augusta z 1539 roku potwierdzający nadanie praw miejskich i przyznający kolejne przywileje miastu Parzęczew. Dokument ten znajduje się obecnie w Archiwum Państwowym w Łodzi w zbiorze dyplomów 1331-1939, sygn. 47.

Innym dokumentem potwierdzającym bogatą historię Parzęczewa jest przechowywany w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie dokument Stanisława Augusta Poniatowskiego z 26 III 1775 roku, w którym potwierdza on wcześniejsze dokumenty, w tym dokument Władysława króla polskiego z 7 IV 1421 r., w którym zezwala on Wojciechowi z Parzęczewa na lokalizację miasta na terenie wsi Parzęczew (Zbiór dokumentów papierowych sygn. 4033).

Cennym źródłem historycznym jest również opis Parzęczewa sporządzony przez burmistrza miasta S. Waśkiewicza na początku grudnia 1820 roku. Opis Parzęczewa sporządzony przez burmistrza miasta S. Waśkiewicza. Opisanie historyczne oraz topograficzno-statystyczne miasta Parzęczewa w województwie mazowieckim w obwodzie łęczyckim położonego. Sporządzane przez burmistrza tego miasta S. Waśkiewicza w roku 1820. Widziałem i sprawdziłem Minkowiecki - Dozorca Miast Okręgu II Województwa Mazowieckiego Dnia 10 grudnia 1820 roku.

Powiat Łęczycki - Map 19 - Województwo Kaliskie

Copyright © 2011 – IPGS

Z roku 1421. Przywilej Władysława, króla polskiego, nadany wielmożnemu Wojciechowi Parzęczewskiemu, przez który wieś jego dziedziczną Parzęczew na miasto tegoż nazwiska, z dozwoleń wszelkich praw wolności, przywilejów różnych innym miastom królewskim służących, uwalniając od prawa polskiego, a pozwalając rządzenie się prawem teutońskim, czyli magdeburgskim, uwalniając od wszelkich jurysdykcji krajowych i oddając w ręce obywateli prawo miecza. Tymże samym przywilejem ustanowione zostały targi co czwartek z wszelkiego rodzaju sprzedażą. Z roku 1539. Przywilej Zygmunta króla potwierdzający przywilej Władysława króla z roku 1421 nie tylko w wszelkich szczegółach ale nawet nadający jarmarki roczne na wniosek wielmożnego Zygmunta Parzęczewskiego: pierwszy na Świętego Jana Chciciela, drugi na Świętą Jadwigę.

Z roku 1691. Przywilej Jana III, króla polskiego, wydany wielmożnemu Stanisławowi Działyńskiemu, dziedzicowi, na jarmarki: pierwszy na wigilię Trzech Królów, drugi na wigilię Zwiastowania Najświętszej Panny, trzeci na Wniebowstąpienie Pańskie, czwarty na Wszystkich Świętych, targi zaś co tydzień w poniedziałek.

Z roku 1762. Przywilej Augusta III, króla polskiego, potwierdzający Przywileje Zygmunta I, a szczególnie Władysława lokacyjny z roku 1421 w wszelkich jego szczegółach, nadający przy tym na wniosek wielmożnego Adama Saryusza z Remiszewic Stokowskiego 4 nowe jarmarki, to jest I-szy na Oczyszczenie Najświętszej Panny, II-gi na Św. Wojciecha, III-ci na Św. Michała, IV-ty na Św. Katarzynę.

Z roku 1775. Przywilej Stanisława Augusta, króla polskiego, potwierdzający wszystkie antecesorów królów przywileje, to jest lokacyjny Władysława, późniejszy Zygmunta, jako też Augusta III nadający przy tym na wniosek wielmożnego Adama Stokowskiego 3 jarmarki: I-szy w sobotę przed Bożym Ciałem, II-gi na wigilię Św. Anny, III-ci na Św. Tomasza Apostoła.

Z roku 1766. Oblata w grodzie łęczyckim przywileju Stanisława Augusta, króla polskiego, aprobowanego przywilej z Metryki Koronnej z książki pod literą K.E. na karcie 147 pod tytułem fundacja miasta Parzęczewa króla Zygmunta Augusta na wniosek Stanisława Nagórskiego wydany pod rokiem 1565, obejmujący wszelkie wolności rządzenia się prawem teutońskim z wolnością prawa miecza, przy tym 3 jarmarki: I-szy na Św. Jana Chrzyciela, II-gi na Zwiastowanie Najświętszej Panny Marii, III-ci na Św. Barbarę. Targi zaś co sobota pozwalając zarazem targi tygodniowe na trzody bydelne, wszelkiego rodzaju mięsa, nadając przy tym wolności na lat 16 od podatku szos, jako też innych niemniej jarmarcznego i mostowego, wyjąwszy czopowe.

Z roku 1712. Ordynacja Stanisława Działyńskiego, dziedzica, mocą której w artykule 5 i 6 robienie piwa według ordynacji dawnej pozwala, z zastrzeżeniem, aby piwa i wódki cudzej nie brać i nie szynkować, jako też, aby Żydzi żadnej wódki nie pili, ani szynkowali.

Z roku 1810 dnia 24 stycznia wyrok Trybunału I-szej instancji departamentu Warszawskiego przyznający mieszkańcom miasta propinację.

Z roku 1810 dnia 28 czerwca wyrok Sądu Apelacyjnego Księstwa Warszawskiego usuwający między innymi artykułami mieszkańców miasta od propinacji, a przyznając ją dworowi.

Z roku 1815 dnia 27 listopada dekret Sądu Najwyższej Instancji aprobowujący dekret Sądu Apelacyjnego w wszelkich szczegółach.

Leży nad strumieniem Gnida zwanym, od Warszawy na zachód o mil 18, od Łęczycy na południe o mil 2, od Lutomska i Kazimierza na północ o mil 3, od Uniejowa na wschód o mil 4, od Włocławka i rzeki spławnej Wisły ku południowi i wschodowi o mil 9. Grunta są mniej urodzajne z przyczyn wielkich piasków, pomiędzy pastwiskami jest staw, Glinki zwany.

Miasto w swej rozległości od wschodu słońca graniczy z wsią Piaskowicami, od południa z wsią Sokolą Górą i Siemonią, od zachodu z wsią Chrzastowem, od północy z Wsią Wielką, w tych czasach znacznie zmniejszone są granice z przyczyny dóbr przyległych dziedziców miasta Parzęczewa, do których są zabrane, a o które granice razem z innymi wnioskami o propinację proces pod opiekę Prokuraturii Generalnej Królestwa oddany został.

Żadnych z powyższych pertynencji miasto nie posiada, oprócz ról, łąk, ogrodów i domów do każdego właściciela należących, ile że szynki, karczmy, browar i gorzelnia należą do domownium.

Żadnych nie było gmachów i do tego momentu nie masz.

Nie masz żadnych, jak tylko garbarnie znaczne i olejarnie, niemniej różnego rodzaju w miarę potrzeby rzemieślnicy znajdują się.

Propinacja teraz należy do dominium miasta tegoż, lecz mieszkańcy miasta o odzyskanie tej starają się i wszelkie swe dowody w tej mierze pod dalszą protekcją Prokuraturii Generalnej Królestwa złożyli.

Proces z dominium o różne wnioski, szczególnie zaś o własność granic i propinację ciągnie się od niemałego czasu, a nawet w Trybunale I-szej Instancji departamentu Warszawskiego w roku 1810 wygrany, później zaś w Sądzie Apelacyjnym i Najwyższej Instancji przegrany, a teraz pod opiekę Prokuraturii Generalnej Królestwa Polskiego oddany został.

Chrześcijan - 521; Żydów - 457; innych wyznań - 21; w ogóle - 999.

Domów murowanych - 1, drewnianych - 98, w ogóle - 99.

Wcale nie jest brukowane. Materiały do bruku, jakimi są kamienie i piasek, w bliskości i znacznej ilości znajdują się.

Ma jarmarków 15: 1. na Trzy Króle, 2. na Najświętszą Pannę Gromniczą, 3. na Najświętszej Panny Marii Zwiastowanie, 4. na Św. Wojciech, 5. na Św. Jan Chrzciciel, 6. na Przemienienie Pańskie, 7. na Matkę Boską Zielną, 8. na Św. Michała, 9. na Wszystkich Świętych, 10. na Św. Katarzynę, 11. na Boże Ciało, 12. na Św. Jadwigę, 13. na Św. Barbarę, 14. na Św. Tomasza, 15. na Św. Annę.

Dochody w roku 1806: mało, co więcej miało dochodu nad złp. 600, które skarb publiczny dawał. Dochody w roku 1819: nie masz etatu. Dla odnośnego dodatku złp. 600 z skarbu publicznego i dla ubóstwa mieszkańców, którzy do dawania składki ofiarować nie mogli.

Miasto Parzęczew upada z powodu nowoorygowanych sąsiedzkich miast, a szczególnie dla zaprowadzonych w tychże jarmarków, które mocno jarmarków parzęczewskich stały się przeszkodą i przy tym, że mieszkańcy chrześcijańscy od własności posiadanej odrabiają zaciąg, niektórzy zaś płacą pieniędzmi zaciąg, lecz niewiele przez płacenie zaciągu znajdują ulgi".

Parzęczew - Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnego Biały Młyn to inicjatywa łącząca w sobie sztukę hotelarską, gastronomiczną i eventową, niewyczerpanym źródłem inspiracji dla młodych twórców, miejscem spotkań towarzyskich i biznesowych, oraz nieodłącznym elementem w rozwoju kultury. Urządzony z rozmachem obiekt to mieszanka różnych stylów. Połączono tutaj elementy surowych, fabrycznych wnętrz, jak ceglane ściany i drewniane belki stropowe z nowoczesnym minimalizmem i rockowymi elementami dekoracyjnymi.

Parzęczew - Centrum Odnowy Wsi w Parzęczewie zrealizowany w ramach realizacji projektu pn. „Multikulturalne miejsce spotkań w Centrum Odnowy wsi w Parzęczewie” – projekt uzyskał Promesę Ministra Kultury w ramach SPO „Restrukturyzacja...”, Działanie 2.3 „Odnowa wsi...”. Centrum jest wykorzystywane również jako baza lokalowa dla organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwoju wsi - Forum Inicjatyw Twórczych w Parzęczewie oraz Parzęczewski Klub Seniora, w ramach którego uruchamiany jest Uniwersytet Trzeciego Wieku. W Centrum znajdują się pomieszczenia niezbędne do prowadzenia cyklicznych zajęć dla mieszkańców wsi, a w szczególności: pomieszczenia dla instruktorów zajęć oraz warsztatów plastycznych, muzycznych, fotograficznych, tanecznych, historycznych, literackich i teatralnych; zaplecze kuchenne do prowadzenia kursów kulinarnych dla Kół Gospodyń Wiejskich oraz do przygotowywania potraw regionalnych np. na pokazy regionalne; pracownia komputerowa przeznaczona na Publiczny Punkt Dostępu do Internetu oraz Izba Pamięci. W Centrum znajduje się sala widowiskowo – konferencyjna, która jest wykorzystywana m.in. do prowadzenia stałych zajęć kulturalnych i szkoleniowych dla mieszkańców wsi oraz organizowania widowisk obrzędowych i cyklicznych imprez kulturalnych i okolicznościowych.

Piaskowice (do XIX wieku – Pieskowice) – notowane są w źródłach z 1394 roku. Były wsią szlachecką należącą na początku do Pieskowskich herbu Junosza. Inne odkryte fragmenty budynków pozwoliły ustalić, że istniał tu dwór – fortalicja na przełomie XV i XVI wieku (Tab. 8).

W 1797 roku majątek dostał się Stokowskim. Od początku XIX wieku właścicielami byli: Czapliccy, Wilkanowscy, Biellicy, Rudniccy, wreszcie Fijałkowscy. Po powstaniu styczniowym majątek rozparcelowano, wyodrębniając folwark. W XX wieku miał on kolejno kilku właścicieli, między innymi: Aleksandra Ikierta, Marcina Edmunda Wasilewskiego, Mieczysława Stokowskiego i jego córkę Helenę Rozwadowską. W tym czasie majątek podlegał różnym podziałom i odpisom, był też kilkakrotnie wystawiany na licytację. W 1946 roku ziemie przejęte zostały przez Skarb Państwa; w ostatnich latach gospodarzem dóbr był PGR Leśmierz, obecnie własność prywatna.

Nieistniejący dwór był prawdopodobnie drewniany. Nie zachowały się niestety przekazy dotyczące wyglądu, wielkości i charakterystyki budynku. W pobliżu miejsca po dawnym dworze wzniesiono po II wojnie światowej mały budynek administracyjny, istniejący do tej pory (Tab. 8).

Początki historycznego założenia parkowego można datować na przełom XVIII i XIX wieku, jednak jego obecny stan uzasadnia datę powstania późniejszą o cały wiek. W układzie kompozycyjnym parku szczególnie atrakcyjna jest część północna, gdzie znajdują się cztery stawy. Na jednym z nich widoczny jest stożkowato ukształtowany nasyp wyspy – relikt dawnego grodziska historycznego. Osie widokowe parku są niestety zarośnięte przez dziko wyrosłe drzewa i krzewy. Dziewięć egzemplarzy starych buków i dębów zasługuje na uznanie za pomniki przyrody (Tab. 14).

Park podworski w Piaskowicach leży po południowej stronie drogi prowadzącej do odległego o 600 metrów Parzęczewa. Teren, na którym znajduje się park opada w kierunku południowym do rzeczki Gnidy, stanowiącej tu granicę założenia. W okolicy brak jest lasów. W kierunku wschodnim rozciąga

się zabudowa wsi, po przeciwnej stronie drogi znajdują się pola uprawne. Od strony południowej, za przylegającym do parku obszarem zabudowań folwarcznych przebiega obecnie autostrada A2 wschód – zachód.

A tak Piaskowice opisano w „Słowniku Geograficznym Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich (1880-1914)”:

„Pieskowice, mylnie Piaskowice, w dok. Pyeskowice, wieś, folwark i osada w powiecie łęczyckim, gmina Pieskowice (dopiero po II wojnie światowej likwidacja gminy i włączenie do gminy Parzęczew), parafia Parzęczew, odległe od Łęczycy na 11 wiorst; ma 3 domy, 45 mieszkańców. Według Lib.Ben.Łask. (II, 358) łany folwarczne dawały dziesięcinę plebanowi w Solcy, łany kmiecie zaś kanonii i przebędzie łęczyckiej. Podług reg. pobor. powiatu łęczyckiego wieś Pieskowice, w parafii Parzęczew, należała w części do Alberta Pieskowskiego, miała 6 łąnów, 4 zagr., 1 karcznię, 13 osadników. W 1886 roku folwark Pieskowice miał rozległość mórg 806, gruntów ornych i ogrodów mórg 570, łąk mórg 90, pastwisk mórg 90, nieużytków mórg 56 i wiatrak. W skład dóbr Pieskowic wchodziły dawniej: wieś Pieskowice os.17, z gr.mr.26; wieś Ignaców Rozłazły os.29, z gr.mr.242; wieś Mikołajew os. 27, z gr.mr.215; wieś Maryampol os.9, z gr.mr. 391; wieś Ignaców Górny os. 3, z gr.mr. 38; wieś Ignaców Podleśny os. 9, z gr.mr.155; wieś Nowy Jeruzalem os.8, z gr.mr. 95; osada Rafałowo os.1, z gr.mr.150. Gmina Pieskowice należy do sądu gminnego okr.IV w osadzie Parzęczew, st. poczt. Ozorków, ma 9276 mórg obszaru i 4596 mieszkańców”.

Ignacew – Górny, kolonia; **Podleśny** – kolonia; **Colny lub Parzęczewski** – folwark i kolonia; **rozłazły** – kolonia. Powiat łęczycki, gmina Piaskowice, parafia Parzęczew, odległość od Łęczycy od 13 do 15 wiorst. Ignacew górny 3 domy i 24 mieszkańców; Ignacew rozłazły 25 domów i 135 mieszkańców; Ignacew dolny (parzęczewski) – kolonia 17 domów i 95 mieszkańców, osada 2 domy i 16 mieszkańców, folwark 3 domy i 15 mieszkańców; Ignacew podleśny 10 domów i 56 mieszkańców. Folwark Ignacew rozłazły wynosi mórg 382, grunta orne i ogrody mórg 331, łąk mórg 31, pastwiska mórg 1, nieużytki i place mórg 11. Budynek murowany 1, drewniany 12, płodozmian 4-polowy. Folwark ten w roku 1877 oddzielony od dóbr Parzęczew.

Nowomłyn – folwark nad rzeką Bzurą, powiat łęczycki, gmina Piaskowice, parafia Parzęczew, odległość od Łęczycy wiorst 12; ma 6 domów, 52 mieszkańców, rozległość mórg 569; grunty orne i ogrody mórg 483, łąk mórg 62, pastwiska mórg 2, wody mórg 5, nieużytków mórg 17; budynków murowanych 3, z drzewa 15; płodozmian 4-polowy. Folwark ten w roku 1877 oddzielony od dóbr Parzęczew.

Sokoła Góra – kolonia i osada, powiat łęczycki, gmina Piaskowice, parafia katolicka Parzęczew, ewangelicka Aleksandrów; kolonia ma 15 domów i 186 mieszkańców; osada ma 2 domy i 10 mieszkańców. W 1827 roku było 16 domów i 162 mieszkańców. Na początku XVI wieku były tu same łany kmiecie, dające dziesięcinę plebanowi w Parzęczewie po 6 groszy z łąnu i po groszu kołędę.(Łaski,L.B.II,358). W 1576 roku Barbara Wężykowa i Agnieszka Nagórska płaciły od 2 łąnów, 1 zagr., karczmy, 4 osad. (Pawiński Wielkop., t.II,61).

Wytrzyyszczki (albo Wytrzeszczki) – kolonia i osada przy źródłach rzeczki Gnidy, powiat łęczycki, gmina Piaskowice, parafia katolicka Parzęczew, ewangelicka Ozorków, odległość od Łęczycy 14 wiorst. Kolonia ma 11 domów, 79 mieszkańców; osada 1 dom, 4 mieszkańców. W roku 1827 było 5 domów i 46 mieszkańców. W roku 1867 folwark Wytrzyyszczki rozl. Mórg 32; wieś Wytrzyyszczki osad 12, mórg 266; wieś Floryanki osad 8, mórg 134; wieś Julianki osad 8, mórg 41. Na początku XVI wieku wieś ta, w parafii Parzęczew, stała pustką, prócz dwu łąnów uprawionych, z których dawano kościołowi w Solcy po 9 groszy za dziesięcinę. Z ról pustych, o ile były uprawiane, dawano dziesięcinę snopową do Solcy. Pleban w Parzęczewie pobierał ztąd tylko kołędę (Łaski,L.B.II,355,358). Według rejestru poborowego powiatu łęczyckiego z roku 1576, wieś Wytrzyyszczki w parafii Parzęczew, własność Kacpra Puczka, miała 3 łany (Pawiński Wielkop.,II,61).

Na terenie wsi Wytrzyyszczki znajduje się dawny cmentarz ewangelicki, położony - podobnie jak większość z obiektów tego rodzaju - w niewielkim zagajniku. Zagajnik widać doskonale z szosy Parzęczew – Ozorków jadąc do tej ostatniej miejscowości (kilkadziesiąt metrów od miejsca gdzie łączy się z nią szosa do Chociszewa). Po dawnej ewangelickiej nekropolii pozostały do dziś dwa filary bramy wjazdowej, przewrócona dłuższa belka dużego drewnianego krzyża i kilkanaście zdewastowanych nagrobków i ziemnych mogił. Na jednym z nagrobków odczytać można jeszcze niemieckie napisy.

4.3. Obiekty i zespoły architektoniczne wpisane do rejestru zabytków.

4.3.1.- Leźnica Wielka: kościół św. Jakuba Apostoła, drew., XVIII w., nr rej. A 138,

Parzęczew:

- 4.3.1.1. kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP, mur, 1804-10, nr rej.: 510-V-38 z 13.01.1950,

- 4.3.1.2. - kościół cmentarny p.w. św. Rocha, drew., I poł. XVII w., nr rej. A/525,

- 4.3.1.3. - grodzisko – relikט średniowiecznej siedziby obronnej, pocz. XV w., nr rej. A 312/1,

- 4.3.1.4. - Piaskowice: grodzisko stożkowate średniowieczne, nr rej. 212.

4.4. Obiekty i zespoły architektoniczne wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków. (Wykaz zabytków ujęty w gminnej ewidencji zabytków gminy Parzęczew - załącznik do zarządzenia Wójta Gminy Parzęczew nr 157/16 z dnia 8 stycznia 2016 roku).

Lp.	Miejscowość	Ulica / Numer posesji	Nr obrębu geodezyjnego	Numer ewidencyjny działki	Obiekt
1	Chociszew		0003 Chociszew	108	kapliczka przydrożna
2	Chociszew	31	0003 Chociszew	424	dom dróżnika kolei
3	Chociszew	7	0003 Chociszew	32/2	dom
4	Chociszew	8	0003 Chociszew	31/2	dom
5	Chociszew	11	0003 Chociszew	28/2	dom
6	Chociszew	15	0003 Chociszew	23/2	dom

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

Lp.	Miejscowość	Ulica / Numer posesji	Nr obrębu geodezyjnego	Numer ewidencyjny działki	Obiekt
7	Chociszew	16	0003 Chociszew	22/2	chałupa wiejska
8	Chociszew	39	0003 Chociszew	508	budynek siedziby gminy ob. dom
9	Chociszew	47	0003 Chociszew	504	młyn wodny zbożowy
10	Chrzastów Wielki	3	0004 Chrzastów Wielki	77	chałupa wiejska
11	Florentynów	17	0005 Florentynów	87/1	chałupa wiejska
12	Florentynów	18	0005 Florentynów	90/3	dom
13	Florentynów	21	0005 Florentynów	40/2	chałupa wiejska
14	Ignacew folwarczny		0006 Ignacew Folwarczny	92	kapliczka przydrożna
15	Ignacew Folwarczny	19	0006 Ignacew Folwarczny	33	chałupa wiejska
16	Ignacew Parzęczewski	3	0006 Ignacew Folwarczny	198	chałupa wiejska
17	Ignacew Podleśny	2	0007 Ignacew Rozlazły	77/2	dom
18	Ignacew Rozlazły		0007 Ignacew Rozlazły	17/2	kapliczka przydrożna M.B.P.
19	Janów	1	0023 Wielka Wieś	73/1	dom
20	Janów	13	0023 Wielka Wieś	6	dom
21	Leżnica Wielka		0012 Opole	104	cmentarz parafialny rzymskokatolicki
22	Leżnica Wielka		0012 Opole	104	kaplica cmentarna rodziny Prądzyńskich
23	Leżnica Wielka		0012 Opole	42	dzwonnica
24	Leżnica Wielka		0012 Opole	42	Kościół rzymsko – katolicki parafialny pw. Św. Jakuba Apostoła Rejestr zabytków nr rej.: A/494 z 4.08.1967
25	Leżnica Wielka		0012 Opole	75	zespół zabudowań gospodarczych przy plebanii
26	Mariampol	5	0009 Mariampol	32/2	dom
27	Mariampol	6	0009 Mariampol	36/2	dom
28	Mariampol	9	0009 Mariampol	42/1	dom
29	Mariampol	10	0009 Mariampol	44/2	dom
30	Mariampol	11	0009 Mariampol	46	dom
31	Mariampol		0009 Mariampol	39	cmentarz ewangelicko - augsburski
32	Mikołajew	35	0010 Mikołajew	174	chałupa wiejska
33	Mrożewice		0011 Mrożewice	94	kapliczka
34	Nowomłynny	1	0009 Mariampol	180/3	młyn wodny zbożowy ob. Dom
35	Nowomłynny		0009 Mariampol	165	kapliczka przydrożna
36	Orla		0013 Orla	187	miejsce pamięci narodowej - Pole bitwy z 11 września 1939 r.
37	Orla	34	0013 Orla	57/1	kapliczka przydrożna
38	Orla	22	0013 Orla	70	budynek mieszkalny
39	Parzęczew	Plac Kościuszki	0014 Parzęczew	112	kościół rzymsko – katolicki parafialny pw. W.N.M.P Rejestr zabytków nr rej.: 510-V-38 z 13.01.1950
40	Parzęczew	Plac Kościuszki 1	0014 Parzęczew	81/2	dom
41	Parzęczew	Plac Kościuszki 5	0014 Parzęczew	90	dom
42	Parzęczew	Plac Kościuszki 6	0014 Parzęczew	91	dom
43	Parzęczew	Plac Kościuszki 7	0014 Parzęczew	99	dom
44	Parzęczew	Plac Kościuszki 14	0014 Parzęczew	114	kamieniczka

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

Lp.	Miejscowość	Ulica / Numer posesji	Nr obrębu geodezyjnego	Numer ewidencyjny działki	Obiekt
45	Parzęczew	Plac Kościuszki 16	0014 Parzęczew	362	dom
46	Parzęczew	Plac Kościuszki 17	0014 Parzęczew	365	budynek plebanii
47	Parzęczew	Plac Kościuszki 18	0014 Parzęczew	377	kamieniczka
49	Parzęczew	Plac Kościuszki 20	0014 Parzęczew	379	kamieniczka
50	Parzęczew	Plac Kościuszki 21	0014 Parzęczew	381	kamieniczka
51	Parzęczew	Plac Kościuszki 22	0014 Parzęczew	382	kamieniczka
52	Parzęczew	Plac Kościuszki 23	0014 Parzęczew	383	kamieniczka
54	Parzęczew	ul. Łęczycka 22	0014 Parzęczew	28/2	dom
55	Parzęczew	ul. Łęczycka 29	0014 Parzęczew	582	młyn motorowy ob.. Pub "Biały Młyn"
56	Parzęczew	ul. Kałna 1	0014 Parzęczew	106/107	dom
57	Parzęczew	ul. Kałna 4	0014 Parzęczew	117	dom
58	Parzęczew	ul. Adama Mickiewicza 1	0014 Parzęczew	376	dom
59	Parzęczew	ul. Adama Mickiewicza 8	0014 Parzęczew	397	dom
60	Parzęczew	ul. Mickiewicza 9	0014 Parzęczew	371/372	dom
61	Parzęczew	ul. Adama Mickiewicza 21a	0014 Parzęczew	349	dom
62	Parzęczew	ul. Ozorkowska 2	0014 Parzęczew	386	kamieniczka
63	Parzęczew	ul. Ozorkowska 24	0014 Parzęczew	707/709	dom
64	Parzęczew	ul. Południowa 1	0014 Parzęczew	448	budynek siedziby gminy
65	Parzęczew	ul. Rocha 1	0014 Parzęczew	425	kościół rzymsko – katolicki cmentarny P.W. św. Rocha Rejestr zabytków nr rej.: A/525 z 8.08.1967
66	Parzęczew	ul. Rocha 1	0014 Parzęczew	425	cmentarz parafialny rzymskokatolicki
67	Parzęczew	ul. Rocha 1	0014 Parzęczew	425	pomnik z rzeźbą sakralną Archanioła Gabriela
68	Parzęczew	ul. Zachodnia 10	0014 Parzęczew	574/2	dom
69	Parzęczew		0014 Parzęczew	719	park dworski
70	Pustkowa Góra		0003 Chociszew	398	cmentarz ewangelicko augsburski
71	Pustkowa Góra	12	0003 Chociszew	421	budynek dawnej szkoły
72	Pustkowa Góra	21	0003 Chociszew	381	kapliczka przydrożna M.B.N
73	Radzibórz	7	0003 Chociszew	243/2	dom letniskowy-pensjonat
74	Różyce	32	0015 Różyce	67	dom
75	Różyce		0015 Różyce	34	pomnik z figurą Matki Boskiej Niepokalanej
76	Różyce	8	0015 Różyce	15	dom
77	Sokola Góra	2a/2b	0009 Mariampol	133/7/133/8	chałupa wiejska
78	Stary Chrzastów	2	0018 Stary Chrzastów	26	dom
79	Sulimy		0011 Mrożewice	2	kapliczka przydrożna
80	Sulimy	5	0011 Mrożewice	123	budynek mieszkalny
81	Śliwniki		0019 Śliwniki Nowe	181/1	kapliczka przydrożna
82	Śniatowa		0020 Śniatowa	177	kapliczka przydrożna N.M.P
83	Tkaczewska Góra		0021 Tkaczewska Góra	203	cmentarz ewangelicko- augsburski
84	Tkaczewska Góra	11	0021 Tkaczewska Góra	144	chałupa wiejska
85	Tkaczewska Góra	12	0021 Tkaczewska Góra	170	dom
86	Tkaczewska Góra	15	0021 Tkaczewska Góra	149	chałupa wiejska
87	Tkaczewska Góra	16	0021 Tkaczewska Góra	150	dom

Lp.	Miejscowość	Ulica / Numer posesji	Nr obrębu geodezyjnego	Numer ewidencyjny działki	Obiekt
88	Tkaczewska Góra	17	0021 Tkaczewska Góra	151/2	dom
89	Tkaczewska Góra	19	0021 Tkaczewska Góra	153/2	chałupa wiejska
90	Tkaczewska Góra	23a	0021 Tkaczewska Góra	189	chałupa wiejska
91	Tkaczewska Góra	23	0021 Tkaczewska Góra	159	szkoła ob. dom
92	Tkaczewska Góra	24	0021 Tkaczewska Góra	162/3	dom
93	Trojany		0022 Trojany	192	Pomnik z figurą M.B.N.
94	Trojany	5	0022 Trojany	45	dom
95	Wytrzysszczy	13	0024 Wytrzysszczy	142	dom
96	Wytrzysszczy		0024 Wytrzysszczy	135	kapliczka przydrożna
97	Wytrzysszczy		0024 Wytrzysszczy	42	cmentarz ewangelicko-augsburski
98	Wytrzysszczy	5	0024 Wytrzysszczy	102	dom
99	Wytrzysszczy	5	0024 Wytrzysszczy	102	budynek gospodarczy
100	Wytrzysszczy	9	0024 Wytrzysszczy	163	dom

Źródło: Urząd Gminy w Parzęczewie

4.5. Stanowiska archeologiczne na terenie Gminy Parzęczew.

Lp.	obręb	miejscowość	nr stanowiska w miejscowości	nr arkusza AZP	nr stanowiska na obszarze AZP	kultura/chronologia	typ stanowiska	uwagi
1)	0002 Bibianów	Bibianów	1	62-50	6	Łużycka	punkt osadniczy	Niebieski Mała strefa
2)	0002 Bibianów	Konstantki Manin.	1	63-50	7	HA/RZ/ŁUZYCKA PRZEWOR.	śląd osadnictwa/osada	Czerwony Duża strefa
3)	0002 Bibianów	Chociszew	- D	63-50	38	brak danych	brak danych	
4)	0002 Bibianów	Chociszew	10D	63-50	28	NEOLIT/IV-V EB/HA/XVI-XIX W/ŁUŻ. ŚR. NŻ	osada	
5)	0003 Chociszew	Chociszew	8D	63-50	40	MŁODSZY NEOLIT/HA	śląd osadnictwa/osada	
6)	0003 Chociszew	Chociszew	9D	63-50	41	NEOLIT/EB/HA/W CZ. ŚR.	śląd osadnictwa/osada/ ob oz	
7)	0003 Chociszew	Chociszew	5-6-7 D	63-50	39	NEOLIT/EB/HA/ŚR SLAD	śląd osadnictwa/osada	
8)	0003 Chociszew i 0008 Kowalewice	Chociszew	4	63-50	4	NEOLIT/XV-XVII W SLAD OSAD./PKT	śląd osadnictwa	2,1296 ha
9)	0003 Chociszew	Chociszew	3	63-50	3	V-XVII W	osada wiejska	
10)	0003 Chociszew	Kolonia Chociszew	1	63-50	5	RZ/XIV-XV W/PRZEWORSKA PKT.	śląd osadnictwa/osada	
11)	0003 Chociszew	Kolonia Chociszew	2	63-50	6	NEOLIT/RZ/XVI-XVII W/	Śląd osadnictwa/osada/ osada produkcyjna	2,9693 ha
12)	0003 Chociszew	Małogórne	1	63-50	13	HA/ WCZ. ŚR/XVI-XVII W	śląd osadnictwa/osada	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

13)	0003 Chociszew	Małogórne	2	63-50	14	HA/ ŁUŻYCKA	cmentarzysko	
14)	0003 Chociszew	Pustkowa Góra	1	63-50	17	WCZ. ŚR./ WCZESNOPOLSK A	osada	
15)	0004 Chrzastków Wielki i 0011 Mrożewice	Chrzastków	2	62-49	4	RZ/PRZEWOR.	cmentarzysko	
16)	0004 Chrzastków Wielki	Mrożewice	2	62-49	12	III- IVEB/RZ/PRZEW R. ŁUŻYCKA	cmentarzysko	1,75 ha
17)	0004 Chrzastków Wielki i 0023 Wielka Wieś	Mrożewice - Czekaj	1	62-49	18	EB/RZ/ŁUŻYCKA PRZEWOR.	osada/ślad osadnictwa	
18)	0004 Chrzastków Wielki i 0015 Różyce	Chrzastków Folwarczny	1	62-49	6	RZ/XV-XVI W/PRZEWOR.	osada/osada wiejska	
19)	0006 Ignacew Folwarczny	Ignacew Folwarczny	1	63-49	7	EB/TRZCINIECKA.	ślad osadnictwa	
20)	0006 Ignacew Folwarczny	Ignacew Folwarczny	2	63-49	8	NEOLIT/XVI-XVII W	ślad osadnictwa	
21)	0006 Ignacew Folwarczny	Marysławów	2	63-49	10	EB/RZ/TRZCINIEC KA PRZEWOR. PKT.	ślad osadnictwa/osada	
22)	0006 Ignacew Folwarczny	Marysławów	3	63-49	11	RZ/ORZEWOR.	cmentarzysko	1,81 ha
23)	0007 Ignacew Rozłazły	Ignacew Góry	1	63-49	2	NEOLIT/RZ.	ślad osadnictwa	2,82 ha
24)	0007 Ignacew Rozłazły	Ignacew Góry	2	63-49	3	RZ/XVI-XVII W/PRZEWOR. PKT.	ślad osadnictwa	
25)	0007 Ignacew Rozłazły i 0010 Mikołajew	Ignacew Góry	3	63-49	4	RZ/PRZEWOR.	osada	
26)	0007 Ignacew Rozłazły i 0024 Wytrzysszczki	Ignacew Góry	4 A	63-49	5	RZ/XIV-XV W/PRZEWOR. PKT.	Punkt osadniczy	2,53 ha
27)	0008 Kowalewice	Kowalewice	1	63-50	8	WCZ. ŚR/PRAPOLSKA	osada	położone na obszarze dwóch gmin gminy Parzęczew i Dalików
28)	0008 Kowalewice	Kowalewice	2D	63-50	9	RZ/PRZEWOR.	osada	
29)	0008 Kowalewice	Kowalewice	3	63-50	10	HA/RZ/WCZ. ŚR/ŁUŻYCKA WCZESNOPOL	osada	
30)	0008 Kowalewice	Kowalewice	4	63-50	11	RZ/WCZ. ŚR/PRZEWOR. WCZESNOPOL.	ślad osadnictwa	
31)	0008 Kowalewice	Kowalewice	5	63-50	12	ŚR/WCZESNOPO L. STAROPOL.	ślad osadnictwa	
32)	0008 Kowalewice	Kowalewice	6-7D	63-50	30	IV-V OKR. EB/HA/RZ/ŁUŻYC KA PRZEWOR. ŚR. NŻ	osada	częściowo przebadana
33)	0008 Kowalewice	Kowalewice	9	63-50	33	IV-V OKR. EB/RZ/XV-XVII W/ŁUŻ. PRZEWOR. WCZES. ŚR. NŻ	osada	
34)	0008 Kowalewice	Kowalewice	11D	63-50	34	RZ/XVI-XVII W/PRZEWOR NŻ	osada	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

35)	0010 Mikołajew	Mikołajew	1	63-49	12	RZ/XIV/PRZEWOR . ŚLAD	śląd osadnictwa/ osada	
36)	0010 Mikołajew i 0024 Wyrzyszczyki	Rafałów	1D	63-49	13	RZ/P. ŚR/PRZEWOR PKT	śląd osadnictwa	
37)	0010 Mikołajew	Rafałów	2	63-49	14	RZ/XVI-XVII W PKT.	śląd osadnictwa	
38)	0010 Mikołajew	Mikołajew	- D	63-49	18	brak danych	brak danych	
39)	0011 Mrożewice	Chrzastków	3	62-49	5	Przeworska XV-XVI W PKT.	punkt osadniczy	
40)	0011 Mrożewice	Mrożewice	3	62-49	13	RZ/XV-XVI W/PRZEWOR. OSADA/PKT.	punkt osadniczy	6,19 ha
41)	0011 Mrożewice	Mrożewice	4	62-49	14	Przeworska XV-XVI W PKT.	Osada punkt osadniczy	
42)	0012 Opole	Leżnica Wielka		62-48	1	Pradzieje XIV W/ KULT ŚR	Ślad osadnictwa monety	
43)	0014 Parzęczew/0023 Wielka Wieś	Leżnica Wielka	2	62-49	10	XII - XIV w XVII - XIX w	Osada osada wiejska	
44)	0014 Parzęczew	Parzęczew	8	62-49	19	XII - XIV w	Osada	
45)	0014 Parzęczew	Parzęczew	1	62-49	20	XIV-XVI W	grodzisko stożkowe	wpisane do rejestr zabytków nr A 312/1
46)	0014 Parzęczew	Parzęczew	2	62-49	21	Przeworska XV - XVII w	osada	
47)	0014 Parzęczew	Parzęczew	3	62-49	22	XVI-XVII W	osada wiejska	
48)	0014 Parzęczew	Parzęczew	4	62-49	23	XVI-XVII W	osada	
49)	0014 Parzęczew	Parzęczew	5	62-49	24	XVI-XVIII W	osada wiejska	
50)	0014 Parzęczew	Parzęczew	6	62-49	25	XIV-XVII W PKT.	punkt osadniczy	
51)	0014 Parzęczew	Parzęczew	7	62-49	26	XVI-XVII W	osada	
52)	0014 Parzęczew	Parzęczew	12	62-49	54	XI-XII/KULT. przeworska	polska skarb monet punkt osadniczy	
53)	0014 Parzęczew	Parzęczew	13	62-49	55	XVII- XX w	cmentarzysko	
54)	0014 Parzęczew	Piaskowice	3	62-49	30	XIII - XIV w.	grodzisko/ dwór na kopcu	wpisane do rejestr zabytków nr A 212
55)	0014 Parzęczew	Wyrzyszczyki	1	63-49	16	brak danych	brak danych	
56)	0015 Różyce	Różyce Żmijowe	3	62 - 49	34	RZ/PRZEWOR.	osada	
57)	0015 Różyce	Różyce Żmijowe	7	62 - 49	38	XV-XVI W	osada wiejska	
58)	0016 Różyce Żmijowe	Różyce Żmijowe	1	62 - 49	32	XVI-XVII W Przeworska	osada wiejska śląd osadnictwa	1,62 ha
59)	0016 Różyce Żmijowe	Różyce Żmijowe	4	62 - 49	35	RZ/PRZEWOR. Łużyce	Cmentarzysko osada	
60)	0016 Różyce Żmijowe	Różyce Żmijowe	5	62 - 49	36	XIV-XVI W	osada wiejska	

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

61)	0016 Różyce Żmijowe	Różyce Żmijowe	6	62 - 49	37	XV-XVI W	osada wiejska	
62)	0016 Różyce Żmijowe	Różyce Żmijowe	8	62 - 49	39	XV-XVI W	osada wiejska	
63)	0016 Różyce Żmijowe i 0012 Opole	Różyce Żmijowe	9	62-49	41	XV-XVI W	osada wiejska	
64)	0017 Skórka	Marysławów	1	63-49	9	RZ/XVI-XVII W/PRZEWOR..	ślady osadnictwa	1,90 ha
65)	0018 Stary Chrzastów	Chrzastówek Stary	4D	62-49	9	VIII-IX W/NEOLIT/EB/NO PR/OWR	śląd osadnictwa/osada	2,26 ha
66)	0019 Śliwniki Nowe	Śliwniki Nowe	1	62-49	45	XV-XVII W	osada wiejska	
67)	0019 Śliwniki Nowe	Żelogoszcz	2	62-49	48	OWR przeworska RZ/XVI-XVII	Śląd osadnictwa/osada	
68)	0020 Śniatowa	Chrzastków Stary	2	63-49	1	XIV-XVII W PKT.	ślady osadnictwa	
69)	0020 Śniatowa	Chrzastków stary	1	62-49	7	XIV-XVI W	osada wiejska	
70)	0021 Tkaczewska Góra	Reksuł	1	64-49	12	RZ/III OKR.WCZ.ŚR/P.Ś R/NŻ	osada	
71)	0021 Tkaczewska Góra	Reksuł	2	64-49	13	NŻ/PRAPOLSKA	osada	
72)	0021 Tkaczewska Góra	Reksuł	3	64-49	14	RZ/P.ŚR/NŻ/PRZEWOR.	prapolska osada	
73)	0023 Wielka Wieś	Mrożewice	5	62-49	15	XIV-XV W PKT.	punkt osadniczy	
74)	0023 Wielka Wieś	Mrożewice	6	62-49	16	RZ.	osada	
75)	0004 Chrzastów Wielki	Chrzastów Wielki	4	62-49	56	Przeworska B1, B2, C1b-C2	brak	
76)	0004 Chrzastów Wielki	Chrzastów Wielki	5	62-49	61	Łużycka HA W.SR XII - XIV w.	osada punkt osadniczy	
77)	0004 Chrzastów Wielki	Chrzastów Wielki	6	62-49	64	XIV - XVI w. XVII - XIX w.	śląd osadnictwa punkt osadniczy	5,09
78)	0011 Mrożewice	Mrożewice	5	62-49	57		cmentarzysko kurchanowe	5 ha
79)	0011 Mrożewice	Mrożewice	6	62-49	58	OWR przeworska	śląd osadnictwa	
80)	0011 Mrożewice	Mrożewice	8	62-49	59	NŻ XVII - XIX w	osada/śląd osadnictwa	
81)	0011 Mrożewice	Mrożewice	9	62-49	60	OWR przeworska W.SR XII - XIV w	osada/śląd osadnictwa	
82)	0011 Mrożewice	Mrożewice	7	62-49	17	Neolit pucharów leskowatych XIV - XV w.	śląd osadnictwa punkt osadniczy	3,61 ha
83)	0015 Różyce	Różyce	4	62-49	62	NŻ XVII - XIX w	śląd osadnictwa	
84)	0015 Różyce	Różyce	5	62-49	63	NŻ XVII - XIX w	śląd osadnictwa	
85)	0016 Różyce Żmijowe	Różyce Żmijowe	10	62-49	75	OWR przeworska	osada	
86)	0019 Śliwniki Nowe	Śliwniki Nowe	3	62-49	68	NŻ XVII - XIX w	punkt osadniczy	
87)	0019 Śliwniki Nowe	Śliwniki Nowe	4	62-49	69	P.ŚR NŻ XIV - XVI w	śląd osadnictwa	3,31 ha

88)	0019 Śliwniki Nowe	Śliwniki Nowe	5	62-49	70	W.ŚR XII - XIV w	punkt osadniczy	
89)	0019 Śliwniki Nowe	Śliwniki Nowe	6	62-49	71	Przeworska OWR	ślad osadnictwa	
90)	0024 Wytrzysszczki	Wytrzysszczki	7	62-49	65	NŻ XVII - XIX w	punkt osadniczy	
91)	0024 Wytrzysszczki	Wytrzysszczki	8	62-49	66	Wczesne średniowiecze Przeworska OWR	Osada punkt osadniczy	
92)	0024 Wytrzysszczki	Wytrzysszczki	9	62-49	67	W.ŚR XII - XIV w NŻ XVII - XIX w	ślad osadnictwa	
93)	0022 Trojany	Trojany	3	62-49	40	OWR przeworska W.ŚR XII - XIV w NŻ XVII - XIX w	osada osada ślad osadnictwa	
94)	0022 Trojany	Trojany	2	62-49	2	W.ŚR XII - XIV w NŻ XVII - XIX w	ślad osadnictwa	1,71 ha

Opracowano na podstawie danych z WKZ z 10.2017 r.

- 1) OL - okres lateński
- 2) P.ŚR - późne średniowiecze
- 3) W.SR - wczesne średniowiecze
- 4) RZ - okres rzymski
- 5) NŻ - okres nowożytny
- 6) EB - epoka brązu
- 7) HA - halsztad
- 8) D – stanowiska częściowo bądź w całości znajdujące się w śladzie autostrady

4.6. Dobra kultury współczesnej.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym definiuje pojęcie dóbr kultury współczesnej. Są to „niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

Dla potrzeb „Studium” dokonano próby zdefiniowania potencjalnego gminnego spisu dóbr kultury współczesnej. Przyjęto jako wymóg dla włączenia obiektu lub zespołu obiektów do zbioru dóbr kultury współczesnej spełnianie przez niego następujących kryteriów:

- 1) nowatorstwo w zakresie rozwiązań architektonicznych, urbanistycznych i technicznych,
- 2) tworzenie wartości przestrzennej samodzielnie lub poprzez współistnienie z innymi obiektami lub tworzenie warunków dla dalszego wartościowego rozwoju miejsca lokalizacji,
- 3) budowanie „tradycji miejsca” – funkcjonowanie jako obiekt szczególny, rozpoznawalny, dostrzegalny przez społeczeństwo,
- 4) wartość służąca budowaniu korzystnego wizerunku Gminy – dbającej o zabytki i środowisko,
- 5) wartość artystyczna i historyczna,
- 6) uznanie, wyróżnienie, nagrody.

Przyjmując w/w kryteria, przyjmuje się, że na terenie Gminy Parzęczew usytuowane są obiekty będące dobrami kultury współczesnej:

- 1) Pomnik upamiętniający dzień bitwy o Orłą odsłonięty 14.09.2003 r. Na tablicy pamiątkowej wyryto słowa:

„Pamięci bohaterskich żołnierzy Pomorskiej Brygady Kawalerii 11 września 1939 roku w miejscowości Orłą żołnierze z Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich ze szwadronu kolarzy i szwadronu konnego z Pułku Strzelców konnych 11 Dywizjonu Artylerii Konnej stoczyli śmiertelny bój z niemiecką jednostką pancerną w Hołdzie Rodacy”.

- 2) Budynek Urzędu Gminy Parzęczew. Powinien być wyłączony z katalogu zabytków ewidencyjnych i uznany za dobro kultury współczesnej.

4.7. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

Na terenie Gminy Parzęczew nie występują obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne, o których mowa w art. 2 Ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

4.8. Pozostałe formy ochrony konserwatorskiej.

4.8.1. Strefy ochrony

Ze względu na szczególne wartości kulturowe niektórych historycznych układów przestrzennych na terenie Gminy Parzęczew zaliczono je do stref konserwatorskich różnej kategorii.

Na terenie gminy wyznaczono strefę ochrony układu urbanistyczno - architektonicznego, która obejmuje centralny rejon Parzęczewa. Na terenie strefy ochronie podlega: rozplanowanie sieci ulicznej w pierwotnych liniach rozgraniczających, zachowanie starych podziałów własnościowych (głównie w części przyulicznej), charakter pierzei i skala zabudowy, zespoły zabudowy i kamienice, zieleń przyuliczna. Wymiana istniejącej zabudowy jest dozwolona jedynie w przypadku: wyburzenia bezwartościowej zabudowy gospodarczej i obiektów dysharmonizujących, bardzo złego stanu technicznego budynków, przy uzasadnieniu nieopłacalności ich remontu, ewentualnych potrzeb poprawy warunków funkcjonalnych kwartału objętego strefą.

Dla tego terenu określono wytyczne konserwatorskie w zakresie kształtowania nowej zabudowy. Musi ona skalą oraz zasadą kształtowania harmonizować z wartościową, starą zabudową. W przypadku obiektów wznoszonych należy zachować istniejące linie zabudowy. W przypadku zabudowy frontowej określono jej wysokość na 2 kondygnacje nadziemne. Kąt nachylenia połaci dachowej musi nawiązywać do zabudowy sąsiedniej. Wymienione wytyczne konserwatorskie dla terenu objętego strefą zostały usankcjonowane w formie prawnej w obowiązującym obecnie na terenie gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

4.8.2 Granice obszarów zieleni zorganizowanej - park i cmentarze

Park podworski w Piaskowicach leży po południowej stronie drogi prowadzącej do odległego o 600 metrów Parzęczewa. W układzie kompozycyjnym parku szczególnie atrakcyjna jest część północna, gdzie znajdują się cztery stawy. Na jednym z nich widoczny jest stożkowato ukształtowany nasyp wyspy – relikt dawnego grodziska historycznego. Osie widokowe parku są niestety zarośnięte przez dziko wyrosłe drzewa i krzewy. Dziewięć egzemplarzy starych buków i dębów zasługuje na uznanie za pomniki przyrody (Tab. 14). Teren, na którym znajduje się park opada w kierunku południowym do rzeczki Gnidy, stanowiącej tu granicę założenia. Dokładną granicę strefy wyznaczono na planszach „Uwarunkowania rozwoju” oraz „Kierunki”.

Cmentarze czynne.

Lp.	Miejscowość	Ulica / Numer posesji	Nr obrębu geodezyjnego	Numer ewidencyjny działki	Obiekt
1)	Leżnica Wielka		0012 Opole	104	cmentarz parafialny rzymsko - katolicki
2)	Parzęczew	ul. Rocha 1	0014 Parzęczew	425	cmentarz rzymsko - katolicki

Ustalenia konserwatorskie dla terenu w/w cmentarzy obejmują adaptację istniejących założeń, obowiązek zachowania walorów środowiska przyrodniczego, obowiązek realizacji ogrodzenia.

Cmentarze nieczynne.

Lp.	Miejscowość	Ulica / Numer posesji	Nr obrębu geodezyjnego	Numer ewidencyjny działki	Obiekt

1)	Pustkowa Góra	12	0003 Chociszew	398	cmentarz ewangelicko - augsburski
2)	Mariampol		0009 Mariampol	39	cmentarz ewangelicko - augsburski
3)	Tkaczewska Góra		0021 Tkaczewska Góra	203	cmentarz ewangelicko - augsburski
4)	Wytrzyyszczki		0002 Bibianów	42	cmentarz ewangelicko - augsburski

Ustalenia konserwatorskie dla terenu w/w cmentarzy obejmują

- a) zanieczyszczania gleby,
- b) magazynowania oraz składowania odpadów niebezpiecznych,
- c) zmiany istniejących stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie środowiska, przyrody lub racjonalnej gospodarce wodnej,
- d) budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury oraz tymczasowych obiektów budowlanych,
- e) umieszczania tablic i innych nośników reklamowych;
- f) z zakresu zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, ustala się ochronę obszaru zabytkowego wpisanego do wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków poprzez ochronę grobów lub ich pozostałości, nagrobków oraz śladów mogił, elementów rozplanowania cmentarzy, zadrzewień wynikających z przepisów odrębnych o ochronie przyrody, sposobu zagospodarowania i wszelkich działań zmierzających do zmiany wyglądu.

4.9. Wymogi ochrony krajobrazu kulturowego.

Krajobraz kulturowy jest definiowany jako krajobraz z przewagą elementów antropogenicznych (czyli powstałych w wyniku działalności człowieka) nad elementami przyrodniczymi. Obecny charakter gospodarowania sprzyja jednak zatracaniu walorów krajobrazu kulturowego obszarów wiejskich. Procesy unifikacji zabudowy, presja budowlana na tereny cenne przyrodniczo, brak należytej ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, wprowadzanie elementów dysharmonijnych w przestrzeni – wszystkie te czynniki pogarszają, jakość krajobrazu kulturowego jednostek osadniczych na terenie Gminy Parzęczew. Powoduje to ubożenie zasobów endogenicznych, w oparciu, o które powinien być prowadzony rozwój jednostki. Przy działaniu czynników wymienionych powyżej, problematyka stworzenia racjonalnych metod ochrony krajobrazu kulturowego jest bardzo istotna.

4.10. Wytyczne z Planu Zagospodarowania Województwa Łódzkiego w zakresie kształtowania tożsamości regionalnej z wykorzystaniem walorów kulturowych i turystycznych regionu.

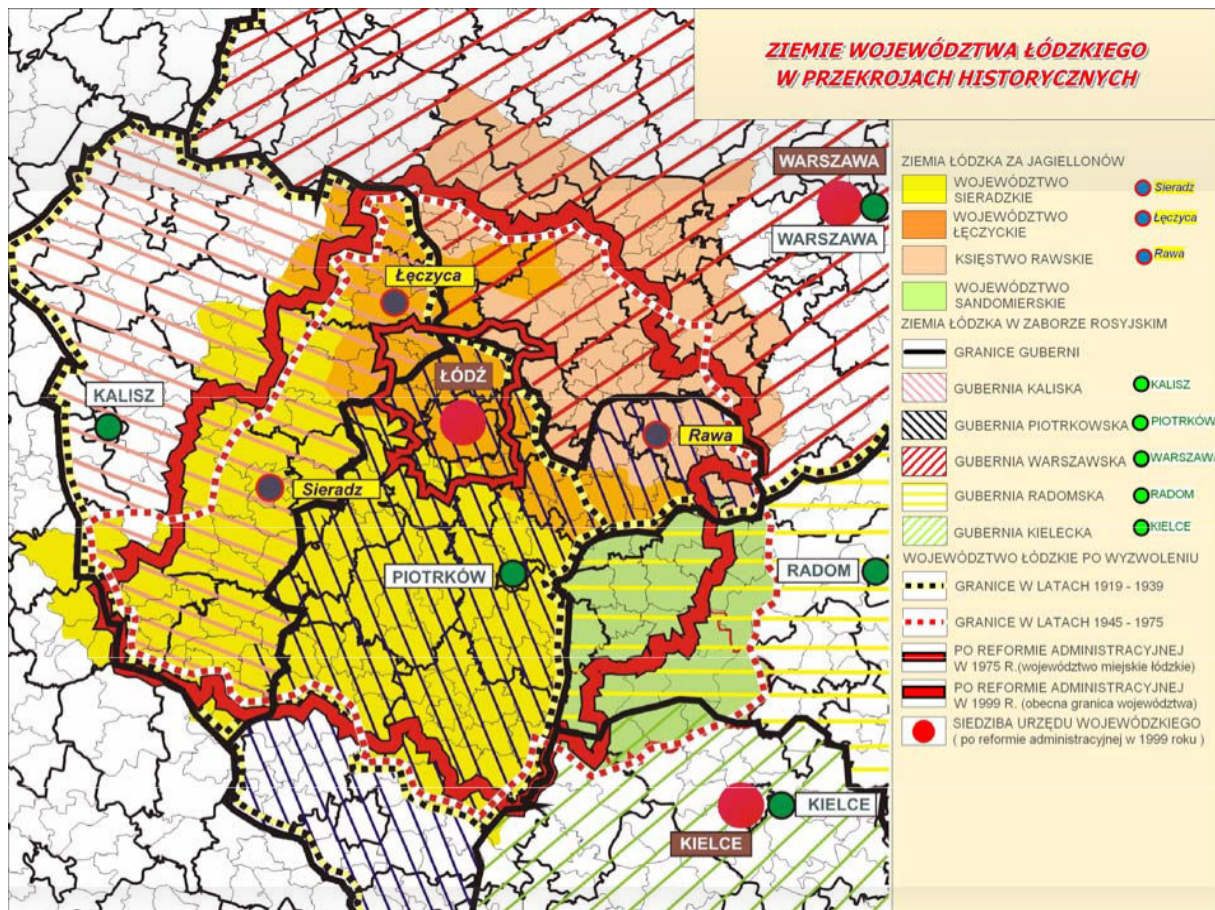
Przyjęty Uchwałą nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r. zaktualizowany „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” został opracowany na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. W świetle ww. ustawy plan zagospodarowania przestrzennego województwa nie jest aktem prawa miejscowego, jednak będąc wyrazem polityki przestrzennej samorządu województwa, odgrywa bardzo istotną rolę w gospodarowaniu przestrzenią. Jest dokumentem długookresowym (perspektywa najbliższych 20 lat), ściśle powiązany ze strategią rozwoju województwa oraz określającym cele i kierunki rozwoju przestrzennego regionu. Ustalenia Planu odnoszą się do obszaru województwa w jego granicach administracyjnych. Plan poza szeroką sferą informacyjno - poznawczą, pozwalającą wzbogacić wszystkim wiedzę o regionie, umiejscawia wartość przestrzeni w grze rynkowej, zakreślając pole dla inicjatyw i przedsiębiorczości.

Sieć osadniczą województwa łódzkiego ukształtowało wiele uwarunkowań zewnętrznych. Do najistotniejszych należą uwarunkowania:

- *geograficzne, tj. położenie obszaru województwa w strefie wododziału I rzędu oraz*

na pograniczu pasa nizin Polski Środkowej i wyżyn Polski południowej,

- historyczne, wynikające z położenia na obszarach pogranicza głównych dzielnic historycznych Polski,
- społeczno - gospodarcze, wynikające z procesów dynamicznej industrializacji w XIX w., przede wszystkim w jego II połowie, w wyniku, których powstały ośrodki przemysłu lekkiego słabo powiązane funkcjonalnie w początkowym okresie rozwoju.

źródło: Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w Województwie Łódzkim (czerwiec 2007, Uchwała Nr X/186 /07 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 19 czerwca 2007 r., Dz.U. W oj. Łódzkiego nr 239, poz. 2218, z. dnia 28 I ipca 2007 r.

Szczególnie na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z Łodzią struktura i wielkość sieci osadniczej są w dużym zakresie wynikiem zachodzących procesów industrializacji, które doprowadziły do powstania kolejnych ośrodków przemysłowych oraz przekształceń strukturalnych ośrodków już istniejących. Pod względem historycznym, społecznym i gospodarczym województwo łódzkie wykazuje cechy regionu stykowego, co wpływa do dzisiaj na dość słabe poczucie tożsamości regionalnej i duże zróżnicowanie funkcjonalno - przestrzenne. Dobrze rozwiniętą tożsamość regionalną można zaobserwować jedynie na poziomie lokalnym, względnie subregionalnym. Ukształtowana w tych warunkach sieć osadnicza województwa stanowi zatem zbiór różnych układów osadniczych, odzwierciedlających historyczne podziały polityczno - administracyjne, głównie na poziomie miast średnich i małych, dla których Łódź winna stać się centrum integrującym społeczność województwa w jedną regionalną całość.

5. ANALIZA STANU AKTUALNEGO ZASOBU DOTYCZĄCEGO OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

5.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

5.1.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Parzęczew jest gminą wiejską położoną w centrum Polski w powiecie zgierskim, na północny zachód od Łodzi i Zgierza, i obejmuje obszar o powierzchni 103,9 km. Ponadto wchodzi ona w skład

obszaru funkcjonalnego Województwa Łódzkiego i Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego (ŁOM). Gmina Parzęczew graniczy:

1. Od północy z Gminą Ozorków i Gminą Łęczyca.
2. Od południa z Gminą Aleksandrów Łódzki i Gminą Dalików.
3. Od wschodu z Gminą Zgierz i Miastem Ozorków.
4. Od zachodu z Gminą Dalików i Gminą Wartkowice.

Charakterystyczną cechą Gminy Parzęczew jest współwystępowanie funkcji rolniczej, przede wszystkim w jej północnej części, oraz funkcji mieszkaniowo-rekreacyjnej w części południowej, która wyróżnia się znaczną lesistością. Ponadto Gmina Parzęczew charakteryzuje się niskim odsetkiem działalności produkcyjnej, magazynowo-składowej oraz usługowej. Przez Gminę Parzęczew przebiegają drogi o znaczeniu międzynarodowym oraz krajowym - autostrada A-2 (Berlin – Moskwa), wojewódzkim - droga wojewódzka Nr 469, dodatkowo przez wschodnią część gminy przebiega linia kolejowa Łódź – Zgierz – Kutno – Gdańsk. Niestety dla funkcjonowania Gminy Parzęczew, istotną cechą wyżej wymienionej infrastruktury drogowej – autostrady A2 jest fakt, że posiada ona wyłącznie charakter tranzytowy. Najbliższy węzeł autostradowy, znajduje się w miejscowości Emilia w Gminie Zgierz oraz węzeł Wartkowice w gminie Wartkowice. Natomiast droga wojewódzka Nr 469 nie stanowi ważnego ciągu komunikacyjnego dla gminy, ponieważ znajduje się w jej północnym krańcu i przebiega tylko przez trzy miejscowości: Różyce Żmijowe, Leżnicę Wielką oraz Opole. Linia kolejowa stanowi ważne połączenie dla gminy ze stolicą województwa – Łodzią oraz z innymi miejscowościami położonymi na jej przebiegu, w związku z uruchomionym regularnym połączeniem przez Łódzką Kolej Aglomeracyjną, której przystanek zlokalizowany jest w miejscowości Chociszew.

5.1.2 Budowa geologiczna oraz surowce mineralne

Gmina Parzęczew położona jest na pograniczu niecki łódzkiej o charakterze synklinialnym i zachodniego skrzydła antyklinorium kujawsko-pomorskiego. Głębokie podłoże tworzą środkowo – i górnjurajskie piaskowce, mułowce i iłowce oraz wapienie i margle budujące antyklinorium środkowopolskie. Cały obszar gminy pokrywają osady czwartorzędowe złożone w okresie zlodowacenia środkowopolskiego - stadiału Warty, pod którymi występują osady trzeciorzędowe oraz utwory kredy i jury. Przeciętna miąższość osadów czwartorzędowych zawiera się w granicach 40–70 m. Dominują wśród nich piaski, żwiry i głazy morenowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe. Urozmaicheniem rzeźby są występujące lokalnie żwirowo-piaszczyste pagórki kemowe. Do najmłodszych osadów w okresie holocenu należą piaski i mułki wypełniające doliny współczesnych cieków powierzchniowych. Wśród nich spotyka się pojedyncze płyty organicznych gruntów mułowo-torfowych. Lokalne wystąpienia osadów organicznych związane są z dolinami Bzury, Lindy oraz Gnidy (Turkowska K. 2006, Ziomek J. Ziomek J. 1993).

5.1.3 Surowce mineralne

Surowce mineralne występujące na terenie gminy są genetycznie związane z budową geologiczną, która jest podstawowym składnikiem środowiska przyrodniczego tego obszaru.

Zewnętrzną powłokę podłoża geologicznego Gminy Parzęczew tworzą polodowcowe utwory czwartorzędowe, a powszechnie występujące na powierzchni terenu osady tego okresu (piaski, żwiry) stanowią przedmiot działalności eksploatacyjnej. Złoża surowców mineralnych występują głównie w środkowej części gminy. Występują one w pasie ciągnącym się z północnego-wschodu na południowy zachód, i związane są z występowaniem kemów. Kopaliny pospolite nie odgrywają jednak znaczącej roli w gospodarce surowcowej gminy (Tab).

Tab. Kopaliny na obszarze Gminy Parzęczew

L.p.	Nr złoża	Nazwa złoża	Opis położenia	Kopaliny wg Nkz	Forma złoża	Stan zagospodarowania	Grupa złoża	Stratygrafia stropu	Stratygrafia spagu	Powierzchnia złoża w ha
1)	PC 2725	Bibianów	Bibianów	Złoża piasków przemysłowych materiałów wapienno-piaskowych (silikatowych)	Pokładowa	Złoże rozpoznane wstępnie	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	21,07
2)	KN 10101	Bibianów II	Bibianów działka nr ew. 55, 55/1	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	II	Czwartorzęd holocen	Czwartorzęd plejstocen	1,56
3)	KN 15075	Bibianów III	Bibianów działka nr ew. 52, 53	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,6
4)	KN 17007	Bibianów IV	Bibianów działka nr ew. 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	-	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	2,0
5)	KN 17892	Bibianów V	Bibianów działka nr ew. 56/1, 298/1	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	2,0
6)	KN 16721	Florentynów IV	Florentynów działka nr ew. 14/11	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	-	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,56
7)	KN 18186	Florentynów V	Florentynów działka nr ew. 15/5	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,76
8)	KN 10105	Golaszyny	Golaszyny	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Eksploatacja złoża zaniechana	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	1,97
9)	KN 16430	Golaszyny I	Golaszyny	Kruszywa naturalne	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	-	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,88
10)	KN 13700	Ignacew II	Ignacew Folwarczny	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	-	Czwartorzęd	Czwartorzęd	-
11)	KN 16429	Ignacew III	Ignacew Parzęczewski działka nr ew. 153	Kruszywa naturalne	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	-	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,98
12)	KN 16766	Ignacew IV	Ignacew Rozlazły działka nr ew. 167, 198/1, 198/2, 198/3	Kruszywa naturalne	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	8,15
13)	KN 18485	Ignacew V	Ignacew Rozlazły działka nr ew. 29	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	0,90
14)	KN 18747	Ignacew VI	Ignacew Rozlazły część działki nr ew. 28	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,35
15)	KN 10100	Kowalewice	Kowalewice	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Eksploatacja złoża zaniechana	-	Czwartorzęd	Czwartorzęd	-
16)	KN 18486	Mariampol	Mariampol działka nr ew. 101	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	2,0
17)	KN 18749	Mariampol I	Mariampol część działki nr ew. 99	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	I	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	2,0
18)	KN 9846	Parzęczew I	Parzęczew	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Gniazdowa	Eksploatacja złoża zaniechana	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	3,39
19)	KN 11609	Parzęczew II	Parzęczew działka nr ew. 487/1, 487/2	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	0,88
20)	KN 15525	Parzęczew III	Parzęczew działka	Złoża piasków	Pokładowa	Złoże	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	2,0

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

			nr ew. 494	budowlanych		zagospodarowane				
21)	KN 15961	Parzęczew IV	Parzęczew działka nr ew. 509	Złoże piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże eksploatowane okresowo	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	0,7
22)	KN 10103	Skórka	Skórka	Złoże piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	1,58
23)	KN 15526	Skórka I	Skórka działka nr ew. 85/1	Złoże piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże eksploatowane okresowo	-	Czwartorzęd	Czwartorzęd	1,76
24)	KN 9746	Tkaczewska Góra	Tkaczewska Góra	Złoże piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	5,92

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=3>

Tab. Tereny i obszary górnicze na obszarze Gminy Parzęczew

L.p.	Obszar górniczy	Położenie	Powierzchnia obszaru górniczego w m ²	Teren górniczy	Powierzchnia terenu górniczego w m ²	Nazwa złoża	Kopaliny	Nr w rejestrze
1)	Bibianów IIA	Bibianów działka nr ew. 53	13422	tak	19869,5	Bibianów II	Kruszywa naturalne	10-5/3/227a
2)	Bibianów III	Bibianów działka nr ew. 52 i 53	14281	tak	19974,5	Bibianów III	Kruszywa naturalne (piasek)	Brak danych w Starostwie Powiatowym w Zgierzu
3)	Bibianów IV	Bibianów działka nr ew. 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106	21226	tak	21226	Bibianów IV	Kruszywa naturalne	10-5/9/829
4)	Bibianów V	Bibianów, działki nr ew. 298/1, 56/1	19 958	tak	19 958	Bibianów V	Kruszywa naturalne	10-5/9/905
5)	Florentynów IV	Florentynów działka nr ew. 14/11	19942	tak	19942	Florentynów IV	Kruszywa naturalne	10-5/8/752
6)	Florentynów V	Florentynów działka nr ew. 15/5	20074	tak	20074	Florentynów V	Kruszywa naturalne	10-5/9/924
7)	Gołaszyny I	Gołaszyny działka nr ew. 72, 73	18778	tak	25061	Gołaszyny I	Kruszywa naturalne	10-5/8/753
8)	Ignacew II	Ignacew Folwarczny	9628	tak	11740	Ignacew II	Kruszywa naturalne	10-5/5/442
9)	Ignacew III	Ignacew Parzęczewski działka nr ew. 153	19781	tak	23091	Ignacew III	Kruszywa naturalne	10-5/8/732
10)	Ignacew IV – pole A	Ignacew Rozlazły działka nr ew. 198/1, 198/3	21305	tak	21305	Ignacew IV	Kruszywa naturalne	10-5/8/780
11)	Ignacew V	Ignacew Rozlazły działka nr ew. 29	12101	tak	12101	Ignacew V	Kruszywa naturalne	10-5/10/953
12)	Mariampol	Mariampol działka nr ew. 101	23252	tak	23252	Mariampol	Kruszywa naturalne	10-5/10/959
13)	Parzęczew II	Parzęczew działka nr ew. 487/1, 487/2	8773	tak	12602	Parzęczew II	Kruszywa naturalne	10-5/5/354
14)	Parzęczew III	Parzęczew działka nr ew. 494	19989	tak	30432	Parzęczew III	Kruszywa naturalne	10-5/7/600
15)	Parzęczew IVA	Parzęczew działka nr ew. 509	7401	tak	10791	Parzęczew IV	Kruszywa naturalne	10-5/10/954
16)	Skórka A	Skórka	15851	tak	35475	Skórka	Kruszywa naturalne	10-5/6/479
17)	Skórka IA – pole A	Skórka działka nr ew. 85/1	7766	tak	11950,5	Skórka I	Kruszywa naturalne	10-5/7/672/a
18)	Skórka IA – pole B	Skórka działka nr ew. 85/1	9873	tak	13706,5	Skórka I	Kruszywa naturalne	10-5/7/672/b
19)	Tkaczewska Góra	Tkaczewska Góra działka nr ew. 127/1	59166	tak	74289	Tkaczewska Góra	Kruszywa naturalne	10-5/3/215

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/rog/og_szczegoly.jsf?conversationContext=3

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

Tabela Wykaz złóż na terenie gminy Parzęczew - 2018 r.

Nr złoża	Nazwa złoża	Opis położenia	Kopaliny wg Nkz	Forma złoża	Stan zagospodarowania	Grupa złoża	Stratygrafia stropu	Stratygrafia spągu	Powierzchnia złoża w ha
PC 2725	Bibianów	Bibianów	Złoża piasków przemysłowych materiałów wapienno-piaskowych (silikatowych)	Pokładowa	Złoże rozpoznane wstępnie	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	21,07
KN 10101	Bibianów II	Bibianów działka nr ew. 55, 55/1	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	II	Czwartorzęd holocen	Czwartorzęd plejstocen	1,56
KN 15075	Bibianów III	Bibianów działka nr ew. 52, 53	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,6
KN 17007	Bibianów IV	Bibianów działka nr ew. 100,101, 102, 103, 104, 105, 106	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	-	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	2,0
KN 17892	Bibianów V	Bibianów działka nr ew. 56/1, 298/1	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	2,0
KN 16721	Florentynów IV	Florentynów działka nr ew. 14/11	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	-	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,56
KN 18186	Florentynów V	Florentynów działka nr ew. 15/5	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,76
KN 10105	Gołaszyny	Gołaszyny	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Eksploatacja złoża zaniechana	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	1,97
KN 16430	Gołaszyny I	Gołaszyny	Kruszywa naturalne	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	-	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,88
KN 13700	Ignacew II	Ignacew Folwarczny	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	-	Czwartorzęd	Czwartorzęd	-
KN 16429	Ignacew III	Ignacew Parzęczewski działka nr ew. 153	Kruszywa naturalne	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	-	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,98
KN 16766	Ignacew IV	Ignacew Rozłazły działka nr ew. 167, 198/1, 198/2, 198/3	Kruszywa naturalne	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	8,15
KN 18485	Ignacew V	Ignacew Rozłazły działka nr ew. 29	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	0,90
KN 18747	Ignacew VI	Ignacew Rozłazły część działki nr ew. 28	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	1,35
KN	Ignacew VII	Ignacew Folwarczny działka nr ew. 63/1	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	2,00
KN 10100	Kowalewice	Kowalewice	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Eksploatacja złoża zaniechana	-	Czwartorzęd	Czwartorzęd	-
KN 18486	Mariampol	Mariampol działka nr ew. 101	Złoża piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	2,0
KN 18749	Mariampol I	Mariampol część działki nr ew. 99	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	I	Czwartorzęd plejstocen	Czwartorzęd plejstocen	2,0
KN 9846	Parzęczew I	Parzęczew	Złoża piasków poza	Gniazdowa	Eksploatacja złoża	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	3,39

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

			piaskami szklarskimi		zaniechana				
KN 11609	Parzęczew II	Parzęczew działki nr ew. 487/1, 487/2	Złoże piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	0,88
KN 15525	Parzęczew III	Parzęczew działka nr ew. 494	Złoże piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże zagospodarowane	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	2,0
KN 15961	Parzęczew IV	Parzęczew działka nr ew. 509	Złoże piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże eksploatowane okresowo	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	0,7
KN 10103	Skórka	Skórka	Złoże piasków poza piaskami szklarskimi	Pokładowa	Złoże rozpoznane szczegółowo	II	Czwartorzęd	Czwartorzęd	1,58
KN 15526	Skórka I	Skórka działka nr ew. 85/1	Złoże piasków budowlanych	Pokładowa	Złoże eksploatowane okresowo	-	Czwartorzęd	Czwartorzęd	1,76

Źródło: Na podstawie danych Referatu Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Parzęczewie.

5.1.4 Uwarunkowania geologiczno - inżynierskie

Uwarunkowania geologiczne są istotnym czynnikiem przy ocenie przydatności terenów dla różnych form zagospodarowania. Podstawą do takiej kwalifikacji są ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych.

Kategorię geotechniczną gruntów ustala się w zależności od rodzaju warunków gruntowych oraz czynników konstrukcyjnych charakteryzujących możliwość przenoszenia odkształceń i drgań, stopnia złożoności oddziaływań, stopnia zagrożenia życia i mienia, awarią konstrukcji. Przy kategoryzacji, oprócz kategorii inżynierskich uwzględnia się także: poziom wód gruntowych, uwarunkowania morfologiczne, zagrożenie procesami geodynamicznymi jak również zagrożenia środowiska. W pracach dotyczących tego zagadnienia posłużono się metodami podanymi w instrukcji zalecanej przez Ministerstwo Środowiska (Majewska A. Słowańska B. 1999). Podana tutaj ocena warunków geologiczno- inżynierskich może służyć jedynie do celów planowania przestrzennego i nie powinna być uwzględniana przy obliczeniach konstrukcyjnych budynków.

Podstawą do sporządzenia poniżej oceny są analizy własne map: topograficznej, lotniczej, geologicznej, geomorfologicznej oraz glebowo-rolniczej, którą poprzedziły badania terenowe. Podczas obserwacji prowadzonych w terenie zwrócono między innymi uwagę na występowanie procesów geodynamicznych czy obszarów z wysokim poziomem wód gruntowych, a także na aspekty ekologiczne – istniejący drzewostan.

Biorąc pod uwagę warunki geologiczno-inżynierskie oraz ekologiczne podłoża, na terenie Gminy Parzęczew, należy stwierdzić, że (dla potrzeb zainwestowania) występują tu obszary o zróżnicowanych warunkach. Występują tu zarówno obszary o warunkach korzystnych, poprzez obszary o warunkach korzystnych, lecz z różnymi ograniczeniami geotechnicznymi, jak i obszary o warunkach niekorzystnych do zainwestowania.

Tereny korzystne to tereny, na których występują: **piaski, piaski i żwiry wodnolodowcowe** związane z wysoczyznowymi powierzchniami wodnolodowcowymi oraz **gliny** związane z wysoczyznowymi powierzchniami morenowymi. Żwiry, piaski oraz gliny zwałowe są gruntami mineralnymi, nieskalistymi, o frakcjach: gruboziarnistej oraz drobnoziarnistej. Ze względu na spistość grunty drobnoziarniste można podzielić na niespoiste, takie jak piaski (gruby, średni, drobny) oraz grunty spoiste takie jak: piasek gliniasty, glina, glina piaszczysta, glina zwięzła, glina piaszczysta zwięzła. Utwory pochodzenia lodowcowego charakteryzują się mało wyselekcjonowanym składem granulometrycznym i mineralnym. Zjawiska geodynamiczne na przedmiotowym obszarze nie zachodzą lub zachodzą na niewielką skalę – procesy spłukiwania. Natomiast zwierciadło wód gruntowych kształtuje się wysoko i wynosi - 0 do 2 m p.p.t.

Żwiry, pospółki, piaski grube i piaski średnie w stanie naturalnym w większości przypadków są to dobre podłoża budowlane. Ich właściwości budowlane zależą od szczelności ułożenia ziarn, nasycenia wodą, a także od kształtu, rozmiarów i materiału ziarn. Im bardziej zagęszczone są te grunty, tym mniejsza jest ich ściśliwość i większa wytrzymałość na ścinanie, a fundamenty na nich oparte ulegają tylko nieznacznym osiadaniom i deformacjom. Właściwości te poprawiają się jeszcze wraz ze zwiększeniem zawartości grubszych ziarn, różnoziarnistości i jednorodności złoża. Im bardziej grunt jest różnoziarnisty, tym większe są jego możliwe zagęszczenie oraz wytrzymałość na ścinanie i tym mniejsza ściśliwość. Grunt, w którym przeważają ziarna kwarcowe, jest bardziej stabilny niż grunt składający się z ziarn wapiennych lub pyłowych. Domieszki cząstek ilowych i miki pogarszają właściwości techniczne podłoża. Żwiry i piaski z kanciastymi ziarnami tzw. kopalne, są lepsze od piasków morskich, wydmych i aluwialnych – te pierwsze, dzięki możliwości lepszego zaczepiania się ziarn między sobą, są bardziej stabilne przy próbie ich ścinania lub ściskania. Wypełniacze piaskowe w żwirach poprawiają ich właściwości, a wypełniacze z gliny – pogarszają. Nasycenie wodą żwirów, pospółek i piasków grubych nie ma wpływu na ich wytrzymałość na ścinanie i ściśliwość. Przy wznoszeniu obiektu budowlanego na tych gruntach osiadania są niewielkie i w praktyce ustają z chwilą zakończenia budowy, tj. po zakończeniu obciążania. Ocenę właściwości geotechnicznej tych gruntów przeprowadza się najczęściej już w terenie przez zbadanie rodzaju gruntu, jego stanu zagęszczenia i wilgotności oraz – w razie potrzeby – wskaźnika różnoziarnistości.

W warunkach suchych lub mało wilgotnych **piaski pokryw eolicznych** stanowią dobre podłoża, charakteryzują się nieznacznym osiadaniem. Jedynie w sytuacji znacznego nawodnienia gruntów, lub występowania poniżej poziomu wody gruntowej są bardzo wrażliwe na wstrząsy, upłynniają się. Nie należy wówczas pompować wody z otwartych wykopów.

Piaski drobne i pylaste są dobrym podłożem budowlanym, gdy są suche i zagęszczone. Natomiast nasycenie wodą pogarsza ich nośność (zwiększa się ich ściśliwość i zmniejsza wytrzymałość na ścinanie), a gdy poddane są obciążeniom dynamicznym lub ciśnieniu spływowemu przemieszczającej się wody, przechodzą w stan zawiesiny wodno-gruntowej; obiekt budowlany posadowiony na takim podłożu może wówczas tonąć. Taki stan gruntu – gdy zachowuje się on jak ciało płynne lub półpłynne i wykazuje ruch – nazywa się *kurzawką*, a grunt podatny na jego powstanie kurzawkowym. Kurzawka pojawia się tylko wtedy, gdy występują sprzyjające temu warunki – drobnoziarniste grunty oraz rozprzestrzeniające się w podłożu drgania lub ruch filtracyjny wody. Charakterystyczne objawy kurzawki to: nieustanne napływanie gruntu na miejsce już wybranego materiału w wykopie, wypływanie gruntu z bocznych ścian wykopu i tworzenie się w tym rejonie pustych komór i pęknięć, bardzo łagodne pochylenie spływającego gruntu w kierunku najniższych partii wykopu, pogrążanie się stojącego na gruncie człowieka lub pozostawionej łopaty, błyszcząca, a miejscami matowa powierzchnia gruntu, szaromleczna podobna do mleka, barwa wody wyciekającej z gruntu, błyszczenie i obciekanie wodą potrząsanej w ręce grudy takiego gruntu. Grunt kurzawkowy jest dość wytrzymały na obciążenie statyczne, jednak okresowe zmiany obciążenia doprowadzają do pogrążania się fundamentu w kurzawkę. Kurzawka może się wielokrotnie powtarzać, zatem grunt taki może być podłożem budowlanym tylko wtedy, gdy wykluczona jest możliwość naruszenia jego struktury.

Szczególnie podatne na powstanie kurzawki są piaski drobnoziarniste z ziarnami dobrze obtoczonymi (pochodzenia morskiego, eolicznego, aluwialnego), bardzo drobne łuszczykowate piaski o ziarnach płaskich, a także te, w których występują domieszki frakcji ilowej czy wreszcie nasyczone wodą piaski gliniaste. Te dwa ostatnie grunty, wysychając, uzyskują niekiedy znaczną zwięźłość. Przy rozbełtywaniu lub wstrząsaniu przechodzą w stan zawiesiny. Zjawisko to, nazywane tiksotropowym polega na osłabieniu więzi koloidalnych między cząstkami. Zjawisko tiksotropowe, podobne do kurzawki, także może być wzbudzane wielokrotnie, każdorazowo, gdy wystąpią sprzyjające ku temu warunki.

Występowanie kurzawki jest niebezpieczne, a walka z nią – trudna. Grunty podatne na zjawiska kurzawkowe często są oceniane skrajnie nieprzychylnie. Potocznie nazywa się je po prostu kurzawką, przez co zupełnie niepotrzebnie są dyskwalifikowane. **Natomiast przez kurzawkę należy rozumieć nieokreślony grunt, a określony stan gruntu nasyczonego wodą.**

Glina zwałowa stanowi zazwyczaj skonsolidowany osad wytopiony z lodowca. Jest to utwór składający się na ogół z mieszaniny wszystkich frakcji granulometrycznych w różnych proporcjach ilościowych (bardzo wysoki wskaźnik różnoziarnistości). Najczęściej jest to glina piaszczysta lub piasek gliniasty z domieszką żwiru i okruchów skalnych. Gliny zwałowe zazwyczaj zawierają znaczny odsetek węgla wapnia (nawet do 20%). Ich właściwości fizyczne i mechaniczne na ogół są dobre. Zależą od ich wieku, składu granulometrycznego oraz stopnia konsolidacji.

Tereny korzystne z ograniczeniami to głównie tereny, na których występują **piaski, piaski z domieszką żwirów i mułki rozlewiskowo - jeziorne** zlodowacenia środkowopolskiego, powstałe w wyniku akumulacji rzecznej, jeziornej oraz procesów stokowych, oraz piaski i piaski z mułkami, rzeczne, tarasów nadzalewowych. Ponadto piaski i mułki deluwialne powstałe w wyniku procesów denudacyjnych – spłukiwania. Natomiast głębokość występowania pierwszego poziomu wodonośnego kształtuje się wysoko i wynosi - 0 do 2 m p.p.t.

Do terenów niekorzystnych pod względem geotechnicznym do zainwestowania należą tereny, na których występują grunty słabonośne, plastyczne. Stanowią je w dużej mierze **grunty organiczne** w tym: holocenijskie namuły den dolinnych, na piaskach rzecznych, częściowo humusowych, tarasów zalewowych, związanych z akumulacją rzeczna oraz torfy i namuły organiczne związane z akumulacją organiczną. Powyższe osady towarzyszą dolinom rzecznych. Ponadto na terenach tych, zwierciadło wód gruntowych kształtuje się wysoko i wynosi - 0 do 2 m p.p.t.

Grunty organiczne – są to utwory zawierające więcej niż 2% (wagowo) substancji organicznych. Zaliczane są do gruntów słabych. Charakteryzuje je duża ściśliwość i plastyczność oraz mała wytrzymałość na ścinanie. Są tym słabsze, im więcej zawierają w sobie substancji organicznych, które z natury charakteryzują się wysoką hydrofilnością (zdolnością do wiązania na swojej powierzchni cząsteczek wody) i małym stopniem diagenety (stwardnienia). Ich przydatność budowlana w dużym stopniu zależy od stopnia rozłożenia substancji organicznej. Grunty organiczne wypełniają najczęściej bezodpływowe niecki lub doliny rzeczne, popularnie zwane torfowiskami, bagniskami, błotami, młakami, itp. Są to tereny o stałym, bardzo silnym uwilgotnieniu, porośnięte przez charakterystyczne dla nich zbiorowiska roślinne, których obumarłe szczątki ulegają stopniowo przekształcaniu w osad

organiczny o wyraźnej widocznej strukturze roślinnej, gromadzący się w podłożu. Proces ten, zwany torfieniem, zachodzi w górnej strefie złoża i polega na częściowym mikrobiologicznym rozkładzie masy roślinnej przy mniej lub więcej ograniczonym dostępie tlenu. Dlatego też w gruntach tych, a szczególnie w torfie, oprócz bezpostaciowego humusu torfowego, będącego produktem działalności drobnoustrojów, występują dość liczne szczątki roślinne - słabo lub prawie wcale nierozłożone. Stąd torf cechuje struktura gąbczasta, dzięki której może on wchłonąć duże ilości wody. Narastające warstwy torfu mogą utworzyć złożę torfowe, niekiedy o kilku, a nawet kilkunastometrowej miąższości. Gdy torfiejące szczątki roślinne są okresowo zalewane, unoszone i transportowane w inne miejsce razem z cząstkami mineralnymi, wówczas tworzą się w miejscach ich osadzenia utwory będące mieszaniną substancji organicznych i mineralnych, zwane namułami organicznymi. W zależności od tego, czy przeważają w nich frakcja piaszkowa czy ilowa, nazywa się je odpowiednio namułem organicznym piaszczystym lub gliniastym. Jeżeli w składzie gruntu organicznego udział węglanu wapnia staje się znaczący (powyżej 5%), to nazywamy go gytią. Powstaje ona w słodkowodnych zbiornikach wód stojących, najczęściej w rynnach polodowcowych, zwykle na podkładzie kredy jeziornej.

Grunty nasypowe – gruntami nasypowymi nazywamy utwory akumulacyjne, będące wynikiem działalności człowieka bez wykorzystywania naturalnych czynników transportu, takich jak wiatr, woda rzeczna itp. Mogą to być nagromadzenia urobionych gruntów naturalnych (mineralnych, organicznych) lub antropogenicznych (produktów gospodarczej w tym przemysłowej działalności człowieka: żużlu popiołu, pyłów dymnicowych, odpadów komunalnych itp.). Mogą to być formy o kształtach nieregularnych, o bezładnej niejednorodnej strukturze tworzącego ją materiału – na tym samym poziomie występują obok siebie różne rodzaje materiałów będących w różnych stanach zagęszczenia i konsystencji, z różnymi domieszkami, np. żużlu, odpadów itp. Roślinność na powierzchni takich form jest zwykle chaotycznie niejednorodna. Takie nasypy nazywamy niebudowlanymi lub niekontrolowanymi (nN). Do nich zalicza się także nagromadzenia gruntów i innych materiałów w miejscu zasypanych sadzawek, kopalni, wyrównywanych obniżień terenowych czy wreszcie wysypiska miejskie i osiedlowe. Powszechnie uważa się, że grunty nasypowe mają małą nośność są mało stabilne, niedostatecznie i nierównomiernie zagęszczone, słabo skompresowane. Ocena ta nie zawsze jest słuszna. W praktyce inżynierskiej spotyka się bowiem nasypy z gruntów naturalnych, które po wielu latach zalegania w miejscu ich nagromadzenia osiągnęły tak wysoki stopień zwięzłości, że nie tylko nadają się do bezpośredniego posadowienia fundamentów, ale nawet wbicie w nie pali nie zawsze jest możliwe. W każdym jednak przypadku posadawiania obiektu budowlanego na gruntach nasypowych niezbędna jest indywidualna ocena ich budowlanej przydatności w tym również trwałości struktury, uwzględniającej także wpływ procesów chemicznych. Orientacyjnie można przyjąć, że nośność nasypów mineralnych jest większa niż organicznych. Nośność nasypów z piasków i żwirów można przyjmować jako równą nośności piasków i żwirów rodzimych o tym samym stanie zagęszczenia; należy się jednak liczyć z możliwością różnych stanów zagęszczenia nasypu w różnych jego miejscach. Nasypy z gruntów spoistych są zazwyczaj niepewnym podłożem dla obiektów budowlanych, gdyż nie można jednoznacznie określić stopnia ich skonsolidowania, a w przypadku usypiska z podsuszonych brył gruntów spoistych nasypy mogą zwierać duże pory i po zamoczeniu mogą ulec szybkim osiadaniom. Pod tym względem należy je traktować jako grunty makroporowate o strukturze nietrwałej zapadowej. Uważa się – na podstawie doświadczeń z praktyki inżynierskiej, że samozagęszczenie nasypów piaszczystych dokonuje się w ciągu dwóch lat, a nasypów z gruntów spoistych po 5-7 latach. Młodsze nasypy, w których proces konsolidacji pod ciężarem własnym jeszcze trwa, mogą być przygotowane pod fundamentowanie za pomocą dopełniającego zgęszczenia, np. ciężkimi ubijakami. Wśród gruntów nasypowych niemineralnych lepsze są żużle (szlaki) zakładów metalurgicznych, gorsze – gruz pobudowlany i odpady bytowe bogate w części organiczne. Nie poleca się także nasypów będących mieszaniną gruntów naturalnych, odpadów organicznych i gruzu budowlanego. Duże znaczenie ma procentowy udział tych domieszek w całości nasypu, a decyzja o budowie na takich podłożach powinna być poprzedzona odpowiednimi badaniami. Zawsze należy się liczyć z niespodziewanymi i nierównomiernymi osiadaniami obiektów budowlanych posadowionych na takich podłożach.

5.1.5 Rzeźba terenu

Według najpowszechniej stosowanej regionalizacji fizycznogeograficznej (wg Kondrackiego J. 2009) Gmina Parzęczew położona, na obszarze Podprowincji Nizin Środkowopolskich i obejmuje fragmenty dwóch makroregionów: Niziny Południowowielkopolskiej (Wysoczyzna Łaska) w części południowej i Niziny Środkowomazowieckiej (Równina Łowicko-Błońska) w części północnej.

Rzeźba terenu jest wynikiem morfogenezy glacialnej, a następnie morfogenezy polodowcowej

(klimatu peryglacjalnego i umiarkowanego). Formy morfogenezy glacialnej to formy lodowcowe i wodnolodowcowe w różnym stopniu przemodelowane, natomiast morfogenezy polodowcowej to formy stokowe, rzeczne i eoliczne (naturalne i uwarunkowane działalnością człowieka).

Formy glacialne powstały w wyniku bezpośredniej działalności lądolodu oraz w wyniku działalności wód lodowcowych. Formy glacialne zachowały się głównie na obszarach wysoczyznowych. Wysoczyzny te zbudowane są z osadów klastycznych, złożonych przede wszystkim z materiału eratycznego dostarczonego przez lądolody. Zależnie od lokalnych cech lądolodu, przebiegu jego transgresji i deglacjacji oraz udziału wód w akumulacji materiału, wysoczyzny zbudowane są z osadów różnego typu i o odmiennych cechach litologicznych, od ilastych glin bazalnych po różnoziarniste osady ablacyjne i piaszki wodnolodowcowe.

Pagórki i wzgórza spiętrzeń glaciektonicznych powstały przez nacisk boczny transgredującego lodowca lub pod wpływem nacisku pionowego na podłoże.

Formy wodnolodowcowymi na przedmiotowym obszarze są m.in. kemy. Kemami nazywa się garby, pagórki, pagóry, wały lub stoliwa o wysokości od kilku do kilkudziesięciu metrów, o szerokości i długości do kilkuset metrów, ograniczone stokami, opadającymi ku obniżeniom równinnym pochodzenia wytopiskowego (Klimaszewski M. 1981). Kemy zbudowane z piaszków i żwirów tworzą tzw. kemę fluwioglacjalną, natomiast z drobnych piaszków i mułków - kemę limnoglacialną.

Równiny akumulacji rozlewiskowej (peryglacialne) związane są na ogół z zagłębieniami pochodzenia glacialnego, które długo funkcjonowały jako lokalne bazy denudacyjne. Wiek wypełniających je osadów piaszczysto-mułkowych odpowiada dolinnym osadom budującym „trzon” terasy wysokiej w dolinach „Wyżyny Łódzkiej”.

Pokrywy eoliczne i wydmy są formami peryglacialnymi występującymi zarówno w dolinach, jak i na wysoczyznach. Pokrywy eoliczne odgrywają rolę maskującą rzeźbę. Natomiast wydmy wprowadzają duże, chociaż ścisłe lokalne urozmaicenie.

Do form holocenów przedmiotowego obszaru można zaliczyć dna dolin o różnych rozmiarach i cechach, poczynając od zarysu po mikrorzeźbę.

Powierzchnia terenu Gminy Parzęczew jest generalnie mało urozmaicona. Północna część obszaru Gminy Parzęczew odznacza się dużą monotonością rzeźby, wynikającą w dużej mierze z występowania w tej części gminy, wysoczyznowej powierzchni morenowej (płaskiej oraz falistej) o wysokościach względnych od 2 do 5 metrów, w części północnej kończącej się stromym stokiem wysoczyznowym, w okolicy Leżnicy Wielkiej. Jedynie centralną jej część urozmaica dolina rzeki Zian (Gnidy) z utworzonym akumulacyjnym poziomem dolinnym, ponadto lokalnie występują pokrywy eoliczne z pagórkami wydmyowymi znajdującymi się w miejscowości Mrożewice, które porasta bór sosnowy. Krajobraz środkowej części gminy jest nieco bardziej urozmaicony. Powierzchnia wysoczyzny wodnolodowcowej urozmaicona została pagórkami i wzgórzami spiętrzeń glaciektonicznych oraz kemami. Tworzą one pas ciągnący się z północnego-wschodu na południowy zachód, przy czym pagórki i spiętrzenia glaciektoniczne znajdują się po stronie północnej, natomiast kemy po stronie południowej.

Rzeźba południowej oraz południowo-zachodniej części gminy związana jest z doliną rzeki Bzury. Natomiast w części południowo-środkowej występują wysoczyznowa powierzchnia wodnolodowcowa wraz z równiną akumulacji rozlewiskowej. Dość monotonna rzeźbę w tej części gminy, urozmaica kema. Ponadto występują tu pokrywy eoliczne, zwymione, które rzeźbę terenu maskują.

Najwyżej położone tereny w Gminie Parzęczew znajdują się w jej południowej oraz wschodniej części, z najwyższym punktem wysokościowym terenu, wynoszącym 170 m n.p.m., znajdującym się w obrębie Tkaczewska Góra. Kulminacja ta związana jest z wysoczyznową powierzchnią wodnolodowcową i znajduje się na jej północnym stoku. Ponadto tereny o najwyższych wysokościach znajdują się w miejscowościach: Nowa Jerozolima, w obrębie Mariampol (wys. 167,6 m n.p.m.), Florentynów (wys. 162,6 m n.p.m.) oraz we wsi Bibianów (wys. do 160 m n.p.m.) i związane są one z występującymi tam formami lodowcowymi - kemami. Z kolei najniższe położone tereny występują w dolinie rzeki Zian (Gnidy), przy czym najniższy punkt wysokościowy – 108,75 m n.p.m., znajduje się w północno – zachodniej części gminy, we wsi Leżnica Wielka, na terenie jednostki wojskowej. Zatem spadek wysokości terenu na obszarze Gminy Parzęczew nie jest duży i wynosi niecałe 4%.

5.1.6 Gleby

Budowa geologiczna i ukształtowanie powierzchni terenu obok warunków klimatycznych i warunków wodnych mają decydujący wpływ na charakter pokrywy glebowej. Podział gleb Polski (opracowany przez Polskie Towarzystwo Gleboznawcze) obejmuje cztery kategorie wydziałów, a mianowicie: dział, rząd, typ i podtyp gleby.

Typ gleby to podstawowa jednostka systematyczna wyróżniająca się względnie trwałą fazą określonego procesu glebotwórczego, warunkującego różnicowanie się profilu na poszczególne poziomy genetyczne. W naturalnych warunkach poszczególnym typom gleb odpowiadają charakterystyczne zbiorowiska roślinne.

Obszar Gminy Parzęczew w przeważającej części pokrywają gleby brunatne wylugowane, które stanowią 36,75% wszystkich gleb¹. Przy czym zgodnie ze zmianami systematycznej przynależności gleb jednostka ta wymaga podziału na trzy genetyczne i ekologiczne różne jednostki glebowe:

- 1) Bw - gleby brunatne wylugowane.
- 2) P - gleby płowe.
- 3) R - gleby rdzawe.

Gleby brunatne wylugowane (wyróżniane w randze podtypu gleb brunatnych właściwych) wytworzone są z analogicznego materiału, co gleby brunatne właściwe (pgm, gl, gś, gc, pł, i); różnią się od nich wymyciem węglanów poniżej głębokości 100 cm. Ukształtowały się z udziałem roślinności wielogatunkowych lasów liściastych lub mieszanych. Skałami macierzystymi gleb brunatnoziemnych na Niżu Polskim są przede wszystkim utwory akumulacji lodowcowej (gliny morenowe, piaski naglinowe, piaski zwałowe lub wodnej (utwory pyłowe).

Gleby płowe – materiał o dwudzielnym uziarnieniu, np. pgm:gś, pgm:gl, pgl:gl. Gleby płowe wytworzone są z utworów pyłowych i glin zwałowych, jak i również z niektórych piasków niezbyt zasobnych w wierzchnich warstwach w węglany. Przydatność rolnicza gleb płowych jest zróżnicowana. Tworzą one zarówno kompleksy gleb klasy IIIB jak i kompleksy klas najsłabszych – V i VI.

Gleby rdzawe – materiał piaszczysty w całym profilu lub co najmniej do głębokości 100 cm; np. pl, ps, pgl, gl, ps, pgm, należą do kompleksów 6 i 7. Gleby rdzawe powstały z ubogich w związki zasadowe piasków luźnych i słabo gliniastych. Gleby te odznaczają się kwaśnym odczynem. Znaczny ich areal występuje pod lasami iglastymi.

Znaczną część opracowania pokrywają gleby bielcowe i pseudobielcowe (bielicoziemne – rząd) zajmują 25,33% wszystkich gleb. Wytworzone zostały z piasków słabogliniastych, piasków słabogliniastych pylistych, piasków luźnych, pyłów zwykłych oraz sporadycznie z glin lekkich. Wśród nich dominują dwa typy gleb: gleby rdzawe oraz gleby bielcowe. Gleby bielcowe powstają najczęściej z ubogich piasków kwarcowych. Są to z reguły silnie przesortowane i często eoliczne przemodelowane piaski sandrowe dalekiego transportu, piaski pradolin i dolin rzek. Gleby bielicoziemne należą do gleb *bardzo lekkich*, co pod względem rolniczej przydatności w dużym procencie kwalifikuje te gleby do kompleksów gleb ornych słabych - klasy RV, gleb ornych najsłabszych – klasy RVI, a także do kompleksów użytków zielonych słabych i bardzo słabych.

Jednostka ta wymaga podziału na dwa genetycznie i ekologicznie różne typy gleb: A - gleby bielcowe i P - gleby płowe. Gleby bielcowe, wytworzone z piasku luźnego (pl), rzadziej słabogliniastego (ps); należą do kompleksów 7 i 6. Gleby płowe, wytworzone ze zwięźlejszego (cięższego) materiału np. gliny, często spiaszczone w górnej części (np. ps:gl, pgl:gl, pgm:gś), utwory pyłowe (płz, li).

Znaczną powierzchnię - 9,56% ogółu gleb, zajmują również czarne ziemie zdegradowane i gleby szare. Ważnym czynnikiem glebotwórczym dla czarnych ziem była woda, są to tzw. gleby semihydrogeniczne. Ukształtowały się one z bogatych w próchnicę utworów mineralnych zawierających węglan wapnia i mających bardzo różny skład granulometryczny. Czarne ziemie na omawianych obszarach wytworzyły się z glin zwałowych moren dennych oraz osadów fluwioglacjalnych tworzących wysoczyzny. Czarne ziemie zdegradowane charakteryzują się poziomem próchnicznym o miąższości 30-40 cm. Zawartość próchnicy wynosi w górnej części poziomu próchnicznego około 4% i zmniejsza się ku dołowi.

Ponadto duży odsetek, bo aż 8,37% ogółu gleb, stanowią gleby hydrogeniczne, pobagienne (rząd), reprezentowane przez jeden typ - gleby murszowate (murszowo-mineralne, mursze). Gleby murszowate powstają w wyniku murszenia utworów mineralno-organicznych i próchnicznych, czyli

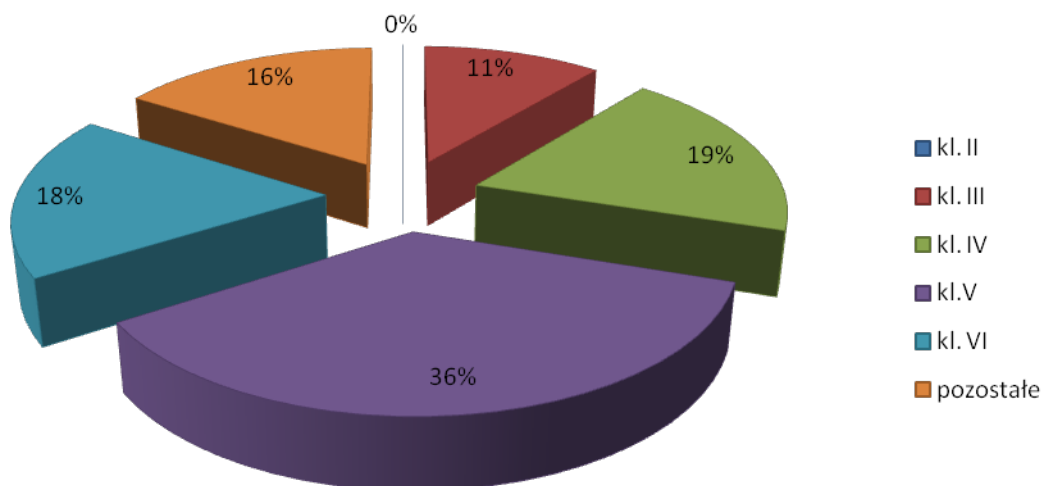
¹ Na podstawie mapy glebowo-rolniczej w skali 1:5000.

zawierających poniżej 20% materii organicznej, jak i również z utworów zawierających ponad 20% materii organicznej, ale płytszych od 30 cm. Mogą powstawać z bardzo płytkich torfów, mułów i utworów torfiastych. Przede wszystkim powstają na podłożu bardzo lekkich utworów mineralnych, w których na sucho łatwo jest oddzielić materię organiczną od mineralnej. Gleby murszowate wykorzystywane są głównie pod pastwiska.

Gleby hydrogeniczne - gleby torfowe (torfy niskie) zajmują 1,03%, natomiast gleby torfowo-mułowe 1,66% (podtyp). Występują głównie w dolinach rzecznych, a także pod zbiornikami wodnymi. Niewiele, bo tylko 0,76% stanowią gleby aluwialne – mady rzeczne powstałe w wyniku erozyjnej i sedymentacyjnej działalności wód rzecznych. Dla wyżej wymienionych gleb, woda była podstawowym czynnikiem glebotwórczym.

Reasumując na terenie gminy występują głównie gleby bielicoziemne oraz brunatne zaliczane do IV, V i VI klasy bonitacyjnej i należą do najłabszych w powiecie zgierskim. Na terenie gminy nie występują gleby I klasy bonitacyjnej. Korzystne warunki glebowe wykształciły się jedynie w północnej części gminy, w terenach gdzie przeważają utwory gliniaste i ilaste. Gleby najlepszych klas, które należą do gleb chronionych w myśl ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych - klasy II – IIIa oraz IIIb zajmują około 15% powierzchni gleb, głównie w kompleksach pszennych: bardzo dobrym, dobrym i wadliwym.

Struktura gruntów wg klas bonitacyjnych

5.1.7 Wody powierzchniowe

Przez teren Gminy Parzęczew przebiega główny wododział Polski między zlewnią Bzury (dorzecze Wisły), a Gnidy (dorzecze Odry). W części północnej biegnie po terenach o płaskich, słabo zaznaczonych kulminacjach. Przecinające je rowy melioracyjne zacierają wyrazistość wododziału. W południowej części gminy występują lokalne obszary bezodpływowe w niewielkich obniżeniach śródwymowych. Przez teren gminy przepływają rzeki: Bzura, Gnida, Linda i Zian (Gnida).

Obecny kształt sieci dolinno-rzecznej jest wynikiem wielu procesów geomorfologiczno-geologicznych, jakie miały miejsce w bliższej i dalszej przeszłości. Współczesna sieć rzeczna ukształtowana została w czasie zaniku ostatniego na tym obszarze lądolodu. Obszar Gminy Parzęczew położony jest w zasięgu zlodowaceń środkowopolskich. Jego powierzchnia pokryta jest utworami młodszego zlodowacenia Warty. Panujące wówczas kierunki odpływu wód, w podstawowym zarysie, zachowały się do dziś (Kobołek E., Kobołek S. 2005).

Przez teren Gminy Parzęczew przepływają rzeki: Bzura, Gnida, Linda oraz Zian. Bzura jest lewobrzeżnym dopływem Wisły o długości 166 km i powierzchni dorzecza 7788 km², przy czym na terenie gminy jej długość wynosi 14,5 km. Odwadnia południowo-wschodnią oraz wschodnią część gminy. Jej źródła znajdują się w Lesie Łagiewnickim, w północno-wschodniej części Łodzi, poza charakteryzowanym obszarem.

Gnida jest rzeką uregulowaną i stanowi prawobrzeżny dopływ Neru. Odwadnia ona południowo-

zachodnią część gminy. Jest drugą rzeką pod względem długości (13,9 km) w gminie.

Linda jest rzeką o długości 12,8 km, w tym przez ok. 4,5 km płynie przez teren gminy Parzęczew (*Opracowanie ekofizjograficzne...*). Jest prawobrzeżnym dopływem Bzury. Wprowadza do niej swe wody w okolicach Chociszewa, w północnej części gminy.

Wody rzeki Zian (Gnidy) wypływają ze zbiornika wodnego usytuowanego w Ignacewie Podleśnym, obręb Ignacew Rozlazły. Długość rzeki Zian wynosi 5,3 km. Jest ona w całości jest rzeką uregulowaną. Rzeką ta uchodzi do rzeki Łęka Dobrogosty, na północ od wsi Bronno w Gminie Łęczyca, jest jej prawobrzeżnym dopływem.

Sieć rzeczną Gminy Parzęczew uzupełniają budowle wodne w tym zbiorniki wodne oraz urządzenia melioracji wodnych. Największe zbiorniki wodne występują w: Leżnicy Wielkiej, Parzęczewie, Chociszewie oraz Kowalewicach. Zalew Leżnicki, jest małym zbiornikiem wodnym rozciągającym się ze wschodu na północny zachód w dolinie rzeki Zian (Gnidy) na długości niespełna 1100 m, o maksymalnej szerokości około 140 m. We wschodniej części akwenu występuje częściowo zadrzewiona wyspa o regularnym, podłużnym kształcie. Długość jej wynosi około 280 m, a szerokość 40–45 m. Pojemność zbiornika przy NPP = 113,10 m n.p.m. wynosi 130 tys. m³, a powierzchnia około 15 ha. Wyeksponowanym elementem obiektu jest lewostronna grobla długości 250 m, zlokalizowana między plażą a zaporą czołową. Szerokość jej korony przed przebudową wahała się w granicach 4,0–5,0 m. Skarpa odwodna umocniona była płytami żelbetowymi i płotkiem faszynowym, a w górnym pasie – roślinnością wodolubną. W korpusie zapory czołowej zbiornika przed modernizacją wbudowane były trzy zasadnicze elementy: urządzenie spustowe w formie żelbetowego mnicha piętrzącego, dwa przelewy awaryjne z bystrzami i rurociągi odprowadzające wodę pod drogą z wylotem do ciek w dolnym stanowisku (Gąsowska M. Urbański J. 2013). Zbiornik wodny w Chociszewie posiada powierzchnię 1,68 ha i pojemność 23 tys. m³. Kolejnym zbiornikiem jest zbiornik znajdujący się w Parzęczewie o powierzchni 1,58 ha i pojemności 22 tys. m³. Ponadto do większych zbiorników należy 6 stawów rybnych w Kowalewicach o powierzchni 2,84 ha i pojemności 28 tys. m³.

Zasoby wodne Gminy Parzęczew należą do ubogich. Na jej obszarze retencjonowanych jest 203 tys. m³ wody w różnej wielkości zbiornikach. W związku z powyższym, należy podejmować wszelkie działania, aby zwiększać skromne zasoby retencyjne gminy. Koniecznym działaniem jest m.in. weryfikacja klasyfikacji gruntów, mająca na celu zaewidencjonowanie faktycznie istniejących zbiorników wodnych.

5.1.8 Wody podziemne

Na terenie Gminy Parzęczew występują poziomy wodonośne związane z utworami górnej jury, górnej kredy i czwartorzędu. Południowa i wschodnia część gminy jest objęta zasięgiem porowego zbiornika dolnej kredy - GZWP nr 401 Niecka Łódzka. Wody tego zbiornika objęte są wysoką (OWO) i najwyższą (ONO) ochroną. Występują w ośrodku szczelinowym i szczelinowo-porowym. Działki położone w obrębach: Bibianów, Chociszew, Florentynów, Kowalewice, Mariampol, Orla oraz Wytrzyaszki są objęte w/w ochroną (Kleczkowski A. 1990). W okolicy Janowa i Śliwnik, na północny-wschód od Parzęczewa, sięga południowy fragment szczelinowo-krasowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 226 Krośniewice – Kutno. Zbiornik o charakterze szczelinowo – krasowym podlega przepisom o wysokiej ochronie wód podziemnych (OWO).

W osadach czwartorzędowych występują dwa poziomy wodonośne, pozostające ze sobą w różnych związkach hydrologicznych: poziom naglinowy oraz poziom międzymorenowy. Zasoby tych wód występują w osadach piaszczysto-żwirowych zlodowacenia południowopolskiego i okresu interglacjału mazowieckiego oraz w piaskach i żwirach wodnolodowcowych pochodzących z okresu zlodowaceń środkowopolskich (Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Parzęczew, 2009). Zwierciadło wód płytkich (naglinowych) występuje na głębokościach nieprzekraczających 5 m p.p.t. Ich zasoby są niewielkie, występują znaczne wahania stanów i sezonowe zmiany temperatury wody. Podstawowy poziom wodonośny (międzymorenowy) występuje na głębokości 10-50 m p.p.t. Zwierciadło naporowe występuje na głębokości 10-20 m, a wydajności sięgają 20 m³/h (Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Parzęczew, 2009).

W dolinach rzek (Bzury i Gnidy) występują również wody aluwialne, a w bezodpływowych nieckach pojawiają się izolowane soczewki wód wierzchówkowych (Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Parzęczew, 2009).

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę na terenie gminy, są zasoby górnokredowe oraz

czwartorzędowe. Wody poziomu górno kredowego eksploatowane są poprzez ujęcia wody w Ignaciewie Folwarcznym i w Orle, natomiast wody poziomu czwartorzędowego eksploatowane są poprzez ujęcia w: Chrzastowie Wielkim, Parzęczewie, a także Leżnicy Wielkiej – Osiedle.

5.1.9 Warunki mezoklimatyczne oraz topoklimatyczne

Prawidłowości układu warunków pogodowych występujące na dużych obszarach, kształtujące się pod wpływem czynników największej skali oddziaływania, nazywane bywają makroklimatem.

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną zaproponowaną przez Wosia (1996), opisywany obszar położony jest w regionie XVII – Środkowopolskim. Jest to jeden z największych spośród 28 wyróżnionych przez niego regionów. Mało wyraźnie zarysowująca się jego wschodnia granica świadczy o tym, iż panujące tu stosunki klimatyczne nawiązują do warunków na terenach na wschód od omawianego regionu. Cechą charakterystyczną jest stosunkowo duża liczba dni z pogodą bardzo ciepłą oraz z pogodą dość mroźną (Woś A. 1996).

Za najistotniejszą cechę klimatu całej Polski Środkowej uznaje się dużą zmienność elementów meteorologicznych w czasie oraz ich małe zróżnicowanie przestrzenne. Wynika ono z jednorodności uwarunkowań radiacyjnych i cyrkulacyjnych panujących na tym terenie (Kłysik K. 2001).

Z kolei główną cechą cyrkulacji atmosfery jest tutaj zmienność układów ciśnienia. Zimą dominuje typ cyrkulacji zachodniej cyklonalnej, w wyniku której nad Polskę napływa wraz z wędrującymi niżami powietrze znad Atlantyku. Występuje wówczas bardzo duża zmienność typów pogody. Przez 45% dni w roku pogodę kształtują masy powietrza polarnomorskiego, 38% - powietrza polarnego kontynentalnego, a przez ok. 10% powietrza arktycznego (głównie wiosną). Powietrze zwrotnikowe napływa nad teren całej Polski środkowej najrzadziej, najczęściej jesienią powodując znaczne ocieplenie (Kłysik K. 2001). Najdłuższy czas trwania usłonecznienia odnotowuje się w regionie łódzkim w czerwcu (dla Łodzi jest to 200,1 godz.), najkrótszy w grudniu (28,2 godz.). Na ten miesiąc przypada bowiem maksimum zachmurzenia, co związane jest ze zwiększoną częstotliwością przechodzenia frontów atmosferycznych w tym okresie. Wraz z końcem zimy wzrasta stopniowo liczba dni pogodnych (Dubaniewicz H. 1974).

Średnie temperatury powietrza na obszarze Polski centralnej wahają się w granicach 7,6-8°C². Cały zaś obszar cechuje małe zróżnicowanie pod względem termicznym. Stacją meteorologiczną położoną najbliżej terenu badań była nie działająca już stacja w Lućmierzu 2, tj. na południowo-wschód od terenu badań. Różnice zanotowanych tutaj temperatur w porównaniu ze stacją w Łodzi-Lublinku wynosiły maksymalnie jedynie 0,2°C (Kłysik K. 1993). Stąd też prezentowane poniżej wartości temperatur opierające się o dane ze stacji łódzkiej, wydają się adekwatne dla obszaru badań. I tak na ich podstawie można stwierdzić, iż absolutne maksima temperatury w regionie przekraczają 36°C, temperatury najniższe schodzą natomiast poniżej -30°C. Dni gorących (t_{max} 25°C) jest przeciętnie 34-37, dni upalnych (t_{max}>30°C) – 5-6. Z kolei liczba dni bardzo mroźnych (t_{max}<-10°C) wynosi ok. 2-2,5, a mroźnych (t_{max}<0°C) – 40. Dni z temperaturą ujemną mogą występować już we wrześniu, a także w maju, przy czym w skali roku jest ich ok. 125. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą ok. 18°C, najchłodniejszym – styczeń -3,3°C (Kłysik K. 2001).

Opady atmosferyczne na badanym terenie są niskie. Izohieta o wartości 550 mm biegnąca południkowo na wschód od doliny Bzury, dzieli cały obszar na część wschodnią o średnich rocznych opadach poniżej 550 mm i część zachodnią – o opadach przekraczających 550 mm (Kłysik 1993). W latach 1954-1964 na pobliskiej stacji w Lućmierzu zanotowano opady wynoszące 591 mm (Dubaniewicz H. 1974). W ciągu całego roku dominują wiatry z sektora zachodniego, co jest odzwierciedleniem ogólnej cyrkulacji atmosferycznej nad Polską (Dubaniewicz H. 1974).

Warunki klimatyczne bada się z różną szczegółowością. W skali regionalnej analizie podlegają cechy mezoklimatu, natomiast na poziomie lokalnym rozpatruje się zmienność cech topoklimatu lub bioklimatu. Na mezoklimat bezpośredni wpływ mają fizycznogeograficzne cechy powierzchni ziemi związane z rzeźbą terenu, występowaniem zbiorników wodnych oraz większych kompleksów leśnych i obszarów zurbanizowanych. Z kolei topoklimat zależny jest od zjawisk zachodzących w przyziemnej warstwie atmosfery, o których decyduje zróżnicowanie rzeźby (np. obecność zboczy o różnej ekspozycji na promieniowanie słoneczne), litologii oraz pokrycia terenu.

Warunki makro i mezoklimatyczne mogą być modyfikowane przez, charakterystyczny dla danego - *niedużego* obszaru, zespół zjawisk i procesów atmosferycznych lub cech wynikających z położenia geograficznego (m.in. ukształtowanie terenu, głębokość występowania wód podziemnych,

² Na podstawie danych z lat 1931-1989.

stopień pokrycia terenu lasami i łąkami, odległość od dużych zbiorników wodnych), które tworzą tzw. topoklimat. Istotny wpływ na warunki topoklimatyczne omawianych obszarów wywierają tereny obszarów rolnych oraz tereny lasów, a także stref przejściowych (ekotonowych). Ponadto warunki topoklimatyczne są kształtowane przez obszary dolin rzecznych i lokalnych zagłębień terenowych. Na terenie Gminy Parzęczew można wyróżnić poniższe rodzaje topoklimatów:

- 1) **Topoklimat obszarów gruntów rolnych**, urozmaiconych mniejszymi kompleksami leśnymi, zadrzewieniami i zakrzywieniami w postaci: kęp, rzędów i szpalerów (urządzenia fitomelioracyjne). Elementy te zmniejszają siłę wiatru na przylegających polach, łagodzą mikroklimat, spowalniają obieg wody i substancji chemicznych, ograniczają parowanie wody z gleby, zatrzymują śnieg.
- 2) **Topoklimat terenów wyniesionych o suchym podłożu**. Charakteryzuje się dobrymi warunkami solarnymi, bardzo dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi, małą częstotliwością występowania mgieł, bardzo dobrymi warunkami przewietrzania.
- 3) **Topoklimat terenów leśnych płaskich**. Cechuje się wyrównanym profilem termiczno-wilgotnościowym, podwyższoną wilgotnością względną powietrza, niekorzystnymi warunkami solarnymi (duże zacienienie), znaczną zaciśnnością, emisją fitoncydów działających bakterioobójczo oraz regenerująco na organizm ludzki. Podstawowym czynnikiem kształtującym klimat wnętrza lasu jest stopień zwarcia koron, które w znacznej mierze pochłaniają energię słoneczną oraz rodzaj podłoża, na którym rośnie las. Wnętrze lasu jest w lecie chłodniejsze, a zimą - cieplejsze niż teren otwarty. Zmniejsza to częstość przymrozków oraz podnosi wilgotność powietrza w warstwie przygruntowej. Liczba dni mroźnych i bardzo mroźnych (temperatury poniżej 0 °C i -10 °C) w lesie jest nieco większa niż na terenie otwartym. Niższa temperatura w lesie i mniejsza prędkość wiatru powodują, że parowanie wody przy ziemi jest tu mniejsze niż na terenie otwartym. Zwarty kompleks leśny modyfikuje prędkość i kierunek wiatru. Hamuje on w swym wnętrzu poziomy ruch powietrza, wzmacnia zaś ponad koronami drzew.
- 4) **Topoklimat terenów płaskich o suchym podłożu**. Cechuje się on przeciętnymi warunkami solarnymi, dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi, dobrymi warunkami przewietrzania.
- 5) **Topoklimat terenów płaskich oraz lokalnych obniżień**. Charakteryzuje się przeciętnymi warunkami solarnymi właściwymi terenom płaskim, przeciętnymi warunkami termicznymi, okresowo gorszymi warunkami wilgotnościowymi i zwiększoną częstotliwością występowania mgieł, dobrymi warunkami przewietrzania z okresową tendencją do utrudnionego rozpraszania zanieczyszczeń.
- 6) **Topoklimat form wklęsłych**. Cechuje się niekorzystnymi warunkami radiacyjno-termicznymi, występują tu spływy wychłodzonego powietrza i tworzenie się jego zastoisk, aż do wystąpienia inwersji termicznych (które są następstwem wychłodzenia się podłoża wskutek wypromieniowania ciepła pobranego w ciągu dnia przez grunt), co utrudnia wymianę powietrza. Powietrze chłodne znajdujące się w warstwie przygruntowej, na skutek niewielkich spadków dolin oraz zapór utrudniających jego spływ, zalegać może stosunkowo długo w ich obrębie, nawet do późnych godzin przedpołudniowych. Tereny te są również podatne na imisję zanieczyszczeń oraz przymrozki radiacyjne.
- 7) **Topoklimat terenów stanowiących naturalne rynny spływu powietrza chłodnego**, którymi grawitacyjnie spływa powietrze chłodne i wilgotne do dolin i obniżień z wyżej położonych obszarów.
- 8) **Topoklimat powierzchni wodnych i ich otoczenia**. Odnacza się wartościami wymiany ciepła na skutek ich dużej pojemności cieplnej. Wody zbiornika wodnego łagodzą wpływ oddziaływania na temperaturę powietrza (zmniejszenie amplitudy) oraz powodują wzrost częstotliwości pojawiania się mgieł. Wody stojące akumulują ciepło, więc w mniejszym stopniu, obszary te narażone są na powstawanie zmrozowisk (w wyniku napływu chłodnego powietrza).
- 9) **Topoklimat stref przejściowych (ekotonowych)**. Na brzegu lasu i w jego najbliższej okolicy powstaje specyficzny mikroklimat, zależny od położenia ściany drzew w stosunku do stron świata i przeważających kierunków napływu mas powietrza. W otoczeniu takich obszarów zmniejsza się prędkość wiatru, ponadto zmniejszają się kontrasty termiczne w ciągu pór roku i części doby. Uważa się, że powierzchnie leśne wpływają na zwiększenie opadów

w najbliższej okolicy. Jest to efekt zwiększonej wilgotności powietrza nad lasami, którą wywołują wzmożona transpiracja roślin oraz zwiększona konwekcja mas powietrza.

- 10) **Topoklimat obszarów zabudowanych** dotyczy zwartej zabudowy większych miejscowości gminy. Przy niesprzyjającej pogodzie mogą kumulować się tam zanieczyszczenia powstające w procesach spalania paliw. Stagnacja zanieczyszczeń uwarunkowana jest stanem równowagi atmosferycznej, kierunkiem oraz siłą wiatru, rzeźbą terenu oraz układem przestrzennym zabudowy.

5.1.10. Szata roślinna

Szata roślinna określonego obszaru obejmuje florę, czyli wykaz występujących gatunków roślin z ich wielostronną charakterystyką oraz roślinność, to jest zbiorowiska roślinne w ujęciu fitosocjologicznym. Szata roślinna omawianego terenu jest wyrazem zarówno warunków środowiska fizycznogeograficznego, jak i wpływu wynikającego bezpośrednio i pośrednio ze społeczno-gospodarczej działalności człowieka (sposobu użytkowania).

Według podziału na jednostki geobotaniczno-regionalne Matuszkiewicza (1993), charakteryzowany obszar znajduje się w Dziale Wyżyn Południowopolskich (C), Krainie Wysoczyzn Łódzko – Wieluńskich (C.1), Okręgu Łódzkim (C.1.3), Podokręgu Ozorkowsko-Poddębickim (C.1.3.a). Charakterystyczne dla całej krainy jest występowanie zespołu *Quercu-Pinetum* na siedliskach boru mieszanego, znaczny udział w drzewostanie świetlistych dąbrów *Potentillo albae-Quercetum*, a prawie całkowity brak dąbrów z klasy *Quercetea robori-petraeae* (Matuszkiewicz 1993).

Krajobrazy pierwotne i naturalne badanego terenu obejmowały lasy. Jednakże na skutek długotrwałej działalności człowieka nastąpił spadek lesistości oraz zmiany w składzie i strukturze lasów, co wywarło negatywny wpływ na warunki klimatyczne i wodnoglebowe całego obszaru. Obecnie roślinność badanego terenu zajmują zarówno zespoły naturalne (leśne, wodne), jak i zastępcze dla lasów (leśne monokultury oraz wtórne stadia rozwojowe), nieleśne – półnaturalne łąki, pastwiska i murawy oraz synantropijne: polne (segetalne) i ruderalne. Przy czym zauważyć należy, iż liczba zbiorowisk zastępczych przewyższa znacznie liczbę zbiorowisk naturalnych (Czyżewska 1993).

Aktualny obraz szaty roślinnej – roślinności rzeczywistej omawianego terenu w dużym stopniu związany jest z działalnością człowieka. Dominującymi zbiorowiskami roślinnymi tego obszaru są zbiorowiska synantropijne: ruderalne związane z terenami zabudowy oraz segetalne związane z terenami upraw polowych. Ze zbiorowiska roślin synantropijnych można wydzielić grupę roślin „zawleczonych”, reprezentujących gatunki obce naszej florze, określa się je, jako antropofity (przybysze). Grupę gatunków rodzimych, które niegdyś występowały tylko w zbiorowiskach naturalnych, a obecnie rozprzestrzeniły się również na siedliskach antropogenicznych, określa się, jako apofity (gatunki tubylcze).

Znaczną część zbiorowisk roślinnych stanowią zbiorowiska leśne i zaroślowe. Na terenie Gminy Parzęczew występuje 9 typów siedliskowych lasu, tj: bór sosnowy suchy, bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny, las mieszany świeży, las mieszany wilgotny, las świeży, las wilgotny, ols jesionowy, ols. Dominującymi typami siedlisk są siedliska średniożyłowe: bór mieszany świeży oraz las mieszany świeży, które występują głównie w południowej części gminy. Lasy mieszane wilgotne występują głównie w północnej części gminy – w obrębie Opole. W dolinach rzecznych oraz na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych występują olsy jesionowe oraz olsy.

Bór sosnowy suchy (Bs) - ubogie siedliska na glebach piaszczystych o opadowym typie gospodarki wodnej. Gleby - najczęściej arenosole (słabo wykształcone): inicjalne, właściwe, bielcowane; wytworzone z piasków luźnych, miejscami wydmy. Próchnica typu mor (często postać inicjalna). Drzewostan tworzy sosna IV-V klasy bonitacji, słabej jakości. Warstwy dolnej drzewostanu brak. Podszytu także brak lub występują w nim jednostkowo jałowce. Runo bardzo ubogie, tworzą pojedynczo rosnące rośliny naczyniowe m.in.: kostrzewa owcza *Festuca ovina*, borówka brusznica *Vaccinium vitis idaea*, jastrzębiec kosmaczek *Hieracium pilosella*, wrzos pospolity *Calluna vulgaris*, szczotlika siwa *Corynephorus canescens*, mącznica lekarska *Arctostaphylos uva-ursi*. Warstwa mszysto-porostowa jest dobrze rozwinięta, powszechnie występuje w niej rokitnik pospolity *Entodon schreberi*, rzadziej: widłoząb miotlasty *Dicranum scoparium*, często licznie są porosty - w tym chrobotki *Cladonia* sp. i płucnica islandzka *Cetraria islandica*.

Bór mieszany świeży (BMśw) - średnio żyzne siedliska na utworach piaszczystych i piaszczysto-gliniastych. Gleby rdzawe (gł. bielcowane właściwe), rzadziej rdzawe brunatne, ochrowe bądź arenosole. Próchnica - mor lub moder-mor. Drzewostany zazwyczaj mieszane, gatunkiem

panującym najczęściej jest sosna I-III kl. bonitacji; rzadziej świerk, buk, dąb bądź jodła III kl. bonitacji; gatunki te także stanowią domieszkę w drzewostanach z panującą sosną w warstwie górnej oraz występują w warstwie dolnej drzewostanów. Podszyt dobrze rozwinięty składa się z dębu, świerka, kruszyny, buka oraz mniej licznych niż w borach jałowców; a także z słabo rozwiniętej leszczyny. Runo często zdominowane często przez dobrze rozwiniętą borówkę czarną *Vaccinium myrtillus*. Gatunki różniące to m.in.: konwalia majowa *Convallaria maialis*, konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium*, turzyca palczasta *Carex digitata*, malina kamionka *Rudus saxatilis*. Gatunki częste poza borówką czarną to: trzcinnik leśny *Calamagrostis arundinacea*, orlica pospolita *Pteridium aquilinum* i poziomka pospolita *Fragaria vesca*. Licznie występują mszaki, które są mniej widoczne niż w borach świeżych, a są to m.in.: rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi*, widłoząb falisty *Dicranum undulatum*, płonnik strojny *Polytrichum attenuatum* i gajnik lśniący *Hylocomnium splendens*.

Bór mieszany wilgotny (BMw) - średnio żyzne siedliska na utworach piaszczystych i piaszczysto-gliniastych z wodą gruntową w zasięgu korzeni drzew (180-120 cm). Gleby rdzawe (gł. bielcowane, właściwe), rzadziej rdzawe brunatne, ochrowe bądź arenosole; często z gruntowym oglejeniem. Próchnica - mor lub moder-mor. Drzewostany mieszane, gatunkiem panującym najczęściej jest sosna I-II kl. bonitacji; rzadziej świerk, dąb i jodła, które zazwyczaj stanowią domieszkę w warstwie górnej oraz występują w warstwie dolnej drzewostanów. Podszyt dobrze rozwinięty, dominuje w nim zazwyczaj kruszyna, a występują również dąb, wierzby, leszczyna i jałowiec. Runo silnie rozwinięte, często gatunkiem panującym jest orlica pospolita *Pteridium aquilinum*. Gatunki różniące to m.in.: trzęślica modra *Molinia coerulea*, tojeść pospolita *Lysimachia vulgaris* i turzyca pospolita *Carex nigra* (*C. fusca*). Licznie borówka czarna *Vaccinium myrtillus* występują mszaki: rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi*, widłoząb falisty *Dicranum undulatum*, gajnik lśniący *Hylocomnium splendens*, miejscami małe kępy torfowców *Sphagnum* sp.

Las mieszany świeży (LMśw) - średnio żyzne siedlisko na utworach piaszczysto-mineralnych, rzadziej piaszczystych. Gleby brunatne kwaśne, rdzawe brunatne. Próchnica typu moder, model-mor. Drzewostany mieszane buduje najczęściej sosna I-II kl. bonitacji oraz rzadziej świerk, dąb, buk i jodła II-III kl. bonitacji. Warstwy dolna drzew zazwyczaj słabo rozwinięta, a tworzą ją: dąb, jodła, buk. Podszyt bogaty składa się m.in. z: leszczyny (nie przechodzi do II piętra, nie tworzy form drzewiastych), dębu, świerka, kruszyny, jarzębiny, pojedynczo rosnącego słabo rozwiniętego grabu. Runo dość bogate z małą ilością gatunków borowych oraz pojedynczymi lasowymi. Gatunki różniące to m.in.: gwiazdnica wielkokwiatowa *Stellaria holostea*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, prosownica rozpierzchna *Milium effusum*. Runo nie wykazuje tak wyraźnej jak w lasach zmienności sezonowej. Wiosną geofity są nieliczne. Mszaków jest mało - pojawiają się merzyki *Mnium* sp.

Las mieszany wilgotny (LMw) - średnio żyzne siedliska na utworach piaszczystych i piaszczysto-gliniastych z wodą gruntową w zasięgu korzeni drzew (180-120 cm). Gleby rdzawe (gł. bielcowane właściwe), rzadziej rdzawe brunatne, ochrowe bądź arenosole; często z gruntowym oglejeniem. Próchnica - mor lub moder-mor. Drzewostany mieszane, gatunkiem panującym najczęściej jest sosna I-II kl. bonitacji; rzadziej świerk, dąb i jodła, które zazwyczaj stanowią domieszkę w warstwie górnej oraz występują w warstwie dolnej drzewostanów. Podszyt dobrze rozwinięty, dominuje w nim zazwyczaj kruszyna, a występują również leszczyna, dąb, trzmielina. Runo silnie rozwinięte. Gatunki różniące to m.in.: gwiazdnica gajowa *Stellaria nemorum*, sit rozpierzchny *Juncus effusus* i sit rozpierzchny *J. conglomeratus*, śmiałek darniowy *Dechampsia caespitosa*. Gatunki częste to m.in.: szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*, konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium* i tojeść pospolita *Lysimachia vulgaris*. Mszaki niezbyt liczne, głównie rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi*, miejscami małe kępy torfowców *Sphagnum* sp.

Las świeży (Lśw) - bardzo żyzne siedliska na glebach mineralnych, na gliniastych i piaszczysto-gliniastych. Duże zróżnicowanie warunków glebowych. Gleby brunatne (kwaśne, wylugowane, typowe) płowe, czarne ziemie. Drzewostan tworzą dąb szypułkowy, buk, jodła I-II kl. bonitacji; gatunkami domieszkowymi lub panującymi w I piętrze są lipa drobnolistna, grab pospolity, jesion wyniosły, wiąz szypułkowy. W dolnych warstwach licznie występuje grab a także dąb i lipa oraz jodła. Podszyt jest bardzo bogaty. Dominuje w nim leszczyna i grab pospolity, a liczne są trzmielina, wiciokrzew i jarzębina. Runo wiosną tworzą zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, przylaszczka pospolita *Hepatica nobilis*, fiołki *Viola* sp. Gatunki różniące to m.in.: podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, marzanka wonna *Galium odoratum*, czerniec gronkowy *Actaea spicata*, kostrzewa olbrzymia *Festuca gigantea*. Gatunki częste w miejscach o dużym dostępie światła do dna lasu to poza gat. różniącymi także m.in.: porosownica rozpierzchna *Milium effusum*, gwiazdnica wielkokwiatowa *Stellaria holostea* i wiechlina gajowa *Poa nemoralis*. Mszaki nieliczne, głównie

z rodzaju *Mnium*.

Las wilgotny (Lw) - bardzo żyzne siedliska na glebach mineralnych (gliniastych lub piaszczystogliniastych) i organiczno-mineralnych. Gleby brunatne (kwaśne, wylugowane, typowe) płowe; oglejone; rzadziej czarne ziemie oraz płytkie gleby murszaste lub murszowate. Próchnica typu mull. Drzewostan najczęściej tworzy lub współtworzy dąb szypułkowy I-II kl. bonitacji; gatunkami domieszkowymi lub panującymi w I piętrze są lipa drobnolistna, grab pospolity, jesion wyniosły, wiąz szypułkowy. W dolnych warstwach licznie występuje grab; a także dąb i lipa i czeremcha zwyczajna. Podszyt jest bardzo bogaty. Dominuje w nim leszczyna i czeremcha zwyczajna; a liczne są bez czarny i porzeczek. Runo wiosną tworzą ziarnopłon wiosenny *Ficaria verna*, zawilec gajowy i żółty, *Anemone nemorosa* i *A. ranunculoides*. Gatunki różnicujące to m.in.: podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, kopytnik pospolity *Asarum europaeum*, szczyr trwały *Mercurialis perennis*, czyściec leśny *Stachys sylvatica*. Mszaki występują nieliczne, głównie żurawiec fałdowany *Athyrium undulatum* i z rodzaju merzyk *Mnium* sp.

Ols jesionowy (OIJ) - bardzo żyzne siedliska na silnie uwilgotnionych glebach mineralnych (z piasków drobnoziarnistych, ilów, pyłów) z płytkimi warstwami utworów organicznych (mułu, murszu, gytii); okresowo podtapiane i zalewane; w dolinach rzek, na obrzeżach jezior, w obniżeniach z ruchomą wodą. Gleby mineralno-murszowe, gruntowo-glejowe murszowe, torfowo-mułowe, mułowo-murszowe, gytio-murszowe, murszowate; o odczynie słabo kwaśnym, rzadziej kwaśnym lub obojętnym. Gatunkiem panującym w drzewostanie zazwyczaj jest olsza czarna I-II kl. bonitacji; rzadziej jesion wyniosły; a gatunkami domieszkowymi jesion i świerk, rzadziej dąb szypułkowy, wiąz szypułkowy. W warstwie dolnej drzewostanu rośnie czeremcha zwyczajna. Podszyt silnie rozwinięty buduje czeremcha zwyczajna, leszczyna, porzeczek czarna. Bogate runo tworzą m.in. gatunki różnicujące to: przytulia czepna *Galium aparinum*, ostrożeń warzywny *Cirsium oleraceum*, kuklik zwisły *Geum rivale*, czartawa drobna *Circaea alpina*, kniec błotna *Caltha palustris*, psianka słodkogórz *Solanum dulcamara*, pępawa błotna *Crepis paludosa*. Gatunkami częstymi są min.: wiązówka błotna *Filipendula ulmaria*, chmiel zwyczajny *Humulus lupulus*, czartawa pospolita *Circaea lutetiana*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, niecierpek pospolity *Impatiens noli-tangere*, turzyca odległokłosa *Carex remota* i kostrzewa olbrzymia *Festuca gigantea*.

Ols typowy (OI) - siedliska na torfowiskach niskich. Gleby torfowe torfowisk niskich (średnio głębokich lub głębokich), murszowe, murszaste; kwaśne, słabo kwaśne. Drzewostan olsza czarna II-III kl. bonitacji; gatunkiem domieszkowym jest brzoza. Warstwy dolnej drzewostanu brak. Podszyt z reguły słabo rozwinięty tworzy porzeczek czarna i jarzębina. Runo o charakterystycznej kępko-dolinkowej budowie, tworzą gatunki turzyc wysokich. Gatunkami różnicującymi głównie są: turzyce: ciborowata, brzegowa, błotna, długokłosa *Carex*: *psudocyperus*, *riparia*, *acutiformis*, *elongata*; oraz kosaciec żółty *Irys pseudoacorus*, tarczycza pospolita *Scutellaria galericulata* i krwawnica pospolita *Lythrum salicaria*, nerecznica błotna *Thelypteris palustris*. Gatunkami częstymi są m.in.: psianka słodkogórz *Solanum dulcamara*, nerecznica błotna *Thelypteris palustris*, gorysz błotny *Peucedanum palustre*, tojeść bukietowa i t. pospolita *Lysimachia thyrsiflora* i *L. vulgaris*. Na kępach wokół drzew występują m.in. gatunki borów mieszanych, borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, siódmaczek leśny *Trientalis europaea*, nerecznica krótkoostna *Dryopteris carthusiana*.

Uzupełnieniem, na omawianych obszarach, zbiorowisk leśnych, oznaczanych w ewidencji gruntów, jako „Ls”, są grunty, oznaczane jako „LZ”. Pod tym oznaczeniem rozumie się grunty porośnięte roślinnością leśną, których pole powierzchni jest mniejsze od 0,1000 ha, a także:

- śródpolne skupiska drzew i krzewów niezaliczone do lasów (Fot. 9),
- tereny torfowisk, pokrytych częściowo kępami krzewów i drzew karłowatych,
- grunty porośnięte wikliną w stanie naturalnym oraz krzewiastymi formami wierzb w dolinach rzek i obniżeniach terenu,
- przylegające do wód powierzchniowych grunty porośnięte drzewami lub krzewami, stanowiące biologiczną strefę ochronną cieków i zbiorników wodnych,
- jary i wąwozy pokryte drzewami i krzewami w sposób naturalny lub sztuczny w celu zabezpieczenia przed erozją, niezaliczone do lasów,
- wysypiska kamieni i gruzowiska porośnięte drzewami i krzewami,
- zadrzewione i zakrzewione tereny nieczynnych cmentarzy, poza zwartymi kompleksami lasów,

- skupiska drzew i krzewów mające charakter parku, ale niewyposażone w urządzenia i budowle służące rekreacji i wypoczynkowi.
- Następną grupę zbiorowisk występujących na terenie Gminy Parzęczew stanowią zbiorowiska wodne i przywodne, związane z rzekami Bzury, Gnidy, Zianu, Lindy. Zbiorowiska wodne i przywodne tworzą hydrofity rzek, rowów melioracyjnych oraz zbiorników astatycznych i stawów rybnych.

Ponadto na omawianym obszarze występują zbiorowiska trawiaste i ziołoroślowe, związane z użytkami łąk i pastwisk.

Tabela - Forma własności lasów na terenie gminy Parzęczew.

Powierzchnia lasów ogółem [ha]	Forma własności			
	Skarb państwa [ha]	Prywatni właściciele [ha]	Komunalne [ha]	Inne [ha]
1701,63	1054,46	637,97	3,63	5,57

Źródło: Na podstawie danych Referatu Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Parzęczewie.

5.1.11 Fauna

Występowanie zwierząt lądowych uwarunkowane jest w pierwszym rzędzie czynnikami geograficzno-historycznymi, klimatycznymi, geomorfologicznymi, szatą roślinną oraz wpływem działalności człowieka. Ekosystemami pierwotnymi były tutaj różnorodne zbiorowiska leśne, które obecnie zostały silnie zdegradowane, a ich powierzchnia znacznie ograniczona na rzecz rolnictwa i zabudowy wiejskiej. Zwierzęta leśne przetrwały do dziś w zachowanych kompleksach leśnych, które współcześnie zajmują ubogie i piaszczyste gleby oraz tereny podmokłe, a więc miejsca mało przydatne dla rolnictwa. Ponadto ostojami gatunków leśnych na terenach rolniczych są parki i aleje wiejskie, śródpolne i porolne zalesienia.

Poniższy opis ma na celu jedynie przybliżenie składu gatunkowego zwierząt, który może występować na terenie Gminy Parzęczew. Inwentaryzacja poszczególnych gatunków fauny przeprowadzana będzie na potrzeby prognoz oddziaływania na środowisko, stosownie do skali konkretnego opracowania planistycznego – planu miejscowego, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W obecnie występujących zbiorowiskach leśnych dominują bory sosnowe, jako efekt prowadzonej gospodarki leśnej. W faunie borów, zwłaszcza suchych, znaczny udział mają gatunki owadów związanych pokarmowo z sosną. Wiele z nich to znane szkodniki lasów, np. motyle: barczatka sosnowka *Dendrolimus pini* i brudnica mniszka *Lymantria monacha*, a także okazały zawisak borowiec *Sphinx pinastri*. W porównaniu do innych typów lasów spotyka się tu więcej gatunków ciepło- i sucholubnych, szczególnie licznie występujących na porębach, na przykład wyróżniające się rozmiarami łowik - wierchołówka *Laphria gibbosus* i bogatek - miedziak sosnowiec *Chalcophora mariana*. Z borami sosnowymi związane są duże okazałe gatunki owadów, np. pasikonik opaślik sosnowiec *Barbitistes constrictus*, a z chrząszczami: borodziej cieśla *Ergates faber*, wałkarz lipczyk *Polyphylla fullo* oraz tęcznik liszkarz *Calosoma sycophanta* (Markowski J. Kowalczyk J.K., Wojciechowski Z. Tranda E. 2001).

W lasach mieszanych i liściastych występuje jeszcze bogatsza i bardziej zróżnicowana entomofauna. Duży udział mają w niej saprofagi - gatunki związane z próchniejącym drewnem (muchówki). Do okazałych motyli występujących w lasach liściastych należą: pawica grabówka *Saturnia pavonia*, lotnica zyska *Agria tau*, pokłonnik osinowiec *Limenitis populi* oraz mieniak tęczowiec *Apatura iris* i mieniak strużnik *A. ilia*. Cały rozwój w koronach drzew liściastych odbywa pasikonik - nadrzewek długoskrzydły *Meconema thalassinum*. Innym charakterystycznym pasikonikiem dla ciepłych obrzeży lasów liściastych jest podkrzewin *Pholidoptera griseoaptera*. Ze starym drzewostanem liściastym związane są okazałe chrząszcze z rodziny żukowatych, jak węp *Liocola lugubris* i kwietnica *Netocla aemgionosa* (Markowski J. Kowalczyk J.K., Wojciechowski Z. Tranda E. 2001).

W zbiorowiskach leśnych występuje wiele gatunków płazów, jak: żaba trawna *Rana temporaria*, żaba moczarowa *Rana arvalis*, ropucha szara *Bufo bufo*. Z gadów notowane są tutaj: jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, która zasiedla suche i nasłonecznione brzegi borów (Markowski J. Kowalczyk J.K., Wojciechowski Z. Tranda E. 2001).

Fauna ptaków leśnych jest zdecydowanie najbogatsza w gatunki, co jest zjawiskiem uniwersalnym w tej grupie zwierząt. Z bardziej rozpowszechnionych wymienić tu można turkawkę *Streptopelia turtur*, słonkę *Scolopax rusticola* i kobuzę *Falco subbuteo* na stanowiskach leśnych (Markowski J. Kowalczyk J.K., Wojciechowski Z. Tranda E. 2001).

Fauna ssaków związanych ze zbiorowiskami leśnymi jest bardzo zróżnicowana. Występują tu duże parzystokopytne i drobne ssaki z rzędów: owadożerne, gryzonie, a także małe i średnie drapieżne. Dla wielu gatunków łownych dysponujemy szacunkowymi ocenami ich liczebności. Należy do nich dzik *Sus scrofa*, który jest gatunkiem pospolitym, jakkolwiek jego stan liczebny trudny jest do ustalenia i wyraźnie zaniżany. Z rzędu owadożernych występują: jeż wschodni *Erinaceus roumanicus*, kret *Talpa europaea*. Z gryzoni, występują: nornica ruda *Clethrionomys glareolus*, mysz leśna *Apodemus flavicollis*, mysz zaroślowa *Apodemus sylvaticus* oraz wiewiórka ruda *Sciurus vulgaris* (Markowski J. Kowalczyk J.K., Wojciechowski Z. Tranda E. 2001).

Bogactwo fauny krajobrazu rolniczego zależy przede wszystkim od stopnia jego mozaikowości oraz intensywności prowadzonej tam gospodarki. Na suchych pastwiskach dość rzadko występuje oryginalnie wyglądający żuk, krowieńczyk księżycoróg *Copris lunaris*, drapieżne kusaki: rabież *Emus hirtus* oraz gatunki z rodzaju oleica *Meloe sp.* Spotkać też tu można okazałe muchówki, np. bąka bydłęcego *Tabanus bovinus* i łowika szerszeniaka *Asilus crabroniformis*, który swoim wyglądem przypomina szerszenia i często poluje na osy. Z motyli warto wymienić pazia królowej *Papilio machaon*. Na łąkach z okazałych owadów występuje turkuć podjadek *Gryllotalpa gryllotalpa* - prowadzący skryty tryb życia i łatwiejszy do zlokalizowania po głosie przypominającym głos ropuchy zielonej. Podobnie wczesnym latem łatwiej usłyszeć niż zaobserwować świerszcza polnego *Gryllus campestris*, którego obecność świadczy o niskim stopniu skażenia środowiska (Bazyluk, Liana 2000). Dla ciepłych łąk ziołoro-ślowych charakterystycznym gatunkiem, i w ostatnich latach coraz częściej spotykanym, jest chroniony pajak tygrzyk paskowany *Argiope bruennichi*, a z innych pajaków - krzyżak łąkowy *Araneus quadratus*. Zbiorowiska łąkowe zwabiają wiele gatunków owadów, także z innych siedlisk, żywiących się nektarem i pyłkiem kwiatowym, np. motyli, pszczołowatych, a wśród tych ostatnich okazałych i objętych ochroną gatunkową trzmiele *Botrius Latr.* Na polach uprawnych spotykamy, obok typowych owadów związanych z uprawami, duże, drapieżne chrząszcze, głównie z rodziny biegaczowatych Carabidae, np. biegacza wręgatego *Carabus cancellatus*. Tereny zadrzewione (remizy śródpolne, aleje, parki wiejskie) są siedliskiem wielu gatunków owadów. Wśród nich bardziej okazałymi są przykładowo, z błonkówek: bryzgun brzoziowiec *Cimbex femorata*, szerszeń *Yespa crabro* oraz, objęte ochroną gatunkową, trzmiele. Wśród chrząszczy na uwagę zasługują coraz radsze - wonnica piżmówka *Aromia moschata*, chrabąszcz majowy *Melolontha melolontha*, rohatyniec *Oryctes nasicornis* i kruszczyca złotawka *Cetonia aurata* (Markowski J. Kowalczyk J.K., Wojciechowski Z. Tranda E. 2001).

Na obszarach rolniczych spotykamy ptaki pochodzące z różnych biomów roślinności. Jak we wszystkich spotykanych u nas typach krajobrazów dominują tu gatunki leśne, które przystosowały się do śródpolnych i osiedlowych zadrzewień, sadów, żywopłotów, drzew rosnących wzdłuż szlaków komunikacyjnych itp. Przykładem mogą być: bogatka *Parus major*, modraszka *Parus coeruleus*, zaganiacz *Hippolais icterina*, piecuszek *Phylloscopus trochilus*, kos *Turdus merula*, zięba, dzwonec *Carduelis chloris*, a nawet kruk *Corvus corax*, kobuz. Najbardziej charakterystycznymi tutaj ptakami są gatunki pochodzenia lasostepowego i stepowego. Wszystkie, z wyjątkiem szpaka *Sturnus vulgaris* i trznadla *Emberiza citrinella*, unikają obszarów leśnych, chociaż pierwszy z wymienionych nie występuje we wnętrzu dużych kompleksów leśnych, a drugi rozmieszczony jest tam wzdłuż nasłonecznionych dróg, na polanach i porębach. Obok wymienionych, przykładem gatunków lasostepowych jest: gawron *Coryus frugilegus*, sroka *Pica pica*, sztucznie introdukowany bażant łowny *Phasianus colchicus*, potrzęsacz *Emberiza calandra*, ortolan *Emberiza hortulana* i makolągwa *Carduelis cannabina*. Do gatunków stepowych należy: skowronek *Alauda arvensis*, przepiórka *Coturnix coturnix* i kuropatwa *Perdix perdix*. Z budynkami i budowlami wiejskimi poprzez budowę gniazd związane są gatunki naskalne, podobnie jak w miastach. Najliczniejszymi w tej grupie ptaków są jaskółki - dymówka *Hirundo rustica* i oknówka *Delichon urbica*. Ta ostatnia jest gatunkiem kolonijnym, a jej występowanie ogranicza się do osiedli położonych na glebach żyznych i wilgotnych (Markowski J. Kowalczyk J.K., Wojciechowski Z. Tranda E. 2001). Najmniejsza z rodziny jaskółkowatych jest brzegówka *Riparia riparia*. Brzegówka jest jednym z nielicznych naszych ptaków gniazdujących w norach. Siedliskiem dla nich mogą być: skarpy nadrzeczne i urwiste brzegi nad zbiornikami wodnymi o różnej wysokości, żwirownie, piaskownie, wyrobiska i wykopy, przmy i hałdy ziemi. Gniazduje kolonijnie w norach o długości 50-100 cm, wygrzebanych przez pary ptaków w piaszczystych skarpach; na końcu nory jest komora lęgowa skąpo wyścielona trawami i piórami. Brzegówki znoszą od 4 do 6 białych jaj, wysiadywanie trwa 14-15 dni. Młode opuszczają norę po 16-23 dniach, ale jeszcze przez dłuższy czas powracają do niej na nocleg. Kolonie lęgowe mogą liczyć od kilku do kilkuset par i bywają używane przez wiele lat. Pokarmem dla brzegówki są owady chwytane w locie. Brzegówka jest ptakiem wędrownym, do Polski przylatuje w okresie od kwietnia do maja, odlatuje w sierpniu i we wrześniu. Należy ona do gatunków chronionych, wymienionych w Dyrektywie ptasiej, jest on zagrożony regulacjami rzek likwidującymi zakola i urwiste brzegi.

Najliczniejszym gatunkiem osiedli położonych w krajobrazie rolniczym jest wróbel domowy *Passer*

domesticus, niestety brakuje jednak ocen jego liczebności. W miejscach bardzo bogatych w zieleni wysoką, równie liczny, a czasem liczniejszy staje się mazurek *Passer montanus* (Markowski J. Kowalczyk J.K., Wojciechowski Z. Tranda E. 2001). W bardzo dużym stopniu z osiedlami wiejskimi związany jest bocian biały *Ciconia ciconia*, którego miejsca lęgowe występują w dolinie rzeki Bzury, na terenie należącym do Lasów Państwowych w wydzieleniu 183Aa, w obrębie Tkaczewska Góra (*Program Ochrony Przyrody Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Grotniki na lata 2014-2023*).

Najliczniejszymi ssakami upraw rolnych są gryzonie. Z gatunków łownych występują tutaj zając *Lepus europaeus* i polna populacja sarny *Capreolus capreolus* (Markowski J. Kowalczyk J.K., Wojciechowski Z. Tranda E. 2001).

5.1.12 Struktury ekologiczne i powiązania przyrodnicze zewnętrzne

Podstawową funkcjonalną i strukturalną jednostką ekologiczną przestrzeni przyrodniczej jest ekosystem, stanowiący wyodrębnioną pod względem przyrodniczym przestrzeń, w której zachodzi stała wymiana materii pomiędzy jej żywą i nieożywioną częścią, jako wynik wzajemnego oddziaływania żywych organizmów i martwych substancji mineralnych. W skład ekosystemu wchodzi komponenty abiotyczne i biotyczne. Na omawianym obszarze występują ekosystemy: leśne i zaroślowe, polne i łąkowe, wód płynących oraz stojących, a ponadto ekosystemy terenów zurbanizowanych.

Gmina Parzęczew reprezentuje model złożony struktury ekologicznej krajobrazu, tzw. model złożony osiowo-mozaikowy. Charakteryzuje się on występowaniem jednej dużej struktury, o charakterze osi ekologicznej, jaką jest rzeka Bzura wraz z jej doliną, której towarzyszy wyróżniająca się w krajobrazie mozaika przyrodnicza – płątów, struktur liniowych oraz pasmowych, o małej i średniej powierzchni. Pod względem kryterium jakościowego jest to model dolinno-leśny, w którym osią jest dolina rzeki Bzury, a mozaikę w krajobrazie rolniczym tworzą przede wszystkim kompleksy leśne o małej i średniej powierzchni oraz niewielkie cieki wodne i obniżenia terenowe, użytkowane jako łąki i pastwiska. Oś ekologiczna, jaką tworzy rzeka Bzura wraz z jej doliną, położona jest peryferyjnie, w południowo-zachodniej części gminy, natomiast mozaika przyrodnicza (płaty, struktury liniowe oraz pasmowe) rozłożone są nierównomiernie, w południowej części gminy.

Powiązania przyrodnicze w obrębie terenu oraz pomiędzy nim a obszarami sąsiednimi zapewniają ciągi oraz korytarze ekologiczne. Ich główną rolą jest zapewnienie przepływu materii i energii poprzez ułatwianie przemieszczania się gatunków w obrębie całego krajobrazu oraz zmniejszanie stopnia izolacji jego wyodrębnionych elementów. Przyrodnicze powiązania zewnętrzne (jak również wewnętrzne) mają bardzo duże znaczenie dla długoterminowego przetrwania zasobów przyrodniczych na obszarze gminy i poza nią. Powiązania lokalne realizowane są poprzez rzeki i ich doliny, mniejsze cieki wodne, w tym rowy melioracyjne, obszary lasów, zadrzewień i zakrzewień, tereny zieleni, oraz tereny użytków rolnych – łąk i pastwisk, w mniejszym stopniu gruntów ornych.

Gmina Parzęczew pod względem przyrodniczych powiązań zewnętrznych jest gminą częściowo izolowaną (tzw. model izolowany). Model taki charakteryzuje się niezbyt dobrymi zewnętrznymi powiązaniami ekologicznymi, na przykład struktury przyrodnicze łączące są poroziywane, np. poprzez istniejące zainwestowanie – zabudowę, infrastrukturę drogową (autostrada A2) lub powiązania występują tylko z jednej strony – od strony południowo-wschodniej poprzez kompleks lasów lućmiersko-grotnickich oraz poprzez rzekę Bzurę i jej dolinę. Sytuacja taka w istotny sposób ogranicza wymianę materii, energii i informacji genetycznej z większymi ostojami zewnętrznymi.

Obszar gminy powiązany jest funkcjonalnie z terenami sąsiednimi poprzez szereg połączeń przyrodniczych o randze regionalnej (rzeka Bzura wraz z jej doliną) oraz lokalnej. Najważniejsze kierunki połączeń to: północno-wschodni, południowy oraz południowo-wschodni, zapewniające ciągłość systemu obszarów przyrodniczych.

Głównymi drogami lokalnych migracji jest doliną Bzury, wraz z jej dopływami, oraz kompleksy leśne. Dolina rzeki Bzury spełnia funkcję łączącą tereny poza obszarem gminy, w kierunkach: północno-wschodnim oraz południowym. Charakteryzuje się urozmaiconą strukturą krajobrazu na który składają się: małe zbiorniki wodne, rowy melioracyjne, płaty lasów, łąk i pastwisk oraz zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Mozaikowy układ struktur krajobrazu, a zwłaszcza obecność tzw. „stepping stones” (przystanków pośrednich), to jest płątów o odmiennym charakterze ekologicznym, pełniących funkcję schronień i bazy pokarmowej decyduje o ich funkcjonalności. W kierunku południowo-wschodnim obszar gminy Parzęczew zachowuje łączność z rozległym kompleksem lasów lućmiersko-grotnickich. W mniejszym stopniu, dla pozostałych kierunków, łączność

przyrodniczą gminy zapewniają lokalne ciągi ekologiczne mniejszych cieków wodnych oraz obniżeń dolinnych, użytkowanych w przeważającej mierze, jako łąki i pastwiska.

Znacznym ograniczeniem dla funkcjonowania ciągów i korytarzy ekologicznych są bariery ekologiczne, czyli struktury oddzielające i przecinające różne jednostki przestrzenne krajobrazu. Bariery ekologiczne to struktury utrudniające lub uniemożliwiające przemieszczanie się organizmów w krajobrazie. Na opisywanym terenie występuje szereg barier pochodzenia antropogenicznego, które przyczyniają się do niekorzystnej – z punktu widzenia ekologii krajobrazu – fragmentacji przestrzeni przyrodniczej. Są to głównie bariery liniowe takie jak drogi, zwłaszcza o znacznym nasileniu ruchu tak jak np. autostrada A2, droga wojewódzka, drogi powiatowe oraz linia kolejowa, a ponadto pasma zwartej zabudowy, w tym obszar jednostki wojskowej. Teren autostrady A2 stanowi najpoważniejszą barierę dla funkcjonowania obszarów przyrodniczych na obszarze gminy, ponieważ negatywny jej wpływ dla fauny łagodzony jest jedynie poprzez dwa przepusty dla rzeki Bzury oraz rzeki Lindy, zlokalizowane we wschodniej części gminy.

5.2 Obszary i obiekty przyrodnicze prawem chronione

Spośród wielu form ochrony przyrody na terenie Gminy Parzęczew występują tylko trzy. Pierwszą z nich jest forma obszarowa – obszar Natura 2000, drugą formą jest ochrona pomnikowa – 11 drzew, natomiast trzecią formą jest ochrona gatunkowa. Przykładowym reprezentantem awifauny jest bocian biały *Ciconia ciconia*, którego miejsca lęgowe występują w dolinie rzeki Bzury, na terenie należącym do Lasów Państwowych w wydzielaniu 183Aa, w obrębie Tkaczewska Góra.

Pierwszą formą ochrony przyrody jest obszar Natura 2000 „Słone Łąki” w Pełczyskach (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty PLH 100029). Położony jest na terenie dwóch gmin – na terenie gminy Ozorków oraz na terenie gminy Parzęczew, na działkach nr ew. 1 oraz 2 w obrębie Śliwniki Nowe. Słone Łąki w Pełczyskach położone są w zachodniej części równiny Łowicko-błońskiej, wchodzącej w skład niziny Środkowomazowieckiej. Jest to płaski, prawie bezleśny teren rolniczy położony na wysokości 125-127 m n.p.m. Jednym z głównych składników w budowie morfologicznej tego mezoregionu jest pradolina warszawsko-berlińska (Kondracki 2002). Interesującym składnikiem w budowie geologicznej okolic Ozorkowa i Łęczycy są wysady soli cechsztyńskiej, które wydostają się na powierzchnię ziemi w postaci słonych wód zasalających lokalnie gleby. taki wypływ słonych wód obserwujemy na charakteryzowanym obszarze. Śródlądowe słone łąki i pastwiska, czyli tzw. słonawy, w rejonie Ozorkowa należą do nielicznych tego typu siedlisk znajdujących się w Polsce Środkowej. Obecnie przetrwały one w pobliżu słonego źródła i w dolinie rzeczki sierpówki (na odcinku około 500 m) położonych w miejscowości Pełczyska koło Solcy Wielkiej. W ciągu ostatnich pięćdziesięciu lat ich areal znacznie się zmniejszył (Kucharski i in. 2012). W granicach obszaru stwierdzono jeden typ siedliska przyrodniczego priorytetowego dla Unii europejskiej. Głównym przedmiotem ochrony są tu śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (*Glaux-Puccinellietalia*, część – zbiorowiska śródlądowe, kod *1340). siedlisko to zajmuje około 3,5 ha, co stanowi 10% powierzchni obszaru. Identyfikatorami fitosocjologicznymi dla tego siedliska są fitocenozы następujących zespołów: mannicy odstającej i muchotrzewu solniskowego *Puccinellio-Spergularietum salinae*, świbki morskiej i mlecznika nadmorskiego *Triglochino-Glaucetum maritimae*, sitowca nadmorskiego *Scirpetum maritimi*, pięciornika gęsiego i kostrzewy trzcinowatej *Potentillo-Festucetum arundinaceae*, ostrzewu spłaszczonego i situ ścieśnionego *Blysmo-Juncetum compressi* (Kucharski, Kopec 2009, Piernik 2012). Słone Łąki w Pełczyskach są siedliskiem kilkudziesięciu gatunków roślin naczyniowych. najcenniejszymi składnikami roślinności są halofity, a wśród nich: świbka morska *Triglochin maritimum*, mlecznik nadmorski *Glaux maritima*, muchotrzew solniskowy *Spergularia salina*, mannica odstająca *Puccinellia distans*, sitowiec nadmorski *Bolboschoenus maritimus*, łoboda oszczepowata, odm. Solniskowa *Atriplex prostrata* ssp. *prostrata* var. *salina*, oczeret tabernaemontana *Schoenoplectus tabernaemontani* (Kucharski, Kopec 2009).

Na terenie Słonnych Łąk w Pełczyskach obserwuje się zjawiska wpływające negatywnie na roślinność halofilną. Są wśród nich: zmiana form użytkowania z łąk na pola orne, wzrost intensywności użytkowania łąk poprzez przeorywanie i obsiewanie ich mieszankami traw oraz zaśmiecanie terenu. Zachowanie siedliska w niezmiennym stanie wymaga prowadzenia ochrony czynnej. Polega ona na prowadzeniu ekstensywnej gospodarki z koszeniem łąk raz lub dwa razy w roku (z wywożeniem siana i bez nawożenia) oraz umiarkowanym wypasaniem (w okresie między lipcem a październikiem) o obciążeniu nie przekraczającym jednej krowy na hektar (1 dJP/ha). Na siedliskach z roślinnością słonolubną należy utrzymać sprzyjające warunki wilgotnościowe, szczególnie zapewnić stały dopływ słonych wód (Nienartowicz, Piernik 2004). Aktualny stan zachowania słonych łąk w rejonie Pełczysk należy uznać za dobry. W latach 2006-2008 śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (1340*) objęto na obszarze Polski stałymi obserwacjami (Piernik 2010). Na każdym z badanych stanowisk wykonano

pomiar głębokości wód gruntowych, zbadano ich zasolenie, dokonano spisu halofitów i wykonano zdjęcia fitosocjologiczne w płatach monitorowanych siedlisk.

Na terenach należących do Lasów Państwowych zinwentaryzowano 4 typy siedlisk chronionych (3 leśne oraz 1 nieleśne):

1. **Grąd środkowoeuropejski lub subkontynentalny (9170).** Grądy są to silnie zróżnicowane, wielogatunkowe lasy liściaste i mieszane, wykształcone na żyznych siedliskach Lśw, Lw rzadziej LMśw i LMw. Drzewostan jest zróżnicowany warstwowo. Górne piętro tworzy dąb szypułkowy, lipa, jodła, grab i klon. Drugie piętro zazwyczaj zdominowane jest przez graba. Przy prawidłowo wykształconych piętrach podszyt jest luźny, zbudowany z leszczyny, graba, trzmieliny i in. Runo jest bardzo bogate, a charakterystyczne są tu geofity wiosenne: zawilce, pierwiosnki, miodunka ńma, przylaszczka, kokorycze, ziarnopłon wiosenny. W aspekcie letnim pojawiają się: gwiazdnica wielkokwiatowa, czworolist pospolity, marzanka wonna i in. Siedliska grądu subkontynentalnego występują w południowo-zachodniej części obrębu Opole oraz w obrębie Skórka.
2. **Sosnowy bór chrobotkowy (91T0)** Bór chrobotkowy występuje na skrajnie ubogich, piaszczystych glebach, określanych typologicznie jako bór suchy (Bs) lub uboga forma boru świeżego (Bśw). Drzewostan buduje sosna niskiej bonitacji z nieznaczną domieszką brzozy brodawkowatej. Zwarcie jest zazwyczaj luźne. Skąpy podszyt tworzą jałowce oraz karłowate sosny i brzozy. Pokrywa ma charakter mszysto-chrobotkowy, z rokiem pospolitym i widłozębem miotlastym oraz różnymi gatunkami chrobotków. Z roślin zielnych spotykamy zaledwie kilka gatunków: borówkę brusznicę i czernicę, śmiałka pogiętego, kostrzewę owczą, jastrzębca kosmaczka i wrzos. W gminie Parzęczew występuje jedno stanowisko tego siedliska w południowej części obrębu Anastazew.
3. **Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe (91E0 – siedlisko priorytetowe).** Siedlisko to zajmuje doliny cieków wodnych. Zwykle wykształca się na lekkich madach rzecznych, glebach mułowych, torfowo-mułowych, czasem na glebach murszowych. Odpowiada siedlisku OIJ oraz OI na terenach źródliskowych. Od olsów właściwych odróżnia je przede wszystkim typ gospodarki wodnej, charakteryzujący się obecnością wody przepływowej. Lasy na tym siedlisku to głównie drzewostany z jesionem i olszą czarną lub luźne zadrzewienia wierzbowe i topolowe. Warstwę krzewów tworzą: czerecha zwyczajna, porzeczka czarna, kalina, leszczyna, trzmielina zwyczajna, bez czarna. W runie występują wysokie zioła i trawy: pokrzywa zwyczajna, wiaźówka błotna, karbienieć, podagrycznik, często turzyce, sitowie leśne, czartawa pospolita, bodziszek cuchnący, śledziennica skrętolistna, ziarnopłon wiosenny, kuklik zwisty i jaskier rozłogowy. Najlepiej wykształcone i zachowane zbiorowiska łęgów olszowo-jesionowych występują w dolinach Bzury, Mrogi, Lindy, Moszczenicy i Czerniawki. W gminie Parzęczew występuje jedno stanowisko tego siedliska w południowo-zachodniej części obrębu Tkaczewska Góra.
4. **Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (6410).** Ten typ łąk jest charakterystyczny dla szerokich, płaskich dolin rzek. Cechą specyficzną tego siedliska są duże wahania poziomu wód gruntowych w ciągu roku. Warunki hydrologiczne mają decydujący wpływ na zestaw gatunków flory, która zazwyczaj jest bardzo bogata. Stały udział ma tu trzęślica modra, której towarzyszą: kosaciec syberyjski, goryczka wąskolistna, firletka poszarpana, storczyki, mieczyk dachówkowaty, okrzyń łąkowy, goździk pyszny i in. Siedlisko to, w przypadku zaniechania użytkowania, łatwo ulega sukcesji. Na terenie Nadleśnictwa Grotniki do tego siedliska zakwalifikowano 2 łąki: w leśnictwie Chociszew oddz. 64 h w dolinie Bzury.

Oprócz wyżej wymienionych siedlisk występujących na terenach leśnych, na poziomie nadleśnictwa zostały wyodrębnione, tzw. „grunty objęte szczególnymi formami ochrony”. Są to grunty zaliczone do powierzchni leśnej, a także niezalesionej, na których ze względu na ich szczególne walory, nie przewiduje się odnowienia. W Gminie Parzęczew wyznaczono 24,29 ha gruntów objętych szczególnymi formami ochrony, które znajdują się w 9 wydzieleniach (183A a, 71 d, 72 f, 74 l, 79 k, 82 o, 83 b, 88 g, 88 k) leśnictwa Chociszew. Z czego 5 wydzieleni (79 k, 82 o, 83 b, 88 g, 88 k) znajduje się w obrębie Anastazew, 2 wydzielenia (71 d, 72 f) w obrębie Chociszew oraz po 1 wydzieleniu w obrębie Ignacew Rozłazły (wydzielenie 74 l) oraz w obrębie Tkaczewska Góra (wydzielenie 183 Aa). Spośród powyższych zdecydowanie wyróżnia się wydzielenie 183Aa, które stanowi 16 ha lasu zalewanego olsu jesionowego w dolinie Bzury (wydz. 183Aa). W przyszłości las ten może zostać zaproponowany, jako użytek ekologiczny.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej w 2014 roku na terenie Gminy

Parzęczew, proponuję się do objęcia ochroną prawną – ustanowienie pomników przyrody, dla dwóch drzew: dębu szypułkowego w miejscowości Tkaczewska Góra oraz lipy drobnolistnej w miejscowości Skórka (Tab).

Tab. Pomnikowe formy ochrony przyrody na terenie Gminy Parzęczew

L.p.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Obwód na wys. 1,3 m (cm)	Wysokość (metry)	Miejscowość	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Opis lokalizacji	Forma własności	Rodzaj gruntów	Sprawujący nadzór
1.	Dąb szypułkowy	1993-11-12	Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego Nr 10/93 z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 12, poz. 117 z 16 grudnia 1993 r.	315 cm	-	Piaskowice	Parzęczew	719	Rośnie w parku wiejskim przy ul. Ozorkowskiej 10	Prywatna	Lz	Wójt Gminy Parzęczew
4.	Buk pospolity	1993-11-12	Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego Nr 10/93 z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 12, poz. 117 z 16 grudnia 1993 r.	440 cm	-	Piaskowice	Parzęczew	719	Rośnie w parku wiejskim przy ul. Ozorkowskiej 10	Prywatna	Lz	Wójt Gminy Parzęczew
3.	Jawor	1993-11-12	Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego Nr 10/93 z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 12, poz. 117 z 16 grudnia 1993 r.	280 cm	-	Piaskowice	Parzęczew	719	Rośnie w parku wiejskim przy ul. Ozorkowskiej 10	Prywatna	Lz	Wójt Gminy Parzęczew
4.	Lipa drobnolistna	-	Zarządzenie Nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 3, poz. 24	225 cm	-	Pustkowa Góra	Chociszew	414	Rośnie obok osady leśnej	Prywatna	B	Wójt Gminy Parzęczew
5.	Dąb szypułkowy	-	Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235 z 31 grudnia 1991 r.	330 cm	-	Leżnica Wielka	Opole	104	Rośnie na cmentarzu	Parafia rzymsko-katolicka	Tr	Wójt Gminy Parzęczew
6.	Dąb szypułkowy	-	Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235 z 31 grudnia	280 cm	-	Leżnica Wielka	Opole	104	Rośnie na cmentarzu	Parafia rzymsko-katolicka	Tr	Wójt Gminy Parzęczew

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

			1991 r.									
7.	Dąb szypułkowy	-	Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235 z 31 grudnia 1991 r.	280 cm	-	Leżnica Wielka	Opole	104	Rośnie na cmentarzu	Parafia rzymsko-katolicka	Tr	Wójt Gminy Parzęczew
8.	Dąb szypułkowy	-	Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235 z 31 grudnia 1991 r.	280 cm	-	Leżnica Wielka	Opole	104	Rośnie na cmentarzu	Parafia rzymsko-katolicka	Tr	Wójt Gminy Parzęczew
9.	Dąb szypułkowy	-	Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235 z 31 grudnia 1991 r.	240 cm	-	Leżnica Wielka	Opole	104	Rośnie na cmentarzu	Parafia rzymsko-katolicka	Tr	Wójt Gminy Parzęczew
10.	Lipa drobnolistna	1993-11-12	Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego Nr 10/93 z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 12, poz. 117 z 16 grudnia 1993 r.	315 cm	-	Parzęczew	Parzęczew	112	Rośnie na placu kościelnym przy pl. Kościuszki	Parafia rzymsko-katolicka	B	Wójt Gminy Parzęczew
11.	Lipa drobnolistna	1993-11-12	Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego Nr 10/93 z dnia 12 listopada 1993 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 12, poz. 117 z 16 grudnia 1993 r.	355 cm	-	Parzęczew	Parzęczew	112	Rośnie na placu kościelnym przy pl. Kościuszki	Parafia rzymsko-katolicka	B	Wójt Gminy Parzęczew

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

L.p.	Nazwa proponowanego pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Obwód na wys. 1,3 m (cm)	Wysokość (metry)	Miejscowość	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Opis lokalizacji	Forma własności	Rodzaj gruntów	Sprawujący nadzór
1.	Dąb szypułkowy	-	Proponowany do utworzenia	500 cm	-	Tkaczewska Góra	Tkaczewska Góra	90/73, 90/76	Rośnie na gruncie rolnym. Przeznaczony w obowiązującym planie miejscowym pod tereny zabudowy mieszkaniowej rezydencjonalnej (MR)	Prywatna	RVI	-
2.	Lipa drobnolistna	-	Proponowany do utworzenia	435 cm	-	Skórka	Skórka	164	Rośnie na gruncie rolnym około 45 metrów od działki drogowej – drogi gminnej. Przeznaczony w obowiązującym planie miejscowym pod tereny usług sportu i turystyki (UT)	Prywatna	RIVa	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie wykazu z Rejestru Form Ochrony Przyrody prowadzony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (stan na 08.09.2014 r.

5.3 Jakość środowiska i źródła jego zagrożeń

5.3.1 Stan powietrza

Czynnikiem wpływającym na czystość powietrza w Gminie Parzęczew może być autostrada A2. Najbardziej odczuwalne zmiany jakości powietrza, mogą dotyczyć głównie tych obszarów, które położone są najbliżej autostrady. Emisja liniowa pochodząca ze środków transportu ma istotny wpływ na jakość powietrza. Jest ona szczególnie istotna ze względu na niskie źródło emisji, prowadzące często do powstania wysokich stężeń w strefie przebywania ludzi. Wśród głównych zanieczyszczeń emitowanych przez pojazdy największy udział ma: tlenek węgla (43,05% sumarycznej wielkości emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych). Następne w kolejności są: dwutlenek azotu (38,49%), pył PM10 (15,11%), dwutlenek siarki (3,04%), węglowodory aromatyczne (0,31%) i ołów (0,01%).

Na terenie Gminy Parzęczew prowadzony jest, przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, monitoring emisji zanieczyszczeń powietrza w rejonie autostrady A-2, w miejscowościach Kowalewice oraz Ignacew. Średnioroczne stężenie SO_2 poza zabudową wzdłuż istniejącego odcinka autostrady A-2, wyniosło 7,7–9,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Natomiast stężenie średnioroczne NO_2 wyniosło od 16,3 do 23,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Jednakże należy podkreślić, iż dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu dla SO_2 oraz NO_2 , wyrażone w $\mu\text{g}/\text{m}^3$, dla roku kalendarzowego – 2010, nie były przekroczone. Zgodnie z obowiązującym obecnie rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz. U z 2012 r., poz. 1031) poziomy dopuszczalne, zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin, dla SO_2 w powietrzu, w roku kalendarzowym i porze zimowej (okres od 1 X do 31 III), wynoszą 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (ze względu na ochronę roślin), natomiast dla NO_2 w powietrzu, w roku kalendarzowym, wynoszą 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (ze względu na ochronę zdrowia ludzi), (Tab. 4).

Tab. Wyniki pomiarów stężenia SO_2 oraz NO_2 w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ wzdłuż autostrady A2 na terenie Gminy Parzęczew w 2010 r.

Miejscowość	Związek chemiczny	Średnia sezon letni	Średnia sezon letni	Średnia roczna	Kompletność
Wiktorów/Kowalewice	SO_2	4,5	13,9	9,2	100,0
	NO_2	19,8	26,3	23,1	100,0
Ignacew	SO_2	3,5	11,2	7,7	91,7
	NO_2	11,7	20,1	16,3	91,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie Opracowania monitoringu środowiska w okolicach planowanych autostrad i dróg szybkiego ruchu w województwie łódzkim w 2010 r.

Dodatkowo, lokalnie - na terenach podatnych na inwersje zimowe, w sezonie grzewczym, zagrożenie dla stanu sanitarnego powietrza, może stanowić *emisja niska* (tlenki węgla, dwutlenki siarki oraz sadza) z palenisk indywidualnych na opał stały.

5.3.2 Stan wód powierzchniowych

Pod względem stanu czystości, na podstawie badań przeprowadzonych w punktach kontrolnych (Aniołów, Ozorków), rzeka Bzura zaliczana jest w całości do V klasy czystości. Żaden ze wspomnianych punktów nie znalazł się w obrębie terenów badań. Rzeka Bzura kontrolowana była w punkcie pomiarowym w Aniołowie usytuowanym poniżej oczyszczalni ścieków w Zgierzu. Według ogólnej klasyfikacji woda spełniała normy V klasy czystości, czyli wód złej jakości. O takiej klasyfikacji zdecydowały wysokie stężenia parametrów tlenowych (OWO), biogennych (N Kjeldahla, PO_4) oraz zanieczyszczenia sanitarne (ogólna liczba bakterii coli). Zła jakość wody jest wynikiem odprowadzania do rzeki oczyszczanych ścieków komunalnych i przemysłowych ze Zgierza. Dopływ wysokiego ładunku zanieczyszczeń spowodował wzrost głównie wskaźników biogennych oraz zanieczyszczeń sanitarnych, które ostatecznie zdecydowały o zakwalifikowaniu wody do V klasy czystości. W porównaniu do lat ubiegłych jakość wody w profilu utrzymywała się na tym samym poziomie. Przyjęcie znacznego ładunku zanieczyszczeń ze Zgierza spowodowało, że pomimo zachodzących procesów samooczyszczania i rozcieńczania wód rzeki, wysokie zanieczyszczenie (V klasa czystości) utrzymywało się w dalszym jej biegu. W kolejnym punkcie kontrolnym w miejscowości Ozorków w dalszym ciągu jakość wody pozostawała w V klasie czystości, o czym decydowały stężenia trzech wskaźników: OWO, azotu Kjeldahla, ogólna liczba bakterii coli (*Informacja o stanie środowiska na obszarze powiatu zgierskiego, 2008*). Na rzekach Lindzie oraz Gnidzie (Zian) nie są prowadzone pomiary dotyczące ładunku niesionych zanieczyszczeń, jednakże można, z dużym prawdopodobieństwem, pokusić się o stwierdzenie, że stan czystości rzeki Lindy oraz rzeki Gnidy

(Zian) jest zły jakości. Zły stan jakości w/w rzek dodatkowo spowodowany jest niskim stopniem skanalizowania gminy, na jej terenie długość sieci kanalizacyjnej wynosi zaledwie 4,99 km, taka długość sieci spełnia potrzeby odprowadzania ścieków w gminie, jedynie w 50% (za Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Parzęczew). W większości przypadków ścieki z obiektów mieszkalnych (jednorodzinnych, zabudowy zagrodowej) oraz usługowych odprowadzane są do przydomowych oczyszczalni ścieków oraz do bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne. Należy jednak założyć, że część ścieków, pochodzących z zabudowy zagrodowej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej, odprowadzania jest nielegalnie, we własnym zakresie do gruntu. Dodatkowo ścieki komunalne, pochodzące z lokalnej, oczyszczalni ścieków (mechaniczno-biologicznej), obsługującej 2 bloki mieszkalne w osiedlu „Piaskowice” w Parzęczewie, są odprowadzane do rzeki Gnidy (Zian), w ilości około 6m³/d, bez stosownego pozwolenia wodno-prawnego (za Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Parzęczew). Powyższą sytuację pogarsza wymywanie, z terenów użytkowanych rolniczo (również poprzez sieć melioracji wodnej) nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin do wód powierzchniowych i podziemnych.

Tabela - Rzeki gminy Parzęczew.

L.P.	NAZWA RZEKI	DŁUGOŚĆ W KM	
		OGÓŁEM	W TYM UREGULOWANE
1.	Bzura	14,5	1,0
2.	Gnida	13,9	13,9
3.	Linda	4,5	0,5
4.	Zian	4,0	4,0
Razem		36,9	19,4

Źródło: Na podstawie danych Referatu Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Parzęczewie.

5.3.3 Stan wód podziemnych

Obszary objęte opracowaniem ekofizjograficznym, a także teren Gminy Parzęczew nie jest objęty badaniami monitoringowymi dotyczącymi stanu jakości wód podziemnych. Najbliższej położone, względem obszarów objętych niniejszym opracowaniem, punkty monitoringu regionalnego znajdują się w Ozorkowie oraz Grotnikach w Gminie Zgierz. W punktach tych badane są zasoby wód podziemnych kredy górnej. W obydwu punktach pomiarowych wody podziemne zostały zaklasyfikowane do II klasy czystości. O zaklasyfikowaniu wód podziemnych, w punkcie pomiarowym w Parzęczewie, zdecydowały takie wskaźniki jak: temperatura, tlen rozpuszczony, żelazo. Natomiast w drugim przypadku, o klasie przesądziły takie wskaźniki jak: temperatura, mangan, wapń oraz żelazo. W obrębie badanego terenu i jego sąsiedztwie nie ma obiektów czy instalacji, które w znaczący sposób wpływałyby na stan sanitarny wód głębinowych wieku kredowego.

5.3.4 Stan gleb oraz powierzchni ziemi

Na terenie gminy Parzęczew badania jakości gleby wykonano w 2008 r. w rejonie autostrady A2 w Parzęczewie. Próby gleb pobrano z warstwy powierzchniowej (do 30 cm), zgodnie z Instrukcją Pomiarowo - Próbobiorczą IPP/001, opracowaną na podstawie normy PN-R-04031:1997. Podstawą oceny jakości badanych gleb było Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9.09.2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. z 2002 r. Nr 165, poz. 1359). Zgodnie z w/w rozporządzeniem próbki gleby pobrano w punktach pomiarowo-kontrolnych, znajdujących się na terenach zaliczanych do gruntów grupy C - terenów przemysłowych, użytków kopalnych, terenów komunikacyjnych, dla których normy jakości są najmniej restrykcyjne. Zakres analizowanych wskaźników obejmował: odczyn, chrom ogólny, cynk, kadm, mangan, miedź, nikiel, rtęć ołów, żelazo oraz dodatkowo: dla autostrady – WWA, ogólny – pestycydy. Przeprowadzone badania pozwalają stwierdzić, że w badanych próbkach gleb, wartości stężeń metali ciężkich oraz WWA nie przekraczają dopuszczalnych poziomów dla grupy C.

Gleby omawianego obszaru należą do tzw. *gleb bardzo lekkich*, które z natury są ubogie w składniki pokarmowe, mają bowiem niską pojemność sorpcyjną oraz słabo wykształcony poziom próchniczny. Stan taki w znacznym stopniu ułatwia zakwaszanie gleby. Przyczyną zakwaszenia jest stosowanie niewłaściwych nawozów mineralnych, a następnie ich przenikanie w głąb profilu glebowego. Ponadto przenikanie zanieczyszczeń wraz z opadami do gleby. Czynniki te naruszają równowagę jonową gleby, powodują zakwaszenie, czego wynikiem jest intensywne wymywanie składników pokarmowych i związków próchnicznych. Wysoki współczynnik przepuszczalności gleb

lekkich sprzyja wypłukiwaniu składników do głębszych warstw gleby i dalej do wód podskórnych. Powyższa sytuacja powoduje degradację gleby.

5.3.5 Stan akustyczny środowiska

Obiektem wpływającym na zanieczyszczenie hałasem, na obszarach objętych opracowaniem ekofizjograficznym, podobnie jak w przypadku zanieczyszczenia powietrza, jest autostrada A2. Najbardziej zagrożone hałasem, są obszary, które położone są najbliżej autostrady.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej podlegają ochronie akustycznej, dla których obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu. Tereny objęte opracowaniem studium są narażone na hałas wynikający z funkcjonowania obiektu ruchu komunikacyjnego – autostrady A2. Eksploatacja autostrady A2 powoduje negatywne oddziaływanie akustyczne, tj. przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu, określonego wskaźnikami hałasu LDWN i LN.

6. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO UZBROJENIA TERENU.

6.1. Wprowadzenie.

Pojęcie infrastruktury technicznej jest dość rozległe. Według Ustawy o gospodarce nieruchomościami tekst jednolity z dnia 11 czerwca 2015 roku „przez budowę urządzeń infrastruktury technicznej rozumie się budowę drogi oraz wybudowanie pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych.

Celem budowy infrastruktury technicznej jest zaspokajanie potrzeb ludności danego terenu. Jest jednym z wyznaczników rozwoju gospodarczego, pełniąc kilka bardzo istotnych funkcji. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna sprzyja właściwemu rozwojowi niemal wszystkich dziedzin życia gospodarczego i społecznego. Przede wszystkim warunkuje zakres, przestrzenne rozmieszczenie i strukturę działalności gospodarczej. Ta funkcja, którą spełnia infrastruktura techniczna uświadamia władzom gminy szanse rozwojowe jednostki, informując jednocześnie o barierach, przez co daje realną możliwość kształtowania rozwoju danej gminy. Poziom rozwoju infrastruktury technicznej to także istotna informacja dla przedsiębiorców gotowych inwestować w danej gminie. Wskaźnik wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną daje także pogląd, o jakości życia mieszkańców na obszarze danej gminy. Brak lub jej niedostateczny rozwój, szczególnie w zakresie doprowadzania wody, odprowadzania ścieków, systemów ciepłowniczych, stanowi także poważne obciążenie środowiska przyrodniczego, czemu władze gminy powinny przeciwdziałać.

Ze względu na zachodzące na terenie Gminy zmiany oraz potrzebą trwałego i zrównoważonego rozwoju a także wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, wysoki wskaźnik rozwoju infrastruktury technicznej w Gminie Parzęczew jest szczególnie pożądany.

6.2. Elektroenergetyka.

Zasilanie w energię elektryczną odbiorców na terenie gminy Parzęczew odbywa się poprzez sieć napowietrzno - kablową 15kV powiązaną z GPZ „Ozorków”; GPZ „Leszcze” (gm. Łęczyca) i GPZ „Aleksandrów”. Poprzez stacje transformatorowo – rozdzielcze 15/0,4/0,231 kV i sieć niskiego napięcia. Energia elektryczna dostarczana jest bezpośrednio do poszczególnych odbiorców.

Na terenie gminy pracują stacje typu napowietrznego oraz stacje wewnętrzne parterowe i wieżowe.

Na terenie gminy zlokalizowana została linia napowietrzna najwyższego napięcia 220 kV relacji „ADAMÓW - ZGIERZ”. Poszczególne elementy sieci elektroenergetycznych ze względów eksploatacyjnych i bezpieczeństwa ludzi wymagają określonych stref ochronnych (pasów technologicznych):

1) linie napowietrzne 220 kV - 50 m, tj., po 25 m od osi linii na stronę.

- a) W pasie technologicznym linii obowiązuje zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Warunki lokalizacji pozostałych obiektów budowlanych nieprzeznaczonych na stały pobyt ludzi powinny uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych.

- b) Lokalizacja obiektów budowlanych zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw i stref zagrożonych wybuchem w pobliżu linii elektroenergetycznej powinna uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych.
 - c) Zakazuje się tworzenia hałd, nasypów oraz sadzenia roślinności wysokiej pod linią i w odległości 6,0 m dla linii 220 kV, od rzutu poziomego skrajnego przewodu fazowego (w świetle koron).
 - d) Dopuszcza się wykonanie napraw oraz prac remontowych i konserwacyjnych na linii.
 - e) Dopuszcza się budowę elektroenergetycznej linii wielotorowej, wielonapięciowej po trasie linii elektroenergetycznej. Linia elektroenergetyczna o napięciu 220 kV zostanie w takim przypadku poddana rozbiórce przed realizacją nowej linii. Dopuszcza się także odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę linii oraz linii, która w przyszłości zostanie ewentualnie wybudowana na jej miejscu. Realizacja tych inwestycji po trasie linii nie wyłącza możliwości rozmieszczania słupów oraz podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z linii w innych miejscach.
 - f) Teren w pasie technologicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) Właściciela linii.
 - g) Elektrownie (farmy) wiatrowe względem linii elektroenergetycznych najwyższych napięć NN tj. 220 i 400 kV należy lokalizować tak, aby odległość każdej turbiny wiatrowej od linii elektroenergetycznej **NN**, określana jako odległość najbardziej skrajnego elementu turbiny wiatrowej (krańców łopat turbiny) od osi linii, nie była mniejsza niż trzykrotna średnica koła (3xd) zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowej.
- 2) linie napowietrzne 15 kV – 12 m, tj., po 6 m od osi linii na stronę.

6.3. Gazownictwo.

Na terenie gminy sieć gazu przewodowego nie występuje. Potrzeby gazu realizowane są z butli bądź ze zbiorników napełnianych gazem płynnym. Dla potrzeb gazyfikacji gminy opracowana została w 1992 r. „Koncepcja programowa”, według której odbiorcy będą zasilani z gazociągu wysokiego ciśnienia poprzez stację redukcyjno - pomiarową I-go stopnia, zlokalizowaną na terenie miasta Ozorkowa oraz sieć rozdzielczą w mieście i gminie Ozorków. Zgodnie z aktualnie opracowanymi założeniami do planu gazyfikacji przewiduje się możliwość doprowadzenia gazu z gminy Wartkowice.

Istniejący gazociąg wysokiego ciśnienia ze względów eksploatacyjnych i bezpieczeństwa ludzi wymaga określonej strefy bezpieczeństwa wynikającej z podstawowych odległości obiektów terenowych od gazociągu – Dz. U. Nr 139 z 1995 r. – w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe.

6.4. Ciepłownictwo.

System ciepłowniczy dla Gminy Parzęczew jest rozproszony. Ogrzewanie realizowane jest przez zbiorcze systemy ciepłownicze oraz lokalne kotłownie wg wykazu:

- Kotłownia komunalna i system ciepłowniczy – Parzęczew, ul. Południowa 1b.
- Kotłownia komunalna na biomasę o mocy 1MW – Parzęczew, ul. Południowa 1b.
- Lokalna kotłownia olejowa w szkole podstawowej w Chociszewie.
- Lokalna kotłownia olejowa w Centrum Odnowy Wsi w Parzęczewie.
- Dwie lokalne kotłownie olejowe dla potrzeb osiedla wojskowego w Leźnicy Wielkiej.

Pozostałe obiekty oraz lokalni odbiorcy ogrzewani są poprzez indywidualne kotłownie na paliwo stałe, kotłownie olejowe lub gazowe.

1. Kotłownia komunalna w Parzęczewie, Parzęczew ul. 1b. Kotłownia składa się z dwóch układów. Kotłowni na biomasę zasilaną z dwóch bloków ciepłowniczych o łącznej mocy 0,75MW oraz kotłowni olejowej, zasilanej z dwóch bloków ciepłowniczych o łącznej mocy 1,36 MW. Źródłem podstawowym jest w tym układzie kotłownia na biomasę. Układ kotłowni olejowej, stanowi jedynie

wspomaganie szczytowe i awaryjne. Produkowane ciepło dostarczane jest do odbiorców na terenie miejscowości Parzęczew. W chwili obecnej odbiorcami ciepła są:

- Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima i Gimnazjum w Parzęczewie.
- Urząd Gminy w Parzęczewie.
- Ośrodek Zdrowia w Parzęczewie.
- Dwa budynki wielorodzinne Spółdzielni Mieszkaniowej z Ozorkowa znajdujące się w Parzęczewie.
- Budynek wielorodzinny, komunalny w Parzęczewie.
- Odbiorca indywidualny (budynek „po policji”).

W 2015 roku w kotłowni wyprodukowano ciepło w łącznej ilości $Q=5010$ Gj.

2. Lokalna kotłownia olejowa w szkole podstawowej w Chociszewie.
3. Lokalna kotłownia olejowa w Centrum Odnowy Wsi w Parzęczewie.
4. Dwie lokalne kotłownie olejowe dla potrzeb osiedla wojskowego w Leżnicy Wielkiej.

6.5. Telekomunikacja.

Gmina obsługiwana jest w zakresie powszechnych usług telekomunikacyjnych przez dwie centrale kontenerowe elektroniczne zlokalizowane w Parzęczewie i Leżnicy Wielkiej. Na terenie gminy funkcjonuje również analogowy system dostępu radiowego RSŁ-AW o poj. 40 NN. System obejmuje swoim zasięgiem południowo - wschodnie tereny gminy. Bezpośrednie zaopatrzenie abonentów w łącza telefoniczne odbywa się poprzez linie napowietrzne, kable doziemne, a w centrum Parzęczewa poprzez kable ułożone w kanalizacji telefonicznej.

Mieszkańcy korzystają też z telefonii komórkowej. **Telefonia komórkowa** umożliwia abonentom bezprzewodowe połączenia na obszarze złożonym z tzw. komórek, obszarów kontrolowanych przez poszczególne anteny stacji bazowych. Charakterystyczną cechą tego typu telefonii jest zapewnienie użytkownikowi mobilności, może on zestawiać połączenia (oraz połączenia mogą być zostawione do niego) na terenie pokrytym zasięgiem radiowym związanym ze wszystkimi stacjami bazowymi w danej sieci.

6.6. Zaopatrzenie w wodę.

Źródłem wody pitnej dla Gminy Parzęczew są ujęcia wód podziemnych. Wody te poddawane są uzdatnianiu a następnie tłoczone do sieci rozdzielczej. Teren gminy zaopatruje woda pochodząca z ujęć w miejscowościach: Chrzastów Wielki, Ignacew Folwarczny, Orła oraz Parzęczew. Dodatkowo gminny układ sieci wodociągowej jest zasilany poprzez wodę zakupywaną z OPK w Ozorkowie. Woda do gminnej sieci wodociągowej podawana jest z następujących Stacji Uzdatniania Wody (SUW):

1. SUW w Parzęczewie, Parzęczew ul. Ozorkowska 5. Stacja działa w systemie jednostopniowego układu podawania wody. Woda surowa wydobywana jest za pomocą jednej studni głębinowej, czerpiąc wodę z utworów czwartorzędowych, z głębokości 44,5 m. Uzdatnianie wody surowej odbywa się za pomocą układu trzech odźelazaczy. Stacja posiada aktualne pozwolenie wodno-prawne, ważne do 31.01.2019 roku. Parametry stacji, wg pozwolenia wp., przedstawiają się odpowiednio: $Q_{maxh}=46,0$ m³/h, $Q_{średdob}=264,0$ m³/dobę. Ze stacji zaopatrywani są odbiorcy miejscowości Parzęczew. Produkcja wody z tego ujęcia w 2015 roku wyniosła $Q=33,0$ tys. m³.
2. SUW w Chrzastowie Wielkim, Chrzastów Wielki nr 29. Stacja działa w systemie dwustopniowego układu podawania wody. Woda surowa wydobywana jest za pomocą trzech studni głębinowych, czerpiąc wodę z utworów czwartorzędowych, z głębokości 88,25 m, 87,45 m i 75,6 m. Uzdatnianie wody surowej odbywa się za pomocą układu pięciu odźelazaczy. Stacja posiada aktualne pozwolenie wodno-prawne, ważne do 31.01.2035 roku. Parametry stacji, wg pozwolenia wp., przedstawiają się odpowiednio: $Q_{maxh}=140,0$ m³/h, $Q_{średdob}=700,0$ m³/dobę. Ze stacji zaopatrywani są odbiorcy miejscowości Chrzastów Wielki, Różyce, Wielka Wieś, Janów, Śliwniki, Trojany, Kozikówka, Opole, Mrożewice, Sulimy, Zelgoszcz, Śniatowa, Leżnica Wielka. Produkcja wody z tego ujęcia w 2015 roku wyniosła $Q=228,0$ tys. m³.
3. SUW w Ignaciewie Folwarcznym, Ignacew Folwarczny nr 13A. Stacja działa w systemie dwustopniowego układu podawania wody. Woda surowa wydobywana jest za pomocą jednej studni głębinowej, czerpiąc wodę z utworów czwartorzędowych, z głębokości 70,0 m. Uzdatnianie wody surowej odbywa się za pomocą układu trzech odźelazaczy. Stacja posiada aktualne pozwolenie wodno-prawne, ważne do 31.03.2035 roku. Parametry stacji, wg pozwolenia wp., przedstawiają się odpowiednio: $Q_{maxh}=60,0$ m³/h, $Q_{średdob}=266,0$ m³/dobę. Ze stacji zaopatrywani są odbiorcy miejscowości Ignacew, Skórka, Chociszew, Mikołajew, Florentynów, Gortatów,

Nowomłynny, Sokola Góra, Anastaew, Mariampol, Radzibórz, Tkaczewska Góra. Produkcja wody z tego ujęcia w 2015 roku wyniosła $Q=90,0$ tys. m^3 .

4. SUW w Orleju, Orła, nr 33. Stacja działa w systemie dwustopniowego układu podawania wody. Woda surowa wydobywana jest za pomocą jednej studni głębinowej, czerpiąc wodę z utworów czwartorzędowych, z głębokości 80,0 m. Uzdatnianie wody surowej odbywa się za pomocą układu dwóch odżelaziaczy. Stacja posiada aktualne pozwolenie wodno-prawne, ważne do 30.06.2022 roku. Parametry stacji, wg pozwolenia wp., przedstawiają się odpowiednio: $Q_{\max h}=21,0$ m^3/h , $Q_{\text{średdob}}=400,0$ $m^3/\text{dobę}$. Ze stacji zaopatrywani są odbiorcy miejscowości Orła, Kowalewice. Produkcja wody z tego ujęcia w 2015 roku wyniosła $Q=35,5$ tys. m^3 .

Poza system wodociągów gminnych, w oparciu o własne studnie głębinowe zaopatrują się w wodę obiekty Jednostki Wojskowej w Leżnicy Wielkiej, w tym osiedle wojskowe, kompleks koszarowy i lotnisko wojskowe. Na koniec 2015 roku, system gminnej sieci wodociągowej wynosił 142,0 km i podłączonych do niej było 1.731 sztuk przyłączy. System zaopatrzenia w wodę dla Gminy Parzęczew można ocenić jako dobry. Parametry podawanej wody uzdatnionej spełniają wymagania normatywne wody do spożycia i w tym zakresie nie występują żadne zagrożenia. Sieci wodociągowe są stosunkowo „młode”, wykonane z rur PCW, zapewniających ich niezawodne funkcjonowanie na najbliższe lata. Dwie Stacje Uzdatniania Wody (Orła i Chrzastów Wielki) są po gruntownej modernizacji. Pozostałe stacje (Parzęczew oraz Ignacew Folwarczny) funkcjonują poprawnie. Jednak w najbliższej przyszłości winno się zaplanować ich modernizację, poprzez wymianę urządzeń. Bardzo ważnym problemem jaki występuje w systemie zaopatrzenia w wodę są przerwy w dostawie energii elektrycznej skutkujące przerwami w zaopatrzeniu w wodę. Dlatego też ważnym działaniem będzie wyposażenie naszych Stacji w agregaty prądotwórcze. Zakład Gospodarki Komunalnej w Parzęczewie opracował dokumentację budowlaną w tym zakresie. Przewidziano montaż agregatów prądotwórczych dla: SUW w miejscowości Ignacew Folwarczny, SUW w miejscowości Chrzastów Wielki, SUW w miejscowości Orła. Wartość tej inwestycji jest szacowana na kwotę ok 240.000,00 zł.

6.7. Odprowadzenie ścieków.

Odprowadzanie ścieków sanitarnych

Ścieki sanitarne, z miejscowości skanalizowanych, odprowadzane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanych w miejscowościach Chociszew, Parzęczew ulica Kątna, Parzęczew, ulica Ozorkowska 14. Z pozostałych terenów nieskanalizowanych ścieki sanitarne są oczyszczane poprzez przydomowe oczyszczalnie ścieków lub poprzez zbiorniki bezodpływowe i wywożone wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków w Parzęczewie.

1. Oczyszczalnia ścieków w Parzęczewie, Parzęczew, ul. Kątna. Jest to mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków. Ścieki surowe kierowane są z pompowni ścieków, poprzez sito-piaskownik do osadnika wstępnego. Następnie do komory osadu czynnego z napowietrzaniem wgłębnym a dalej do osadnika wtórnego. Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodno-prawne, ważne do 31.07.2018 roku. Parametry oczyszczalni, wg pozwolenia wp., przedstawiają się odpowiednio: $Q_{\max \text{dob}}=150$ $m^3/\text{dobę}$. Do oczyszczalni kierowane są zbiorczym system kanalizacji sanitarnej, ścieki z miejscowości Parzęczew. Ilość ścieków przyjęta przez oczyszczalnię w 2015 roku wyniosła $Q=20,0$ tys. m^3 .
2. Oczyszczalnia ścieków w Parzęczewie, Parzęczew, ul. Ozorkowska 14 (Piaskowice). Jest to zblokowana mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków. Ścieki surowe kierowane są z pompowni do zblokowanej komory osadu czynnego. Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodno-prawne, ważne do 31.05.2022 roku. Parametry oczyszczalni, wg pozwolenia wp., przedstawiają się odpowiednio: $Q_{\max \text{dob}}=11,0$ $m^3/\text{dobę}$. Do oczyszczalni kierowane są zbiorczym system kanalizacji sanitarnej, ścieki z dwóch budynków komunalnych z Parzęczewa (Piaskowice). Ilość ścieków przyjęta przez oczyszczalnię w 2015 roku wyniosła $Q=1,7$ tys. m^3 .
3. Oczyszczalnia ścieków w Chociszewie, Chociszew nr 45-46. Jest to zblokowana mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków typu BIOCLAR-95. Ścieki surowe kierowane są z pompowni do zblokowanej komory osadu czynnego. Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodno-prawne, ważne do 30.05.2020 roku. Parametry oczyszczalni, wg pozwolenia wp., przedstawiają się odpowiednio: $Q_{\max \text{dob}}=18,0$ $m^3/\text{dobę}$. Do oczyszczalni kierowane są zbiorczym system kanalizacji sanitarnej, ścieki ze szkoły podstawowej w Chociszewie oraz trzech odbiorców indywidualnych. Ilość ścieków przyjęta przez oczyszczalnię w 2015 roku wyniosła $Q=1,1$ tys. m^3 .
4. Oczyszczalnia ścieków w Leżnicy Wielkiej, została oddana do użytkowania w 1958 roku na potrzeby osiedla bloków wielorodzinnych - „Osiedle Leżnica Wielka”. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna. Oczyszczalnia obsługuje około 540 osób. Zgodnie z danymi zawartymi w instrukcji eksploatacji oczyszczalni ścieków, po wykonaniu modernizacji w 2003 roku, średnia

dobowa wydajność wynosiła $Q_{\text{rd}} = 350 \text{ m}^3/\text{h}$. Natomiast ilość dostarczanych ścieków w 2016 roku wyniosła 21477 m^3 . Pozwolenie wodnoprawne obowiązuje do 31.03.2022 r.

Istniejący system oczyszczania ścieków dla Gminy Parzęczew można ocenić jako dostateczny. Parametry ścieków oczyszczonych spełniają określone przepisami normy i w tym zakresie nie występują żadne zagrożenia. Oczyszczalnia ścieków w Chociszewie jest stosunkowo „młoda” i nie wymaga aktualnie inwestowania. Oczyszczalnia ścieków w Parzęczewie została zmodernizowana w 2015 roku. Natomiast stan techniczny oczyszczalni ścieków w Piaskowicach wskazuje iż w najbliższym czasie powinna być ona zmodernizowana. Kwestią otwartą pozostaje dalsza rozbudowa zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnych czy nowych oczyszczalni ścieków. Działania strategiczne w tym obszarze powinny zostać rozstrzygnięte przez Wójta i Radnych Gminy Parzęczew i wskazane w opracowanej strategii rozwoju dla gminy.

Odprowadzanie wód opadowych

Przez obszar gminy przebiega dział wodny I rzędu: Wisła - Odra i ma to swoje odbicie w naturalnie ukształtowanym systemie dolin i rowów odwadniających. Zachodnia część obszaru gminy położona w zlewni rzeki Ner, a odwadniana jest przez rzekę Gnidę (dopływ Neru), której źródła znajdują się w rejonie Ignacewa Podłęsnego. Część wschodnią obszaru gminy odwadnia bezpośrednio rzeka Bzura i jej prawobrzeżny dopływ Linda. Wody opadowe odprowadzane są przez spływ powierzchniowy. Kanalizacja deszczowa występuje fragmentarycznie i ma charakter wyłącznie indywidualny.

6.8. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne składowane są na składowisku odpadów komunalnych we wsi Krzyżanówek gm. Krzyżanów (awaryjnie we wsi Franki gm. Krośnice).

Gospodarka odpadami komunalnymi w gminie Parzęczew prowadzona jest w oparciu o:

- 6.8.1. Uchwałę Nr XII/110/15 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 29 października 2015 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów na terenie Gminy Parzęczew
- 6.8.2. Uchwałę Nr IV/26/15 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 23 stycznia 2015 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki opłaty na terenie Gminy Parzęczew
- 6.8.3. Uchwałę Nr VI/53/15 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomościach wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe
- 6.8.4. Uchwałę Nr VI/54/15 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- 6.8.5. Uchwałę Nr VI/55/15 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

7. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU KOMUNIKACYJNEGO

7.1. Informacje ogólne.

Sieci komunikacyjne na terenie Gminy Parzęczew funkcjonują w postaci indywidualnej, jak i w postaci zbiorowej. Systemy komunikacyjne obecne na terenie Gminy obejmują sieci drogowe i kolejowe. Brak jest systemów komunikacji rzecznej. System drogowy w Gminie tworzy sieć dróg publicznych oraz wewnętrznych, służących powiązaniom wewnętrznym, ale także regionalnym oraz międzyregionalnym.

7.2. Sieć Kolejowa

Przez wschodnią część gminy przebiega linia kolejowa nr 16 relacji Łódź - Zgierz - Ozorków - Kutno, która zgodnie z Uchwałą NR 144/2016 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku będzie podlegać rewitalizacji.

7.3. Sieć drogowa.

Ze względu na swoje położenie w centrum Polski dostępność komunikacyjna gminy Parzęczew w relacjach krajowych jest dość dobra. Przyczynia się do tego głównie bliskość autostrady A-2, która przecina gminę z zachodu na wschód. Przebiega przez Chrzastów Wielki, na południe od Parzęczewa, przez Mamień i dalej na południe do Kowalewic. Pomimo, że na terenie nie ma zjazdu z autostrady, a najbliższe zjazdy w Emilii (gm. Zgierz) i Wartkowicach (gm. Wartkowie) są oddalone o kilkanaście kilometrów, to możliwości łatwego dojazdu zarówno z miejscowości położonych w kraju, jak i w Europie znacznie się poprawiły. Na autostradzie A2 przebiegającej przez teren gminy usytuowane są dwa Miejsca Obsługi Podróżnych (MOP) w Chrzastowie Wielkim. „MOP-y” wyposażone w parkingi, toalety, stacje paliw i restauracje.

Istotne znaczenie tranzytowe dla północnej części gminy ma także trasa drogowa wiodąca w kierunku Uniejowa (droga wojewódzka nr 469), Poddębic, Łęczycy, Ozorkowa, Aleksandrowa Łódzkiego. Natomiast drogi powiatowe oraz liczne drogi gminne posiadają głównie znaczenie lokalne.. Do wspomnianych miejscowości można się dostać także dzięki połączeniom autobusowym: komunikacji gminnej (autobusami Zakładu Gospodarki Komunalnej w Parzęczewie w kierunku Ozorkowa), komunikacji prywatnej (busami w kierunku Łodzi przez Zgierz i Ozorków) oraz „PKS-u” (we wszystkich kierunkach). Istniejąca sieć dróg umożliwia dobrą obsługę mieszkańców gminy.

Centrum układu komunikacyjnego gminy stanowi miejscowość Parzęczew z siecią następujących dróg publicznych:

- droga wojewódzka nr 469: Wróblew – Uniejów – Gostków – Wróblew,
- droga powiatowa nr 5168E: Aleksandrów Łódzki – Nakielnica – Parzęczew (ul. Rocha - Mickiewicza – Łęczyska),
- droga powiatowa nr 5137E: Ozorków – Parzęczew (ul. Ozorkowska – Stodolniana) – Łązki (granica pow. zgierskiego),
- pozostałe drogi powiatowe nr 5167E, 3707E, 3705E, 5138E, 5139E, 5140E, 5145E, 5146E i 5147E.

Wykaz dróg powiatowych na terenie Gminy Parzęczew

p.	Nr drogi		Klasa	Przebieg drogi
	Stary	Nowy		
1	24193	5167 E	Z	Aleksandrów – Jedlicze – Grotniki – Ozorków
2	24196	5168 E	Z	Aleksandrów – Nakielnica – Parzęczew (ul. Rocha – Mickiewicza – Łęczyska)
3	24198	3707 E	L	Parzęczew (ul. Południowa) – gr. powiatu (Kuciny)
4	24199	3705 E	Z	Parzęczew – gr. powiatu (Budzynek)
5	24200	5137 E	Z	Ozorków – Parzęczew (ul. Ozorkowska – Stodolniana)-gr. powiatu Łązki
6	24201	5138 E	L	Wytrzyszczki – Chociszew
7	24202	5139 E	L	Chociszew – Orla
8	24203	5140 E	L	Florianki – Adamówek – Ozorków
9	24204	5139 E	Z	Chociszew – Bibianów – Ozorków – Solca Wielka
10	24209	5145 E	L	Solca Wielka – Wielka Wieś
11	24210	5146 E	L	Chrzastów – Różyce Żmijowe – Leżnica
12	24211	5147 E	L	Borszyn – Trojany – Różyce Żmijowe

Źródło: Urząd Gminy w Parzęczewie

Tabela - Infrastruktura drogowa na terenie gminy Parzęczew z podziałem na zarządy.

LP.	WYKAZ DROG	DŁUGOŚĆ [KM]	RODZAJ NAWIERZCHNI	
			BITUMICZNA	SZLAKOWA I GRUNTOWA
1.	WOJEWÓDZKIE	4,7	4,7	-
2.	POWIATOWE	58,6	51,8	6,8
3.	GMINNE	107,1	31,00	76,10
4.	RAZEM	170,4	87,50	82,90
5.	STRUKTURA W %	100	51,35	48,65
6.	UDZIAŁ % DRÓG GMINNYCH	100	28,94	71,06

Źródło: Na podstawie danych Referatu Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Parzęczewie.

8. ANALIZA UWARUNKOWAŃ WYNIKAJĄCYCH ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW.

Stan prawny gruntów na terenie Gminy Parzęczew jest zróżnicowany.

Skarb państwa jest właścicielem znacznej części gruntów na terenie obszaru wiejskiego.

W strukturze własności gruntów dominuje własność osób fizycznych z prawie 79% udziałem. Zaledwie 1,5% stanowi własność komunalna (gminy Parzęczew, gminy miejskiej Ozorków oraz powiatu zgierskiego).

Struktura własności gruntów na terenie gminy.

Rodzaj własności	powierzchnia	
	w ha	w %
Osoby fizyczne	8.197	78,9
Skarb Państwa	1.905	18,3
Własność komunalna	160	1,5
Kościóły i związki wyznaniowe	18	0,2
Inne	110	1,1
RAZEM	10.390	100

Źródło: Sprawozdanie Roczne GEOD-2 Wykaz gruntów

9. ANALIZA WNIOSKÓW OSÓB PRYWATNYCH ZŁOŻONYCH DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW.

Wnioski osób prywatnych do zmiany „Studium...” napływały do Urzędu Gminy Parzęczew Po szczegółowej analizie pism określono łączną liczbę wniosków na 231. Wnioski do zmiany „Studium...” były składane w trzech terminach – w terminie określonym w ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzenia zmiany „Studium...” Gminy Parzęczew, czyli w dniach od 19.08.2014 r. do 9.09.2014 r. – zostało złożonych 165 wniosków, przed terminem 3 wnioski, zaś po terminie 52 wniosków. Szczegółowa analiza wniosków złożonych do zmiany suikzp Gminy Parzęczew pozwala zaliczyć je do kilku kategorii.

Wnioski złożone do zmiany SUiKZP Gminy Parzęczew.

Kategoria wniosku
Wniosek o zmianę przeznaczenia działki/działek na tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną
Wniosek o zmianę przeznaczenia działki/działek na tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i rekreacji indywidualnej
Wniosek o zmianę przeznaczenia działki/działek na tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową
Wniosek o zmianę przeznaczenia działki/działek na tereny pod zabudowę przemysłowo – usługową

Wykaz wniosków wniesionych do Studium

Lp.	Data wpływu wniosku	Treść wniosku	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek
-----	---------------------	---------------	--

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

1.	2.	3.	4.
1)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	80/1, 82 Orla
2)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę	177, 216/16, 80/1, 66/3 Orla
3)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	Brak działki-3, 83/1, 84, 89, 87, 57/2, 59, 66/4 Orla 468/2 Chociszew 79, 215/7 Orla 60, 65 Orla 57/2, 59 Orla
4)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele rolne z dopuszczeniem budynków gospodarczych o powierzchni powyżej 200 m ²	174 Chrzastów Wielki
5)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele leśne	164 Mroźewice
		Przeznaczenie na cele budowlane	165 Mroźewice
6)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	251/7, 170 Orla, 178/11 Tkaczewska Góra
7)	22.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	134, 312 Parzęczew
8)	10.09.2014 r.	Zmiana do prognozy oddziaływania na środowisko obowiązującego planu na działkę nr 4 w Parzęczewie, dz. 6 przeznaczenie na przemysł	4, 6 Parzęczew
9)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane i inwestycyjne	200/2 - 250 m mieszkaniówka, 201 Śniatowa 201 mieszkaniowa na 100 m i usługowo produkcyjna
10)	28.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele: usługi agroturystyczne oraz działalność rolniczą	394 393, 392, 516, 515, 390, 396, 397, 400 Pustkowa Góra obręb Chociszew
11)	28.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele: usługi związane ze zbiornikiem, z możliwością przebudowy i rozbudowy istniejących siedlisk	391, 396 Pustkowa Góra obręb Chociszew
12)	28.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele: działalność rolniczą	423 Pustkowa Góra obręb Chociszew
13)	28.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele: zabudowa mieszkaniowa	446/10, 446/1, 447/14, 447/15, 451 Pustkowa Góra obręb Chociszew
14)	18.07.2014 r.	Likwidacja drogi	98/2, 100, 101/1, 101/2, 204, 102, 103 Żelgoszcz obręb Śliwniki Nowe
15)	22.10.2014 r.	Przeznaczenie na cele: zabudowy mieszkaniowej	42/4 Gołaszyny obręb Ignacew Folwarczny
16)	23.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele: zabudowa mieszkaniowa rodzinna	186 Mikołajew
17)	22.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele: brak	203/8 Orla
18)	22.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	158/4 Konstantki obręb Bibianów
19)	18.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	94, 120, 137, 139 Ignacew Folwarczny
20)	19.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	18/2, 19 Ignacew Folwarczny
21)	17.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	74/3 Stary Chrzastów, 182/1 Śliwniki Nowe
22)	17.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele przemysłowe	290/5, 290/4, 291/2, 291/3, 527, 528, 529, 530 Parzęczew, 110, 122, 128, 127, 154 Ignacew Folwarczny
23)	15.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele usługowe: punkt skupu metali i złomu stalowego	44 Wytrzysszki
24)	15.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i letniskowa	462/33 Pustkowa Góra obręb Chociszew
25)	15.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	145 Parzęczew
26)	12.09.2014 r.	Przeznaczenie na dolesienie i mieszkaniowa do rowu	43 Śliwniki
27)	10.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	76 Gołaszyny obręb Ignacew Folwarczny
28)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	86, 99 Żelgoszcz obręb Śliwniki Nowe
29)	12.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele rolne i mieszkaniowe zagrodowe	100/4 Skórka
30)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele: pod zabudowę mieszkaniową	4/3, 4/4, 4/2, 74, 154, 171/3, 174, 192, 196 (podział) Mikołajew
31)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele: pod zabudowę mieszkaniową	196/5 Mikołajew
32)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy	26/2 Chrzastów Wielki
33)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele pod zabudowę mieszkaniową i zagrodową	216, 217 Śniatowa
		Przeznaczenie na cele powierzchniowej eksploatacji Żwiru	7 Ignacew Folwarczny
34)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	14/1 Orla
35)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy	207/5 Orla

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

		mieszkaniowej	
36)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	207/4, 207/8 Orla
37)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	28 Chrzastów Wielki
38)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	371 Chociszew
39)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowo - zagrodowej	6, 7, 8, 9 Bibianów 92 Śliwniki Nowe
40)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	35 Parzęczew
41)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	33, 34 Parzęczew
42)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie pod budowę	212, 213, 214, 235, 236, 237, 232 Julianki obręb Wytrzysszki
43)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na głębokość 100 m wzdłuż drogi	77, 78, 81, 82, 34, 35 Trojany
		Przeznaczenie na zalesienie 400 m od strony północnej	34, 35 Trojany
44)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	221/3 Orla
45)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	376, 135/5 Chociszew
46)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	203 Różyce
47)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	336 Parzęczew
48)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	88/6 Tkaczewska Góra
49)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	26/3 Gołaszyny obręb Ignacew Folwarczy
50)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele rolne z prawem do zabudowy	65 Stary Chrzastów
51)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele rekreacyjno - budowlane	225 Śniatowa
52)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	64 Stary Chrzastów
53)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	166 Ignacew Rozłazły
54)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane lub na części rolne	113 Sokola Góra obręb Mariampol
55)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	341 Parzęczew
56)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	37 Mariampol
57)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	160 Tkaczewska Góra
58)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	37, 61 Mariampol
59)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	173 Orla
60)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	133 Różyce Żmijowe
61)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	39, 26/3 Chrzastów Wielki
62)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	43, 44 Chrzastów Wielki
63)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	137 Skórka
64)	9.09.2014 r.	Wyznaczenie pasa zabudowy wzdłuż drogi Ozorków Parzęczew	42 Bibianów
65)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	34/2 Anastazew (nastąpił podział działki)
66)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	34/1 Anastazew (nastąpił podział działki)
67)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	86 Ignacew Folwarczy
68)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	169, 172 Wytrzysszki
69)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	207, 210, 211, 209, 283 Wytrzysszki
70)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	151/1 Tkaczewska Góra
71)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	177/11 Tkaczewska Góra
72)	9.09.2014 r.	zniesienie zabudowy rezydencjonalnej	109/1 Ignacew Podlesny
73)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	31/1 Florentynów
74)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele usługowe, składy, przemysł i budowlane	31/2 Florentynów
75)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę zagrodową	281, 165 Wytrzysszki
76)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy letniskowo - mieszkaniowej	78, 79/3, 84/5 Mariampol
77)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budownictwa zagrodowo mieszkalnego	30, 78 Mariampol
78)	25.08.2014 r.	Przeznaczenie na inwestycje elektrownia słoneczna powyżej 100 kW	130/2 Śliwniki Nowe
79)	25.08.2014 r.	Przeznaczenie na inwestycje elektrownia słoneczna powyżej 100 kW	160 Śliwniki Nowe
80)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	118/2 Orla

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

81)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	118/1 Orla
82)	8.09.2014 r.	Przepisanie podziału gospodarstwa. Działka zagrodowa	179 Nowomłynny obręb Mariampol
83)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	169 Orla
84)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	168 Orla
85)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	114/1, 114/2 Mariampol
86)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na inwestycje - fotowoltaika	118 Skórka
87)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na inwestycje - fotowoltaika	117 Skórka
88)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	180/4, 180/5, 182/2, 182/3 Mikołajew
89)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	250/3 Orla
90)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	46/1 Bibianów
91)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	136 Orla
92)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	110/2 Orla
93)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	182 Ignacew Folwarczy
		Przeznaczenie na cele usługowe, składy i przemysł	82 Mariampol
94)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	35, 80, 81 Florentynów
95)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele inwestycyjne: usługowo, składowo - produkcyjne,	79/1, 168, 170, 27/3, 28, Mariampol; 109 Florentynów;
		Kopalnia - powierzchniowa eksploatacja żwiru	167 Mariampol
		Zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	161, 144, 212, 213 Mariampol 158 Wytrzyśczycki
96)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej Jednorodzinnej	73/9, 77, 82 Florentynów
		Przemysł	18/1, 20, 30 Florentynów
		Usługi - stacja gazu i myjnia samochodowa	83 Florentynów
97)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	442 Pustkowa Góra obręb Chociszew
98)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę	76, 80, 94 Żelgoszcz obręb Śliwniki Nowe
99)	9.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	135 Orla
100)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	440 Pustkowa Góra obręb Chociszew
101)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	250/11 Orla
102)	8.09.2014 r.	Dotyczy zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - w pasie 100 m przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową	14 Kowalewice
103)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowań mieszkalnych	171 - 174 Orla
104)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę jednorodzinna	26, 63/3 Anastazew
105)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę jednorodzinna	227, 223 Śniatowa
106)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	139, 140 Parzęczew
107)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie z prawem do zabudowy	250/10 Orla
108)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	251/11, 251/12 Orla
109)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie pod mieszkalnictwo jednorodzinne	166, 156/1, 156/2 Tkaczewska Góra
110)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową	148, 150 Nowomłynny obręb Mariampol
111)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową	251/3 Orla
112)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie pod ognia fotowoltaiczne	119 Skórka
113)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę zagrodową	109/5 Ignacew Podleśny
114)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie pod budownictwo mieszkaniowe	179 Wytrzyśczycki
			233/1, 249, 250 Bibianów 252 Florianki 183/2 Mikołajew

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

115)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	120, 151 Wielka Wieś
116)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	152/1 Tkaczewska Góra 170, 250/2, 250/13, 250/14, 250/15, 250/16, 250/17, 250/18 Orła
117)	8.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	80/4 Chociszew
118)	21.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele mieszkalne jednorodzinne	47 Ignacew Rozłazy
119)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	462/31 Pustkowa Góra obręb Chociszew
120)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	43, 77 Gołaszyny obręb Ignacew Folwarczny
121)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	49, 70/1 Gołaszyny obręb Ignacew Folwarczny
122)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	26, 74/1 Trojany
123)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	93, 175, 249/7 Orła
124)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	54/5, 54/6, 54/7, 54/8, Orła
125)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	54/1, 54/2, 54/3, 54/4, 54/8, Orła
126)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	176/22 Tkaczewska Góra
127)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	23, 24 Leżnica Wielka obręb Opole
128)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	321 Parzęczew
129)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	48 Wytrzysszki
130)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlano - rekreacyjne	43, 44/1 Mariampol
131)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlano - rekreacyjne	41 Mariampol
132)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlano - rekreacyjne	60 Mariampol
133)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	337/1 Duraj obręb Orła
134)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	52 Skórka
135)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	80 Ignacew Folwarczny
136)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy	126 Ignacew Folwarczny
137)	5.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy	112/5, 124 Ignacew Folwarczny
138)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	17/2 Florentynów
139)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	163 Tkaczewska Góra
140)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele rekreacyjno mieszkaniowe	90/2, 90/6, 90/7, od 90/9 do 90/15, od 90/17 do 90/28, 90/31, 90/32, 90/34, 90/35, 90/37, 90/38, od 90/40, 90/82, od 61/1 do 61/9, 71, 86, 87 Tkaczewska Góra
141)	4.09.2014 r.	dz. 135-zabudowa mieszkaniowa z dopuszczeniem usług(agroturystyka), dz. 61/11, 62/2-zabudowa jednorodzinna i letniskowa	61/11, 62/2 Gołaszyny obręb Ignacew Folwarczny 135 Skórka
142)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	32, 51, 75, 142 Skórka
143)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	31/4 Skórka
144)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	55 Orła
145)	4.09.2014 r.	Brak przeznaczenia	29 Anastazew
146)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	67/5 Chociszew
147)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	22/2 Chociszew
148)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	7, 70/2 Mikołajew
149)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	32/3 Chrzastów Wielki
150)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	251/8 Orła
151)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zawodowe mieszkaniowe	24/2, 23 Skórka
152)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej z usługami	316/2 Kowalewice
153)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	416/1 Pustkowa Góra obręb Chociszew
154)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	385/2 Pustkowa Góra obręb Chociszew
155)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	153, 204, 139, 133/4 Nowomłyn obręb Mariampol
156)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną	11/5, 11/6, 11/7 Orła
157)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną	117, 142, 123, 151 Bibianów

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

158)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie pod ogniwa fotowoltaiczne	17, 18/1 Gołaszyny obręb Ignacew Folwarczny
159)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele związane z usługami sportu i turystyki, ośrodki szkoleniowe, ośrodki rehabilitacyjne oraz domy seniora	377, 378 Chociszew
160)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie pod zabudowę rekreacji indywidualnej	436/1 Pustkowa Góra obręb Chociszew
161)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	130 Ignacew Folwarczny
162)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	436/2 Pustkowa Góra obręb Chociszew
163)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	439/1, 439/2, 466/3, 467/3 Pustkowa Góra obręb Chociszew
164)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	464/1, 464/2 Pustkowa Góra obręb Chociszew
165)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	91, 111 Florentynów
166)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	68 Żelgoszcz obręb Śliwniki Nowe
167)	3.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	Od 197/11 do 197/15 Duraj obręb Orla
168)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele mieszkaniowe	202 Śniatowa 100/1 Skórka
169)	4.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele mieszkaniowe jednorodzinne z usługami	141, 154/1 Tkaczewska Góra
170)	1.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy przemysłowej z usługami	200, 201 Ignacew Rozłazły
171)	1.09.2014 r.	Przeznaczenie na teren eksploatacji kruszyw naturalnych	198/1, 198/2, 198/3 Ignacew Rozłazły
172)	1.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinne z usługami poza terenem złoża "Parzęczew IV"	509 Parzęczew
173)	2.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy rekreacji indywidualnej	Od 198/4 do 198/8 Orla
174)	2.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy	92/1 Orla
175)	1.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	145 Chociszew
176)	1.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	37/1, 52/4, 53/1 Bibianów 52/4, 53/1 zakończenie eksploatacji złoża
177)	1.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	164 Tkaczewska Góra
178)	1.09.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	50/1, 183 Orla
179)	29.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	78 Gołaszyny obręb Ignacew Folwarczny
180)	29.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele wielofunkcyjne tereny usługowo - składowo - przemysłowe	4 Wytrzyszczki
181)	29.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele wielofunkcyjne tereny usługowo - składowo - przemysłowe	113/6, 113/5 Wytrzyszczki 727, 728/1 Parzęczew
182)	28.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	114/8 Ignacew Folwarczny
183)	27.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	202, 261, 282 Wielka Wieś
184)	26.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	201 Tkaczewska Góra
185)	26.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	157, 173 Ignacew Rozłazły
186)	26.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	188 Chociszew 59/1, 59/2 Mariampol
187)	25.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	320 Parzęczew
188)	25.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy zagrodowej	76 Trojany
189)	25.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	101/39, 101/41 Orla
190)	22.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	209/8 Wielka Wieś
191)	20.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	453 Pustkowa Góra obręb Chociszew
192)	14.07.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	129/5 Chociszew
193)	11.07.2014 r.	Przeznaczenie na zabudowę mieszkaniowej jednorodzinnej	164/1, 164/5, 164/7, 164/10, 194/4 Wielka Wieś

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

194)	30.06.2014 r.	Przeznaczenie na zabudowę rekreacyjną i mieszkaniową	97, 98, 113 Stary Chrzastów
195)	21.08.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	17/3 Chociszew
Wnioski złożone po terminie 9.09.2014 r.			
196)	26.11.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	314/2, 315/2 Parzęczew
197)	26.11.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	314/4 Parzęczew
198)	28.11.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	8/2, 9, 68, 69/1 Ignacew Rozlazły 104, 105 Ignacew Podleśny obręb Ignacew Rozlazły 1, 12/1 Nowa Jerozolima obręb Mariampol
199)	28.11.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	155, 156, 157, 109/2, 109/3 Nowomłynny i Sokola Góra Obręb Mariampol
200)	10.12.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	159 Kowalewice
201)	15.12.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	274/2 Kowalewice
202)	17.12.2014 r.	Przeznaczenie na cele usług z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej	89 Śliwniki Nowe
203)	17.12.2014 r.	Przeznaczenie na cele zabudowy mieszkaniowej	241/4 Orla
204)	19.12.2014 r.	Zwiększenie powierzchni zabudowy zmniejszenie powierzchni. biologicznie czynnej	386 Parzęczew
205)	12.12.2014 r.	Przeznaczenie na cele budowlane	241/5 Orla
206)	02.02.2015 r.	Zabudowa mieszkaniowa zagrodowa i jednorodzinna	154 Nowomłynny
207)	02.02.2015 r.	Zabudowa jednorodzinna	333, 334 Parzęczew
208)	02.02.2015 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa	416/2 Pustkowa Góra
209)	5.02.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	314/6 Parzęczew
210)	17.02.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	441 Pustkowa Góra
211)	17.02.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	193/2 Orla
212)	6.03.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	106, 118, Ignacew Rozlazły
213)	18.02.2015 r.	Inne miejsce startów i lądowań	26 Mariampol
214)	9.03.2015 r.	Likwidacja lądowiska	26 Mariampol
215)	16.03.2016	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	9/1, 10, 11 Kowalewice
216)	20.03.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	1 Orla
217)	20.03.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	2, 5/1, 214 Orla 249/3, 257, 259, 260/6 Kowalewice 348, 349 Chociszew
218)	25.03.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	316 Parzęczew
219)	16.04.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa	12 Bibianów
220)	27.04.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa zagrodowa	189, 190, 195, Chociszew 14, 15/1, 15/2, 15/3, 15/4, 15/5, 15/6, 17, 18, 21, 22, Mariampol
221)	6.05.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa	96, Żelgoszcz
222)	19.05.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	163, 201 Wytrzysszczyki

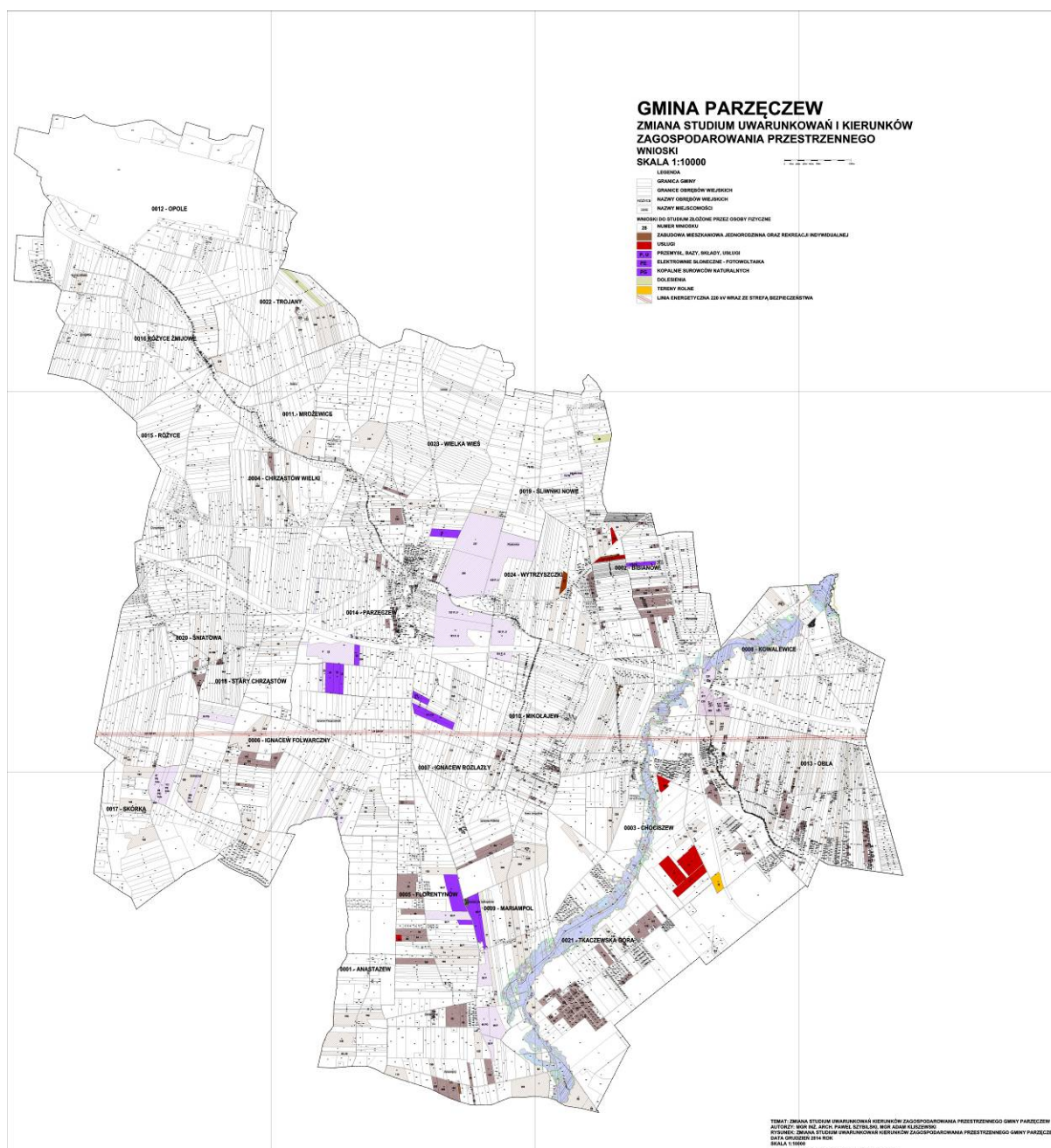
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

223)	26.05.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	58 Florentynów
224)	17.06.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	24/3 Gołaszyny
225)	29.06.2015 r.	zabudowa rekreacji indywidualnej,	2, 257 Orla
		magazynowo - produkcyjne	141/1, 5/1, 214 Orla 260/6, 28/2, 249/2, 249/3, 257, 259
226)	25.06.2015 r.	Konfekcjonowanie i przechowywanie owoców	1/2 Wytrzysszczy
227)	25.06.2015 r.	Konfekcjonowanie i przechowywanie owoców	1/1 Wytrzysszczy
228)	10.06.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	66/1, 66/3, 67/1, 73/3, 68, 77, 71, 78, 241/1, 75/1, 74, 237, 72 Bibianów
229)	8.09.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	35/4, 253/9, 253/10 Kowalewice
230)	22.09.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	43, 88 Trojany
231)	24.09.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	42/3 Gołaszyny
232)	30.09.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	231 Mrożewice
233)	20.10.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	207 Parzęczew
234)	27.07.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	23/2 Gołaszyny
235)	13.05.2015 r.	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	Od 18/6 do 18/17 i od 18/19 do 18/22 Chrzastów Wielki
236)	19.02.2016 r.	Eksploatacja złóż	193, 194/2, 292/3 Parzęczew
237)	11.03.2016 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa	68 Trojany
238)	11.03.2016 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	93 Śliwniki Nowe
239)	11.03.2016 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	70, 71 Trojany
240)	4.03.2016 r.	Zabudowa mieszkaniowa	41 Wytrzysszczy
241)	25.03.2016 r.	Usługi sportu i rekreacji	1, 2, 5/1, Orla 259, 260/6, 257, 249/3 Kowalewice
242)	7.09.2016 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	167/1, 188/4, 262/1, 263/5, Mikołajew
243)	23.09.2016 r.	kopalnia	296/3 Kowalewice
244)	19.09.2016 r.	kopalnia	297/3 Kowalewice
245)	19.09.2016 r.	kopalnia	301/3 Kowalewice
246)	19.09.2016 r.	kopalnia	298/3 Kowalewice
247)	19.09.2016 r.	kopalnia	303/3 Kowalewice
248)	19.09.2016 r.	kopalnia	302/3 Kowalewice
249)	9.09.2016 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	101, 102, 112, 113 Ignacew Podleśny
250)	22.04.2014 r.	Zabudowa mieszkaniowa	152/2 Śniatowa
251)	27.02.2017 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	111/5, 111/6 Orla
252)	26.06.2017 r.	kopalnia	128 Tkaczewska Góra
253)	23.11.2017 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	46 Wielka Wieś
254)	28.11.2017 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	175 Wytrzysszczy
255)	30.11.2017 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	177 Wytrzysszczy
256)	28.11.2017 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	38 Wielka Wieś
257)	22.11.2017 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	41 Wielka Wieś

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARZĘCZEW

258)	22.11.2017 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	43 Wielka Wieś
259)	28.11.2017 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	42 Wielka Wieś
260)	30.11.2017 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	37 Wielka Wieś
261)	27.11.2017 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	44 Wielka Wieś
262)	30.11.2017 r.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	40/1, 95 Wielka Wieś
263)	11.10.2017 r.	usługi	128 Tkaczewska Góra

Analiza wniosków złożonych przez osoby prywatne wykazuje jak bardzo potrzebna jest zmiana obowiązującego „Studium...” Konieczność zabezpieczenia terenów do zaistniałej potrzeby ruchu budowlanego na terenie Gminy Parzęczew powinna być priorytetem w polityce przestrzennej władz Gminy. Największa liczba wniosków dotyczy zmiany przeznaczenia na tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz rekreacji indywidualnej. Wśród pozostałych wniosków największa ich liczba dotyczy zmiany przeznaczenia terenów pod usługi, tereny produkcyjne oraz fotowoltaikę.

10. ANALIZA UWARUNKOWAŃ WYNIKAJĄCYCH Z DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH I OPERACYJNYCH NA POZIOMIE GMINY.

10.1. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew.

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Parzęczew, zmieniane niniejszym opracowaniem, zostało przyjęte Uchwałą Nr XXXVIII/355/09 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 30 listopada 2009 roku przyjęło dla realizacji następujące cele strategiczne:

- Poprawa i rozwój infrastruktury technicznej, poprzez:
 - budowę systemu dróg w gminie,
 - poprawę jakości wód poprzez budowę i modernizację stacji uzdatniania wody,
 - uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej,
 - modernizację i rozbudowę systemu ciepłowniczego w oparciu o energetyczne wykorzystanie biomasy,
 - uporządkowanie gospodarki odpadami,
 - rozbudowę sieci energetycznej,
 - rozwój infrastruktury informacyjnej,
 - gazyfikację gminy,
 - dostosowanie budynków użyteczności publicznej do standardów unijnych.
- Stworzenie optymalnych warunków kształcenia dla dzieci, młodzieży i dorosłych, poprzez:
 - zwiększenie możliwości dostępu młodzieży do różnych form kształcenia i samokształcenia,
 - stworzenie dobrej bazy oświatowej,
 - polepszenie warunków dowozu uczniów do szkół,
 - prowadzenie szkoleń dla rolników na temat zwiększenia produktywności gospodarstwa rolnych, zasad rachunkowości rolnej, pozyskiwania środków na modernizację gospodarstw z funduszy strukturalnych itp.,
 - organizowanie szkoleń w celu dostosowania kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rozwijającej się gospodarki,
 - pomaganie rolnikom w poszukiwaniu alternatywnych źródeł dochodu,
 - poprawę jakości kształcenia w szkołach gminnych,
 - wspieranie uzdolnionej młodzieży w zdobywaniu wykształcenia,
 - uatrakcyjnienie programu spędzania wolnego czasu dla młodzieży,
 - prowadzenie działań związanych z promocją zatrudnienia,
 - upowszechnianie informacji o Unii Europejskiej,
 - reorientację zawodową osób odchodzących z rolnictwa.
- Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy dla inwestorów lokalnych i zewnętrznych, poprzez:
 - uporządkowanie gospodarki przestrzennej,
 - propagowanie wśród społeczeństwa zachowań przyjaznych środowisku,
 - opracowanie i upowszechnienie oferty inwestycyjnej gminy,
 - promocję gminy poprzez Internet,
 - promocję rozwoju przedsiębiorczości poprzez wspieranie lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw oraz udzielanie wszechstronnej pomocy osobom podejmującym

- działalność gospodarczą,
 - promocję lokalnych produktów poprzez Wspólną Markę „SMAK WSI”,
 - zwiększenie efektywności obsługi inwestorów poprzez zastosowanie nowoczesnych technologii informacyjnych,
 - rozwój instytucjonalny gminnej administracji samorządowej,
 - inspirowanie tworzenia lokalnych sieci internetowych,
 - utworzenie lokalnego partnerstwa publiczno – prywatnego (Lokalnej Grupy Działania).
 - Odnowa wsi poprzez rozwój turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego, poprzez:
 - budowę zbiornika wodnego „Tkaczewska Góra” na rzece Bzurze,
 - zagospodarowanie terenów przy zalewie w Leźnicy Wielkiej,
 - rozbudowę oraz zagospodarowanie zalewu wodnego w Parzęczewie,
 - wytyczenie i oznakowanie szlaków rowerowych,
 - rozbudowę i wyposażenie świetlicy środowiskowej w Śniatowej,
 - budowę Młodzieżowego Miasteczka Ruchu Drogowego w Parzęczewie,
 - rozwój infrastruktury sportowo – rekreacyjnej,
 - rozwój agroturystyki,
 - opracowanie oferty turystycznej gminy i jej upowszechnienie m.in. poprzez Internet,
 - organizowanie cyklicznych imprez kulturalno – sportowych,
 - rozbudzenie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców,
 - skoordynowanie działań organizacji wiejskich,
 - zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne,
 - zwiększenie możliwości korzystania z różnych form kultury, szczególnie kultury wyższego rzędu.
 - Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i publicznego, poprzez:
 - wypracowanie skutecznych form wsparcia osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji Życiowych,
 - powszechne dożywianie dzieci w szkołach,
 - wspieranie projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe i społeczne.
 - wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych,
 - inicjowanie i wspieranie programów zwiększających bezpieczeństwo publiczne.
- Poniżej wymieniono te, które mają bezpośredni związek z ustaleniami zmiany studium:
- koncepcja modernizacji dróg,
 - programy budowy i modernizacji sieci oraz urządzeń infrastruktury technicznej:
 - budowy i modernizacji stacji uzdatniania wody,
 - uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej,
 - modernizacji i rozbudowy systemu ciepłowniczego,
 - uporządkowania gospodarki odpadami,
 - rozwoju sieci energetycznej,
 - gazyfikacji gminy,
 - koncepcja rozwoju turystyki i rekreacji,
 - projekt budowy zbiornika wodnego „Tkaczewska Góra” na rzece Bzurze,

- remont zalewu w Leźnicy Wielkiej oraz zagospodarowanie terenów przy zalewie,
- rozbudowa oraz zagospodarowanie zalewu wodnego w Parzęczewie.

Cele te w większości są aktualne i powinny przyswierać tworzeniu zmiany obowiązującego Studium.

Obowiązujący dokument studium jest opracowany w formie bardzo ogólnej wskazującej kierunki rozwoju przestrzennego bardziej obszarowo a nie funkcjonalnie. Przyjęte w nim rozwiązania stwarzają problemy w wykonywaniu planów miejscowych.

Na przestrzeni ostatnich lat zmieniło się ustawodawstwo i forma nowego Studium musi być dostosowana do obowiązujących przepisów prawa.

10.2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew.

10.2.1. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmująca obszar położony w Parzęczewie - działki nr ew.: 150, 151, 152, Uchwała Nr 153XXXVII/277/2001 z dnia 30 sierpnia 2001 r.

10.2.2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew - Uchwała Nr XXXI/380/05 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 31 marca 2005 r. wraz z jego zmianami dla następujących terenów:

10.2.2.1. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmującej obszar położony we wsi Piaskowice - Uchwała Nr XXIV/236/08 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 30 października 2008 r.

10.2.2.2. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmująca obszar położony we wsi Skórka - Uchwała Nr XLVII/426/10 Rady Gminy w Parzęczewie.

10.2.2.3. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmująca obszar położony we wsi Chociszew - Uchwała Nr XLVII/428/10 Rady Gminy w Parzęczewie.

10.2.2.4. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmująca obszar położony we wsi Orła - Uchwała Nr XIII/93/11 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 29 września 2011 roku.

10.2.2.5. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmująca obszar położony w sołectwach Śliwniki oraz Wytrzysszczki - Uchwała Nr XIII/95/11 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 29 września 2011 roku.

10.2.2.6. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew dla obszaru położonego we wsi Anastazew - Uchwała nr XXI/157/12 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 26 kwietnia 2012 roku.

10.2.2.7. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmującej obszar położony w miejscowości Parzęczew - Uchwała Nr XXIV/183/12 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 5 września 2012 roku.

10.2.2.8. Uchwała Nr XXXI/238/13 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 7 lutego 2013 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmująca obszar położony we wsi Orła

10.2.2.9. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew obejmującej obszar położony w sołectwach Parzęczew, Ignacew Folwarczny, Ignacew Rozlazły, Śniatowa, oraz Skórka - Uchwała Nr XXXI/245/13 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 7 lutego 2013 roku.

10.2.2.10. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew obejmującej obszar położony we wsiach: Pustkowa Góra, Orła i Parzęczew - Uchwała Nr XXXVIII/301/13 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 26 września 2013 roku.

10.2.2.11. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew obejmującej obszar położony we wsiach: Żelgoszcz, Florentynów oraz

Tkaczewska Góra - Uchwała Nr XLIV/357/14 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 13 marca 2014 roku.

10.2.2.12. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew obejmującej obszar położony we wsiach Śniatowa i Różyce - Uchwała Nr IX/79/15 z dnia 30 czerwca 2015 r.

Obecnie trwają prace nad zmianami części miejscowego planu zagospodarowania Gminy Parzęczew, zgodnie z następującymi uchwałami:

- uchwała Nr XII/112/15 Rady Gminy w Parzęczewie z dnia 29 października 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Parzęczew obejmująca obszar położony we wsi Bibianów.

10.3. Strategia Rozwoju Gminy Parzęczew 2020+.

Podstawowy dokument planistyczny, który określa główne kierunki rozwoju gminy poprzez realizację poszczególnych celów operacyjnych oraz zaplanowanych działań.

Strategia Rozwoju Gminy Parzęczew 2020+ została opracowana w oparciu o ogólnodostępne dane statystyczne, przeprowadzone badanie ankietowe wśród mieszkańców oraz własne analizy. Okresem poddanym analizie były lata 2010-2015. Zebrane informacje pozwoliły na określenie mocnych i słabych stron naszej gminy, a co za tym idzie stworzenie wizji i misji rozwojowej dla gminy Parzęczew.

Ideą niniejszego dokumentu było określenie kierunków rozwoju gminy Parzęczew do roku 2020 w oparciu o możliwości finansowania zarówno ze środków własnych gminy oraz środków zewnętrznych. Katalog inwestycji i działań jest katalogiem otwartym. Współpraca z różnymi środowiskami przy realizacji zamierzonych celów strategii wpłynie na efektywność jej wdrażania, a jej monitoring i ewaluacja pozwolą na wprowadzenie korzystnych zmian i wykorzystanie wszystkich możliwości.

Tabela 1. Komplementarność celów Strategii Gminy Parzęczew 2020+ z dokumentami strategicznymi.

Lp.	Dokument	Misja/Cel/Priorytet/	Strategia Gminy Parzęczew 2020+ Cel strategiczny/ cel operacyjny
1.	Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 - Umowa partnerstwa	Cel tematyczny 4: Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach <u>Cel szczegółowy:</u> Zmniejszenie emisyjności gospodarki Cel tematyczny 6: Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami <u>Cel szczegółowy:</u> Zwiększenie efektywności wykorzystania z zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie Cel tematyczny 9: Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją <u>Cel szczegółowy:</u> Wzrost szans na zatrudnienie dla osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym Cel tematyczny 10: Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie <u>Cel szczegółowy:</u> Lepsze kompetencje kadr gospodarki	Cel strategiczny: Dbłość o ład przestrzenny gminy Cel operacyjny 1: Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i drogowej gminny Cel strategiczny: Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego Cel operacyjny 1: Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej Cel operacyjny 2: Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii Cel operacyjny 4: Stworzenie efektywnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych Cel strategiczny: Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy Cel operacyjny 2: Wzrost edukacji wśród rolników Cel strategiczny: Wspieranie poprawy warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego Cel operacyjny 1: Zapobieganie powstawaniu zjawiska wykluczenia społecznego Cel operacyjny 3: Podwyższenie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców gminy Cel strategiczny: Stworzenie warunków do rozwoju turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego Cel operacyjny 1: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy Cel operacyjny 3: Dbłość o dziedzictwo kulturowe
2.	Strategia Europa	Priorytety:	Cel strategiczny: Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy

	2020	1. Rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji 2. Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej 3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną Projekty: 1. "Młodzież w drodze" 2. "Europa efektywnie korzystająca z zasobów" 3. "Europejski program walki z ubóstwem" 4. „ Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia"	Cel operacyjny2: Wzrost edukacji wśród rolników Cel strategiczny: Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego Cel operacyjny 1: Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej Cel operacyjny 2: Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii Cel strategiczny: Wspieranie poprawy warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego Cel operacyjny 1: Zapobieganie powstawaniu zjawiska wykluczenia społecznego Cel operacyjny 3: Podwyższenie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców gminy
3.	Strategia Rozwoju Kraju 2020	Wizja: Polska w roku 2020 to: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo Cel strategiczny: wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności <u>Obszar strategiczny II:</u> Konkurencyjna gospodarka: Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki Cel II.2.3. Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego Cel II.4.1. Zwiększenie aktywności zawodowej Cel II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko Cel II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej Cel II.6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii Cel II.6.4. Poprawa stanu środowiska Cel II.6.5. Adaptacja do zmian klimatu Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu Cel II 7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych. <u>Obszar strategiczny III:</u> Spójność społeczna i terytorialna: Cel III.1. Integracja społeczna Cel III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym Cel III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych	Cel strategiczny: Dbalność o ład przestrzenny gminy Cel operacyjny 1: Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i drogowej gminny Cel strategiczny: Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego Cel operacyjny 1: Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej Cel operacyjny 2: Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii Cel operacyjny3: Promocja proekologicznych postaw wśród lokalnej społeczności Cel operacyjny 4: Stworzenie efektywnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych Cel strategiczny: Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy Cel operacyjny 2: Wzrost edukacji wśród rolników Cel strategiczny: Wspieranie poprawy warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego Cel operacyjny 1: Zapobieganie powstawaniu zjawiska wykluczenia społecznego Cel operacyjny 2: Budowa lokalnych więzi społecznych Cel operacyjny 3: Podwyższenie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców gminy Cel operacyjny 4: Poprawa bezpieczeństwa Cel strategiczny: Stworzenie warunków do rozwoju turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego Cel operacyjny 1: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy
4.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie	Wizja: W 2020 roku polskie regiony charakteryzować będą następujące cechy: konkurencyjność i innowacyjność, spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna, skuteczność, efektywność i partnerstwo w realizacji celów rozwojowych, bezpieczeństwo ekologiczne, wysoki poziom i skuteczność ochrony środowiska oraz zasobów przyrodniczych Cel strategiczny: Efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w	Cel strategiczny: Dbalność o ład przestrzenny gminy Cel operacyjny 1: Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i drogowej gminny Cel operacyjny 2: Rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej, w tym także bazy sportowej Cel strategiczny: Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego Cel operacyjny 1: Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki

		horyzoncie długookresowym Cel 1: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów Cel 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzenienia procesów rozwojowych i zwiększenia ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi Cel 1.2.3. Rozwijanie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich Cel 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne Cel 1.3.1. Rozwój kapitału intelektualnego, w tym kapitału ludzkiego i społecznego Cel 1.3.5. Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne Cel 1.3.6. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego Cel 2: Budowa spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych Cel 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe Cel 2.2.1 Usługi edukacyjne i szkoleniowe Cel 2.2.3. Usługi komunikacyjne Cel 2.2.4. Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska Cel 2.2.5. Usługi kulturalne	niskoemisyjnej Cel operacyjny 2: Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii Cel operacyjny 4: Stworzenie efektywnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych Cel strategiczny: Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego Cel operacyjny 1: Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej Cel operacyjny 2: Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii Cel strategiczny: Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy Cel operacyjny 2: Wzrost edukacji wśród rolników Cel strategiczny: Wspieranie poprawy warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego Cel operacyjny 1: Zapobieganie powstawaniu zjawiska wykluczenia społecznego Cel operacyjny 2: Budowa lokalnych więzi społecznych Cel operacyjny 3: Podwyższenie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców gminy Cel strategiczny: Stworzenie warunków do rozwoju turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego Cel operacyjny 1: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy Cel operacyjny 3: Dbalność o dziedzictwo kulturowe
5.	Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020	Wizja: Region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia <u>Polityka horyzontalna:</u> <u>Filar 1: Spójność gospodarcza:</u> Cel strategiczny: Region wykorzystujący potencjał endogeniczny do rozwoju inteligentnej gospodarki, oparty na kreatywności i przedsiębiorczości mieszkańców Cel operacyjny 1: Zaawansowana gospodarka wiedzy i innowacji Działanie 1.2. Rozwój nowoczesnej gospodarki energetycznej Cel operacyjny 2: Nowoczesny kapitał ludzki i rynek pracy Działanie 2.2. Kształtowanie aktywnych postaw na rynku pracy <u>Filar 2: Spójność społeczna:</u> Cel strategiczny: Aktywne społeczeństwo obywatelskie, z dobrym dostępem do usług publicznych, sprzyjające włączeniu społecznemu grup wykluczonych Cel operacyjny 4: Wysoki poziom kapitału społecznego i silne społeczeństwo obywatelskie Działanie 4.1. Rozwój społeczności lokalnych Działanie 4.2. Wzmacnianie tożsamości regionalnych	Cel strategiczny: Dbalność o ład przestrzenny gminy Cel operacyjny 1: Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i drogowej gminny Cel operacyjny 3: Rozwój infrastruktury szkolnej Cel strategiczny: Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego Cel operacyjny 1: Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej Cel operacyjny 2: Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii Cel operacyjny 3: Promocja proekologicznych postaw wśród lokalnej społeczności Cel operacyjny 4: Stworzenie efektywnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych Cel strategiczny: Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy Cel operacyjny 1: Promocja trenów inwestycyjnych Cel operacyjny 2: Wzrost edukacji wśród rolników Cel strategiczny: Wspieranie poprawy warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego Cel operacyjny 1: Zapobieganie powstawaniu zjawiska wykluczenia społecznego Cel operacyjny 3: Podwyższenie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców gminy Cel strategiczny: Stworzenie warunków do rozwoju turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego Cel operacyjny 1: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy

		Cel operacyjny 5: Wysoki standard i dostęp do usług publicznych Działanie 5.1. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora edukacji Działanie 5.3. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji Cel operacyjny 6: Reintegracja społeczna grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym Działanie 6.1. Przeciwdziałanie ubóstwu ekonomicznemu <u>Filar 3: Spójność przestrzenna:</u> Cel strategiczny: Zrównoważony rozwój przestrzenny regionu z silnie powiązanym systemem osadniczym, z nowoczesną infrastrukturą i racjonalnie wykorzystywanymi zasobami środowiska przyrodniczego Cel operacyjny 7: Wysoka jakość i dostępność infrastruktury transportowej i technicznej Działanie 7.1. Wzmocnienie i rozwój systemów transportowych i teleinformatycznych Działanie 7.2. Wzmocnienie i rozwój systemów infrastruktury technicznej Cel operacyjny 8: Wysoka jakość środowiska przyrodniczego Działanie 8.1. Ochrona i kształtowanie powiązań przyrodniczo-krajobrazowych Działanie 8.2. Przeciwdziałanie i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych i antropogenicznych Polityka terytorialno-funkcjonalna <u>1. Obszary miejskie i wiejskie:</u> 1.2. Obszary wiejskie Cel strategiczny: Atrakcyjne osadniczo obszary wiejskie, wykorzystujące potencjały wewnętrzne dla rozwoju wielofunkcyjnego <u>2. Obszary funkcjonalne:</u> 2.1. Łódzki Obszar Metropolitalny Cel strategiczny: Spójny, dynamiczny i konkurencyjny obszar rozwoju funkcji metropolitalnych, współtworzący krajowy system metropolii oraz wpisujący się w proces rozwoju bipolarnego układu metropolitalnego Łódź – Warszawa 2.5. Obszary turystyczne dolin rzecznych Pilicy, Warty i Bzury Cel strategiczny: Obszary rozwoju turystyki uzdrowskiej, konferencyjnej, sportowej i aktywnej o znaczeniu ponadlokalnym, wykorzystujące endogeniczne potencjały środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego	Cel operacyjny 3: Dbłość o dziedzictwo kulturowe
6.	Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+	Wizja: Łódzki Obszar Metropolitalny 2020 + roku będzie zrewitalizowanym, doskonale skomunikowanym obszarem koncentracji „przemysłów spotkań” i kreatywnego wykorzystania kapitału ludzkiego i społecznego. Cel strategiczny: Rozwój gospodarki zasobooszczędnej i niskoemisyjnej oraz ochrona	Cel strategiczny: Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego Cel operacyjny 1: Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej Cel operacyjny 2: Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

		środowiska przyrodniczego Priorytet 4.1. Podniesienie efektywności energetycznej i wzrost znaczenia odnawialnych źródeł energii	
7.	Strategia Rozwoju Powiatu Zgierskiego na lata 2013-2020	Wizja: W 2020 roku Powiat Zgierski będzie równomiernie rozwiniętym obszarem o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego osiągniętym dzięki wykorzystaniu położenia przy skrzyżowaniu dróg, bliskości Łodzi i partnerstwie lokalnych samorządów Cel strategiczny I: Rozwój zintegrowanego transportu Cel I.2. Rozbudowa i modernizacja dróg Cel strategiczny II: Tworzenie miejsc pracy Cel II.2. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości Cel strategiczny III: Tworzenie korzystnych warunków do życia dla mieszkańców i inwestorów Cel III.3. Ochrona środowiska i utrzymanie porządku publicznego Cel strategiczny IV: Promocja Powiatu Cel IV.1. Rozwój partnerstwa lokalnych samorządów Cel IV.2. Zintegrowana oferta promocyjna Powiatu Cel IV.3. Rozwój tożsamości lokalnej	Cel strategiczny: Dbalność o ład przestrzenny gminy Cel operacyjny 1: Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i drogowej gminny Cel strategiczny: Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego Cel operacyjny 4: Stworzenie efektywnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych Cel strategiczny: Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy Cel operacyjny 1: Promocja trendów inwestycyjnych Cel operacyjny 2: Wzrost edukacji wśród rolników Cel strategiczny: Stworzenie warunków do rozwoju turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego Cel operacyjny 1: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy Cel operacyjny 2: Promocja gminy
8.	Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.	Cel główny: Zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę Cel strategiczny 2: Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię Cel 2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych odnawialnych źródeł energii Cel 2.7. Rozwój energetyki na obszarach podmiejskich i wiejskich Cel strategiczny 3: Poprawa stanu środowiska Cel 3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne Cel 3.3 Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki Cel 3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy	Cel strategiczny: Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego Cel operacyjny 1: Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej Cel operacyjny 2: Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii Cel operacyjny 3: Promocja proekologicznych postaw wśród lokalnej społeczności Cel operacyjny 4: Stworzenie efektywnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych

Źródło: Opracowanie gminy Parzęczew.

Tabela 2. Cele strategiczne i operacyjne Gminy Parzęczew.

OBSZAR	CELE STRATEGICZNE	CELE OPERACYJNE
Przestrzeń i infrastruktura	Dbalność o ład przestrzenny gminy	1. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i drogowej gminy
		2. Rozwój infrastruktury rekreacyjno – turystycznej, w tym także bazy sportowej
		3. Rozwój infrastruktury szkolnej
		4. Przygotowanie planu rewitalizacji

		miestowości Parzęczew
Środowisko	Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego	1. Stworzenie efektywnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych
		2. Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej
		3. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
		4. Promocja proekologicznych postaw wśród lokalnej społeczności
Gospodarka	Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy	1. Promocja terenów inwestycyjnych
		2. Wzrost edukacji wśród mieszkańców
		3. Działania na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich
Społeczeństwo	Wspieranie poprawy warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego	1. Zapobieganie powstawaniu zjawiska wykluczenia społecznego
		2. Budowa lokalnych więzi społecznych
		3. Podwyższenie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców gminy
		4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego
Turystyka	Stworzenie warunków do rozwoju turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego	1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy
		2. Promocja gminy
		3. Dbłość o dziedzictwo kulturowe

Źródło: Opracowanie gminy Parzęczew.

Tabela 3. Cele strategiczne, operacyjne i działania dla Obszaru strategicznego: Przestrzeń i infrastruktura.

Cel strategiczny	
Dbłość o ład przestrzenny gminy	
Cel operacyjny	Działania
1. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i drogowej gminy	1.1. Budowa/przebudowa, modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej
	1.2. Budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego
	1.3. Montaż energooszczędnych źródeł światła i opraw oświetleniowych na istniejącej sieci na obszarze gminy Parzęczew
	1.4. Współpraca z Zarządem Powiatu Zgierskiego w zakresie budowy dróg

	powiatowych na terenie gminy
	1.5. Budowa nowych i rozbudowa istniejących odcinków sieci wodociągowej
	1.6. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej
	1.7. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
	1.8. Gazyfikacja gminy
2. Rozwój infrastruktury rekreacyjno - turystycznej w tym także bazy sportowej	2.1. Budowa nowych i modernizacja istniejących boisk sportowych
	2.2. Budowa siłowni zewnętrznych
	2.3. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej nad zalewem w Parzęczewie na park rekreacyjno – sportowy
	2.4. Budowa placów zabaw w sołectwach
	2.5. Organizowanie rozgrywek szkolnych w różnych dyscyplinach sportowych
	2.6. Zagospodarowanie terenów w Leżnicy Wielkiej
	2.7. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w sołectwach na cele rekreacyjno – sportowe
3. Rozwój infrastruktury szkolnej	3.1. Rozbudowa Zespołu Szkół w Parzęczewie oraz Punktu Przedszkolnego w Parzęczewie
	3.2. Zagospodarowanie terenu przy Zespole Szkół w Parzęczewie
	3.3. Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Chociszewie
	4.1. Rewitalizacja terenów pod infrastrukturę społeczną
4. Przygotowanie planu rewitalizacji miejscowości	4.2. Rewitalizacja terenów pod infrastrukturę szkolną
Parzęczew	4.3. Rewitalizacja terenów pod infrastrukturę rekreacyjno-kulturalną

Źródło: Opracowanie gminy Parzęczew.

Tabela 4. Cele strategiczne, operacyjne i działania dla Obszaru strategicznego: Środowisko.

Cel strategiczny	
Podwyższenie poziomu jakości środowiska naturalnego	
Cel operacyjny	DZIAŁANIA
1. Stworzenie efektywnego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych	1.1. Budowa Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Piaskach Bankowych
	1.2. Promocja selektywnej zbiórki odpadów
2. Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki niskoemisyjnej.	2.1. Termomodernizacja budynków gminnych
	2.2. Modernizacja systemu ciepłowniczego w Parzęczewie
3. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.	3.1. Zwiększenie świadomości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w wśród mieszkańców
	3.2. Rozwój odnawialnych źródeł energii poprzez wykorzystanie energii wiatrowej, wodnej i słonecznej
	3.3. Montaż urządzeń wykorzystujących OZE w budynkach
4. Promocja proekologicznych postaw wśród lokalnej	4.1. Przeprowadzanie działań ekologicznych wśród mieszkańców w szczególności dzieci i młodzieży

społeczności	
	4.2. Stworzenie ścieżki ekologiczno - dydaktycznej na terenie gminy
	4.3. Promowanie wykorzystania eko-innowacyjnych technologii wśród mieszkańców

Źródło: Opracowanie gminy Parzęczew.

Tabela 5. Cele strategiczne, operacyjne i działania dla Obszaru strategicznego: Gospodarka.

Cel strategiczny	
Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy	
Cel operacyjny	DZIAŁANIA
	1.1. Promowanie terenów inwestycyjnych i pod budownictwo mieszkaniowe
	1.2. Pozyskiwanie nowych inwestorów
	1.3. Integracja lokalnych przedsiębiorstw w celu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk
	1.4. Zwiększenie współpracy pomiędzy Gminą Parzęczew a podmiotami gospodarczymi
2. Wzrost edukacji wśród mieszkańców	2.1. Promowanie szkoleń dla rolników nt. zwiększenia produktywności gospodarstw rolnych oraz pozyskiwania funduszy na modernizację gospodarstw
	2.2. Pomaganie rolnikom w poszukiwaniu alternatywnych źródeł dochodu poza rolnictwem
	2.3. Promowanie szkoleń mających na celu dostosowanie kwalifikacji mieszkańców do zmieniającej się gospodarki
	2.4. Kształcenie cech przedsiębiorczości wśród młodzieży
	2.5. Podniesienie wiedzy w zakresie równości szans na rynku pracy
3. Działania na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich	3.1. Rozpowszechnianie wiedzy i doświadczeń w realizacji projektów innowacyjnych w rolnictwie i na obszarach wiejskich
	3.2. Identyfikowanie i aktywizacja partnerów do współpracy w realizacji projektów innowacyjnych
	3.3. Doradztwo w tworzeniu i organizacji grup operacyjnych na rzecz innowacji oraz przygotowywaniu przez nie projektów
	3.4. Wdrożenie Wspólnej Marki „SMAK WSI – przetrwał w naszych produktach” w ramach Lokalnej Grupy Działania „PRYM”
	3.5. Współpraca przy tworzeniu Inkubatora Przetwórstwa Lokalnego jako instytucji wspierającej rolników - małych producentów

Źródło: Opracowanie gminy Parzęczew.

Tabela 6. Cele strategiczne, operacyjne i działania dla Obszaru strategicznego: Społeczeństwo.

Cel strategiczny	
Wspieranie poprawy warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego	
Cel operacyjny	DZIAŁANIA
1. Zapobieganie powstawaniu zjawiska wykluczenia społecznego	1.1. Wyrównanie dysproporcji w poziomie życia mieszkańców poprzez sprawny system pomocy społecznej
	1.2. Stworzenie oferty wsparcia służącej integracji i aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
	1.3. Promocja pracy na własny rachunek oraz wsparcie informacyjne w zakresie pozyskania dofinansowania
	1.4. Wsparcie aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkańców w tym osób niepełnosprawnych

2. Budowa lokalnych więzi społecznych.	2.1. Promowanie lokalnych inicjatyw i działań realizowanych w sołectwach poprzez pomoc w pozyskaniu środków w ramach LGD PRYM i LGD „ZIKRA”
	2.2. Kreowanie nowych i wspieranie istniejących organizacji pozarządowych działających na rzecz lokalnej społeczności
	2.3. Wzbogacenie i różnicowanie oferty kulturalnej
	2.4. Promowanie i wspieranie inicjatyw oddolnych
3. Podwyższenie poziomu wykształcenia i edukacji mieszkańców gminy.	3.1. Wzrost jakości kształcenia w szkołach gminnych
	3.2. Przeprowadzanie zajęć pozalekcyjnych wśród dzieci i młodzieży
	3.3. Doposażenie placówek w nowoczesny sprzęt multimedialny i nowoczesne technologie
	3.4. Wyrównanie szans edukacyjnych wśród uczniów na wszystkich etapach edukacyjnych
	3.5. Podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli
	3.6. Wspieranie uzdolnionej młodzieży w zdobywaniu wykształcenia, poprzez utworzenie funduszu stypendialnego
	3.7. Prowadzenie poradnictwa zawodowego dla uczniów i młodzieży
	3.8. Rozwój edukacji przedszkolnej
	3.9. Uatrakcyjnienie programu spędzania wolnego czasu dla młodzieży
4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego.	4.1. Doposażenie jednostek OSP w sprzęt
	4.2. Zakup wozu strażackiego dla OSP w Parzęczewie
	4.3. Tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Źródło: Opracowanie gminy Parzęczew.

Tabela 7. Cele strategiczne, operacyjne i działania dla Obszaru strategicznego: Turystyka.

Cel strategiczny	
Stworzenie warunków do rozwoju turystyki i zachowanie dziedzictwa kulturowego	
Cel operacyjny	DZIAŁANIA
1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy.	1.1. Opracowanie oferty turystycznej gminy i jej upowszechnienie
	1.2. Wsparcie rolników w zakładaniu i rozwoju gospodarstw agroturystycznych
	1.3. Promocja walorów turystyczno-przyrodniczych gminy.
	1.4. Stworzenie na stronie Urzędu Gminy map z trasami dla turystyki pieszej, rowerowej
	1.5. Wspieranie rozbudowy bazy gastronomiczno – noclegowej i jej promocja na stronie internetowej
1. Promocja gminy	1.1. Stworzenie nowej strony internetowej Gminy Parzęczew
	1.2. Wykorzystanie mediów społecznościowych w celu promocji Gminy Parzęczew na terenie całego kraju

3. Dbłość o dziedzictwo kulturowe	3.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego na terenie gminy
	3.2. Odpowiednie oznakowanie zabytków i zasobów przyrodniczych
	3.3. Promocja muzeum parafialnego i zabytków kościelnych

Źródło: Opracowanie gminy Parzęczew.

11. ANALIZA UWARUNKOWAŃ WYNIKAJĄCYCH Z DOKUMENTÓW WYŻSZEGO RZĘDU (NA POZIOMIE REGIONALNYM I KRAJOWYM)

11.2. Polityka przestrzenna państwa.

Polityka przestrzenna państwa, identyfikacja najistotniejszych makroekonomicznych i strukturalnych uwarunkowań polityki rozwoju regionalnego, przekładających się na polityki regionalne i lokalne, definiowana jest w rządowych dokumentach programowych.

Dokumentami tymi są m.in.:

- 1) „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”;
- 2) „Krajowa strategia rozwoju regionalnego”;
- 3) „Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju”;
- 4) plany i strategie, w zakresie zróżnicowanych dziedzin rozwoju, dotyczące:
 - a) ochrony środowiska,
 - b) dróg i transportu,
 - c) energetyki,
 - d) telekomunikacja

Generalnym założeniem w/w dokumentów jest realizacja strategii dynamicznego zrównoważenia rozwoju, umożliwiająca likwidację dysproporcji rozwojowych i poziomu życia mieszkańców.

11.3. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 - 2020” przyjęta uchwałą Nr LI/865/2006 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31 stycznia 2006 r. wyznacza priorytetowe strefy działań i jest podstawą do opracowywania uszczegółowionych programów operacyjnych.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 jest jednym z najważniejszych dokumentów samorządu województwa określającym wizję rozwoju, cele oraz główne działania zmierzające do ich osiągnięcia. Strategiczna polityka rozwoju województwa łódzkiego do 2020 r. wskazana w zaktualizowanej *Strategii* jest odpowiedzią na wyzwania najbliższych lat pozwalającą na kształtowanie regionu nowoczesnego i atrakcyjnego gospodarczo oraz przyjaznego dla jego mieszkańców.

W celu wspierania pozytywnych przemian, niwelowania głównych barier rozwojowych w regionie a także efektywnego wykorzystania zasobów *Strategia* zakłada, iż polityka regionalna będzie realizowana w dwóch płaszczyznach horyzontalnej oraz terytorialno-funkcjonalnej.

Polityka horyzontalna obejmie swym oddziaływaniem obszar całego województwa. Złożą się na nią trzy filary rozwoju obejmujące sferę gospodarczą, społeczną i przestrzenną, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie spójności w rozwoju na poziomie regionalnym (spójność terytorialna).

Lepszemu wykorzystaniu specyfiki poszczególnych obszarów województwa sprzyjać będzie uzupełnienie polityki horyzontalnej o politykę terytorialno - funkcjonalną oddziałującą tematycznie na tereny obszarów miejskich, obszarów wiejskich oraz wyspecjalizowane obszary funkcjonalne wśród których znajdują się Łódzki Obszar Metropolitalny, Obszar Rozwoju Intensywnego Rolnictwa, Obszary Turystyczne Doliny Rzeki Bzury.

Proponowana w Strategii nowa zasada zintegrowanego podejścia do rozwoju, poprzez odejście od planowania sektorowego na rzecz budowy i wzmacniania kapitału terytorialnego, umożliwi włączenie w procesy rozwojowe całej wspólnoty samorządowej, realizując tym samym cel nadrzędny, którym jest spójność terytorialna.

Sfery	Cele główne	Cele strategiczne
społeczna	Wzrost ogólnego poziomu cywilizacyjnego województwa	- podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców województwa, - podniesienie poziomu jakości życia, - zmniejszenie zjawisk wykluczenia społecznego i modernizacja systemów pomocy społecznej, - podniesienie poziomu aktywności społecznej
ekonomiczna	Poprawa pozycji konkurencyjnej gospodarki województwa	- zwiększanie dostępności gospodarczej regionu, - tworzenie nowoczesnej, prorozwojowej i innowacyjnej bazy gospodarczej, - budowa społeczeństwa informacyjnego, - trwały i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, - podniesienie ogólnego poziomu zatrudnialności i mobilności zawodowej mieszkańców województwa, - tworzenie wizerunku regionu przyjaznego i atrakcyjnego dla podejmowania współpracy, inwestowania i życia mieszkańców,
Funkcjonalno - przestrzenna	Stworzenie rzeczywistego regionu społeczno – ekonomicznego posiadającego własną podmiotowość kulturową i gospodarczą.	Stymulowanie przemian w sieci osadniczej polegającej na wzroście roli miast w organizacji funkcjonalno – przestrzennej województwa,
		Uporządkowanie gospodarki przestrzennej,
		Umocnienie identyfikacji mieszkańców z województwem,
		Poprawa warunków życia mieszkańców regionu poprzez poprawę jakości środowiska,

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2020.

11.4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego określa wytyczne co do kształtowania zagospodarowania w następujących płaszczyznach:

- system osadniczy i poprawa spójności terytorialnej regionu,
- tożsamość regionalna z wykorzystaniem walorów turystycznych regionu,
- tożsamość regionalna z wykorzystaniem walorów kulturowych,
- dostępność województwa poprzez rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury – układ kolejowy, układ drogowy, energetyka i dostępność do mediów informacyjnych,
- tożsamość regionalna – środowisko przyrodnicze,
- ochrona i poprawa stanu środowiska.

Dla Gminy Parzęczew plan zawiera następujące wytyczne:

W zakresie równoważenia systemu osadniczego i poprawy spójności terytorialnej regionu Plan zalicza gminę Parzęczew do obszaru powiązań funkcjonalnych aglomeracji łódzkiej.

W zakresie zwiększenia dostępności województwa poprzez rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury dla terenu gminy Parzęczew, Plan wyznacza działania w trzech obszarach:

1. Energetyka i dostępność do mediów informacyjnych,
2. Układ drogowy,
3. Rozwój gospodarki ściekowej,
4. Układ kolejowy,

W zakresie energetyki i dostępności do mediów informacyjnych – Bezpieczeństwa energetycznego województwa, Plan ustala wytyczne w zakresie trzech obszarów:

1. Wzmocnienie systemu energetycznego regionu,

2. Poprawa zaopatrzenia w gaz,
3. Zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

W zakresie Układu drogowego, Plan ustala następujące wytyczne dla gminy Parzęczew:

podwyższenie klas dróg wojewódzkich do klas G – głównej,
podwyższenie klas dróg powiatowych do klasy Z – zbiorczej,

W zakresie rozwoju gospodarki ściekowej, w oparciu o dokumenty rządowe, w tym „Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania ścieków Komunalnych” i „PO Infrastruktura i Środowisko” i wytyczne z Planu zakłada się rozbudowę sieci kanalizacyjnej i rozbudowę gminnej oczyszczalni ścieków wraz z modernizacją istniejącej sieci i urządzeń.

11.5. Zadania do realizacji ponadlokalnych i lokalnych celów publicznych.

11.5.1. Cele ponadlokalne.

W granicach gminy, zgodnie z planem województwa, wskazano propozycje zadań dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych:

- 11.5.1.1. w zakresie komunikacji i transportu - modernizacja drogi wojewódzkiej nr 469.
- 11.5.1.2. rewitalizacja linii kolejowej nr 16 zgodnie z Uchwałą NR 144/2016 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku
- 11.5.1.3. w zakresie infrastruktury technicznej modernizacja i budowa sieci kanalizacyjnej, modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków,
- 11.5.1.4. w zakresie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu - postulowane OCHK Obszar Chronionego Krajobrazu „Puczniewsko - Grotnicki”,
- 11.5.1.5. w zakresie infrastruktury technicznej modernizacja linii najwyższego napięcia 220 kV.
- 11.5.1.6. Budowa zbiornika wodnego „Tkaczewska Góra”.

11.5.2. Cele lokalne.

- 1) Określenie celów lokalnych może być nieprecyzyjne, gdyż prace naogół są w toku.
- 2) w zakresie komunikacji i transportu:
 - a) budowa, remonty i modernizacja dróg gminnych,
 - b) budowa sieci komunikacji pieszo - rowerowej,
- 3) w zakresie infrastruktury technicznej:
 - a) rozbudowa sieci wodociągowej,
 - b) realizacja programu rozbudowy kanalizacji sanitarnej,
 - c) budowa sieci kanalizacji deszczowej.
- 4) w zakresie rozwoju mieszkalnictwa:
 - a) budowa lokali komunalnych i socjalnych.

12. SYNTEZA ANALIZY UWARUNKOWAŃ ROZWOJU GMINY PARZĘCZEW

12.2. Analiza S.W.O.T. dla Gminy Parzęczew.

Analiza obejmuje w sposób syntetyczny istniejące i przewidywane uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne rzutujące na możliwości rozwoju miasta i terenów wiejskich gminy. Metodą SWOT, dokonano identyfikacji silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń rozwoju gminy.

Analiza ta daje wyjście dla określenia optymalnych kierunków działań w zakresie instrumentów dostępnych w gospodarce przestrzennej służących społeczno - gospodarczemu rozwojowi gminy w poszanowaniu walorów przyrodniczych, kulturowych i ekonomicznych przestrzeni.

SIŁY

- 1) Proinwestycyjne nastawienie władz gminy.
- 2) Jeden z najniższych podatków w województwie.
- 3) Duża aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców.
- 4) Konsekwentnie realizowana polityka inwestycyjna gminy.
- 5) Wolne, w niższych cenach niż w Łodzi tereny inwestycyjne.
- 6) Wysokie walory środowiska przyrodniczego służące rozwojowi rekreacji oraz tworzące dogodne warunki dla zamieszkania.

SZANSE

- 1) Pozyskanie środków unijnych na rozwój gminy.
- 2) Rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych.
- 3) Wzrost popularności aktywnych form wypoczynku.
- 4) Stworzenie i realizacja programu rewitalizacji układów i obiektów wartościowych kulturowo.
- 5) Rozwój budownictwa mieszkaniowego, agroturystyki i budownictwa rekreacji indywidualnej.
- 6) Objęcie ochroną form przyrodniczych.
- 7) Budowanie wizerunku gminy, jako miejsca atrakcyjnego dla inwestowania, zamieszkania i wypoczynku oraz jego promocja.
- 8) Posiadanie aktów prawa miejscowego (miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy) chroniących i kształtujących tereny wartościowe przyrodniczo i kulturowo.

Sytuacja społeczno – gospodarcza

SIŁY

- 1) Dobre położenie gminy względem regionalnej sieci komunikacyjnej.
- 2) Położenie gminy w rejonie atrakcyjnym przyrodniczo dla rozwoju turystyki.
- 3) Duży udział ludności w wieku produkcyjnym.
- 4) Wolne tereny pod inwestycje.
- 5) Niskie ceny gruntów.
- 6) Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców.
- 7) Rezerwa siły roboczej, niskie koszty pracy i ceny działek pod budowę obiektów produkcyjnych.
- 8) Zaplecze do nowoczesnych, wymagających niewielkich powierzchni i średnich warunków glebowych form przemysłu rolnego (np. wierzba energetyczna, ogrodnictwo).
- 9) Proinwestycyjne nastawienie władz samorządowych gminy.
- 10) Jedne z najniższych podatków w województwie
- 11) Dobrze rozwinięta sieć usług oświaty, kultury i ochrony zdrowia.
- 12) Wolne tereny pod budownictwo mieszkaniowe, i rekreacyjne.

SZANSE

- 1) Pozyskanie funduszy na realizację projektów w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, kultury, edukacji, infrastruktury, ochrony środowiska.
- 2) Uzbieranie terenów pod zabudowę mieszkaniową i pod tereny inwestycyjne.
- 3) Wzrost popularności aktywnych form wypoczynku.

- 4) Rozwój turystyki, agroturystyki i budownictwa rekreacji indywidualnej.
- 5) Tworzenie obszarów zorganizowanej aktywności gospodarczej.
- 6) Promocja gminy, jako miejsca atrakcyjnego dla inwestowania, zamieszkania i rozwoju.
- 7) Rozwój przedsiębiorczości i aktywności społecznej.

Środowisko przyrodnicze i kulturowe

SIŁY

- 1) Zróżnicowane formy ochrony przyrody: lasy, projektowany OCHK, pomniki przyrody.
- 2) Wysoki wskaźnik lesistości.
- 3) Czyste środowisko naturalne.
- 4) Funkcjonujące powiązania ekologiczne z zewnętrznymi układami przyrodniczymi.
- 5) Wysokie walory krajobrazowe i środowiska przyrodniczego służące rozwojowi rekreacji.
- 6) Zróżnicowanie przestrzennych struktur przyrodniczych i urbanistycznych.
- 7) Istnienie obiektów o znaczących walorach kulturowych i historycznych.
- 8) Oferta kulturalna oraz aktywność sportowa i rekreacyjna w gminie.

SZANSE

1. Wykorzystanie obiektów zabytkowych dla budowania wizerunku i tożsamości gminy
2. Budowa wizerunku gminy, jako miejsca atrakcyjnego dla zamieszkania i wypoczynku
3. Oferta, po korzystnych cenach, gruntów pod budownictwo mieszkaniowe i rekreacyjne, położonych na terenach o wysokich walorach przyrodniczych
4. Objęcie ochroną prawną form przyrodniczych.
5. Wzrost popularności aktywnych form wypoczynku wykorzystujących walory przyrodnicze i kulturowe.
6. Stworzenie kompleksowego, informacyjno - promocyjnego serwisu internetowego.
7. Posiadanie aktów prawa miejscowego (miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) chroniących i kształtujących tereny wartościowe przyrodniczo i kulturowo.

Komunikacja

SIŁY

1. Dobre położenie geograficzne w centrum Polski
2. Dobre położenie gminy względem regionalnej.
3. Rozwinięta sieć dróg powiatowych i gminnych
4. Ogólnie dobry stan techniczny dróg powiatowych i wojewódzkiej.
5. Dobre powiązania komunikacją publiczną z Łodzią, Ozorkowem i Zgierzem.

SZANSE

1. Rozbudowa i modernizacja dróg przy wsparciu funduszami zewnętrznymi.

Infrastruktura techniczna (zaopatrzenie w energię elektryczną, w gaz, wodę, gospodarka ściekowa, gospodarka odpadami)

SIŁY

1. Pełny i sprawny system zaopatrzenia w energię elektryczną, podjęte działania na rzecz rozbudowy.
2. Znaczące rezerwy istniejących ujęć wody.
3. Dobrze rozwinięta i systematycznie rozbudowywana na terenie miejscowości Parzęczew sieć i urządzenia kanalizacji sanitarnej.

4. Modernizowana oczyszczalnia ścieków dla stworzenia rezerwy w jej przepustowości.
5. Wysoki stopień obsługi w zakresie gromadzenia i wywozu odpadów komunalnych.

SZANSE

1. Rozbudowa i modernizacja sieci wodno - kanalizacyjnych przy wsparciu funduszami zewnętrznymi.

SŁABOŚCI

- 1) Wysoki udział ludności utrzymujących się z rolnictwa na terenach o niskiej przydatności rolniczej.
- 2) Brak instytucji stymulujących rozwój przedsiębiorczości.
- 3) Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych na obszarze gminy,
- 4) Słabo rozwinięta infrastruktura i poziom usług towarzyszących turystyce
- 5) Brak systemów odprowadzania ścieków na obszarach wiejskich
- 6) Średni stan techniczny dróg

ZAGROŻENIA

- 1) Zubożenie społeczeństwa.
- 2) Starzenie się społeczeństwa.
- 3) Odpływ wykwalifikowanych kadr do ośrodków o większej atrakcyjności rynku pracy.
- 4) Niewystarczający poziom absorpcji środków unijnych.
- 5) Brak wyprzedzających działań inwestycyjnych gminy w odniesieniu do terenów przeznaczonych pod inwestycje.
- 6) Brak działań mających na celu ochronę i rewitalizację środowiska kulturowego i przyrodniczego.
- 7) Nadmierne tworzenie nowych terenów inwestycyjnych, w sytuacji gdy są rezerwy terenowe wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Sytuacja społeczno – gospodarcza

SŁABOŚCI

- 1) Emigracja produkcyjnej grupy wiekowej, młodych osób z wyższym wykształceniem.
- 2) Brak struktur instytucjonalnych i mechanizmów społecznych stymulujących rozwój gminy.
- 3) Starzenie się społeczeństwa.
- 4) Wysoki poziom bezrobocia o charakterze strukturalnym dotyczący zwłaszcza osób młodych.
- 5) Brak grup producenckich rolników i zakładów przetwórczych.
- 6) Malejąca dynamika przyrostu podmiotów gospodarczych.
- 7) Brak pozytywnych doświadczeń w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na realizację przedsięwzięć.
- 8) Brak instytucji wspierania przedsiębiorczości.
- 9) Niska dochodowość pracy w rolnictwie brak alternatywnych źródeł dochodu spoza rolnictwa.
- 10) Brak uzbrojonych terenów pod inwestycje i budownictwo mieszkaniowe w gminie.
- 11) Dekapitalizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych.
- 12) Brak lokali socjalnych.
- 13) Niedostateczny dostęp do internetu.

ZAGROŻENIA

- 1) Ubożenie społeczeństwa.
- 2) Odpływ wykwalifikowanych kadr do ośrodków o większej atrakcyjności rynku pracy.

- 3) Spadek przyrostu naturalnego.
- 4) Spadek konkurencyjności miejscowych przedsiębiorstw, zawężenie rynków zbytu.
- 5) Brak absorpcji środków unijnych.
- 6) Niewystarczająca współpraca samorządu lokalnego z przedsiębiorcami.
- 7) Pasywna i roszczeniowa postawa części mieszkańców.
- 8) Niskie tempo zmian strukturalnych w rolnictwie.
- 9) Marginalizacja i wysokie bezrobocie w regionie łódzkim.
- 10) Brak instrumentów wspierania przedsiębiorczości i redukcji bezrobocia.
- 11) Słaba kondycja finansowa samorządów.
- 12) Brak reformy finansów publicznych.
- 13) Niestabilny i niespójny system prawny.
- 14) Nieadekwatny podział środków finansowych w stosunku do ilości zadań przekazanych gminom.

Środowisko przyrodnicze i kulturowe

SŁABOŚCI

- 1) Wysoki stopień zanieczyszczenia wód powierzchniowych.
- 2) Występowanie „szpecących” obiektów w obszarach o wykształconym historycznie charakterze zabudowy.
- 3) Konieczność rozbudowy sieci wodociągowej i programu budowy rozwiązań zapewniających odprowadzanie ścieków sanitarnych w obszarach wiejskich
- 4) Niski poziom skanalizowania gminy.
- 5) Niski poziom świadomości mieszkańców w zakresie edukacji ekologicznej.
- 6) Dzikie wysypiska odpadów, zanieczyszczenie lasów.
- 7) Brak systemu monitoringu środowiska.
- 8) Zły stan techniczny obiektów zabytkowych.

ZAGROŻENIA

1. Brak działań mających na celu ochronę i rewitalizację środowiska kulturowego i przyrodniczego.
2. Brak wsparcia finansowego dla działań na rzecz ochrony zabytków.
3. Brak akceptacji przez mieszkańców działań „ekologicznych” władz gminy.
4. Zbyt niskie nakłady na promocję kultury i sportu.

Komunikacja

SŁABOŚCI

1. Wysoki poziom emisji hałasu generowany przez ruch samochodowy.
2. Zły stan techniczny dróg.
3. Niewłaściwe parametry techniczne dróg – niedostosowane do rangi jaką pełnią.
4. Zły stan techniczny lub brak chodników dla pieszych.
5. Brak ścieżek rowerowych.

ZAGROŻENIA

1. Brak działań w zakresie modernizacji układu komunikacyjnego.
2. Brak wsparcia finansowego dla działań związanych z realizacją dróg.

Infrastruktura techniczna (zaopatrzenie w energię elektryczną, w gaz, wodę, gospodarka ściekowa, gospodarka odpadami)

SŁABOŚCI

1. Brak gazyfikacji terenów gminy
2. Słabo rozwinięta sieć kanalizacji deszczowej.
3. Nieuporządkowana gospodarka ściekowa na terenach wiejskich.
4. Niski poziom skanalizowania gminy.
5. Niepełne zwodociągowanie gminy - brak wodociągów w niektórych miejscowościach na terenie gminy.

ZAGROŻENIA

1. Brak zainteresowania mieszkańców wykorzystaniem gazu sieciowego do celów grzewczych.
2. Wysoki koszt inwestycji infrastrukturalnych.
3. Rozwój zainwestowania budownictwem mieszkaniowym jednorodzinnym na terenach wymagających rozbudowy systemów infrastruktury.
4. Brak wsparcia środkami zewnętrznymi rozbudowy sieci.
5. Brak wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców.

12.3. Podsumowanie**Wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy uwarunkowań są następujące:**

- 1) Gmina Parzęczew ma korzystne położenie: w sąsiedztwie Łodzi i innych ośrodków miejskich takich jak Zgierz, Aleksandrów Łódzki, Ozorków, Łęczyca, w obszarze metropolitalnym łódzkim. Samo położenie gminy generuje różne zjawiska pozytywne i negatywne, najważniejsze z nich to:
 - a) migracja ludności z dużego miasta na bardziej przyjazne do zamieszkania a ponadto dużo korzystniejsze ze względów ekonomicznych i obsługi administracyjnej tereny wiejskie,
 - b) duża ilość odbiorców oferty turystyczno - rekreacyjnej gminy Parzęczew, między innymi odpoczynku sobotnio - niedzielnego,
 - c) łatwy dostęp mieszkańców gminy do dużych ośrodków kultury, nauki, opieki zdrowotnej i administracji wyższego rzędu,
 - d) powiązania infrastrukturalne, dające możliwość wzajemnej współpracy inwestycyjnej.
- 2) Niestety są również złe strony takiego położenia:
 - a) przede wszystkim odpływ wykształconych ludzi do pracy w większym mieście,
 - b) przekształcanie terenów wiejskich w duże osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej generujące dla gminy duże nakłady finansowe,
- 3) Spada wskaźnik przedsiębiorczości mieszkańców gminy, ale ta sytuacja ma przyczyny zewnętrzne, które związane są prawdopodobnie z kryzysem światowym i miejmy nadzieję, że ma charakter przejściowy.
- 4) Bardzo niepokojącym zjawiskiem jest słaba kondycja rolnictwa, na dodatek na terenie gminy udział dobrych gleb (III kl. bonitacyjna) jest średni. Prawie połowa gospodarstw jest prowadzona przez osoby bez żadnego wykształcenia. Wiąże się to z koniecznością prowadzenia działań na rzecz aktywizacji rolnictwa – podnoszenia świadomości rolników poprzez kształcenie i wskazywanie nowych kierunków, skutecznych form produkcji rolnej, pozwalających na uzyskiwanie korzyści z małych obszarów uprawnych.
- 5) Zdecydowana większość działających na terenie gminy podmiotów gospodarczych zlokalizowana jest na terenie Parzęczewa, pozostałe wsie w działalności gospodarczej mają bardzo mały udział. Zjawisko to związane jest z dobrym dostępem komunikacyjnych obszaru wykorzystywanego na działalność produkcyjno - usługową oraz z dobrym ich wyposażeniem w infrastrukturę techniczną (woda, kanalizacja, elektroenergetyka). Tendencja ta z podanych względów będzie się utrzymywać i nowych obszarów dla rozwoju przedsiębiorczości należy szukać w sąsiedztwie już istniejących.

- 6) Z zapewnieniem korzystnych warunków dla rekreacji i turystyki oraz z słabą kondycją rolnictwa i wykorzystaniem terenów rolnych pośrednio wiąże się zagadnienie programu zalesiania terenów gminy. Na terenie gminy wiele obszarów wyznaczonych w obowiązującym planie miejscowym przeznaczonych jest pod zabudowę – głównie mieszkaniową jednorodzinną i rekreacji indywidualnej, między innymi na prywatnych terenach leśnych. Ponieważ brak jest wniosków do zmiany studium o możliwość zalesienia gruntów rolnych, należy zapisać w studium prowadzenie przez gminę polityki propagującej zalesianie wyznaczonych w studium terenów rolnych o niskich klasach bonitacyjnych (V i VI) pod zalesienia.
- 7) Wyposażenie w infrastrukturę społeczną jest dobre.
- 8) Analiza środowiska przyrodniczego wykazała jego nie najgorszy stan. Podstawowe zagrożenie stanowić będzie zbyt intensywna urbanizacja obszaru gminy. Najważniejsze zagadnienia, które należy uwzględnić nakreślając kierunki rozwoju gminy to:
 - a) duże walory przyrodniczo - krajobrazowe - gmina posiada wiele cennych obszarów i obiektów prawnie chronionych – rezerwat przyrody, projektowany obszar chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, park podworski. Obowiązkowym zadaniem jest ochrona, a jednocześnie umiejętne wykorzystanie dla promocji i rozwoju gminy,
 - b) mało korzystne i niekorzystne warunki gruntowo - wodne dla budownictwa występujące w dnach dolin rzecznych oraz lokalnych obniżeniach terenu. Ze względu na walory przyrodniczo - krajobrazowe i klimatyczne należy je chronić przed zabudową, zalecane pozostawienie, jako przestrzenie otwarte, gdyż stanowią korytarze ekologiczne gminy zapewniając lokalne i ponadlokalne powiązania przyrodnicze,
 - c) zagrożenie powodziowe w dolinie rzeki Bzury na całym jej odcinku w granicach gminy. W zasięgu zagrożenia powodziowego należy wprowadzić zakaz zabudowy,
 - d) wykluczenie z przeznaczenia pod zabudowę terenów osuwiskowych w dolinie rzeki Bzury,
 - e) ochrona wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem,
 - f) dużą wartość dla rolnictwa przy odpowiednich nakładach agrotechnicznych posiadają również gleby IV klasy bonitacyjnej. Ze względu na słabą pokrywę glebową należy ograniczyć przekształcanie gruntów IV klasy bonitacyjnej na cele nierolnicze,
 - g) ochrona krajobrazu, którego największym walorem są kompleksy leśne, których znaczna koncentracja występuje w południowej części gminy. Lasy stanowią bardzo ważne węzły w systemie ekologicznym gminy. Ważne jest wykształcenie układu pasmowego, tj. stworzenie tzw. korytarzy ekologicznych, poprzez powiązanie istniejących i nowopowstałych niewielkich (pow. 5 ha) kompleksów leśnych z systemem zadrzewień, co spowoduje powstanie ciągłego systemu przyrodniczego, wpływającego korzystnie na poprawę warunków hydrologicznych gleb, przeciwdziałanie erozji wietrznej i powierzchniowej oraz degradacji ziemi, zwiększenie wodnej retencyjności środowiska i podniesienie różnorodności ekologicznej środowiska. Do realizacji dolesień proponuje się wykorzystać grunty słabych klas bonitacyjnych: VI₂, VI₁, V₁, a w wyjątkowych wypadkach IV (gdy wymaga tego zasada racjonalności gospodarki leśnej lub przebiegu granicy rolno-leśnej). Nie wskazane do zalesiania są bagna, torfowiska, wodne nieużytki,
 - h) objęcie ochroną postulowanego obszaru cennego przyrodniczo (OChK „Puczniewsko - Grotnickiego”) co ma związek z zapewnienie ciągłości przebiegu systemu przyrodniczego gminy. Ochrona przed jego przerwaniem. Odtworzenia lub utworzenie połączeń pomiędzy poszczególnymi fragmentami korytarzy ekologicznych na terenie gminy i powiązanie ich z systemami zewnętrznymi.
- 9) Ogólny stan sanitarny środowiska gminy należy uznać za dobry, dlatego dotychczas nie był on przedmiotem szczegółowych badań i pomiarów. Występują lokalne źródła zagrożeń w postaci oczyszczalni ścieków, zakładów przemysłowych, nielegalnych wysypisk śmieci. Wg badań prowadzonych w ramach monitoringu regionalnego: warunki aerosanitarnie gminy są dobre; rzeki Bzura, i Gnida posiadają umiarkowany potencjał ekologiczny; wody podziemne wgłębne są bardzo dobrej jakości. Wiele zastrzeżeń budzi stan, jakości gleb, które cechuje bardzo duże zakwaszenie.
- 10) Gmina dysponuje obiektami zabytkowymi wartościowymi kulturowo i historycznie dającymi podstawę dla budowy jej wizerunku i tożsamości. W opracowanej gminnej ewidencji zabytków

występuje wiele obiektów zabytkowych świadczących o tradycjach historycznych obszaru gminy, należy im się przyrzeć i podjąć działania w celu ochrony tych najcenniejszych. Takie działania będą miały znaczący wpływ na promocje turystyki i rekreacji na obszarze gminy, wpływają na walory krajobrazowe i podnoszenie poczucia tożsamości wśród mieszkańców gminy.

- 11) Sieci infrastruktury technicznej na terenie Parzęczewa jest dobrze rozwinięta, problemy pojawiają się na terenach wiejskich, pilne potrzeby w tym zakresie to:
 - a) elektroenergetyka – brak znaczących rezerw mocy dla większych odbiorców,
 - b) gaz – brak sieci gazowej,
 - c) woda – sieć wodociągowa na terenie gminy zaspokaja potrzeby odbiorców w 75%, braki występują na terenach wiejskich, istniejące ujęcia zabezpieczają potrzeby bytowo-gospodarcze,
 - d) kanalizacja sanitarna - realizacja programu „Kompleksowego rozwiązania gospodarki ściekowej na terenie gminy” pozwoli na zaspokojenie potrzeb najbardziej zurbanizowanych obszarów. Problem powróci wraz z dalszą urbanizacją terenów gminy. Dla terenów typowo wiejskich należy opracować program realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - e) kanalizacja deszczowa –należy systematycznie rozbudowywać i budować sieć kanalizacji deszczowej.
- 12) Układ komunikacyjny wymaga zdecydowanej przebudowy, budowy, modernizacji i remontów.
- 13) Poważnym problemem jest istniejąca sieć komunikacji lokalnej:
 - a)niezbędne opracowanie programu budowy ścieżek rowerowych oraz wytyczanie i przygotowanie szlaków rowerowych dla celów rekreacyjnych (w powiązaniu z podobnymi w sąsiednich gminach).
- 14) Komunikacja publiczna – rozwija się w miarę rosnącego popytu poprzez komunikację prywatną.
- 15) Analiza potrzeby zmian w zagospodarowaniu przestrzennym wg. złożonych wniosków w kontekście obowiązujących planów miejscowych.
- 16) Gospodarka przestrzenna na terenie gminy prowadzona jest w oparciu o obowiązujące dla całego terenu gminy plany miejscowe. Analiza realizacji planów wykazała, że na terenie gminy istnieją bardzo duże rezerwy terenowe do wypełnienia.
- 17) Analiza złożonych do zmiany studium (a jednocześnie w wielu przypadkach do zmiany obowiązujących planów miejscowych) wniosków osób fizycznych wskazuje na terenie gminy – złożone zostały wnioski, głównie o zmianę przeznaczenia terenów rolnych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, w mniejszym stopniu pod zabudowę rekreacji indywidualnej i przemysł, bazy, składy, fotowoltaikę oraz usługi. W przypadku uwzględnienia wszystkich wniosków powierzchnia przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną w planie miejscowym gminy **wzrosła by o 50%**, a jednocześnie ilość wolnych działek przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną w planie gminy jest równoznaczna z potrzebą wyznaczenia takich nowych terenów, deklarowaną w złożonych wnioskach.
- 18) Przy wskazywaniu nowych kierunków rozwoju przestrzennego należy mieć na uwadze głównie korekty w zakresie przeznaczenia terenów a nie poszukiwanie nowych, obejmujących znaczne obszary terenów pod zabudowę w sytuacji, gdy istnieją rezerwy terenowe usankcjonowane prawem miejscowym.
- 19) Racjonalna gospodarka przestrzenna, oparta o zrównoważony rozwój daje w efekcie końcowym zawsze wymierne korzyści, niestety dopiero po pewnym czasie, obejmującym życie dwóch, trzech pokoleń. Wówczas naprawienie błędu jest bardzo trudne a czasem wręcz niemożliwe.
- 20) W tym miejscu należy przypomnieć, że wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę w studium to następujące problemy:
 - a) presja właścicieli działek na władze gminy, aby opracowały zmiany planu miejscowego,
 - b) nowe plany generują nowe koszty: wykupu terenów pod drogi, budowy dróg i sieci infrastruktury technicznej a potem jej utrzymania,
 - c) systematyczna degradacja krajobrazu, który był elementem przyciągającym inwestorów,

- d) wzrost emisji zanieczyszczeń w przypadku stosowania konwencjonalnych źródeł ogrzewania,
 - e) wzrost wytwarzania ścieków bytowych, problemy z odbiorem i unieszkodliwianiem,
 - f) zatracanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych przyciągających turystów,
 - g) konieczność rozbudowy infrastruktury społecznej,
- 21) Zyski – podatki do budżetu gminy, zazwyczaj niższe niż potrzeby związane z utrzymaniem i wyposażeniem tych terenów.

Część II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

1. FUNKCJA OBSZARÓW WIEJSKICH.

Gmina podzielona jest na dwa obszary. Część północna, zachodnia i środkowa gminy to obszar z dominującymi funkcjami rolniczymi, które w znacznym stopniu zaczynają być wypierane przez funkcję mieszkaniową. Zaleca się stopniowe przekształcenie terenów zabudowy zagrodowej w struktury wielofunkcyjne łączące zabudowę zagrodową, mieszkaniową jednorodzinną i usługową.

Część południowo i wschodnia gminy to obszary wielofunkcyjne z dominującymi funkcjami takimi jak zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, rekreacji indywidualnej i usługowa, a we wsiach Chociszew i Parzęczew również produkcyjna. Ten rejon gminy przekształca się, w wieloletnim procesie urbanizacyjnym, gdyż takie decyzje zapadły na etapie opracowania obecnie obowiązujących planów miejscowych. Funkcja rolnicza w tej części gminy ma charakter szczątkowy.

2. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU

2.1. Ochrona obszarów i obiektów przyrodniczych objętych ochroną prawną

Wymogi ochrony przyrody wynikają m.in. z zapisów zawartych w ustawie o ochronie przyrody oraz z aktów wykonawczych. Na terenie gminy Parzęczew zostały ustanowione następujące formy ochrony przyrody:

- obszar Natura 2000 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Słone Łąki”,
- pomniki przyrody – 11 okazów drzew.

Obszar Natura 2000 to obszar ochrony, a nie obszar chroniony. Ochronie nie podlega cały obszar, ale konkretne siedliska przyrodnicze i gatunki. Mówiąc o „ochronie obszaru Natura 2000” lub o „wpływie na obszar Natura 2000”, mówimy o konkretnych gatunkach (wraz z ich siedliskami i z wszystkim, co im do życia potrzebne) i siedliskach przyrodniczych (jednak wraz z kształtującymi je czynnikami i procesami, oraz ze związaną z nimi różnorodnością biologiczną). Celem istnienia obszaru Natura 2000 jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony chronionych w nim gatunków i siedlisk przyrodniczych. Właściwy stan ochrony gatunku to stan, w którym:

- zasięg (rozmieszczenie) gatunku nie kurczy się i jest wystarczający do trwałego zachowania gatunku,
- populacja gatunku nie zmniejsza się i jest wystarczająca do trwałego zachowania gatunku, a jej parametry (np. struktura wiekowa, rozrodczość, śmiertelność) nie są zaburzone,
- siedlisko gatunku jest odpowiedniej wielkości i jakości (z punktu widzenia konkretnego gatunku),
- nie ma zagrożeń wobec utrzymywania się powyższych warunków w przyszłości.

Właściwy stan ochrony siedliska przyrodniczego to stan, w którym:

- zasięg (rozmieszczenie) siedliska przyrodniczego nie kurczy się i jest wystarczający do trwałego zachowania siedliska,
- powierzchnia (areal) siedliska przyrodniczego nie zmniejsza się i jest wystarczająca do trwałego zachowania siedliska; siedlisko nie jest sztucznie pofragmentowane,
- struktura siedliska jest nieznieskształcona i niezaburzona, w tym gatunki typowe dla siedliska są obecne i są właściwym stanem ochrony,

- procesy kształtujące siedlisko, a także funkcje siedliska w krajobrazie są żywe i niezaburzone,
- nie ma zagrożeń wobec utrzymywania się powyższych warunków w przyszłości.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- 1) obszary specjalnej ochrony ptaków;
- 2) specjalne obszary ochrony siedlisk;
- 3) obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Wyznaczenie obszaru specjalnej ochrony ptaków lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa i z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska, które określa nazwę, położenie administracyjne, obszar i mapę obszaru, cel i przedmiot ochrony. Minister właściwy do spraw środowiska, wydając rozporządzenie, kieruje się stanem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz koniecznością zachowania szczególnie cennych lub zagrożonych składników różnorodności biologicznej. Nadzór nad obszarem Natura 2000 lub proponowanym obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty, sprawuje właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska lub na obszarach morskich dyrektor urzędu morskiego. Zmiana granic lub likwidacja obszaru specjalnej ochrony ptaków lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk następuje, jeżeli jest to uzasadnione naturalnymi zmianami stwierdzonymi w wyniku monitoringu i nadzoru oraz po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej. Specjalne obszary ochrony siedlisk minister właściwy do spraw środowiska wyznacza po uzgodnieniu z Komisją Europejską w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia tego obszaru przez Komisję Europejską jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Utrata wartości przyrodniczych w wyniku niewłaściwej ochrony, ani względy społeczne lub gospodarcze, nie mogą być podstawą zmiany granic lub likwidacji obszaru; w szczególności nie należy spodziewać się zgody Komisji Europejskiej w takiej sytuacji. Zniszczenie przedmiotu ochrony w wyniku działań człowieka, albo nawet jego zanik w wyniku braku właściwej ochrony (nawet w wyniku naturalnej sukcesji) nie jest podstawą do likwidacji obszaru Natura 2000, a rodzi obowiązek odtworzenia przedmiotu ochrony. Zmiana granic lub likwidacja obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty musiałaby być dokonana decyzją Komisji Europejskiej. Wydając rozporządzenie wyznaczające specjalny obszar ochrony, minister będzie jednak związany decyzją Komisji Europejskiej, zatwierdzającej obszar w określonych granicach jako Obszar Mający Znaczenie dla Wspólnoty.

W przeciwieństwie do innych form ochrony konserwatorskiej przyrody, na obszarach Natura 2000 mogą wystąpić pewne formy działalności gospodarczej. Przedmiotowy fakt ma odzwierciedlenie w przepisach ustawy o ochronie przyrody. Na obszarach Natura 2000, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałują znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000. Prowadzenie działalności, na obszarach Natura 2000 wchodzących w skład parków narodowych i rezerwatów przyrody, jest dozwolone wyłącznie w zakresie, w jakim nie narusza to zakazów obowiązujących na tych obszarach. Jeżeli działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka lub rybacka wymaga dostosowania do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, na którym nie mają zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, regionalny dyrektor ochrony środowiska może zawrzeć umowę z właścicielem lub posiadaczem obszaru, z wyjątkiem zarządców nieruchomości Skarbu Państwa, która zawiera wykaz niezbędnych działań, sposoby i terminy ich wykonania oraz warunki i terminy. W praktyce, jak wynika z powyższego, działalność gospodarcza, rolnicza czy też turystyczna na wyznaczonych obszarach Natura 2000 jest dopuszczalna. Podstawowym warunkiem, jaki musi spełniać planowana działalność czy też inwestycja, jest brak znaczącego negatywnego wpływu na siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt i roślin, do ochrony których została utworzona Europejska Sieć Ekologiczna. Nie jest to więc tradycyjna ochrona przyrody, taka jak na przykład rezerwat, gdzie działalność ludzka jest zabroniona. Niesłusznie więc podnosi się kwestię pojawiających się barier rozwoju gospodarczego takich jak np.: ryzyko inwestycyjne. Te obawy wynikają z niewystarczającej wiedzy, niezrozumienia zasad rządzących siecią. Priorytetem Europejskiej Sieci Ekologicznej jest pogodzenie rozwoju gospodarczego z jednoczesnym chronieniem i poszanowaniem różnorodności biologicznej. Co więcej, nawet inwestycje negatywnie oddziałujące na przyrodę są dopuszczalne. Jest to możliwe wtedy, gdy istnieje

nadrzędny interes publiczny i brak alternatywnego rozwiązania. W takim jednak przypadku należy dokonać kompensacji przyrodniczej, która pozwoli właściwie funkcjonować sieci obszarów Natura 2000. Jeżeli istnieje podejrzenie, że dana inwestycja może mieć znaczący negatywny wpływ na gatunki i siedliska objęte ochroną w ramach sieci Natura 2000, wtedy obowiązkowe jest postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Nie jest prawdą, że warunkiem bezwzględnym przeprowadzenia jakichkolwiek działań inwestycyjnych na obszarach Natura 2000 jest wykonanie kompensacji przyrodniczej, bo one są niezbędne tylko wtedy, gdy ewidentnie niszczone jest przyroda. Zdarzają się jednak przypadki, kiedy nie ma możliwości zminimalizowania negatywnego wpływu inwestycji na obszar Natura 2000. W takich przypadkach zastosowanie mają działania kompensacyjne. Jak sama nazwa wskazuje, mają one równoważyć straty w siedliskach przyrodniczych, populacjach gatunków roślin i zwierząt, którym nie uda się zapobiec. Decyzja o wykonaniu kompensacji przyrodniczej absolutnie nie zwalnia z obowiązku poszukiwania rozwiązań alternatywnych (wyboru najkorzystniejszego dla obszarów Natura 2000 wariantu inwestycji) oraz zaplanowania i wykonania działań minimalizujących. Obszary Natura 2000 nie mogą ograniczać rozwoju społeczności lokalnych i przyczyniać się do strat jakiejkolwiek grupy interesu. Obszary te muszą łączyć potrzebę rozwoju gospodarczego obszaru z poprawą warunków życia mieszkańców. Przynależność danego terenu do sieci obszarów o priorytetowym znaczeniu dla zachowania różnorodności biologicznej Unii Europejskiej, czyli sieci Natura 2000, jest swego rodzaju etykietą informującą, w kraju i za granicą, o unikatowych walorach przyrodniczych terenu. Na bazie tych walorów przyrodniczych danego obszaru można budować tzw. zieloną gospodarkę, głównie: usługi turystyczne, agroturystykę, zielone miejsca pracy, edukację ekologiczną, tworzyć i promować produkt lokalny.

Pojęcie pomnik przyrody wprowadził dopiero w 1816 roku niemiecki przyrodnik, geograf Alexander von Humboldt. W języku polskim „pomnikami”, jako pierwszy nawał stare i wielkie drzewa Adam Mickiewicz w „Panu Tadeuszu”. Ustanowienie pomnika przyrody jest wynikiem uchwały rady gminy, określających jego nazwę i położenie, szczególne cele ochrony, sprawującego nadzór nad tym pomnikiem oraz zakazy wybrane spośród wymienionych w ustawie dla pomników przyrody, a w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony. W stosunku do pomników przyrody wprowadza się zazwyczaj zakaz ich niszczenia lub uszkodzania (z wyjątkiem uzasadnionego koniecznością likwidacji zagrożeń bezpieczeństwa dla ludzi). Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu. Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwała rady gminy określa nazwę danego obiektu jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w ustawie o ochronie przyrody. Zniesienia formy ochrony pomnikowej, dokonuje rada gminy w drodze uchwały. Projekty uchwał, o ustanowieniu lub zniesieniu ochrony pomnika przyrody, wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Zniesienie formy ochrony przyrody, następuje w razie utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych lub zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego.

W stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;

- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

Zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

2.2. Rozszerzenie ochrony zasobów środowiska przyrodniczego

Ze względu na małe nasycenie obszarami i obiektami chronionymi proponuje się do objęcia ochroną pomnikową, dwóch drzew: dębu szypułkowego, o obwodzie w pierśnicy 500 cm, w obrębie Tkaczewska Góra (Fot.) oraz lipy drobnolistnej, o obwodzie w pierśnicy 435 cm, w obrębie Skórka (Fot.), a ponadto utworzenie postulowanego, zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego woj. łódzkiego (2002), jak i z projektem jego aktualizacji (2010) „Puczniewsko-Grotnickiego” obszaru chronionego krajobrazu.

**Fot. Proponowany do objęcia ochroną pomnikową -
dąb szypułkowy w obrębie Tkaczewska Góra**
Źródło: fotografia własna wykonana we wrześniu 2014 roku

**Fot. Proponowana do objęcia ochroną pomnikową -
lipa drobnolistna w obrębie Skórka**

Źródło: fotografia własna wykonana w lipcu 2015 roku

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Obszar chronionego krajobrazu zostaje wyznaczony w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w ustawie o ochronie przyrody, wynikające z potrzeb jego ochrony. Likwidacja lub zmniejszenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, wyłącznie z powodu bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem. Projekt uchwały sejmiku w sprawie wyznaczenia lub powiększenia obszaru chronionego krajobrazu wymaga uzgodnienia z właściwą miejscowo radą gminy, może odmówić uzgodnienia projektu uchwały, wyłącznie w przypadku, gdy przyjęcie tej uchwały prowadziłoby do ograniczenia możliwości rozwojowych gminy wynikających z ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w stopniu nieproporcjonalnym do wartości jakie obszar chronionego krajobrazu ma chronić. Natomiast nie może odmówić uzgodnienia projektu uchwały w przypadku, gdy podjęcie tej uchwały jest konsekwencją rekomendacji dotyczącej utworzenia lub powiększenia obszaru chronionego krajobrazu zawartej w audycie krajobrazowym, o którym mowa w ustawie z o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Utworzenie obszaru chronionego krajobrazu lub jego powiększenie może nastąpić również na wniosek rady gminy, na obszarze której obszar chronionego krajobrazu miałby być utworzony lub powiększony.

Projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w części dotyczącej obszaru chronionego krajobrazu, wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu. Na obszarze chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone zakazy z listy zakazów wymienionych w ustawie o ochronie przyrody. W ustawie wymienione także sytuacje, których żaden z zakazów nie dotyczy.

Na obszarze chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w ustawie Prawo wodne,
- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

Obszary chronionego krajobrazu nie mają planów ochrony ani własnego zarządu, są nadzorowane przez organ, który je wyznaczył. W ich granicach przeważają tereny gospodarczo użytkowane. Obszary chronionego krajobrazu są przeznaczone głównie na rekreację, a działalność gospodarcza podlega tylko niewielkim ograniczeniom. Reżim ochronny obowiązujący w stosunku do tej formy ochrony przyrody jest więc stosunkowo słaby.

Przedmiotowa forma ochrony ma objąć obszar o łącznej powierzchni 20630 ha, w tym południową część gminy Parzęczew (proponowana granica uwzględniona została na rysunkach Studium). Największymi walorami przyrodniczymi tego obszaru, w granicach gminy, są znaczny wskaźnik lesistości, rzeka Bzura wraz z doliną i jej dopływami, znaczny odsetek terenów biologicznie czynnych, a ponadto niewielka ilość obiektów znacząco oddziałujących na środowisko, niski stopień zurbanizowania, oraz występujące obiekty związane z dziedzictwem osadników olenderskich.

2.3. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Na terenie gminy Parzęczew zagrożone powodzią są obszary położone w dolinie rzeki Bzury. Są to zarówno obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat, oraz obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat. Dodatkowo wyznaczone zostały obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego. Maksymalna powierzchnia, na której może wystąpić powódź wynosi około 233 ha.³

Do celów ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym oraz krajowym

³ Obliczenia na podstawie mapy zasadniczej w formie cyfrowej.

w odniesieniu do obszarów zagrożenia powodzią zaliczyć można:

Dyrektywę powodziową - dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2007/60/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim. Jest jednym z aktów unijnych regulujących politykę wodną UE. Ma na celu zmniejszenie ryzyka występowania powodzi, a także minimalizacji skutków ich występowania na terenie Unii Europejskiej. Planowanie, jako element polityki wodnej, obejmuje trzy etapy sporządzania przez kraje członkowskie dokumentów planistycznych, do których dyrektywa zalicza:

- wstępną ocenę ryzyka powodziowego, którą kraje członkowskie powinny sporządzić do grudnia 2011 roku,
- mapy zagrożenia oraz mapy ryzyka powodziowego, które winny być sporządzone do grudnia 2013 roku,
- plany zarządzania ryzykiem powodziowym, które winny być sporządzone do grudnia 2015 roku.

Studium wyznacza granice i sposoby zagospodarowania obszaru szczególnego zagrożenia powodzią. Dla obszaru szczególnego zagrożenia powodzią w granicach obowiązywania studium zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe zgonie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne, przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego obszary stanowią podstawę do planowania i zagospodarowania przestrzennego na różnych poziomach. Granice obszarów zagrożenia powodziowego uwzględnia się w:

- koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- planie zagospodarowania przestrzennego województwa,
- miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy.

Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawiono obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi:

- 1) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%) lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
- 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią:
 - a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%);
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%);
- 3) oraz obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku:
- 4) zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego,
- 5) zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwsztormowego

Ponadto na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się następujące elementy:

1. zasięg powodzi;
2. głębokość wody lub poziom zwierciadła wody;
3. w uzasadnionych przypadkach - prędkość przepływu wody lub natężenie przepływu wody.

Koszty wprowadzenia zmian w dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, wynikających z uwzględnienia map, ponoszą odpowiednio budżety właściwych gmin albo województw.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nakłada na gminy obowiązek utrzymania w aktualności planów miejscowych, w tym w szczególności zgodności z wymogami wynikającymi z tej ustawy, odnoszącego się do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Zgodnie zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z przekazaniem map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego organom administracji wskazanych w ustawie Prawo wodne wiąże się konieczność uwzględniania danych w nich zawartych w różnego rodzaju dokumentach planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, aktach prawa miejscowego, orzeczeniach administracyjnych a w szczególności:

- w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa się obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- wójt, burmistrz lub prezydent miasta (po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium) występuje o uzgodnienie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego określa się obowiązkowo m.in. granice i sposoby zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- w planie zagospodarowania przestrzennego województwa określa się obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego wydaje się po uzgodnieniu z dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej w odniesieniu do obszarów przedstawianych na mapach zagrożenia powodziowego.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne, w celu prawidłowego zapewnienia gospodarowania wodami, w tym w szczególności ochrony zasobów wodnych oraz ochrony ludzi i mienia przed powodzią, uzgodnienia z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej wymaga:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategia rozwoju województwa w zakresie zagospodarowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i plan zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie zagospodarowania stref ochronnych ujęć wody, obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych i obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
- ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - dla przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, do wydania którego organem właściwym jest marszałek województwa lub dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

Ponadto, zgodnie z ustawą Prawo wodne, ustalenia planów zarządzania ryzykiem powodziowym, uwzględnia się w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województwa, planach zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Należy podkreślić, że na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne. W myśl ustawy Prawo wodne na obszarach szczególnego zagrożenia powodziowego zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi

z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczeniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

Zwolnić od ww. zakazów może, w drodze decyzji, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym. Ustawa Prawo wodne przewiduje dwa rodzaje wyjątków dotyczących ww. zakazów z art. 88l: wynikające z treści przepisów lub z uzyskanej decyzji administracyjnej. Pierwszy omawiany przypadek dotyczy wykonywania nasadzeń roślinności związanej z ochroną przeciwpowodziową (np. wiklina, roślinność umacniająca skarpy) lub realizacji drogi rowerowej, szlaku turystycznego (pieszego lub rowerowego). Odnośnie gospodarki zielenią na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, dyrektor RZGW oprócz możliwości wydania odstępstwa od generalnego zakazu wykonywania nasadzeń, może również wskazać w trybie decyzji:

- sposób uprawy i zagospodarowania gruntów oraz rodzaje upraw wynikające z wymagań ochrony przed powodzią;
- nakazać usunięcie drzew lub krzewów.

Drugim wyjątkiem jest realizacja robót budowlanych w związku z drogą rowerową lub wyznaczeniem szlaku rowerowego/turystycznego. W tej sytuacji, przystąpienie do prac wymaga zgłoszenia tych prac w trybie analogicznym do przepisów prawa budowlanego, tylko z tym wyjątkiem iż organem właściwym jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Podobnie jak w przepisach budowlanych, organ przyjmujący zgłoszenie ma prawo wniesienia sprzeciwu wyrażonego w drodze decyzji. Odstępstwo od obowiązku stosowania generalnych zakazów wskazanych w ustawie Prawo wodne wymaga wystąpienia z wnioskiem o zwolnienie z tych zakazów i uzyskania pozytywnej decyzji dyrektora RZGW. Dyrektor RZGW może wystąpić o opinię do państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej i poprosić wnioskodawcę o załączenie obliczeń hydraulicznych i hydrologicznych.

Dodatkowym ograniczeniem w działalności na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, wynikającym ze względów ochrony środowiska i możliwości wystąpienia zanieczyszczenia w czasie powodzi jest zakaz wynikający z ustawy Prawo wodne, dotyczący lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania. Ustawa dopuszcza zwolnienie z powyższego zakazu przez dyrektora RZGW, w drodze decyzji, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.

2.4 Obszary osuwania się mas ziemnych.

Na terenie gminy Parzęczew nie występują obszary osuwania się mas ziemnych.

2.4.1 Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

Obszar wymagający przekształcenia urbanistycznego to obszar poprzemysłowy, powojenny albo pokolejowy, na którym występują koncentracja negatywnych zjawisk przestrzennych i technicznych, w szczególności przejawiających się niedostosowaniem struktury własnościowej, infrastruktury technicznej, społecznej i systemu transportowego do planowanej funkcji obszaru, a także złym stanem technicznym znacznej części obiektów i urządzeń budowlanych, wymaga podjęcia zorganizowanych działań planistyczno-inwestycyjnych mających na celu przeciwdziałanie tym zjawiskom; do obszarów wymagających przekształcenia urbanistycznego zalicza się obszary zdegradowane w rozumieniu przepisów o rewitalizacji, jeżeli zdiagnozowano na nich negatywne zjawiska funkcjonalno-przestrzenne;

Rehabilitacja to działania inwestycyjne podejmowane w osiedlach mieszkaniowych, często z wielkiej „płyty”, obejmujące poprawę warunków życia mieszkańców przez rekompozycję, sanację czy rekonstrukcję.

Zgodnie z przepisami ochrony środowiska poprzez pojęcie remediacja rozumie się poddanie gleby, ziemi i wód gruntowych działaniom mającym na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, z uwzględnieniem obecnego i, o ile jest to możliwe, planowanego w przyszłości sposobu

użytkowania terenu; remediacja może polegać na samooczyszczaniu, jeżeli przynosi największe korzyści dla środowiska.

Na obszarze objętym zmianą Studium nie wyznacza się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub remediacji. Niezależnie od powyższego studium dopuszcza realizację działań dotyczących przekształceń, rehabilitacji lub remediacji, wymaganych na podstawie przepisów odrębnych.

Rekultywacja gruntów to nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym albo zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Obszarami wymagającymi rekultywacji na terenie gminy Parzęczew są obszary pokopalniane - obszary po zakończeniu działalności górniczej. Zlokalizowane są one w obrębie: Florentynów, Parzęczew, Ignacew Folwarczny, Ignacew Rozlazły oraz Tkaczewska Góra. Niezależnie od powyższego studium dopuszcza realizację działań dotyczących rekultywacji, wymaganych na podstawie przepisów odrębnych.

Rekultywacja jest nieodłącznym procesem związanym z właściwą gospodarką surowcami mineralnymi. Ze względu na dużą liczbę kopalń oraz powszechność górnictwa kopalin skalnych proces rekultywacji ma ogromne znaczenie dla właściwego kształtowania wizerunku branży w odbiorze społecznym. Odpowiednia rekultywacja terenów po eksploatacji tych kopalni pozwala nie tylko na uproduktywnienie terenów zdegradowanych działalnością górniczą, ale umożliwia również stworzenie wartości dodanej dla społeczeństwa i dla środowiska przyrodniczego.

Kwestie związane z szeroko rozumianą rekultywacją regulowane w aktach prawnych dotyczących ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony środowiska, zapobieganiu szkodom w środowisku oraz odpadów.

Powyższe ustawy zawierają regulacje prawne odnoszące się do różnych stanów faktycznych, uzależniając zastosowanie zawartych w nich procedur m.in. od rodzaju degradacji powierzchni ziemi (zanieczyszczenie lub zmiana naturalnego ukształtowania), czasu, w jakim degradacja nastąpiła, podmiotu odpowiedzialnego za rekultywację, sposobu rekultywacji, czy też kategorii użytkowania gruntu. Pomijając ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych, która co do zasady znajduje zastosowanie jedynie do tych dwóch kategorii gruntów, każdy pozostały przypadek wymagający rekultywacji rozpatrywany jest w kontekście zastosowania właściwych przepisów powołanych ustaw.

Zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju wyczerpanie złoża powinno przyczynić się do trwałego wzbogacenia regionu, tj. nie tylko świadczenia renty górniczej przez czas wydobywania kopaliny, lecz również ustanowienia nowego użytku na terenie pogórnym, jego rewitalizacji lub renaturyzacji.

Punktem wyjścia do osiągnięcia oczekiwanego celu, czyli przywrócenia wartości użytkowych zdewastowanym gruntom jest koncepcja rekultywacji i zagospodarowania terenów poeksploatacyjnych. Niestety w praktyce często sprowadza się to jedynie do wyboru kierunku rekultywacji. Kierunkiem rekultywacji zwykło się nazywać sposób i zakres koniecznych czynności rekultywacyjnych (technicznych, agrotechnicznych, nasadzeń) umożliwiających zagospodarowanie terenów po rekultywacji w określonym celu. Dla zagospodarowania rolnego mówi się o kierunku rolnym, dla leśnego o leśnym itp. Pojęcie kierunku rekultywacji nie zostało zdefiniowane w przepisach prawnych.

Podsumowując należy sformułować zalecenia dla obszarów wymagających rekultywacji:

1. Sposób rekultywacji terenów po eksploatacji kopalin skalnych zdeterminowany będzie cechami samego wyrobiska.
2. W procesie kształtowania koncepcji terenów poeksploatacyjnych sugeruje się stosowanie metod typu „*brainstorming*” lub *warsztaty przyszłości*; skomplikowane algorytmy eksperckie w szczególnych przypadkach mogą mieć znaczenie pomocnicze.
3. Przy projektowaniu działań rekultywacyjnych należy uwzględniać koszty rekultywacji zmierzając do ich optymalizacji oraz koszty utrzymania obiektu zrehabilitowanego, zmierzając do tego, aby był on możliwie samowystarczalny i nie generował nadmiernych kosztów.

4. W procesie wyboru sposobu rekultywacji i zagospodarowania należy uwzględnić uwarunkowania lokalne, nie tylko oczekiwania społeczne, ale przede wszystkim realne potrzeby komunalne, np. związane z koniecznością składowania odpadów.
5. Tereny poeksploatacyjne ze względu na ukształtowanie, warunki wodne, łatwość zarastania i brak czynników toksycznych stanowią potencjalnie wartościowe siedliska dla flory i fauny, stąd często już w trakcie eksploatacji są renaturyzowane.
6. Rekultywację obszarów górniczych należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi z dopuszczeniem kierunku rekultywacji na: rolniczy, leśny, wodny, przyrodniczo - ochronny, rekreacyjny.

2.4.2 Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu w planach miejscowych.

Pojęcie „środowisko” zdefiniowane zostało w ustawie – Prawo ochrony środowiska. Zakres przedmiotowy tego pojęcia obejmuje ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływanie pomiędzy tymi elementami. Wprowadzenie przez ustawodawcę określenia „w szczególności” oznacza, że katalog ten nie jest wyczerpujący. Stanowi tylko przykładowe wyliczenie, jednak najważniejsze. Pomimo otwartego katalogu, każdy z komponentów środowiska jest poddany prawnej ochronie zarówno w prawodawstwie krajowym, jak i wspólnotowym. Bezsporne jest zatem, że regulacje odnoszące się do ochrony elementów środowiska zawarte są w ustawach szczegółowych, a istnienie innych jeszcze elementów przyrody tworzących środowisko, składa się na prawny model jego ochrony.

Zaproponowaną przez ustawodawcę definicję należy rozpatrywać w dwóch aspektach. W pierwszym, z którego wynika, że środowiskiem jest ogół elementów przyrodniczych. „Z powyższego wynika, że środowisko jest kategorią zbiorczą, na którą składają się poszczególne elementy. Jednak na środowisko składa się tylko pewna grupa elementów – elementy przyrodnicze”. Drugi aspekt to zawarte w dalszej części definicji wyjaśnienia, wskazujące pojęcie ogółu elementów przyrodniczych, czyli powierzchnię ziemi, powietrze, kopaliny, wody, klimat, krajobraz. Definicja swoim zakresem obejmuje więc elementy przyrodnicze powstałe w wyniku działania samej natury, jak i te elementy, które zostały przekształcone w wyniku działalności człowieka.

Z pojęciem środowiska wiąże się także jego ochrona. Podobnie jak poprzednia definicja, pojęcie ochrony środowiska znalazło unormowanie w ustawie. Swoim zakresem objęło nie tylko podjęcie, ale i także zaniechanie działań, mających na celu zachowanie lub przywracanie równowagi przyrodniczej na określonym terenie. Ustawodawca wprowadził przykładowy katalog składający się na ochronę środowiska, który obejmuje racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie zasobami.

Zawarte w definicji wyrażenia dotyczące zachowania i przywracania równowagi przyrodniczej wyznaczają podstawowe kierunki ochrony środowiska. Ochrona środowiska powinna uwzględniać:

- a) aspekt konserwacyjny związany z zachowaniem istniejącego stanu i ewentualne zapobieganie szkodliwym zjawiskom,
- b) aspekt restytucyjny umożliwiający przywracanie środowiska do stanu zgodnego z prawem bądź stanu poprzedniego,
- c) aspekt prewencyjny stanowiący najistotniejszą rolę w ochronie środowiska. Jego celem jest zapobieganie naruszeniom środowiska.

Utrzymanie ekologicznych funkcji środowiska, czyli utrzymanie kapitału naturalnego lub stałości zasobów, odgrywa istotną rolę w realizacji społecznych celów nadrzędnych zrównoważonego rozwoju. Jednym z narzędzi osiągnięcia lepszego zaspokajania fizycznych i psychicznych potrzeb człowieka jest polityka przestrzenna gminy. Planowanie rozwoju przestrzennego, wyrażane w planach miejscowych, musi odbywać z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.

Przeprowadzona analiza środowiska przyrodniczego gminy Parzęczew, jego poszczególnych komponentów, a także analiza zagrożeń antropogenicznych, w tym wynikających z procesów urbanizacyjnych, dla jego stanu i funkcjonowania, wykazała szereg konkretnych, ogólnych w skali gminy, uwarunkowań i wniosków do kierunków zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Kluczowym warunkiem zrównoważenia rozwoju obszaru gminy jest zasada zgodności

sposobu kształtowania i użytkowania przestrzeni z warunkami przyrodniczymi terenu.

- 2) Budowa geologiczna, rzeźba terenu oraz warunki wodne stwarzają poważne bariery budowlane na ok. 10% powierzchni gminy. Powyższe warunki przyrodnicze towarzyszą głównie dolinom rzeczny i obniżeniom terenu.
- 3) Na terenie gminy udokumentowanych jest kilkanaście złóż. Tereny poeksploatacyjne należy rekultywować w kierunku rolniczym, leśnym, wodnym, przyrodniczym-ochronnym: stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego, rekreacyjnym, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 4) Ze względu na pełnione funkcje ekologiczne, klimatyczne, krajobrazowo-kulturowe, doliny rzeczne oraz najbliższe sąsiedztwo mniejszych rzek, należy chronić przed zabudową, powinny pozostać przestrzenią otwartą.
- 5) Rzeka Bzura, na całym swoim odcinku w granicach gminy, stanowi zagrożenie powodziowe. W obszarze zagrożenia powodziowego należy wprowadzić zakaz zabudowy zgodnie z przepisami ustawy prawo wodne. Obszary zagrożone powodzią należy pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu.
- 6) Południowa część gminy leży w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 401 „Niecka Łódzka”, ewentualne ograniczenia w zagospodarowaniu przedmiotowego terenu wynikać będą z przepisów odrębnych.
- 7) Wszelkie działania na terenach zmeliorowanych wymagają uzgodnienia i nadzoru Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.
- 8) Gleby w gminie należą do najłagodniejszych w powiecie zgierskim. Znaczną część użytków rolnych stanowią gleby średniej jakości, słabe i najłagodniejsze. Korzystne warunki glebowe wykształciły się jedynie w północnej części gminy, na około 15% powierzchni użytków rolnych (gleby klasy II, IIIa oraz IIIb). Gleby należące do klasy II, IIIa oraz IIIb należą do gleb chronionych. W myśl przepisów ochrony gruntów rolnych i leśnych, należy ograniczać ich przeznaczanie na cele nierolnicze w planach miejscowych. Gleby słabe i najłagodniejsze należy przeznaczyć do zalesienia. Ponadto do zalesienia należy przeznaczać tereny narażone na przekształcenia antropogeniczne i naturalne, głównie obszary źródłiskowe, wododziałowe, zagrożone erozją, stanowiące powiązania przyrodnicze. Z wyłączeniem wartościowych przyrodniczo i krajobrazowo środowisk nieleśnych: torfowisk, muraw kserotermicznych, muraw napiaskowych lub niektórych unikalnych form geologicznych czy geomorfologicznych.
- 9) Gleby organiczne występujące w dnach dolin rzecznych i obniżeniach terenu, ze względu na niekorzystne właściwości geotechniczne oraz ze względu na pełnione przez nie istotne funkcje przyrodnicze, należy chronić przed zmianą użytkowania.
- 10) Lasy, które występują na 16% obszaru gminy Parzęczew stanowią istotne urozmaicenie jej krajobrazu. Największe kompleksy leśne występują w jej południowo-wschodniej części. Decydują one m.in. o potencjale ekologicznym gminy, oraz o atrakcyjności krajobrazowej i stanowią jeden z istotniejszych czynników lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz rekreacyjnej w ich sąsiedztwie. Istnieje konieczność zachowania i ochrony istniejących lasów.
- 11) Istnieje konieczność zachowania terenów zieleni, ochrony zadrzewień i zakrzewień, jak również wzbogacania przestrzeni gruntów ornych nowymi nasadzeniami, w celu poprawy warunków glebowych oraz zwiększenia różnorodności biologicznej.
- 12) Istnieje konieczność zachowania i ochrony obszarów wodno-torfowiskowo-łąkowych (zbiorników wodnych, rzek, starorzeczy, łąk wilgotnych oraz lasów łęgowych i olszowych oraz innych zadrzewień). Są to bardzo cenne, zindywidualizowane przyrodniczo układy ekosystemów.
- 13) Wskazane jest ograniczenie przeznaczania terenów pod inwestycje bezpośrednio w sąsiedztwie gruntów leśnych oraz wód powierzchniowych, tworzenie strefy buforowej zabezpieczającej ww. ekosystemy przed nadmierną antropopresją.
- 14) Istnieje konieczność ograniczania przeznaczania, w planach miejscowych, terenów otwartych pod zabudowę, sytuacja taka spowoduje nadmierne rozproszenie zabudowy

(*urban sprawl*) oraz fragmentację środowiska, również w konsekwencji nieuzasadniony wzrost wydatków publicznych.

- 15) Na terenie gminy występuje małe nasycenie formami ochrony przyrody – obszar Natura 2000 „Słone Łąki”, w północno-wschodniej części gminy, w obrębie Śliwniki Nowe (na obszarze około 4 ha), 11 drzew pomnikowych, park podworski, a ponadto pojedyncze gatunki roślin oraz zwierząt objętych ochroną gatunkową, występujących na obszarze lasów. Ze względu na małe nasycenie obszarami i obiektami chronionymi proponuje się do objęcia ochroną pomnikową, dwóch drzew: dębu szypułkowego w obrębie Tkaczewska Góra oraz lipy drobnolistnej w obrębie Skórka, a ponadto utworzenie postulowanego obszaru chronionego krajobrazu „Puczniewsko-Grotnickiego”.
- 16) Ogólny stan czystości środowiska gminy, w oparciu o państwowy monitoring środowiska, należy uznać za zróżnicowany. Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w gminie jest niska emisja z palenisk domowych, której efektem są przekroczenia dopuszczalnych norm dla benzo(a)pirenu. Klimat akustyczny na terenie gminy kształtuje przede wszystkim transport drogowy (autostrada A2), w mniejszym stopniu przemysł. Stan (ekologiczny i chemiczny) wód powierzchniowych – rzeki Bzury, jest zły. Natomiast wody podziemne głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 401 „Niecka Łódzka” zakwalifikowane zostały do wód o bardzo dobrej jakości - I klasy czystości. Pozostałe komponenty środowiska przyrodniczego nie są objęte badaniami państwowego monitoringu środowiska, ale na podstawie cech przyrodniczych oraz analizy pozostałych uwarunkowań, można z dużym prawdopodobieństwem uznać, że pozostałe ciekі wodne oraz płytsze poziomy warstw wodonośnych, cechuje zły stan ekologiczny i chemiczny. Gleby omawianego obszaru należą do tzw. *gleb bardzo lekkich*, które z natury są ubogie w składniki pokarmowe, mają bowiem niską pojemność sorpcyjną oraz słabo wykształcony poziom próchniczny, cechuje je zatem bardzo duże zakwaszenie oraz podatność na degradację lub dewastację (ekologiczną, chemiczną lub fizyczną).
- 17) Brak zorganizowanych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków, nielegalne odprowadzanie ścieków, bytowych oraz przemysłowych, do środowiska gruntowo-wodnego, dodatkowo występowanie nielegalnych wysypisk odpadów, czy też nadmierne stosowanie nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin, stanowi zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz środowiska glebowego. W związku z powyższym najistotniejszym, z punktu widzenia poprawy i ochrony środowiska przyrodniczego gminy, jest uregulowanie gospodarki ściekowej, realizacja infrastruktury kanalizacyjnej (indywidualnej jak i grupowej), promocja oraz wdrażanie dobrych praktyk w rolnictwie, rolnictwa ekologicznego, a ponadto edukacja ekologiczna lokalnej społeczności.
- 18) Istnieje konieczność ochrony terenów przed zabudową, na których znajdują się udokumentowane złoża surowców mineralnych.
- 19) Postuluje się zwiększenie udziału, w ogólnym bilansie energetycznym, odnawialnych źródeł energii, w tym zasobów wód geotermalnych, m.in. w celu dążenia do oddzielenia wzrostu emisji gazów cieplarnianych od wzrostu gospodarczego. Działania takie stanowią istotny element dążenia do realizacji gospodarki niskoemisyjnej.
- 20) Przy lokalizacji nowych terenów inwestycyjnych, szczególnie funkcji mieszkaniowej, należy uwzględnić uciążliwości akustyczne, wynikające z ruchu drogowego, i zastosować rozwiązania ograniczające.

2.4.3 Tworzenie systemu ekologiczno-przestrzennego na obszarze gminy

Strategia ochrony krajobrazu, w opracowaniach planistycznych, dla systemu ekologiczno-przestrzennego gminy Parzęczew, powinna polegać przede wszystkim na takich działaniach jak:

- ochrona głównych struktur przyrodniczych: osi - rzeki i doliny Bzury wraz z jej dopływami oraz węzłów (dużych ości przyrodniczych) - kompleksów leśnych, wskazane zastosowanie ochrony prawnej przynajmniej najcenniejszych fragmentów;
- zintegrowanie przestrzenne dużych struktur przyrodniczych (osi i węzłów ekologicznych) poprzez kształtowanie przyrodniczej osi – rzeki Bzury i jej doliny, łączącej główne ostoje lub przynajmniej kształtowanie ciągów przyrodniczych wyposażonych w ostoje pośrednie – wspomagające, łączenie głównych struktur poprzez ich powiększenie (dolesienia) jest pożądane,

- kształtowanie ciągów ekologicznych w kierunku poprzecznym do osi ekologicznej i promieniście rozchodzących się od obszarów ostoi (powiązania wewnętrzne i zewnętrzne),
- tworzenie ciągów ekologicznych – pasmowych struktur, korytarzy ekologicznych między płatami przyrodniczymi rozproszonymi w krajobrazie (głównie poprzez dolesienia i zadrzewienia), zapewniających również powiązania ekologiczne zewnętrzne, zwłaszcza w kierunku ostoi regionalnych,
- tworzenie ostoi wspomagających, przy wykorzystaniu agregacji małych płatów przyrodniczych (lasów, zadrzewień i zakrzewień, łąk i pastwisk ekstensywnie użytkowanych, rzek i innych cieków wodnych, zbiorników wodnych), głównie w północnej części gminy.

3. KIERUNKI OCHRONY, ROZWOJU ZASOBÓW I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.

Największe zagrożenie dla ochrony środowiska kulturowego gminy stanowi stan świadomości ludzi i ich działania, których skutki są wyraźnie widoczne na terenie gminy. Niewiedza o wartości zabytków, o skutkach wyrwania ich z kontekstu, o ich znaczeniu dla tożsamości gminy, o trudności ich odtworzenia, a także ignorancja i konformizm, powodują między innymi usunięcie wielu zabytków dla zapewnienia miejsca dla nowych obiektów.

Zabytkowe obiekty, które figurowały w wojewódzkiej ewidencji zabytków już nie istnieją lub zostały tak przekształcone poprzez bezmyślną działalność człowieka, że zatraciły swoje walory kulturowe.

Biorąc pod uwagę, iż jednym z podstawowych celów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest stworzenie podstaw do ustalania, w sporządzanych w następnej kolejności planach zagospodarowania przestrzennego regulacji dotyczących przeznaczenia i zasad zagospodarowania przestrzennego terenów, przyjmuje się następujące kierunki polityki przestrzennej gminy dla realizacji celów dotyczących ochrony, rozwoju zasobów i kształtowania środowiska kulturowego:

- 1) rewaloryzacja istniejących zasobów kulturowych oraz tworzenie nowych wartości kulturowych w przestrzeniach publicznych gminy;
- 2) ochrona elementów środowiska kulturowego, jako istotnych dla budowania tożsamości gminy;
- 3) tworzenie obrazu gminy rozwijającej się harmonijnie, wykorzystujących i szanując swoje dziedzictwo;
- 4) wykorzystanie zabytku na cele użytkowe może odbywać się wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) wszelkie inwestycje i działania w sąsiedztwie zabytków nie mogą pogorszyć jego stanu zachowania ani wartości zabytkowych, w tym walorów widokowych;
- 6) udostępnianie i promocja walorów kulturowych gminy.

Prawna ochrona zabytków

Uczestnikom procesu sporządzania opracowań planistycznych wykonywanych na poziomie gminnym znane są przepisy regulujące ten proces oraz dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Dla porządku podaje się jednak zasadnicze przepisy dotyczące przedmiotu i form ochrony zabytków oraz zakresu ich ochrony:

1. konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483),
2. ustawa z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 2187, z późniejszymi zmianami),
3. ustawa z 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity D. U. z 2017 r. poz. 1073 z późniejszymi zmianami),
4. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U., z 2016 r. poz. 446 z późniejszymi zmianami),
5. ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 115, poz. 741 z późniejszymi zmianami),
6. ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz., 1651, z późn. zm.),

7. ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.),
8. ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227)
9. rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233),
10. przepisy prawa miejscowego dotyczące utworzenia obszarów chronionych w trybie przepisów ustawy o ochronie przyrody,
11. obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy,
12. ochrona zabytków ustalona w innych dokumentach uchwalanych przez gminy;

Podstawą prawną zapisu ustaleń ochrony jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z jej przepisami wyróżnia się następujące formy ochrony prawnej zabytku:

- 1) wpis do rejestru zabytków – ochrona na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- 2) uznanie za pomnik historii – zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków lub parku kulturowego – w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) utworzenie parku kulturowego – ochrona na podstawie uchwały Rady Gminy o utworzeniu parku kulturowego i planu miejscowego opracowanego dla tego parku,
- 4) utworzenie ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego albo w decyzjach:
 - decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej,
 - decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej,
 - decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

3.1. Ochrona obiektów i zespołów zabytkowych oraz ich otoczenia.

Przedmiot ochrony zabytków i opieki nad nimi określony został przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz przepisami aktów wykonawczych do ww. ustawy.

Przedmiotem ochrony i opieki jest zabytek, który według art. 3 tejże ustawy określany jest, jako nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Zabytkiem jest, więc każdy z elementów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, który posiada wyżej wymienione cechy, niezależnie od tego czy ustanowiono dla niego formę ochrony.

W oparciu o wytyczne z planów wyższego rzędu, ustalenia obowiązujących planów miejscowych dla całego obszaru gminy oraz analizy prowadzone na etapie prac nad studium, wyznacza się obszarowe formy ochrony dziedzictwa kulturowego – obiektów i zespołów zabytkowych wraz z ich otoczeniem.

Ochrona dóbr kultury materialnej i niematerialnej jest celem polityki przestrzennej, a kształtowanie środowiska kulturowego powinno generować rozwój innych dziedzin życia regionu (np. turystykę i rekreację, osadnictwo, leśnictwo, rolnictwo). Obiekty kultury materialnej winny być wykorzystane i użytkowane z zapewnieniem opieki konserwatorskiej, rewaloryzacji i nadania im odpowiednich funkcji użytkowych.

W „Studium...” wyznaczono następujące strefy:

- 3.1.1.** strefa ochrony układu urbanistyczno - architektonicznego w miejscowości Parzęczew,
- 3.1.2.** strefa ochrony konserwatorskiej w miejscowości Leźnica Wielka obręb Opole,
- 3.1.3.** strefa ekspozycji w miejscowościach Leźnica Wielka obręb Opole oraz Parzęczew,
- 3.1.4.** powiązania widokowe w miejscowościach Leźnica Wielka obręb Opole oraz Parzęczew,

3.1.5.wglądy widokowe w miejscowości Parzęczew.**3.1.6.**strefy ochrony konserwatorskiej (archeologicznej).

Strefę ochrony układu urbanistyczno - architektonicznego, wyznaczono dla objęcia ochroną historycznego układów rozplanowania o istniejących wartościach kulturowych.

W obrębie strefy urbanistyczno - architektonicznego należy:

- zachować w jak najlepszym stanie technicznym istniejącą tradycyjną zabudowę drewnianą oraz nie dopuścić do dalszej jej degradacji. Wszelkie inwestycje dokonane na wyżej wymienionych obiektach umieszczonych w Gminnej Ewidencji Zabytków oraz w ich otoczeniu powinny być wykonane pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, na zasadach określonych w przepisach odrębnych;
- nowa zabudowa pod względem gabarytów, formy architektonicznej takie jak szerokość elewacji, wysokość, kąty spadków dachów, kierunek kalenicy w stosunku do frontu działki winna nawiązywać do zachowanej tradycyjnej zabudowy drewnianej;
- nowe budynki powinny być o jednej lub dwóch kondygnacjach nadziemnych w tym poddasze użytkowe z dopuszczeniem kondygnacji podziemnej lub/i piwnicy,
- usytuowanie nowych obiektów zabudowy mieszkaniowej i usługowej w istniejącej linii zabudowy w układzie kalenicowym,
- zakaz stosowania w elewacjach saidingu lub innych sztucznych okładzin oraz wprowadzania wtórnej parcelacji gruntów.

Strefa ochrony konserwatorskiej - W strefie tej zakłada się bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z prowadzonej działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Zakłada się również konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź planu rewaloryzacji, który będzie stanowił ostateczną formę ustaleń i wymogów konserwatorskich do projektowania realizacyjnego poszczególnych elementów zagospodarowania zabytkowych zasobów.

Działania konserwatorskie w strefie zmierzają do zachowania i uczytelnienia i konserwacji jego głównych elementów: historycznych linii zabudowy, kompozycji układów zieleni zabytkowej i sposobu użytkowania gruntów.

Wszelka działalność inwestycyjna, budowlana, jak również przebudowy, remonty, adaptacje, dostosowanie współczesnych funkcji czy podziały nieruchomości znajdujących się w obszarze strefy wymagają uzgodnienia z Łódzkim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Strefa ochrony ekspozycji – obszar widoczności układów zabudowy i dominant oraz elementów naturalnych. Teren objęty ochroną konserwatorską, zapewniającą ekspozycję obszarów z określonych kierunków widokowych.

Celem ochrony strefy jest utrzymanie i ochrona ekspozycji wskazanych wartościowych zespołów i obiektów.

Realizacja celów ochrony powinna nastąpić poprzez zapisy planistyczne ograniczające lub wykluczające realizacje kubaturowe, inżynierskie oraz nowe nasadzenia na wskazywanych terenach.

Realizacja celów ochrony nastąpi poprzez zapisy w planach miejscowych w zakresie ustalenia:

1. kompozycji urbanistycznej,
2. form zabudowy, w tym wysokości budynków i innych obiektów w tym inżynierskich
3. inne ustalenia ochrony dóbr kultury oraz zobowiązania publicznoprawne uwzględniające wytyczne konserwatorskie;
4. zapisy planistyczne zawierające wymóg uzgadniania przez Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, istotnych dla odbioru przestrzeni publicznej.

Powiązania Widokowe: Powstanie miejsca wyjątkowego, niepowtarzalnego w tworzonych przez człowieka założeniach, przenikających się walorów, które harmonijnie łączą się z zastanym

naturalnym krajobrazem. Wśród wymienionych czynników ukształtowanie terenu jest niezwykle istotne, gdyż wiąże się z nim dalekie i bliskie widoki. Ta niematerialna sieć powiązań widokowych łączy wszelkie elementy i walory kompozycji w całość i jednoczy obiekty z otoczeniem.

Realizacja celów ochrony powinna nastąpić poprzez zapisy planistyczne ograniczające realizację kubaturowe, oraz nowe nasadzenia na wskazanych terenach.

Wglądy widokowe: konieczność ochrony oraz zachowania wglądu na wskazany obiekt zabytkowy lub zespoły obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków z zakazem zasłonięcia obiektów poprzez nową zabudowę.

Strefę ochrony konserwatorskiej (archeologicznej), obejmującą tereny wokół skupisk lub pojedynczych udokumentowanych stanowisk archeologicznych, w celu zapewnienia ochrony zabytków archeologicznych. Zasięg strefy w sposób graficzny ustalono na załącznikach graficznych do Studium.

Są to rejony osadnictwa pradziejowego, wczesnośredniowiecznego, średniowiecznego i nowożytnego.

Na tych terenach wszelkie działania inwestycyjne naruszające stratygrafię gruntu oraz mające na celu zmianę dotychczasowego użytkowania terenu, wymagają działania w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, na zasadach określonych w przepisach odrębnych oraz podjęcia ratowniczych badań archeologicznych, gdyż ochrona kulturowych warstw ziemi zawierających pozostałości dawnego osadnictwa powinna być jednym z elementów polityki przestrzennej.

Zabytkowe cmentarze nieczynne, obejmują:

1. cmentarz we wsi Pustkowa Góra,
2. cmentarz we wsi Mariampol,
3. cmentarz we wsi Tkaczewska Góra,
4. cmentarz we wsi Wytrzybszki.

wszelkie działania inwestycyjne, dla cmentarzy umieszczonych w Gminnej Ewidencji Zabytków, wymagają uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków na etapie decyzji administracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W przypadku terenu cmentarzy, w granicach pierwotnego założenia, uzgodnień z WKZ, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, wymagają inwestycje kubaturowe, zmiany w formie przestrzennej i kolorystycznej ogrodzenia cmentarzy oraz wszelkie prace związane z istniejącym lub projektowanym zadrzewieniem cmentarzy, z zaleceniem ochrony grobów lub ich pozostałości, nagrobków oraz śladów mogił, elementów rozplanowania cmentarzy, zadrzewień wynikających z przepisów odrębnych o ochronie przyrody, sposobu zagospodarowania i wszelkich działań zmierzających do zmiany wyglądu.

3.2. Ustanowiona ochrona prawna pojedynczych obiektów i zespołów.

Ochronie prawnej, ustanowionej w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, podlegają wszystkie obiekty wyszczególnione w **rejestrze zabytków** wyszczególnione w I części studium – określającej uwarunkowania. Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków polegać ma w szczególności na:

- a) trwałym zachowaniu historycznej formy architektonicznej i substancji budowlanej obiektu wpisanego do rejestru zabytków,
- b) utrzymaniu lub rewaloryzacji otoczenia obiektu zabytkowego zgodnie z historycznym zagospodarowaniem, w tym ochronę walorów ekspozycyjnych,
- c) opracowanie rozwiązań inwestycyjnych na podstawie zaleceń konserwatorskich, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków i prawa budowlanego.

Wszelkie prace remontowe oraz zmiany dotyczące zabytku i jego otoczenia muszą odbywać się za zgodą wojewódzkiego konserwatora zabytków i pod jego nadzorem.

Wykorzystanie zabytku wpisanego do rejestru zabytków na cele użytkowe może odbywać się wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie ich wartości, stosownie do historycznych funkcji a wszelkie działania związane z naruszeniem substancji lub mogące mieć wpływ na stan zachowania czy zmiany w wyglądzie wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem

Zabytków, który na wniosek właściciela może wydać zalecenia konserwatorskie określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia, wykonania prac konserwatorskich a także zakres zmian dopuszczalnych w zabytku.

Gmina prowadzi gminną ewidencję zabytków. Wszystkie **zabytki nieruchome wyszczególnione w gminnej ewidencji zabytków**, nie objęte decyzją o wpisie do rejestru zabytków, będą podlegały ochronie prawnej poprzez zapisy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przepisy odrębne.

Obiekty o walorach historycznych lub architektonicznych a w szczególności znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków – będące charakterystycznym elementem historycznej zabudowy należy przewidzieć do trwałej adaptacji, z zachowaniem charakterystycznych dla lokalnej tradycji budowlanej form i faktur.

Adaptacja i przebudowa winna odbywać się na zasadach zapewniających zachowanie istotnych dla miejscowej tradycji form architektonicznych, proporcji, detalu, materiałów i faktur zewnętrznych.

Wszelkie działania dotyczące zmiany gabarytów i elewacji w tym także proporcji otworów zewnętrznych i form zewnętrznej stolarki okiennej, czyli takie, które mogą mieć wpływ na stan zachowania lub zmianę wyglądu – wymagają uzgodnienia lub opinii WKZ zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ewentualna konieczność rozbiórki zabytku wpisanego do ewidencji może nastąpić tylko w uzasadnionych przypadkach i wymaga uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w celu określenia możliwości i zasad wyłączenia z tej ewidencji.

Obiekty o walorach historycznych lub architektonicznych nie wymienione w gminnej ewidencji zabytków, a zwłaszcza budynki z kamienia wapiennego i margli oraz budynki drewniane między innymi letniskowe należy wpisać do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Wytyczne dla działań w sąsiedztwie pojedynczych obiektów zabytkowych i wokół zabytków:

3.2.1. Wszelkie zmiany w otoczeniu i sąsiedztwie zabytku, a także w obszarach zabytkowych (w rejestrze i w ewidencji), których charakter może mieć wpływ na walory zabytków, w tym przebudowa istniejących i budowa nowych obiektów a także sposób zagospodarowania przestrzeni, nie mogą pogorszyć stanu zachowania zabytku ani naruszać jego wartości i w związku z tym wymagają działania w porozumieniu z WKZ zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.2.2. Nowa zabudowa na obszarach zabytkowych i w sąsiedztwie zabytku – w układzie, skali, gabarytach i proporcjach a także w sposobie kompozycji i wypraw elewacji zewnętrznych, powinna stanowić harmonijnie zakomponowaną całość z istniejącymi elementami zabudowy historycznej.

3.2.3. W sytuacjach wątpliwych - dla nowo projektowanych obiektów – należy uzyskać wytyczne konserwatorskie do projektu budowlanego a następnie uzgodnienie bądź opinię na temat tego projektu w toku postępowania o udzielenie pozwolenia na budowę zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.3. Ochrona zabytków archeologicznych.

Ochrona prawna stanowisk archeologicznych odbywa się na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku W studium, na rysunku kierunków, naniesiono orientacyjnie lokalizację stanowisk archeologicznych.

W planach miejscowych opracowywanych dla terenu gminy i decyzjach administracyjnych obowiązkowo należy nanieść lokalizację stanowisk archeologicznych i wyznaczyć strefy ochrony konserwatorskiej (archeologicznej) wraz z ustaleniami zasad zagospodarowania na tych terenach.

Uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i zapewnienia poprzedzających inwestycję ratowniczych badań archeologicznych w celu ochrony zabytków archeologicznych narażonych na zniszczenie w wyniku projektowanych działań wymagają:

- realizację robót ziemnych lub dokonywanie zmian charakteru dotychczasowej działalności na stanowisku archeologicznym regulują przepisy odrębne,

- w przypadku robót ziemnych lub dokonywanie zmian charakteru dotychczasowej działalności na terenie strefy ochrony archeologicznej należy przeprowadzić badania archeologiczne w postaci nadzoru (badania archeologiczne w formie nadzoru polegają na obserwacji robót ziemnych lub dokonywania zmiany charakteru dotychczasowej działalności, sporządzeniu dokumentacji rysunkowej, opisowej i fotograficznej, a w przypadku stwierdzenia stanowiska niezwłocznego poinformowania Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków).

Zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych, ustala Wojewódzki Konserwator Zabytków w drodze decyzji wydanej zgodnie z przepisami odrębnymi, wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty budowlane albo roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny.

3.4. Promocja krajobrazu kulturowego i zespołów zabytkowych.

W celu promocji miejsc i obszarów zabytkowych wyznacza się trasy turystyczne:

- a) szlak rowerowy - po ziemi parzęczewskiej,
- b) szlak rowerowy - tranzytowy,
- c) szlak rowerowy - w środku polski,
- d) szlaki rowerowe łącznikowe,
- e) szlak konny - pętla wewnętrzna województwa łódzkiego,
- f) projektowane szlaki samochodowe:
 - „Wielu kultur”,
 - „Perły architektury ziemi łódzkiej”,
 - „Budownictwa drewnianego”,

3.5. Wytyczne określania zasad ochrony krajobrazu kulturowego w planach miejscowych.

W planach miejscowych należy zagwarantować ochronę w zakresie zasad ochrony krajobrazu kulturowego poprzez określenie zakresu dopuszczalnych przekształceń przy obiektach zabytkowych oraz ich otoczeniu zgodnie z wytycznymi i kierunkami zawartymi powyżej. Ustalenia dotyczące obiektów zabytkowych powinny być sformułowane indywidualnie dla każdego obiektu i zapisane w planie miejscowym, gwarantującym ochronę prawną.

Kształtując otoczenie obiektu zabytkowego należy brać pod uwagę jego właściwą ekspozycję oraz możliwość kontynuacji tradycyjnych, wartościowych cech zabudowy.

4. KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCEŃ STRUKTURY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ.

W celu określenia kierunków rozwoju struktury funkcjonalno - przestrzennej gminy, przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju jako generalny kierunek działań.

Zrównoważony rozwój to „rozwój społeczno - gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych”.

Zrównoważony rozwój oznacza:

- budowanie bardziej konkurencyjnej gospodarki niskoemisyjnej, która będzie korzystać z zasobów w sposób racjonalny i oszczędny,
- ochronę środowiska naturalnego, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zapobieganie utracie bioróżnorodności,
- wprowadzenie efektywnych, inteligentnych sieci energetycznych,
- poprawienie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości,
- pomaganie konsumentom w dokonywaniu świadomych wyborów.

Realizacja celów rozwoju gminy wiąże się w znacznym stopniu z przekształceniem jakościowym i ilościowym zagospodarowania przestrzennego oraz jego funkcjonowaniem jako miejsca zamieszkania, rozwoju przemysłu i usług, w tym związanych z turystyką i wypoczynkiem.

W strukturze przestrzennej wyróżniono obszary, dla których zdefiniowano kierunki działań:

- 1) rozwoju – tereny nie zainwestowane wskazane do wprowadzenia zainwestowania;
- 2) rewitalizacji – tereny zainwestowane wymagające podjęcia działań porządkujących zdegradowaną strukturę przestrzenną;
- 3) adaptacji, przebudowy, rozbudowy i nadbudowy – tereny zainwestowane o ukształtowanej strukturze funkcjonalno - przestrzennej – działania ograniczone są do remontów, rozbudowy, wymiany istniejącej zabudowy, przekształceń funkcjonalnych, uzupełniania sieci infrastruktury technicznej, budowy dróg;
- 4) systemu ekologicznego – tereny zieleni pełniące funkcje przyrodnicze wskazane do zachowania i ochrony.

5. PODSTAWOWE TYPY TERENÓW WYRÓŻNIONE ZE WZGLĘDU NA SPOSÓB UŻYTKOWANIA

5.1. Tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz mieszkaniowej jednorodzinnej.

Dominującą funkcją jest zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych hodowlanych i ogrodniczych.

Uzupełniającą funkcją jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i usługi lokalizowane w bryle budynku mieszkalnego oraz zabudowa usługowa w tym usługi agroturystyczne obejmujące świadczenie usług turystycznych w czynnych lub projektowanych gospodarstwach rolnych.

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne, zbiorniki wodne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) ustalenie w planach miejscowych form zabudowy,
- 2) realizacji budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i usługowego tylko na terenach rolnych o klasie gleb od IVa do VI nie podlegających ochronie, lub na terenach które uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia z użytkowania rolniczego na cele nierolnicze na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 3) systematyczny rozwoju wyposażenia w infrastrukturę techniczną i układ drogowy.

Postulowane standardy kształtowania nowej zabudowy oraz podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) dla zabudowy zagrodowej:
 - a) minimalna powierzchnia działki - 3000 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 50% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,6,
 - e) wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych – nie większa niż 10,0 m,
 - f) wysokość budynków gospodarczych, inwentarskich, hodowlanych, garaży i wiat – nie większa niż 12,0 m.
 - g) ograniczenie wysokości nie dotyczy obiektów i budowli technicznych, takich jak: silosy i kominy nie przekraczającej wysokości 20 m, oraz budynki lub części budynków, których wysokość wynika bezpośrednio z wymogów technicznych, konstrukcyjnych i technologii produkcji rolniczej jednak nie więcej niż 18 m.
- 2) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:
 - a) minimalna powierzchnia działki - 1500 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 60% powierzchni działki,

- c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,5,
 - e) wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych – nie większa niż 10,0 m,
 - f) wysokość budynków gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 3) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami:
- a) minimalna powierzchnia działki - 1500 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 60% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,6,
 - e) wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych – nie większa niż 10,0 m,
 - f) wysokość budynków usługowych – nie większa niż 8,0 m,
 - g) wysokość budynków magazynowych, gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 4) dla zabudowy usługowej:
- a) minimalna powierzchnia działki - 2000 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 70% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,02,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,4,
 - e) wysokość budynków usługowych – nie większa niż 8,0 m,
 - f) wysokość budynków magazynowych, gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 5) ograniczenie wysokości nie dotyczą istniejących budynków, których wysokość wynosi więcej niż określona w studium jednak nie przekraczającej 15 m.
- 6) ograniczenia powierzchni i wskaźników urbanistycznych nie dotyczą terenów, które są mniejsze od podanych w terenach zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz mieszkaniowej jednorodzinnej.

5.2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Dominującą funkcją jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Uzupełniającą funkcją są usługi lokalizowane w bryle budynku mieszkalnego oraz zabudowa usługowa.

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) ustalenia w planach miejscowych form zabudowy,
- 2) systematycznego rozwoju wyposażenia w infrastrukturę techniczną i układ drogowy.

Postulowane standardy kształtowania nowej zabudowy oraz podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:
 - a) minimalna powierzchnia działki - 1000 m²,
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 60% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,

- d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,5,
 - e) wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych – nie większa niż 10,0 m,
 - f) wysokość budynków gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 2) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami:
- a) minimalna powierzchnia działki - 1500 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 50% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,6,
 - e) wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych – nie większa niż 10,0 m,
 - f) wysokość budynków usługowych – nie większa niż 8,0 m,
 - g) wysokość budynków magazynowych, gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 3) dla zabudowy usługowej:
- a) minimalna powierzchnia działki - 1500 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 70% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,02,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,5,
 - e) wysokość budynków usługowych – nie większa niż 8,0 m,
 - f) wysokość budynków magazynowych, gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 4) ograniczenie wysokości nie dotyczy istniejących budynków, których wysokość wynosi więcej niż określona w studium jednak nie przekraczającej 15 m,
- 5) ograniczenia powierzchni i wskaźników urbanistycznych nie dotyczą terenów, które są mniejsze od podanych w terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

5.3. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i rekreacji indywidualnej.

Dominującą funkcją jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i rekreacji indywidualnej.

Uzupełniającą funkcją są usługi lokalizowane w bryle budynku mieszkalnego oraz zabudowa usługowa.

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) ustalenia w planach miejscowych form zabudowy,
- 2) systematycznego rozwoju wyposażenia w infrastrukturę techniczną i układ drogowy.

Postulowane standardy kształtowania nowej zabudowy oraz podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:
 - a) minimalna powierzchnia działki - 1000 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 60% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,5,
 - e) wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych – nie większa niż 10,0 m,
 - f) wysokość budynków gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.

- 2) dla zabudowy rekreacji indywidualnej:
 - a) minimalna powierzchnia działki - 1000 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 80% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,02,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,3,
 - e) wysokość budynków rekreacji indywidualnej – nie większa niż 9,0 m,
 - f) wysokość budynków gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 3) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami:
 - a) minimalna powierzchnia działki - 1500 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 60% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,6,
 - e) wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych – nie większa niż 10,0 m,
 - f) wysokość budynków usługowych – nie większa niż 8,0 m,
 - g) wysokość budynków magazynowych, gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 4) dla zabudowy usługowej:
 - a) minimalna powierzchnia działki - 2000 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 70% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,02,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,5,
 - e) wysokość budynków usługowych – nie większa niż 8,0 m,
 - f) wysokość budynków magazynowych, gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 5) ograniczenie wysokości nie dotyczy istniejących budynków, których wysokość wynosi więcej niż określona w studium jednak nie przekraczającej 15 m.
- 6) ograniczenia powierzchni i wskaźników urbanistycznych nie dotyczą terenów, które są mniejsze od podanych w terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i rekreacji indywidualnej.

5.4. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Dominującą funkcją jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Uzupełniająca funkcja - zabudowa usługowa.

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga ustalenia w planach miejscowych form zabudowy.

Postulowane standardy kształtowania nowej zabudowy oraz podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej położonej w Leźnicy Wielkiej Osiedle obręb Opole:
 - a) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 15% powierzchni działki,
 - b) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 1,2,

- d) wysokość budynków mieszkalnych wielorodzinnych – nie większa niż 20,0 m,
 - e) wysokość budynków gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 4,0 m.
- 2) dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej położonej w Parzęczewie:
- a) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 15% powierzchni działki,
 - b) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 1,2,
 - d) wysokość budynków mieszkalnych wielorodzinnych – nie większa niż 12,0 m,
 - e) wysokość budynków gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 4,0 m.
- 3) dla zabudowy usługowej:
- a) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 15% powierzchni działki,
 - b) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,02,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,5,
 - d) wysokość budynków usługowych – nie większa niż 6,0 m,
 - e) wysokość budynków magazynowych, gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 4) ograniczenie wysokości nie dotyczy istniejących budynków, których wysokość wynosi więcej niż określona w studium jednak nie przekraczającej 15 m.
- 5) ograniczenia powierzchni i wskaźników urbanistycznych nie dotyczą terenów, które są mniejsze od podanych w terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

5.5. Tereny zabudowy usługowej.

Dominującą funkcją jest zabudowa usługowa.

- 1) Usługi dla konsumentów:
- a) materialne:
 - handel i naprawy,
 - hotele i restauracje,
 - transport pasażerski i łączność,
 - usługi osobiste,
 - b) niematerialne - działalność związana z rekreacją, kulturą i sportem,
- 2) Usługi dla producentów i biznesu:
- a) transport i gospodarka magazynowa,
 - b) pośrednictwo finansowe,
 - c) obsługa nieruchomości,
 - d) wynajem maszyn i sprzętu,
 - e) informatyka i działalność pokrewna,
 - f) prowadzenie prac badawczo - rozwojowych,
 - g) pozostała działalność związana z prowadzeniem biznesu,
- 3) Usługi ogólnospołeczne:
- a) działalność organizacji członkowskich,
 - b) organizacje i zespoły narodowe.

Funkcje towarzyszące – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, tereny zieleni, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga ustalenia w planach miejscowych form zabudowy.

Postulowane standardy kształtowania nowej zabudowy oraz podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) dla zabudowy usługowej:
 - a) minimalna powierzchnia działki - 1500 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 40% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,01,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 1,2,
 - e) wysokość budynków usługowych – nie większa niż 16,0 m,
 - f) wysokość budynków magazynów, gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 10,0 m.
- 2) dla zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej:
 - a) minimalna powierzchnia działki - 1500 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 50% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,01,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,5,
 - e) wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych – nie większa niż 10,0 m,
 - f) wysokość budynków gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 3) ograniczenie wysokości nie dotyczy istniejących budynków, których wysokość wynosi więcej niż określona w studium jednak nie przekraczającej 18 m.
- 4) ograniczenia powierzchni i wskaźników urbanistycznych nie dotyczą terenów, które są mniejsze od podanych w terenach zabudowy usługowej.

5.6. Tereny zabudowy usług kultu religijnego.

Dominującą funkcją jest zabudowa usługowa - kościoły.

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga ustalenia w planach miejscowych form zabudowy oraz realizacji inwestycji w poszanowaniu historycznej formy zabudowy i uwarunkowań konserwatorskich.

Postulowane standardy kształtowania nowej zabudowy oraz podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) dla zabudowy usługowej:
 - a) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 30% powierzchni działki,
 - b) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 2,
 - d) wysokość budynków usługowych – nie większa niż 30,0 m,
- 2) ograniczenia powierzchni i wskaźników urbanistycznych nie dotyczą terenów, które są mniejsze od podanych w terenach zabudowy usług kultu religijnego.

5.7. Tereny zabudowy usług publicznych.

Dominującą funkcją jest zabudowa usługowa.

1) Usługi dla konsumentów:

- a) materialne - działalność komunalna,
- b) niematerialne:
 - edukacja,
 - ochrona zdrowia i opieka społeczna,
 - działalność związana z rekreacją, kulturą i sportem,

2) Usługi ogólnospołeczne - administracja publiczna i obrona narodowa,

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga ustalenia w planach miejscowych form zabudowy.

Postulowane standardy kształtowania nowej zabudowy oraz podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

1) dla zabudowy usługowej:

- a) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 40% powierzchni działki,
 - b) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 1,
 - d) wysokość budynków usługowych – nie większa niż 12,0 m,
 - e) wysokość budynków magazynów, gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 6,0 m.
- 2) ograniczenie wysokości nie dotyczy istniejących budynków, których wysokość wynosi więcej niż określona w studium jednak nie przekraczającej 15 m.
- 3) ograniczenia powierzchni i wskaźników urbanistycznych nie dotyczą terenów, które są mniejsze od podanych w terenach zabudowy usług publicznych.

5.8. Tereny obiektów produkcyjnych, baz, składów, magazynów oraz usług - P,U.

Dominującą funkcją jest zabudowa produkcyjna, bazy, składy oraz usługi.

Uzupełniająca funkcja - odnawialne źródła energii do 100 kW za wyjątkiem elektrowni wiatrowych oraz mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefą ochronną dla terenów położonych w obrębie Parzęczew na południe od autostrady A2.

1) Usługi dla konsumentów:

- a) materialne:
 - handel i naprawy,
 - usługi osobiste,

2) Usługi dla producentów i biznesu:

- a) transport i gospodarka magazynowa,
- b) pośrednictwo finansowe,
- c) wynajem maszyn i sprzętu,
- d) informatyka i działalność pokrewna,
- e) prowadzenie prac badawczo - rozwojowych,
- f) pozostała działalność związana z prowadzeniem biznesu,

Funkcje towarzyszące – tereny zieleni, tereny infrastruktury technicznej, tereny komunikacji, tereny publiczne i inne wynikające z zachowania stanu istniejącego.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga ustalenia w planach miejscowych form zabudowy.

Postulowane standardy kształtowania nowej zabudowy oraz podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) dla zabudowy produkcyjnej, baz, składów:
 - a) minimalna powierzchnia działki - 3000 m²
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 40% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,02,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 2,
 - e) wysokość budynków produkcyjnych i magazynowych – nie większa niż 15,0 m,
 - f) wysokość budynków gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 9,0 m.
- 2) ograniczenie wysokości nie dotyczy istniejących budynków i budowli, których wysokość wynosi więcej niż określona w studium jednak nie przekraczającej 20 m.
- 3) dla zabudowy usługowej:
 - a) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 40% powierzchni działki,
 - b) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,02,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 1,5,
 - d) wysokość budynków usługowych – nie większa niż 15,0 m,
 - e) wysokość budynków magazynów, gospodarczych, garaży i wiat – nie większa niż 9,0 m.
- 4) ograniczenie wysokości nie dotyczy istniejących budynków, których wysokość wynosi więcej niż określona w studium jednak nie przekraczającej 18 m.
- 5) ograniczenia powierzchni i wskaźników urbanistycznych nie dotyczą terenów, które są mniejsze od podanych w terenach zabudowy produkcyjnej, baz, składów.

5.9. Tereny zieleni urządzonej - ZP - teren parku dworskiego w Parzęczewie (dawniej Piaskowice). Planowane działania obejmują: utrzymanie istniejącego terenu zieleni – obowiązuje konserwacja i urządzenie w sposób zapewniający dostęp dla realizacji rekreacji oraz zagospodarowanie terenu w zakresie uwarunkowań konserwatorskich oraz innych przepisów odrębnych.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) ustalenia w planach miejscowych formy zabudowy,
- 2) postulowane standardy kształtowania zabudowy podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:
 - a) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:
 - minimalna powierzchnia działki - 5000 m²
 - powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 90% powierzchni działki,
 - wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,5,
 - wysokość budynku mieszkalnego jednorodzinnego – nie większa niż 10,0 m,
 - wysokość budynków gospodarczych, garaży – nie większa niż 6,0 m.
- 3) ograniczenie wysokości nie dotyczy istniejących budynków, których wysokość wynosi więcej niż określona w studium jednak nie przekraczającej 15 m.

- 5.10. Tereny cmentarzy istniejących – ZC** - Planowane jest zachowanie, porządkowanie i rewaloryzacja w granicach istniejących terenów zgodnie z wytycznymi z zakresu ochrony konserwatorskiej, dopuszcza się wykorzystanie części terenu pod zieleń urządzoną, parking lub obiekty usługowe związane z obsługą cmentarza. Forma obiektów – indywidualne rozwiązania, dostosowane do potrzeb.

Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone.

5.11. Tereny cmentarzy nieczynnych – ZCn

Planowane jest zachowanie, porządkowanie i rewaloryzacja w granicach istniejących terenów zgodnie z wytycznymi z zakresu ochrony konserwatorskiej,

Ustalenia konserwatorskie dla terenu nieczynnych cmentarzy obejmują

- a) zanieczyszczania gleby,
- b) magazynowania oraz składowania odpadów niebezpiecznych,
- c) zmiany istniejących stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie środowiska, przyrody lub racjonalnej gospodarce wodnej,
- d) budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury oraz tymczasowych obiektów budowlanych,
- e) umieszczania tablic i innych nośników reklamowych;
- f) z zakresu zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, ustala się ochronę obszaru zabytkowego wpisanego do wojewódzkiej oraz gminnej ewidencji zabytków poprzez ochronę grobów lub ich pozostałości, nagrobków oraz śladów mogił, elementów rozplanowania cmentarzy, zadrzewień wynikających z przepisów odrębnych o ochronie przyrody, sposobu zagospodarowania i wszelkich działań zmierzających do zmiany wyglądu.

- 5.12. Tereny ogrodów działkowych** - obszar uzupełniający funkcje rekreacyjne. Zakłada się zachowanie istniejącego zagospodarowania zgodnie z obowiązującymi przepisami o rodzinnych ogrodach działkowych.

- 5.13. Tereny lasów** - obszary istniejących lasów. Planowane działania obejmują prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z obowiązującymi przepisami o lasach oraz o plan urządzenia lasu. Zakaz realizacji obiektów budowlanych i budowli niezwiązanych z gospodarką leśną.

5.14. Tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

Obszary wód powierzchniowych – stawów rybnych i zbiorników wodnych o wykorzystaniu rekreacyjnym. Tereny wzdłuż rzeki Bzury przeznacza się dla budowy nowych zbiorników wodnych w ramach programu małej retencji.

Na terenach istniejących zbiorników prowadzona będzie gospodarka rybacka lub będą one wykorzystywane do celów rekreacyjnych, dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń związanych z faktycznym wykorzystaniem zbiornika.

5.15. Tereny rolnicze.

Na terenach rolniczych dopuszcza się, wyłącznie, zachowanie istniejącej zabudowy, oraz realizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zarówno dla potrzeb lokalnych jak i przesyłowych, dróg oraz zbiorników wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Postulowane standardy kształtowania zabudowy podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) dla zabudowy zagrodowej:

- a) minimalna powierzchnia działki - 3000 m²,
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 50% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,05,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,6,
 - e) wysokość budynków mieszkalnych jednorodzinnych – nie większa niż 10,0 m,
 - f) wysokość budynków gospodarczych, inwentarskich, hodowlanych, garaży i wiat – nie większa niż 12,0 m,
 - g) ograniczenie wysokości nie dotyczy obiektów i budowli technicznych, takich jak: silosy i kominy nie przekraczające wysokości 20 m, oraz budynki lub części budynków, których wysokość wynika bezpośrednio z wymogów technicznych, konstrukcyjnych i technologii produkcji rolniczej jednak nie więcej niż 18 m,
- 2) ograniczenia powierzchni i wskaźników urbanistycznych nie dotyczą terenów, które są mniejsze od podanych w terenach zabudowy zagrodowej.

5.16. Realizacja przedsięwzięć na obszarze Natura 2000 „Słone Łąki” zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w zakresie ocen oddziaływania na środowisko, ochrony przyrody i środowiska. Zakaz lokalizacji nowych budynków. Zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

5.17. Tereny rolnicze przeznaczone do zalesienia.

Na terenach rolniczych przeznaczonych do zalesienia dopuszcza się zachowanie istniejącego zainwestowania, lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zarówno dla potrzeb lokalnych jak i przesyłowych oraz zbiorników wodnych. Nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy.

5.18. Tereny nieużytków.

Obszary gruntów nienadające się do trwałego użytkowania gospodarczego, które z powodu braku naturalnych warunków siedliskowych lub na skutek działalności człowieka, nie posiadają lub utraciły swoją wartość użytkową, i nie nadają się do zagospodarowania. Niejednokrotnie mogą stanowić cenne siedliska przyrodnicze. Należą do nich: skupiska drzew i krzewów (niesklasyfikowane jako grunty zadrzewione i zakrzewione oraz grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych), grunty pokryte wodami powierzchniowymi (niesklasyfikowane jako grunty pod stawami, oraz grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi), bagna (błota, topieliska, torfowiska, trzęsawiska, moczary, rojsty), piaski (piaski ruchome, piaski nadbrzeżne, wydmy), naturalne utwory fizjograficzne (urwiska, strome stoki, uskoki, skały, rumowiska, zapadliska, nisze osuwiskowe, piargi), nieczynne wyrobiska (piaskownie, żwirownie, glinianki, doły potorfowe) nie przeznaczone do rekultywacji. Dopuszcza się zachowanie istniejącego zainwestowania, lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zarówno dla potrzeb lokalnych jak i przesyłowych. Nie przewiduje się lokalizacji budynków

5.19. Obszary przestrzeni publicznych.

Obszarami przestrzeni publicznych, zgodnie z art. 2 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, są obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości życia i służących nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne.

Jednym z najważniejszych elementów kształtowania strefy jest wykreowanie atrakcyjnej, wielofunkcyjnej i bezpiecznej przestrzeni publicznej, stanowiącej wizytówkę miejscowości, będącej elementem kształtującym procesy społeczne, gospodarcze i ekonomiczne. Właściwie ukształtowana przestrzeń publiczna może, bowiem sprzyjać interakcji pomiędzy jednostkami, grupami społecznymi, ale jednocześnie definiuje tożsamość i przynależność do miasta, postrzeganego jako konkretny organizm. Zakorzeniona w świadomości mieszkańców wartość przestrzeni zlokalizowanej w mieście warunkuje mentalną przynależność oraz chęć i potrzebę uczestniczenia w życiu gminy.

- 1) Kierując się w/w kryteriami wyznacza się następujące obszary przestrzeni

publicznych:

- a) Plac przed kościołem w Parzęczewie,
- b) Teren imprez i spotkań publicznych w Parzęczewie,
- c) Teren przy pomniku w Orleju.
- d) Teren w Opolu.

2) Kierunki rozwoju preferowane funkcje przestrzeni publicznej

- a) miejsce organizacji zgromadzeń, uroczystości, imprez masowych związanych z życiem lokalnym gminy;
- b) miejsce organizacji plenerowych, tymczasowych ekspozycji sztuki wizualnej,
- c) miejsce organizacji imprez plenerowych szeroko rozumianej „promocji gminy”,
- d) miejsce wypoczynku mieszkańców i turystów w tym dla osób starszych i niepełnosprawnych,

3) Kształtowanie przestrzeni publicznych

- a) rewaloryzacja posadzki i płyt placowych w celu zapewnienia wielofunkcyjności przestrzeni publicznej,
- b) uporządkowanie systemu parkowania,
- c) wprowadzenie spójnego systemu oznaczeń i elementów małej architektury z dostosowaniem ich do skali i charakteru gminy,
- d) wprowadzenie spójnego systemu elementów małej architektury,
- e) realizacja spójnego systemu oświetlenia z uwzględnieniem twórczej roli światła w kształtowaniu atmosfery miejsca.

5.20. Tereny zabudowy, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.

- 1) tereny zaopatrzenia w wodę - stacje wodociągowe i ujęcia wody - **WZ**.
- 2) tereny oczyszczalni ścieków – **NO**,

Postulowane standardy kształtowania nowej zabudowy oraz podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- a) minimalna powierzchnia działki - 2000 m²,
 - b) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 10% powierzchni działki,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,02,
 - d) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,8,
 - e) wysokość budynków – nie większa niż 15,0 m,
 - f) ograniczenie wysokości nie dotyczy budowli technicznych, nie przekraczającej wysokości 20 m, oraz budynki lub części budynków, których wysokość wynika bezpośrednio z wymogów technicznych, konstrukcyjnych i technologii jednak nie więcej niż 18 m,
- 2) ograniczenia powierzchni i wskaźników urbanistycznych nie dotyczą terenów, które są mniejsze od podanych w terenach zabudowy, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.

5.21. Tereny infrastruktury elektroenergetycznej - elektrownie wiatrowe - PEE

Dominującą funkcją są elektrownie wiatrowe.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach zostało ustalone w obowiązujących planach miejscowych.

Postulowane standardy kształtowania budowli - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) minimalne powierzchnie wydzielonych działek:
 - a) - dla elektrowni wiatrowej wraz z terenem technicznym – 800 metrów kwadratowych,
 - b) - dla urządzeń elektroenergetycznych – 200 metrów kwadratowych
- 2) dla elektrowni wiatrowych:
 - a) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 80% powierzchni działki,
 - b) wysokość elektrowni wiatrowych w Parzęczewie wraz z wirnikami o wysokości maksymalnej 85 m n.p.t., i mocy przekraczającej 100 kW wynikającej z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
 - c) wysokość elektrowni wiatrowych w Śliwnikach Nowych wraz z wirnikami o wysokości maksymalnej 29 m n.p.t., i mocy przekraczającej 100 kW wynikającej z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
 - d) wysokość elektrowni wiatrowych w Śniatowej wraz z wirnikami o wysokości maksymalnej 39 m n.p.t., i mocy przekraczającej 100 kW wynikającej z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
 - e) w strefie ochronnej od elektrowni wiatrowych zakazuje się lokalizacji nowej zabudowy wymagającej ochrony akustycznej, dla której w obowiązujących przepisach odrębnych ustalono dopuszczalny pomiar hałasu w środowisku,
 - f) na terenach rolniczych obowiązuje zakaz zalesień
- 3) na terenie dopuszcza się realizację stacji transformatorowo - rozdzielczych oraz linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia place i drogi montażowe oraz drogi wewnętrzne dla potrzeb serwisowych w okresie budowy i eksploatacji elektrowni wiatrowych, - sieci i urządzenia infrastruktury technicznej związane z funkcjonowaniem parku wiatrowego oraz maszty meteorologiczne mierzące kierunki i prędkość wiatru.

5.22. Tereny infrastruktury elektroenergetycznej - fotowoltaika - PEF

Dominującą funkcją są elektrownie słoneczne wraz ze strefą ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu i zawiera się w granicach jednostki PEF.

Postulowane standardy kształtowania budowli - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 1) minimalne powierzchnie wydzielonych działek:
 - a) - dla elektrowni słonecznej wraz z terenem technicznym – 5000 metrów kwadratowych,
 - b) - dla urządzeń elektroenergetycznych – 200 metrów kwadratowych
- 2) dla elektrowni słonecznych:
 - a) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 80% powierzchni działki,
 - b) wysokość elektrowni słonecznych do 4m i mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefą ochronną.
- 3) na terenie dopuszcza się realizację stacji transformatorowo - rozdzielczych oraz linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia place i drogi montażowe oraz drogi wewnętrzne dla potrzeb serwisowych w okresie budowy i eksploatacji fotowoltaiki, - sieci i urządzenia infrastruktury technicznej związane z funkcjonowaniem fotowoltaiki.

5.23. Obszary i tereny górnicze – PG.

- 1) obszary oraz tereny górnicze,
- 2) obiekty budowlane zakładu górniczego,

Postulowane standardy kształtowania nowej zabudowy oraz podlegającej adaptacji - minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne:

- 3) dla obiektów budowlanych zakładu górniczego:

- a) powierzchnia terenu biologicznie czynnego o wielkości nie mniejszej niż 10% powierzchni działki,
- b) wskaźnik intensywności zabudowy minimum 0,02,
- c) wskaźnik intensywności zabudowy maksimum 0,8,
- d) wysokość budynków – nie większa niż 10,0 m,
- e) ograniczenie wysokości nie dotyczy budowli technicznych, nie przekraczającej wysokości 20 m, oraz budynki lub części budynków, których wysokość wynika bezpośrednio z wymogów technicznych, konstrukcyjnych i technologii jednak nie więcej niż 18 m,
- 4) ograniczenia powierzchni i wskaźników urbanistycznych nie dotyczą terenów, które są mniejsze od podanych w terenach zabudowy, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.
- 5) rekultywację terenów pogórnich należy prowadzić w oparciu o przepisy odrębne, w kierunku rolniczym, leśnym, wodnym, przyrodniczym - ochronnym: stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego, rekreacyjnym.

5.24. Istotne uwarunkowania dla realizacji zabudowy na obszarach wiejskich.

W terenach przeznaczonych pod zabudowę występują uwarunkowania istotne dla rozwoju przestrzennego. Na rysunku pt. „Kierunki rozwoju przestrzennego gminy” wskazano:

- 1) tereny zmeliorowane oraz grunty zdrenowane – lokalizacja zabudowy wymaga podjęcia działań w celu zachowania drożności istniejącej sieci drenażowej na terenach sąsiednich,
- 2) tereny o bardzo niekorzystnych warunkach gruntowo - wodnych - gleby organiczne – przed podjęciem decyzji o lokalizacji zabudowy wymagane wykonanie badań podłoża,
- 3) strefy ochrony sanitarnej od cmentarzy – obowiązuje zakaz lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej i usług związanych z produkcją, przechowywaniem i dystrybucją żywności, zgodnie z przepisami o cmentarzach,
- 4) wody powierzchniowe śródlądowe oraz rowy melioracyjne - pełnią one ważną funkcję w systemie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenu gminy, w zagospodarowaniu terenów przeznaczonych pod zabudowę obowiązuje zachowanie pasa terenu o szerokości minimum po 5 m na każdą stronę, wolnego od zabudowy,
- 5) obszary zagrożenia powodziowego od rzeki Bzury – zakaz realizacji budynków oraz budowli nie związanych z gospodarką wodną zgodnie z przepisami ustawy prawo wodne,
- 6) obszary występowania ruchów masowych – osuwisk – obowiązuje zakaz realizacji budynków oraz budowli.
- 7) udokumentowane złoża surowców naturalnych oraz złoża perspektywiczne – obowiązuje rolnicze wykorzystywanie terenu, które umożliwi docelową eksploatację złóż.
- 8) wprowadza się obowiązek wyznaczania, w planach miejscowych, nieprzekraczalnej linii zabudowy od granicy kompleksów leśnych, zarządzanych przez Lasy Państwowe Nadleśnictwo Grotniki, w odległości minimum 20 m, uwzględniając strefę ochronną dla obszarów leśnych.
- 9) obowiązek zgłoszenia, przed wydaniem , pozwolenia na zabudowę, do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP, wszelkich obiektów o wysokości 50 m n. p. t. i większej w celu uzgodnienia lokalizacji i ustalenia sposobu oznakowania przeszkodowego na terenach położonych w zasięgu określonych na rysunku studium powierzchni ograniczających dla lotniska wojskowego Łęczycy.
- 10) obowiązuje:
 - a) obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił

Zbrojnych RP wszelkich obiektów trudno dostrzegalnych z powietrza (wież, masztów, słupów trakcyjnych kominów i innych budowli) oraz obiektów budowlanych o wysokości powyżej 8 m n. p. t. położonych w końcowej części powierzchni podejścia.

- b) obowiązek zgłoszenia i uzgodnienia z Szefostwem SRŁ SZ RP wszelkich obiektów o wysokości powyżej 35 m n. p. t. położonych w obrębie powierzchni poziomej wewnętrznej.

5.25. Wytyczne dla terenów zmeliorowanych.

Ustala się zachowanie w użytkowaniu rolniczym terenów zmeliorowanych, a w przypadku sytuacji konfliktowych, niezbędne z punktu widzenia rozwoju przestrzennego osadnictwa, obowiązuje podjęcie starań o wyłączenie obszarów z ewidencji Wód Polskich, w sposób zapewniający funkcjonowanie drenażu na terenach sąsiednich.

W przypadku przejęcia tych terenów na tereny budowlane – na działkach, na których występują urządzenia melioracyjne, wszystkie inwestycje należy prowadzić w uzgodnieniu z Wodami Polskimi - Zarządami Zlewni.

5.26. Wytyczne określania przeznaczenia terenu w planach miejscowych.

Wskazane przeznaczenie terenów jest przeznaczeniem „kierunkowym”. Dopuszczalne jest zachowanie istniejących elementów zagospodarowania z możliwością ich rozwoju, innych niż wskazane przeznaczenie, o ile nie powoduje to konfliktów przestrzennych – uciążliwości lub ograniczeń w możliwości rozwoju funkcji „kierunkowej”.

Przeznaczenie terenów w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego winno uwzględniać docelowy rozwój wskazanej w studium funkcji terenu. Dopuszcza się wyznaczenie innych funkcji, jeśli wynika to z zachowania istniejących elementów zagospodarowania lub wyznaczone funkcje służą rozwojowi funkcji podstawowej obszaru wyznaczonego w studium.

We wszystkich terenach lokalizuje się tereny infrastruktury technicznej związanej z obsługą terenu z wyłączeniem terenów lasów, tereny komunikacji, tereny zieleni. W przypadku braku zgody Marszałka Województwa lub Ministra Rolnictwa na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych z produkcji rolnej i leśnej w planie miejscowym, tereny te pozostają w użytkowaniu leśnym lub rolniczym, mimo że w Studium wyznaczono je, jako tereny budowlane.

Dla zrationalizowania rozwoju zabudowy dopuszczalne jest zachowanie rolniczego użytkowania terenu. Wskazanie terenów pod zabudowę może być zrealizowane w późniejszych planach miejscowych.

Granice terenów przeznaczonych pod zabudowę mogą być korygowane na etapie opracowania planu miejscowego do granic działek, tak aby cała działka mogła być przeznaczona pod zabudowę (ustalenie to nie dotyczy działek rolniczych, które tylko w części frontowej, w pasie wzdłuż dróg przeznaczone są pod zabudowę).

5.27. Wytyczne określania wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów w planach miejscowych.

W ustaleniach planów miejscowych nieprzekraczalne wartości wskaźnika powierzchni zabudowy do powierzchni działki, wysokości zabudowy winny być ustanawiane w granicach wartości podanych powyżej z uwzględnieniem kontynuacji wskaźników istniejących w obszarze objętym planem oraz prawidłowego kształtowania zabudowy w dostosowaniu do specyfiki lokalizacji.

Dopuszcza się „punktowe” przekroczenie podanych w studium maksymalnych wysokości zabudowy - zwłaszcza dla istniejących budynków lub o indywidualnych rozwiązaniach architektonicznych, jak kościół lub obiekty sportowe, zabudowy produkcyjnej i inne, które muszą być wyższe ze względu na technologię oraz budowli, obiektów wieżowych i elementów architektonicznych stanowiących dominanty.

Pozostałe wskaźniki kształtowania zabudowy i parametry działek budowlanych winny być określone w ustaleniach planów miejscowych. Należy zapewnić harmonijne kształtowanie zabudowy poprzez kontynuację wskaźników istniejących w obszarze z możliwością ich zmiany

– zarówno zwiększenia jak i zmniejszenia - w zależności od specyfiki lokalizacji i planowanych przekształceń przestrzennych.

6. KIERUNKI ZABEZPIECZENIA WYMOGÓW OBRONNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ.

Wymogi obronności i obrony cywilnej zabezpiecza się poprzez:

- 1) wskazanie potrzeby racjonalnej i oszczędnej eksploatacji wód głębinowych z uwzględnieniem zaistnienia sytuacji zagrożenia, w bilansie potrzeb istniejących ujęć wody;
- 2) wprowadzenie zakazu lokalizacji zabudowy w terenie dolinnym z dopuszczeniem lokalizacji obiektów i urządzeń służących ochronie przed powodzią, zbiorników wodnych możliwych do wykorzystania dla celów ppoż. oraz zapewnienie odpowiednich dojazdów do rzeki w sytuacji zagrożenia;
- 3) tworzenie sprawnego o dobrych parametrach technicznych układu komunikacyjnego;
- 4) realizowanie zadań związanych z zapewnieniem ochrony i dostaw wody, produktów żywnościowych oraz płodów rolnych na terenie gminy uwzględniających sytuacje szczególne,
- 5) zapewnienie ochrony sanitarnej w strefach ujęć wody pitnej,
- 6) uzbrojenie istniejącej sieci wodociągowej w hydranty p.poż lub odpowiednie zbiorniki wodne z możliwością wykorzystania tych elementów w sytuacji szczególnej i dla celów przeciwpożarowych,
- 7) zapewnienie stosownej pas technologiczny wzdłuż linii elektroenergetycznej 220 kV.

Zgodnie z przepisami odrębnymi zachodzi konieczność zgłoszenia budowy wszystkich obiektów i budowli wieżowych o wysokości 50,00 m n.p.m. i większej, przed wydaniem pozwolenia na budowę, właściwym służbom ruchu lotniczego, w celu ustalenia sposobu oznakowania przeszkodowego tych obiektów.

7. TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE.

Na obszarze gminy do terenów zamkniętych zaliczone są tereny kolejowe oraz jednostka wojskowa w Leżnicy Wielkiej Osiedle obręb Opole, których granice określono na rysunku studium.

Na terenie jednostki wojskowej zlokalizowana jest strzelnica wojskowa, dla której wyznacza się strefę ochronną zagrożenia strzelnicy, w kompleksie wojskowym w celu wykluczenia rażenia pociskami, w tym rykoszetami (odbitkami), osób i mienia, znajdujących się poza obszarem strefy strzelań; obejmujący teren strefy niebezpiecznej.

Wykonać wokół strefy ochronnej zagrożenia strzelnicy ogrodzenie ostrzegawcze z balustrady o wysokości 1,10 m ponad poziom terenu. Na całym obwodzie ogrodzenia strefy zagrożenia umieścić tablice ostrzegawcze (zgodnie z załącznikiem nr 10 (rys. nr 2) do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 października 2001 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać strzelnice garnizonowe oraz ich usytuowanie (Dz. U. Nr 132, poz. 1479, ze zm., dalej "rozp. MON z 2001") w następujących miejscach:

- a) przy wjeździe na teren strefy,
- b) przy załamaniach linii ogrodzenia,
- c) w punktach charakterystycznych, takich jak: wierzchołek wzniesienia, przecinka leśna,
- d) na całej długości ogrodzenia w rozstawie nie przekraczającym 50 m.

Na terenie gminy zlokalizowane jest lotnisko wojskowe z czym wiążą się możliwe utrudnienia związane z wykonywaniem lotów przez statki powietrzne w wyznaczonych strefach lotów, a w szczególności lotów nocnych na małych wysokościach oraz na lądowisku w rejonie Mariampola w prowadzeniu gospodarstw hodowlanych, a w szczególności ferm drobiu, strusi itp

8. KIERUNKI ROZWOJU I PRZEKSZTAŁCENIE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ.

8.1. Mieszkalnictwo.

W ramach poprawy warunków mieszkaniowych mieszkańców gminy planuje się

- 1) utrzymanie, modernizację, termomodernizację istniejących budynków gminnych oraz prywatnych;
- 2) realizację budynków z lokalami socjalnymi,
- 3) wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej.

8.2. Oświata.

Zakłada się zachowanie istniejącej sieci szkół i przedszkoli z jednoczesnym prowadzeniem działań modernizacyjnych istniejących obiektów.

Ewentualna realizacja nowych obiektów możliwa jest w obszarach wskazanych pod zabudowę usługową, mieszkaniową jednorodziną z dopuszczeniem usług lub mieszkaniową wielorodziną.

8.3. Kultura.

Istniejąca sieć placówek zapewnia w stopniu dobrym obsługę mieszkańców gminy.

8.4. Ochrona zdrowia i opieka społeczna.

Potrzeby ochrony zdrowia oraz opieki społecznej zapewnione są w stopniu dobrym poprzez istniejącą sieć placówek.

Dla poprawy standardów świadczonych usług proponuje się:

- 1) modernizację oraz możliwość rozbudowy istniejących budynków,
- 2) rozszerzenie zakresu opieki nad dziećmi z ubogich rodzin i rodzin patologicznych,
- 3) likwidację barier architektonicznych - zwiększenie dostępności do obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych,
- 4) umożliwienie lokalizacji nowych, prywatnych, niepublicznych ośrodków opieki zdrowotnej,
- 5) rozważenie lokalizacji obiektów stałego pobytu dla ludzi starszych.

8.5. Sport, rekreacja i turystyka.

Istniejące obiekty sportowe zaspakajają potrzeby mieszkańców gminy na dobrym poziomie.

Planuje się wykorzystanie walorów przyrodniczych obszaru gminy poprzez rozwój funkcji rekreacyjnych oraz gospodarstw agroturystycznych.

Ponadto proponuje się:

- 1) lokalizację nowych terenów dla uprawiania sportu i rekreacji – tereny rozwoju wielofunkcyjnego w obszarze miejscowości Parzęczew,
- 2) budowę ścieżek rowerowych oraz szlaków konnych.

8.6. Cmentarze.

Utrzymuje się istniejące cmentarze. Obszary wskazane pod cmentarze winny zaspokoić potrzeby grzebalne do 2030 roku.

9. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.

Obszar gminy posiada dobrze rozwinięty układ komunikacyjny. Na układ drogowy składają się autostrada A2, droga wojewódzka, drogi powiatowe oraz sieć dróg gminnych. Na układ kolejowy składa się linia kolejowa Łódź - Kutno z przystankiem w Chociszewie. Znaczna gęstość dróg zapewnia dobrą dostępność do jednostek osiedleńczych. Podstawowym sposobem przemieszczania się osób jest indywidualna komunikacja samochodowa, a w ruchu zewnętrznym komunikacja autobusowa. Istnieje duże zapotrzebowanie na modernizację, rozbudowę lub przebudowę istniejącego układu drogowego.

Większość dróg powiatowych i gminnych wymaga modernizacji rozbudowy lub przebudowy, co ukierunkowuje generalnie politykę przestrzenną władz lokalnych w zakresie układu komunikacyjnego.

9.1. Układ drogowy.

Przyjmuje się następującą klasyfikację dróg:

- autostrada A2
 - droga główna - DW 469 relacji Uniejów - Gostków - Wróblew o minimalnej szerokości 25 m, drogi zbiorcze o minimalnej szerokości 20 m:
 - DP5168E relacji Łęczycza – Parzęczew – Aleksandrów Łódzki,
 - DP5137E relacji Ozorków – Parzęczew – Łążki,
 - DP3705E relacji Parzęczew – Poddębice,
 - DP5167E relacji Ozorków – Aleksandrów Łódzki,
 - DP5139E relacji Chociszew – Bibianów – Ozorków – Solca Wielka,
- drogi lokalne o minimalnej szerokości 15 m - drogi powiatowe - DP5146E, DP5139E, DP5138E, DP5140E, DP3707E, DP5147E, DP5145E,
- drogi lokalne o minimalnej szerokości od 12 m do 15 m i dojazdowe o minimalnej szerokości od 10 m do 13 m - drogi gminne - 120118E, 120251E, 120252E, 120253E, 120254E, 120255E, 120256E, 120257E, 120258E, 120259E, 120115E, 120260E, 120261E, 120262E, 120263E, 120264E, 120265E, 120266E, 120267E, 120268E, 120269E, 120270E, 120271E, 120272E, 120273E, 120274E, 120002E, 120275E, 120276E -120277E, 120278E, 120279E, 120280E, 120281E, 120282E, 120283E, 120628E, 120284E, 120285E, 120286E, 120287E, 120288E, 120289E, 120289E.

W obszarze gminy wyznaczono szlaki rowerowe:

- szlak „Po Ziemi Parzęczewskiej”
- szlak „W środku Polski”
- szlak „Tranzytowy”
- szlaki łącznikowe.

Dodatkowo zaznaczono na terenie gminy fragment projektowanej w ramach „Programu rozwoju turystyki w województwie łódzkim na lata 2007 – 2020” pętli wewnętrznej wojewódzkiego szlaku konnego.

W rozwoju systemu drogowego zakłada się:

- 1) budowę nowych powiązań gminy z układem dróg o znaczeniu regionalnym;
- 2) usprawnienie połączeń komunikacyjnych w gminie;
- 3) modernizację istniejącej sieci dróg w dostosowaniu do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne.

Podstawowe kierunki rozwoju komunikacji to:

- 1) budowa nowych odcinków dróg lokalnych zapewniających czytelny i sprawny układ komunikacyjny gminy – klasa dróg "D" lub "L",
- 2) utrzymanie pasów terenu dla realizacji i modernizacji dróg:
 - a) dla parametrów dróg klasy A (autostrada), G (klasa drogi główna), Z (klasa drogi zbiorcza), L (klasa drogi lokalna) D (klasa drogi dojazdowa) w obszarach o zwartej zabudowie dopuszczalne jest utrzymanie szerokości pasa niewchodzącego w kolizję z istniejącą zabudową;
 - b) budowa chodników;
 - c) poprawę stanu nawierzchni istniejących dróg.

9.2. Układ Kolejowy

Rozwój systemu powiązań międzyregionalnych i regionalnych poprzez przebudowę układu kolejowego do prędkości 160-200 km/h na kierunku dojazdowym do sieci TEN-T poprzez przebudowę istniejącej linii nr 16 Zgierz – Kutno z dobudową drugiego toru.

9.3. Komunikacja zbiorowa.

Zakłada się utrzymanie aktualnego poziomu przewozów realizowanych przez komunikację autobusową PKS i prywatne firmy. Nie przewiduje się budowy publicznego systemu komunikacji gminnej.

9.4. Wytyczne do planów miejscowych w zakresie rozwoju systemów komunikacji.

W planach miejscowych należy zapewnić docelową możliwość realizacji układu komunikacyjnego w parametrach określonych w studium poprzez zabezpieczenie pasa terenu przewidzianego pod budowę nowych ciągów komunikacyjnych oraz odsunięcie linii zabudowy od dróg, które planowane są do modernizacji, przebudowy lub rozbudowy.

Wytyczne przebiegi projektowanych ciągów komunikacyjnych nie są precyzyjnym wskazaniem ich lokalizacji – określają kierunki i standardy realizacji połączeń komunikacyjnych. Szczegółowe ustalenie przebiegu oraz wielkość terenu zajętego pod skrzyżowania winno być dokonane w planie miejscowym lub w decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

10. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

10.1. System wodociągowo – kanalizacyjny dla gminy Parzęczew.

System zaopatrzenia gminy w wodę, oparty jest o ujęcia wód podziemnych, zlokalizowane na terenie gminy w Parzęczewie, Chrzastowie Wielkim, Ignacowie Folwarczny, Orleju w pełni zabezpieczając potrzeby rozwojowe gminy. Dopuszcza się korzystanie z indywidualnych ujęć własnych i zakładowych, istniejących i nowobudowanych.

Odprowadzanie ścieków sanitarnych realizowane jest w systemach gminnej kanalizacji zbiorczej, w systemach kanalizacji lokalnej i indywidualnie. W miejscowości gminnej - Parzęczew istnieje zbiorcza kanalizacja sieciowa i oczyszczalnia ścieków, zlokalizowana w północno - zachodniej części, na prawym brzegu rzeki Gnidy. Należy dążyć do sukcesywnej rozbudowy systemu kanalizacji sanitarnej, opartego o gminną oczyszczalnię ścieków mechaniczno – biologiczno – chemiczną o przepustowości Qśrd. = 130 m³/d, z możliwością jej rozbudowy;

Do czasu realizacji programu kanalizacji stosowane będą rozwiązania przejściowe jak przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz szczelne zbiorniki bezodpływowe do czasowego gromadzenia nieczystości ciekłych.

Dla terenów o zabudowie rozproszonej, położonych poza zasięgiem kanalizacji gminnej, gdzie nieekonomiczna jest budowa sieciowego systemu odprowadzania ścieków, przewiduje się stosowanie indywidualnych systemów odprowadzania ścieków: do szczelnych zbiorników z wywozem nieczystości do punktu zlewnego na gminną oczyszczalnię ścieków lub kontynuowanie programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Utrzymuje się dotychczasowy system odprowadzania wód opadowych poprzez spływ powierzchniowy do odbiorników naturalnych: rzek, rowów melioracyjnych i odwadniających. Prawidłowe funkcjonowanie tego systemu wymagać będzie utrzymania właściwego stanu technicznego odbiorników, zapewniającego ich drożność.

W indywidualnych przypadkach możliwa będzie budowa lokalnych sieci kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem wód opadowych do odbiorników na warunkach wynikających z przepisów o dopuszczalnej jakości ścieków odprowadzanych do wód powierzchniowych lub do ziemi.

Dla terenów, z których spływ wód opadowych stanowić może zagrożenie dla środowiska naturalnego wymagana będzie budowa urządzeń oczyszczających wody opadowe i roztopowe przed odprowadzeniem do odbiornika.

10.2. Elektroenergetyka.

Obecny system elektroenergetyczny w gminie oparty jest o sieć napowietrzno - kablową 15kV powiązaną z GPZ „Ozorków”; GPZ „Leszcze” (gm. Łęczycy) i GPZ „Aleksandrów” zabezpieczając obecne zapotrzebowanie na moc i energię elektryczną.

Zgodnie z przyjętym kierunkiem rozwoju urbanistycznego w gminie zakłada się stopniowy wzrost potrzeb energetycznych.

W związku z powyższym warunki prawidłowego zasilania w energię elektryczną wymagać będą przede wszystkim:

- 1) sukcesywnej modernizacji sieci średniego i niskiego napięcia poprzez dogęszczanie stacjami trafo SN/nn oraz skracanie obwodów, na których występuje deficyt mocy;

- 2) zastępowanie linii napowietrznych liniami kablowymi dla usunięcia kolizji z projektowanym zagospodarowaniem terenu;
- 3) budowę linii zasilających średniego i niskiego napięcia na terenach przewidzianych do zainwestowania; ilość i lokalizacja stacji trafo SN/nn będzie wynikać ze zgłoszenia zapotrzebowania na moc w realizowanych inwestycjach.

Budowa stacji będzie prowadzona w oparciu o warunki przyłączenia wydawane przez właściwe Przedsiębiorstwo Energetyczne na wniosek podmiotu przyłączanego. Zaznacza się ponadto, że przebudowa istniejącej infrastruktury energetycznej, która koliduje z projektowanym zagospodarowaniem i układem komunikacyjnym może być zrealizowana w uzgodnieniu i na warunkach określonych przez właściciela sieci.

W Studium... zabezpiecza się strefy bezpieczeństwa (pasy technologiczne) dla przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych:

- 1) dla LN 220kV – 50 m (25 m od osi linii w każdą stronę);
 - a) W pasie technologicznym linii obowiązuje zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Warunki lokalizacji pozostałych obiektów budowlanych nieprzeznaczonych na stały pobyt ludzi powinny uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych.
 - b) Lokalizacja obiektów budowlanych zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw i stref zagrożonych wybuchem w pobliżu linii elektroenergetycznej powinna uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych.
 - c) Zakazuje się tworzenia hałd, nasypów oraz sadzenia roślinności wysokiej pod linią i w odległości 6,0 m dla linii 220 kV, od rzutu poziomego skrajnego przewodu fazowego (w świetle koron).
 - d) Dopuszcza się wykonanie napraw oraz prac remontowych i konserwacyjnych na linii.
 - e) Dopuszcza się budowę elektroenergetycznej linii wielotorowej, wielonapięciowej po trasie linii elektroenergetycznej. Linia elektroenergetyczna o napięciu 220 kV zostanie w takim przypadku poddana rozbiórce przed realizacją nowej linii. Dopuszcza się także odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę linii oraz linii, która w przyszłości zostanie ewentualnie wybudowana na jej miejscu. Realizacja tych inwestycji po trasie linii nie wyłącza możliwości rozmieszczania słupów oraz podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z linii w innych miejscach.
 - f) Teren w pasie technologicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) Właściciela linii.
 - g) Elektrownie (farmy) wiatrowe względem linii elektroenergetycznych najwyższych napięć NN tj. 220 i 400 kV należy lokalizować tak, aby odległość każdej turbiny wiatrowej od linii elektroenergetycznej **NN**, określana jako odległość najbardziej skrajnego elementu turbiny wiatrowej (krańców łopat turbiny) od osi linii, nie była mniejsza niż trzykrotna średnica koła (3xd) zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowej.

2) dla LN 15kV.

Zagospodarowanie terenu przy linii elektroenergetycznej każdorazowo należy wystąpić o opinię właściwego Przedsiębiorstwa Energetycznego, które określi możliwości realizacji zagospodarowania w oparciu o obowiązujące przepisy.

10.3. Zaopatrzenie w gaz.

Na terenie gminy nie występuje sieć gazu przewodowego.

Zakłada się gazyfikację gminy na średnim ciśnieniu. Źródłem gazu dla gminy będzie magistrala gazowa wysokiego ciśnienia DN 300 Rosanów - Kutno. Zasilanie w gaz będzie odbywało się poprzez stację redukcyjno - pomiarową I-go stopnia (SRP) zlokalizowaną na terenie miasta Ozorkowa oraz sieci w mieście i gminie Ozorków, przewiduje się również możliwość docelowego zaopatrzenia w gaz od strony gminy Wartkowice.

10.4. Zaopatrzenie w ciepło

Docelowo zakłada się zaopatrzenie w ciepło z lokalnych kotłowni oraz indywidualnych źródeł ciepła poprzez nośniki energii jako źródła ciepła pozyskiwanych bezpośrednio z zasobów naturalnych odnawialnych, które regenerują się wystarczająco szybko i których zasoby praktycznie nie wyczerpują się i nieodnawialnych których zasoby są ograniczone i które wyczerpują się w miarę eksploatacji takie jak wszystkie paliwa kopalne: wszystkie energetyczne odmiany węgla, ropę naftową, gaz ziemny, torf, spalanych w urządzeniach o wysokim poziomie czystości emisji;

10.5. Telekomunikacja.

Na terenie gminy działa operator telekomunikacyjny Orange TP S.A. obsługa telekomunikacyjna realizowana jest w oparciu o centralę w Parzęczewie i Leżnicy Wielkiej Osiedle.

W Gminie dodatkowo występuje system łączności radiowej. System działa w oparciu o radiowe stacje bazowe (RBS).

W zakresie telekomunikacji nie ma barier warunkujących rozwój urbanistyczny gminy.

Działalność niezależnych operatorów telekomunikacyjnych umożliwia szerszy dostęp do sieci (mediów informacyjnych) abonentów oraz wzrost poziomu jakości usług telekomunikacyjnych. W zakresie telefonii bezprzewodowej realizowany jest pełny dostęp do Sieci. W ramach tej telefonii mieszkańcy gminy mogą korzystać z usług operatorów sieci komórkowych działających w Polsce. Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675) dla realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu telekomunikacji (łączności publicznej) nie obowiązują zakazy i ograniczenia określone w powyższych rozdziałach studium, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi.

10.6. Gospodarka odpadami.

Odpady komunalne składowane są na składowisku odpadów komunalnych we wsi Franki w Gminie Krośnice. Przewiduje się kontynuację istniejących zasad gospodarowania odpadami oraz dalszy rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów, na zasadach określonych w aktualnych przepisach odrębnych.

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

Zakłada się ograniczenie produkcji rolnej w południowej części gminy oraz przekształcenie istniejących gospodarstw:

- 1) sukcesywne przeznaczenie części terenów rolnych pod zalesienia;
- 2) likwidację części gospodarstw – przejście osób zajmujących się rolnictwem do sektora usług, przekształcenie istniejącej zabudowy zagrodowej w tereny wielofunkcyjne – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i usługi;
- 3) rozwój produkcji rolnej;
- 4) rozwój funkcji mieszkaniowej i rekreacyjnej.

Obsługa rolnictwa winna być realizowana w ramach istniejącej zabudowy z możliwością jej rozwoju. Realizacja nowej zabudowy zagrodowej na terenach planowanych do utrzymania funkcji rolniczej dopuszczalna jest jedynie w sytuacji, gdy nie ma możliwości zaspokojenia potrzeb inwestycyjnych w terenach przeznaczonych pod zabudowę.

Obszary, dla których planowana jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, oznaczono na rysunku studium jako obszary rozwoju. Wśród tych terenów znaczący udział mają tereny, które uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia terenu na cele nierolnicze przy sporządzaniu obowiązujących na obszarze całej gminy planach zagospodarowania przestrzennego opracowanych w 1993 roku oraz 2005 roku.

12. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

Lasy na terenie gminy Parzęczew zajmują 1687,45 ha, co stanowi 16,1% jej powierzchni. Wskaźnik lesistości jest niższy o 2,3 pkt proc. niż w powiecie (18,4%) oraz o 4,2 pkt proc. niż w województwie (20,3%)⁴. Jednocześnie wskaźnik lesistości województwa łódzkiego jest najniższy w kraju. Lasy na terenie gminy należą do dwóch form własności: własności publicznej Skarbu Państwa oraz do własności prywatnej. Większa część, bo aż 62,19% (1049,48 ha) należy do Skarbu Państwa, pozostała część, tj. 37,81% stanowi własność prywatną. Kompleksy leśne na terenie gminy rozmieszczone są nierównomiernie. Charakterystyczna jest znaczna dysproporcja pomiędzy lesistością gminy w części północnej, a lesistością w części południowej. W części północnej lasy stanowią jedynie 22,1% ogółu powierzchni leśnej gminy. Sytuacja ta skorelowana jest z występowaniem w tej części gminy gleb klasy II, IIIa, oraz IIIb, które zajmują łącznie 1079 ha, co stanowi 97,5% ogółu tych gleb w gminie. Natomiast w części południowej gminy występują głównie gleby klas słabych i najsłabszych. Kolejną cechą lasów występujących na terenie gminy Parzęczew jest ich znaczne rozdrobnienie oraz mała powierzchnia płatów, która średnio wynosi ok. 3ha. Przy czym sytuacja ta dotyczy głównie lasów prywatnych. Taka struktura utrudnia prowadzenie w nich racjonalnej gospodarki leśnej.

Na terenie Gminy Parzęczew występuje 9 typów siedliskowych lasu, tj.: bór sosnowy suchy, bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny, las mieszany świeży, las mieszany wilgotny, las świeży, las wilgotny, ols jesionowy, ols. Dominującymi typami siedlisk są siedliska średniożyłne: bór mieszany świeży oraz las mieszany świeży, które występują głównie w południowej części gminy. Lasy mieszane wilgotne występują głównie w północnej części gminy – w obrębie Opole. W dolinach rzecznych oraz na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych występują olsy jesionowe oraz olsy. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, jako gatunek panujący. Znaczące są również takie gatunki jak: dąb, brzoza i olsza, pozostałe to: jodła, buk świerk, lipa, klon i inne. Przeważająca część lasów objęta jest statutem lasów ochronnych, w tym jako: lasy wokół miast, wodochronne, glebochronne oraz obronne.

Ze względu na niski wskaźnik lesistości gminy, planuje się zwiększenie powierzchni obszarów leśnych. Wskazuje się pod zalesienia tereny rolnicze na glebach klas V i VI, w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się dolesianie gruntów klasy IV. Ponadto do zalesienia należy przeznaczać tereny narażone na przekształcenia antropogeniczne i naturalne, głównie obszary źródliskowe, wododziałowe, zagrożone erozją, stanowiące powiązania przyrodnicze. Z wyłączeniem wartościowych przyrodniczo i krajobrazowo środowisk nieleśnych: torfowisk, muraw kserotermicznych, muraw napiaskowych lub niektórych unikalnych form geologicznych czy geomorfologicznych. Szczegółowe ustalenie lokalizacji obszaru zalesień winno nastąpić w planie miejscowym.

Przyjmuje się następujące generalne zasady w zakresie gospodarki leśnej:

- 1) Zwiększenie ogólnej lesistości;
- 2) Dostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do siedliska (przebudowy monokultur sosnowych rosnących na żyznych siedliskach);
- 3) Zwiększenie różnorodności genetycznej i gatunkowej biocenozy leśnych;
- 4) Kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej lasów, z zachowaniem bogactwa biologicznego;
- 5) Przywracanie przesuszonych przez meliorację terenów wodno-błotnych;
- 6) Kształtowanie granicy polno-leśnej, w tym tworzenie biologicznej zabudowy obrzeży lasów.

Obszary, dla których planowana jest zmiana przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne

W granicach gminy przewiduje się zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne w miejscowości Orła. Należy też zwrócić uwagę że większość terenów leśnych przeznaczonych pod zabudowę uzyskała zgodę na zmianę przeznaczenia z użytkowania leśnego w obowiązujących planach miejscowych gminy Parzęczew. W niniejszym opracowaniu wskazano niewielkie obszary leśne, które wymagają uzyskania zgody na zamianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne w oparciu o opracowanie zmiany planu miejscowego na terenie gminy. Należy jednak nadmienić, że ze względu na skalę opracowania studium gminy (1:10 000) nie sposób wyznaczyć małych lasów o powierzchni do 0,5 ha, które są pojedynczymi skupiskami leśnymi, nie stanowiącymi zwartych kompleksów leśnych i nie będących lasami państwowymi. W takiej sytuacji, w trakcie opracowania

⁴ Na podstawie rocznika statystycznego GUS „Województwo Łódzkie 2015. Podregiony Powiaty Gminy”.

planu miejscowego, studium dopuszcza dla takiego terenu wystąpienie o zgodę do właściwej instytucji o zgodę na zmianę przeznaczenia z użytkowania leśnego, na cele nieleśne.

13. REALIZACJA ZADAŃ ORAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I PONADLOKALNYCH.

W obowiązującym uchwalonym w lipcu 2002 r. przez Sejmik Województwa Łódzkiego „Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Łódzkiego” oraz zaktualizowanym uchwałą Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r. nie zostały wskazane zadania realizacji ponadlokalnych celów publicznych, które planowane są na terenie gminy Parzęczew, objętych rejestrem zadań rządowych lub samorządowych szczebla wojewódzkiego.

W granicach gminy, zgonie z planem województwa, wskazano propozycje zadań dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych:

- 1) Rewitalizacja linii kolejowej nr 16 zgodnie z Uchwałą NR 144/2016 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku.
- 2) Modernizacja linii najwyższego napięcia 220 kV.
- 3) Budowa zbiornika „Tkaczewska Góra”.
- 4) W zakresie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu - postulowany Obszar Chronionego Krajobrazu „Puczniewsko - Grotnicki”,
- 5) W zakresie turystyki - szlaki turystyczne:
 - a) - szlak budownictwa drewnianego – samochodowy projektowany,
 - b) - szlak dworów i pałaców – samochodowy projektowany,
 - c) - łódzki szlak konny – projektowany,
 - d) - szlak perły architektury ziemi łódzkiej – samochodowy projektowany,
 - e) - szlak wielu kultur – samochodowy projektowany.

14. POTRZEBY SPORZĄDZANIA PLANÓW MIEJSCOWYCH. SCALENIA.

14.1. Obszary, wymagające scaleń i podziału nieruchomości,

Po analizie materiałów geodezyjnych (mapy cyfrowej) w poszczególnych obrębach wiejskich na etapie opracowania uwarunkowań rozwoju przestrzennego należy stwierdzić, że na terenie gminy, w terenach przeznaczonych pod zabudowę nie występują działki o parametrach wymuszających potrzeby scalania i określenia zasad nowego podziału.

14.2. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu miejscowego.

Na podstawie art. 10 ust. 2 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe dla obszarów przestrzeni publicznych i obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji lub rozbudowy cmentarzy, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tj. Dz.U. z 2000 r. Nr 23, poz. 295 z późn. zm.).

14.3. Obszary wymagające sporządzenia zmiany obowiązujących planów miejscowych.

Wśród obszarów wyznaczonych w „Studium”, wymagających sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyróżniono następujące grupy:

- 1) obszary niezainwestowane lub zainwestowane w niewielkim stopniu wskazane do urbanizacji dla których należy ustalić zasady zabudowy oraz zasady ochrony przestrzeni otwartych;
- 2) obszary, dla których wyznaczono w studium nowe funkcje terenów, inne niż przeznaczenie terenu ustalone w obowiązujących planach miejscowych.

Na terenie gminy jest wiele nowych obszarów wyznaczonych pod zabudowę (na wniosek właścicieli działek), które zgodnie z ustaleniami planów miejscowych obejmujących cały

obszar gminy były terenami rolniczymi a w niewielu przypadkach również leśnymi. Dla tych obszarów, sukcesywnie, gmina zmuszona będzie opracować nowe plany miejscowe.

15. ANALIZY EKONOMICZNE, ŚRODOWISKOWE I SPOŁECZNE, PROGNOZA DEMOGRAFICZNA ORAZ BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W GMINIE PARZĘCZEW.

15.1. Wprowadzenie

Poniższe analizy sporządzone zostały na potrzeby oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parzęczew. Obejmują one dane dla całego obszaru w granicach administracyjnych gminy.

Przedmiotem analiz jest diagnoza gminy miejsko Parzęczew dla potrzeb określenia założeń polityki przestrzennej, w oparciu o wytyczne ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 778 ze zmianami) zawarte w art. 10 ust. 1 pkt 7.

W opracowaniu wykorzystano dane pozyskiwane ze źródeł definiowanych na podstawie największej aktualności posiadanych materiałów. Z tego powodu dane te mogą różnić się w ujęciu chronologicznym.

15.2. Prognoza demograficzna

Na tle innych obszarów w kraju, gmina Parzęczew odznacza się niekorzystną sytuacją demograficzną. Daje to podstawę do stwierdzenia, że przedstawione wyżej analizy procesów demograficznych, kumulujące się na terenach wiejskich, spowodują spadek liczby ludności.

Tab. Stan ludności ogółem wg faktycznego miejsca zamieszkania w latach 1995 – 2014 w gminie Parzęczew

L.p.	Rok	Liczba ogółem
1.	1995	5727
2.	1996	5730
3.	1997	5636
4.	1998	5592
5.	1999	5452
6.	2000	5417
7.	2001	5466
8.	2002	5462
9.	2003	5473
10.	2004	5433
11.	2005	5333
12.	2006	5100
13.	2007	5025
14.	2008	5027
15.	2009	5091
16.	2010	5153
17.	2011	5107
18.	2012	5035
19.	2013	4983
20.	2014	4987
21.	2015	4825 (5036)

Źródło: zestawienie własne na podstawie danych GUS

1. Spadek ludności w okresie 1995 – 2015 - 12,92%.
2. Spadek ludności w okresie 2005 – 2015 - 6,49%.

Najbardziej zaludnionymi miejscowościami gminy są (Tabela nr 2):

- Parzęczew 18,98 % ogółu ludności,
- Leźnica Wielka 9,13 % ogółu ludności,
- Orła 6,38 % ogółu ludności,
- Chociszew 5,04 % ogółu ludności,
- Kowalewice 4,35 % ogółu ludności.

Tabela Struktura ludności pod względem miejsca zamieszkania na dzień 31.12.2015 r.

LP.	JEDNOSTKA POMOCNICZA	MIEJSCOWOŚĆ	LICZBA MIESZKAŃCÓW		LUDNOŚĆ	
			OSOBY	%	OSOBY	%
1.	Sołectwo Bibianów	Bibianów	146	3,03	242	5,02
		Konstantki	82	1,70		
		Mamień	14	0,29		
2.	Sołectwo Chociszew	Chociszew	243	5,04	282	5,85
		Radzibórz	39	0,81		
3.	Sołectwo Chrzastów Wielki	Chrzastów Wielki	109	2,26	130	2,70
		Chrzastówek	21	0,44		
4.	Sołectwo Florentynów	Florentynów	84	1,74	121	2,51
		Anastazew	37	0,77		
5.	Sołectwo Ignacew Folwarczny	Ignacew Folwarczny	67	1,39	145	3,00
		Gołaszyny	30	0,62		
		Ignacew Parzęczewski	48	0,99		
6.	Sołectwo Ignacew Rozłazły	Ignacew Rozłazły	64	1,33	89	1,85
		Ignacew Podleśny	25	0,52		
7.	Sołectwo Kowalewice	Kowalewice	210	4,35	210	4,35
8.	Sołectwo Mariampol	Mariampol	37	0,77	95	1,97
		Sokoła Góra	29	0,60		
		Nowomłynny	29	0,60		
9.	Sołectwo Mikołajew	Mikołajew	168	3,48	190	3,94
		Nowa Jerozolima	22	0,46		
10.	Sołectwo Mrożewice	Mrożewice	74	1,53	108	2,23
		Sulimy	34	0,70		
11.	Sołectwo Opole	Opole	135	2,80	210	4,35
		Leżnica Wielka	75	1,55		
12.	Sołectwo Orla	Orla	308	6,38	335	6,94
		Duraj	27	0,56		
13.	Sołectwo Parzęczew	Parzęczew	916	18,98	916	18,98
14.	Sołectwo Pustkowa Góra	Pustkowa Góra	85	1,76	85	1,76
15.	Sołectwo Różyce	Różyce	158	3,27	158	3,27
16.	Sołectwo Różyce Żmijowe	Różyce Żmijowe	45	0,93	89	1,84
		Kozikówka	44	0,91		
17.	Sołectwo Skórka	Skórka	89	1,84	89	1,84
18.	Sołectwo Śliwniki	Śliwniki	177	3,67	227	4,71
		Żelgoszcz	50	1,04		
19.	Sołectwo Śniatowa	Śniatowa	106	2,20	148	3,07
		Stary Chrzastów	42	0,87		
20.	Sołectwo Tkaczewska Góra	Tkaczewska Góra	64	1,33	64	1,33
21.	Sołectwo Trojany	Trojany	80	1,66	80	1,66
22.	Sołectwo Wielka Wieś	Wielka Wieś	107	2,22	159	3,30
		Janów	52	1,08		
23.	Sołectwo Wytrzyszczki	Wytrzyszczki	103	2,14	212	4,39
		Piaskowice	47	0,97		
		Julianki	18	0,37		
		Florianki	44	0,91		
24.	Sołectwo Leżnica Wielka	Leżnica Wielka -Osiedle	441	9,14	441	9,14
	RAZEM	GMINA PARZĘCZEW	4825	100,00	4825	100,00

Źródło: Na podstawie danych z dnia 31.12.2015 r. ewidencji ludności prowadzonej w Urzędzie Gminy w Parzęczewie.

Obniżenie wielkości populacji w gminie Parzęczew na przestrzeni najbliższych kilkunastu lat może utrzymywać trend, co związane jest z procesem starzenia się społeczeństwa, niekorzystnym zjawiskiem nasilającym się w najbliższych latach w całym kraju. Przemiany demograficzne, zwłaszcza zmiany w strukturze wiekowej, będą miały bardzo istotny wpływ na zarządzanie sferą usług publicznych w gminie, między innymi będzie wymagało to zwiększenia nakładów na sferę związaną z zapewnieniem opieki osobom starszym.

Pożądana strategia rozwoju gminy w obszarze problemów demograficznych winna polegać na hamowaniu tendencji negatywnych drogą właściwej polityki społecznej i gospodarczej polegającej na zapewnieniu stabilizacji życiowej i stałej poprawy warunków życia ludności gminy. Niestety w tym przypadku istotne jest rozwiązanie problemów na szczeblu krajowym, gdyż podobne problemy

demograficzne po części mają i będą miały gminy w skali całego państwa.

Poprawa sytuacji demograficznej na obszarze gminy może stanowić impuls rozwojowy w różnych sferach życia społecznego i gospodarczego. Jest podstawą możliwości wytwórczych (produkcji i usług) oraz przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej obszarów.

Przekładając przewidywane procesy demograficzne na program potrzeb należy zasygnalizować konieczność tworzenia nowych miejsc pracy poprzez wykorzystanie potencjału gospodarczego rejonu, pozyskanie inwestorów zarówno krajowych jak i zagranicznych oraz firm poszukujących nowych obszarów działalności, a także potrzebę poprawy warunków życia ludności na obszarach wiejskich poprzez sukcesywne zwiększenie dostępności usług z zakresu podstawowych i ponadpodstawowych.

15.3. Analiza ekonomiczna

Dla określenia wskaźników efektywności ekonomicznej działalności gminy jako przedsięwzięcia, przyjąć należy wartości ekonomiczne, które odzwierciedlają wartości, jakie społeczeństwo byłoby gotowe zapłacić za określone dobro lub usługę. Wartości te odzwierciedlają wszystkie czynniki zgodnie z ich wartością użytkową lub kosztem alternatywnym dla społeczeństwa. Analiza ekonomiczna jest szczególnym rodzajem analizy kosztów i korzyści – przeprowadzana jest w drodze skorygowania wyników analizy finansowej o wyniki fiskalne, efekty zewnętrzne oraz ceny rozrachunkowe.

Szacowanie wszystkich nakładów inwestycyjnych, niezbędnych do poniesienia w związku z funkcjonowaniem organizmu ekonomicznego jakim jest prawidłowo funkcjonująca i utrzymująca progres jednostka samorządowa zawarte są w budżecie Gminy. Funkcjonowanie Gminy nie opiera się jednak wyłącznie na wymiernych czynnikach ekonomicznych - pozostaje grupa aktywności nie podlegających wymianie na dobra ekonomiczne, niejednokrotnie stanowiąca podstawę funkcjonowania Gminy, do których można zaliczyć np. satysfakcję społeczną, wysoki poziom kształcenia itd. Niemniej w przypadku analizy ekonomicznej meritum stanowią kwestie związane z cyrkulacją środków finansowych.

Finanse publiczne obejmują zasoby pieniężne Gminy, zarówno dochody, jak i wydatki określone w budżecie Gminy. Kondycja finansowa gminy, podobnie jak innych jednostek samorządu terytorialnego, zależy m.in. od wysokości dochodów własnych, dotacji celowych (zarówno z budżetu państwa, jak pozyskiwanych ze środków europejskich) i subwencji ogólnych z budżetu państwa.

Na całkowitą wartość dochodów własnych ma w dużej mierze wpływ liczba ludności zamieszkującej na danym obszarze oraz liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, a także osób prawnych stanowią podstawowe źródło dochodów własnych gmin. Podstawowym dochodem własnym gmin jest podatek od nieruchomości oraz udział w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 513 ze zmianami) dzieli dochody gminy na grupy.

Pierwszą z nich są wpływy z ustalonych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw podatków. Zaliczamy do niej następujące podatki:

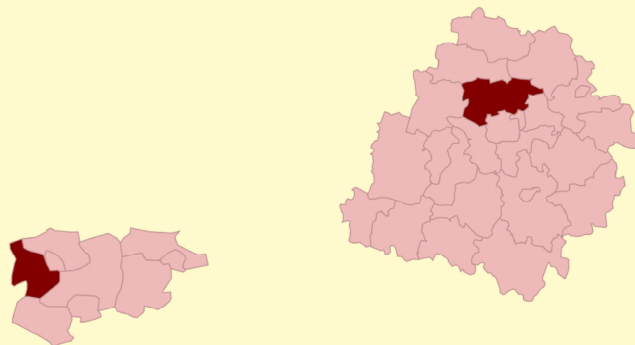
1. podatek od nieruchomości,
2. podatek rolny,
3. podatek leśny,
4. podatek od środków transportowych,
5. opodatkowanie w formie karty podatkowej,
6. podatek od spadków i darowizn,
7. podatek od czynności cywilnoprawnych.

Drugą grupą dochodów własnych gminy stanowią wpływy z opłat. Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego szereguje wpływy z opłat jako:

1. wpływy z opłaty skarbowej,
2. wpływy z opłaty targowej,
3. wpływy z opłaty miejscowej, uzdrowiskowej i od posiadania psów,

4. wpływy z opłaty reklamowej,
5. wpływy z opłaty eksploatacyjnej - w części określonej w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015 r. poz. 196),
6. z innych opłat stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów.

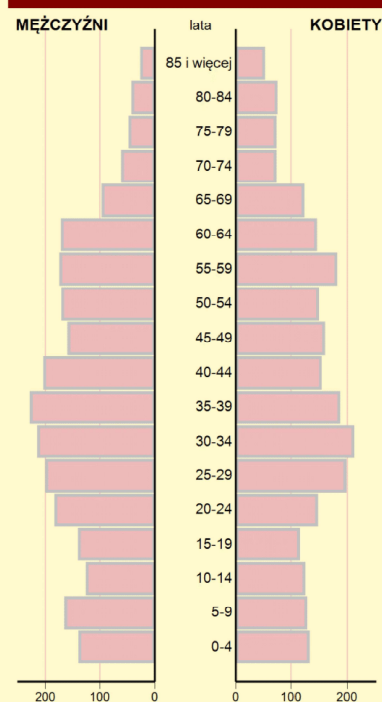
Wydatki gminy ukierunkowane są na rozwój społeczno - ekonomiczny gmin i zaspakajanie potrzeb mieszkającej na ich terenie ludności. Dzieli się na majątkowe, w tym inwestycyjne oraz bieżące, do których zalicza się m.in. świadczenia na rzecz osób fizycznych, wydatki na wynagrodzenia, a także wydatki na obsługę długu.

GINA WIEJSKA PARZĘCZEW POWIAT ZGIERSKI

2014	Liczba	mięscowości	45		
		sołectw	23		
	Powierzchnia w km ²		104		
WYBRANE DANE STATYSTYCZNE		2012	2013	2014	Powiat 2014
Ludność		5035	4983	4987	164988
Ludność na 1 km ²		48	48	48	193
Kobiety na 100 mężczyzn		94	95	95	110
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym		55,6	56,0	55,5	61,0
Dochody ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł		3189	3289	3328	3131
Wydatki ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł		2706	3302	3233	3059
Turystyczne obiekty noclegowe ^a		-	-	-	28
Porady udzielone w ramach podstawowej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca		5	5	5	5
Lesistość w %		16,1	16,1	16,1	18,4
Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności		29	70	62	42
Pracujący ^b na 1000 ludności		69	72	70	194
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (w %)		11,5	12,0	9,1	8,4
Ludność - w % ogółu ludności - korzystająca z instalacji ^c :					
wodociągowej		90,9	91,1	96,9	95,8
kanalizacyjnej		38,9	38,9	38,9	62,8
gazowej		-	-	-	36,3
Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym		1082	1130	1163	1530

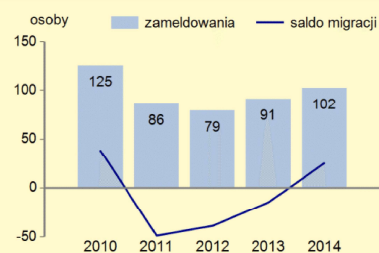
LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2014 R.

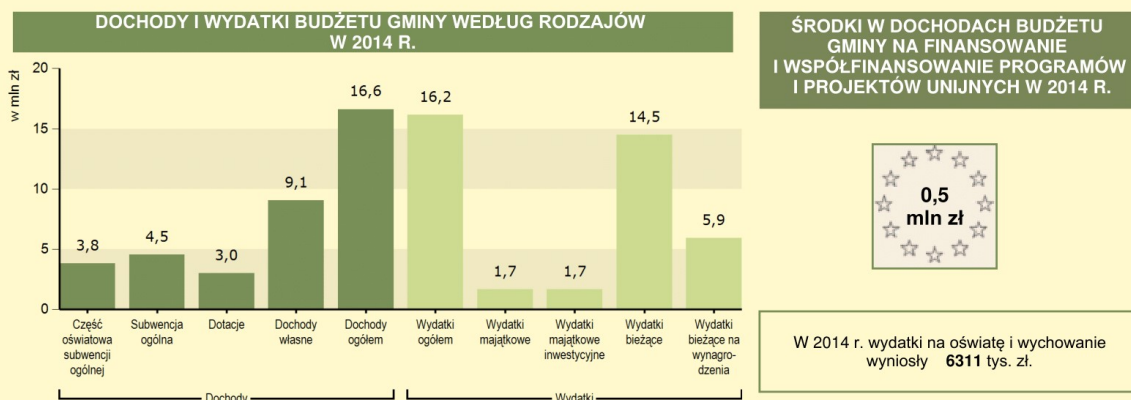
WYBRANE DANE DEMOGRAFICZNE W 2014 R.

	Powiat	Gmina	Powiat=100
Ludność	164988	4987	3,0
w tym kobiety	86403	2432	2,8
Urodzenia żywe	1383	48	3,5
Zgony	1821	60	3,3
Przyrost naturalny	-438	-12	x
Saldo migracji ogółem	799	25	x
Ludność w wieku:			
przedprodukcyjnym	28376	959	3,4
produkcyjnym	102504	3207	3,1
poprodukcyjnym	34108	821	2,4

MIGRACJE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

^a Dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. ^b Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. ^c Dane za 2014 r. w przypadku wodociągów i kanalizacji są nieporównywalne z wcześniejszymi latami z powodu zmiany metodologii liczenia wskaźnika.

DOCHODY BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW W %

	2012	2013	2014
Ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	1,5	10,3	1,7
Transport i łączność	0,0	1,5	1,0
Gospodarka mieszkaniowa	1,3	5,1	0,7
Administracja publiczna	0,3	0,3	0,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,0	0,0	0,1
Różne rozliczenia	28,3	26,5	31,6
Oświata i wychowanie	3,4	2,6	5,5
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	11,1	11,2	11,7
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,3	0,3	0,4
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	13,0	0,1	0,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2,1	-	-
Kultura fizyczna	0,0	-	-
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych	38,1	41,6	45,7
Pozostałe	0,5	0,4	1,0

W 2014 r. dochody gminy na 1 mieszkańca wyniosły: **3328 zł.**

Dochody własne stanowiły w dochodach ogółem budżetu gminy **54,5%**.
Udział wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach własnych wyniósł **24,3%**.

W gminie w 2014 r. **100,0%** wydatków majątkowych przeznaczono na cele inwestycyjne.
Wydatki majątkowe inwestycyjne stanowiły **10,4%** wydatków ogółem budżetu gminy.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

	2013	2014
Ogółem	35	31
w tym:		
indywidualne	35	31
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	-	-

DŁUGOŚĆ ŚCIEŻEK ROWEROWYCH W 2014 R.

- km

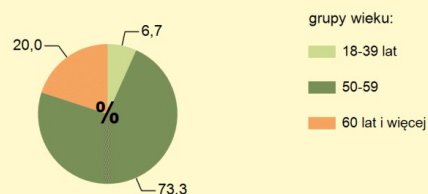

WYDATKI BUDŻETU GMINY WEDŁUG DZIAŁÓW W %

	2012	2013	2014
Ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	2,8	14,0	2,2
Transport i łączność	4,3	4,1	5,9
Gospodarka mieszkaniowa	1,6	5,5	1,1
Administracja publiczna	19,5	16,7	18,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,7	0,9	0,9
Różne rozliczenia	-	-	0,6
Oświata i wychowanie	41,1	33,3	39,1
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	15,6	13,2	14,2
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,8	1,0	1,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3,9	4,5	6,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,9	3,5	5,9
Kultura fizyczna	0,9	0,5	0,9
Działalność usługowa	0,6	0,2	0,3
Ochrona zdrowia	0,6	0,5	0,6
Pozostałe	3,8	2,1	2,2

W 2014 r. wydatki gminy na 1 mieszkańca wyniosły: **3233 zł.**

RADNI RAD GMIN WEDŁUG GRUP WIEKU W 2014 R.

ZASOBY MIESZKANIOWE

	2013	2014
Mieszkania ^a	1963	1992
Przeciętna powierzchnia użytkowa ^a 1 mieszkania w m ²	76	77
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	167	191
Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych w tys. zł	17	-
Liczba lokali socjalnych	2	2

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

ŻŁOBKI	2012	2013	2014
Żłobki i kluby dziecięce	-	-	-
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych (w ciągu roku)	-	-	-

EDUKACJA	2012/13	2013/14	2014/15
Placówki wychowania przedszkolnego	3	5	5
w tym przedszkola	1	1	1
Miejsca w przedszkolach	75	75	75
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	195	213	186
w tym w przedszkolach	63	58	43
Szkoły podstawowe	2	2	2
Uczniowie szkół podstawowych	301	309	339
Szkoły gimnazjalne	1	1	1
Uczniowie szkół gimnazjalnych	150	156	144
Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach: podstawowych	19	17	18
gimnazjalnych	25	22	21

Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku w 2014 r.:		
0-2 lata	-	149
3-6 lat	-	259
7-12 lat	-	301
13-15 lat	-	157

W 2014 r. subwencja oświatowa w gminie wyniosła **3833,4** tys. zł.

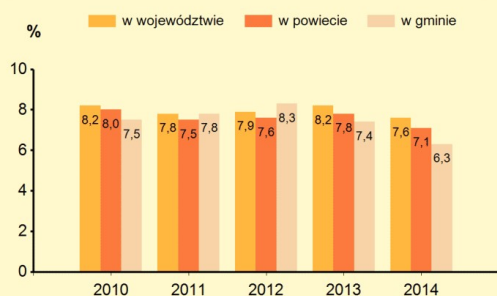

	2014
Biblioteki i filie	2
Czytelnice w bibliotekach publicznych	768
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	22

W 2014 r. wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi wyniosły **77** tys. zł.

UDZIAŁ OSÓB KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W LUDNOŚCI OGÓŁEM

W 2014 r. wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły **2295,1** tys. zł.

Liczba przychodni w gminie w 2014 r.: **2**
Liczba osób przypadających na 1 przychodnię wyniosła: **2494**

LEŚNICTWO W 2014 R.

Powierzchnia lasów ogółem w ha	1668,82
w tym lasy publiczne	1030,85
Lesistość w %	16,1

Liczba oczyszczalni ścieków w gminie w 2014 r. wyniosła: **4**
Liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków wyniosła:

w gminie	1421
w powiecie	104311

Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych w 2014 r.

- instalacje i urządzenia:

zbiorniki bezodpływowe	975
oczyszczalnie przydomowe	280

WYBRANE DANE O RYNKU PRACY^a W 2014 R.

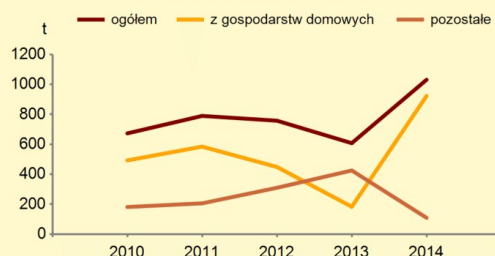
	Powiat	Gmina
Pracujący ^b	31937	351
Bezrobotni zarejestrowani	8624	292
w tym kobiety w %	48,9	47,3
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	8,4	9,1
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	8,6	9,6

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON W 2014 R.

	Powiat	Gmina
Ogółem	15681	373
w tym w sektorze: rolniczym	268	14
przemysłowym	2502	54
budowlanym	1600	42
na 10 tys. ludności	950	748
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	751	529

ZMIESZANE ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W CIĄGU ROKU

GMINA WIEJSKA PARZĘCZEW NA TLE GMIN POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2014 R.																						
Lokata gminy w powiecie		1	10	Lokata gminy w województwie																		
WYSZCZEGÓLNIENIE /GMINY	Ludność na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn ^a	Saldo migracji na 1000 ludności	Dochody własne budżetu gminy		Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współ- finansowanie programów i projektów innych		Wydatki budżetu gminy	Dzieci w przed- szkołach na 100 miejsc ^a	Turystyczne obiekty noclegowe		Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszka- niowych	Odsetek ludności korzystającej z instalacji		Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności							
				na 1 mieszkańca		obiekty	udzielone noclegi			wodocią- gowej	kanaliza- cyjnej		gazowej									
PARZĘCZEW (GM.WIEJSKA)	8 118	1 4	5 28	4 39	4 105	3 72	1 2	- -	- -	5 142	5 68	6 58	- -	6 56								
ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI (GM.MIEJSKO-WIEJSKA)	4 21	6 155	1 4	2 10	1 3	2 31	4 51	4 32	4 30	6 148	3 52	3 29	2 13	1 7								
GŁÓWNO (GM.MIEJSKA)	3 16	7 162	8 107	8 77	9 164	8 173	2 24	- -	- -	7 157	8 147	4 30	- -	4 31								
GŁÓWNO (GM.WIEJSKA)	9 126	2 29	7 103	9 161	8 140	9 176	5 68	- -	- -	3 76	9 148	9 157	- -	9 134								
OZORKÓW (GM.MIEJSKA)	2 10	8 172	9 132	7 52	5 110	7 167	6 75	5 39	6 69	9 174	7 98	2 22	5 41	8 65								
OZORKÓW (GM.WIEJSKA)	6 54	5 116	3 16	3 36	3 93	4 80	7 85	5 39	5 46	1 49	1 1	7 101	4 36	7 63								
STRYKÓW (GM.MIEJSKO- WIEJSKA)	5 45	3 99	4 22	1 5	7 123	1 10	3 33	3 22	1 9	4 101	3 52	5 49	6 51	5 34								
ZGIERZ (GM.MIEJSKA)	1 8	8 172	6 62	5 44	2 77	6 162	9 111	1 6	2 17	8 169	6 76	1 14	1 6	3 22								
ZGIERZ (GM.WIEJSKA)	7 64	3 99	2 6	6 50	6 113	5 134	7 85	2 13	3 20	2 63	1 1	8 147	3 34	2 12								

15.4. Dochody budżetu Gminy

Suma dochodów do budżetu wyniosła w 2014 roku 3328 złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów o 0,6% w porównaniu do roku 2013.

30 grudnia 2015 roku Rada Gminy Parzęczew podjęła podczas sesji uchwałę budżetową na rok 2016. Określa ona dochody gminy w wysokości 16.400.000,00 zł, natomiast wydatki to kwota 16.992.671,00 zł, w tym wydatki majątkowe na kwotę 2.336.338,00 zł. W planach znalazły się takie inwestycje jak modernizacja systemu ciepłowniczego, która zakłada budowę nowej kotłowni na biomasę zasilającej w ciepło budynki Szkół i Punktu Przedszkolnego, Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Zdrowia, trzech bloków mieszkalnych oraz Zakładu Gospodarki Komunalnej. Wartość kosztorysowa inwestycji szacowana jest na 2.600.000,00 zł. Gmina otrzymała z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na realizację tej inwestycji dotację w wysokości 1.310.383,00zł, którą włączy do budżetu w styczniu. Przewidziana jest dotacja w wysokości 900.000,00 zł dla Starostwa Powiatowego w Zgierzu na przebudowę drogi powiatowej relacji Aleksandrów Łódzki – Lubień, natomiast jeżeli chodzi o drogi gminne do przebudowy planowana jest droga w miejscowości Żelgoszcz. Budżet zakłada również kontynuację rozbudowy sieci wodociągowej na terenie gminy, przebudowę chodników w Leźnicy Wielkiej oraz w Parzęczewie na ulicy Lotników. Gmina chciałaby również zakupić samochód ratowniczo – gaśniczy dla OSP w Parzęczewie, w związku z czym poczyniono starania o dofinansowanie tej inwestycji. Z początkiem roku Gmina ubiegać się będzie również o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na rozbudowę Szkoły i Punktu Przedszkolnego w Parzęczewie. W roku 2016 zostaną przygotowane kompletne dokumentacje techniczne na termomodernizację budynków użyteczności publicznej, w tym Szkoły Podstawowej w Chociszewie, a także przygotowana zostanie dokumentacja na rozbudowę oświetlenia ulicznego na terenie całej Gminy. W każdym dziale budżetu zostały zabezpieczone środki w wysokości wyższej niż w roku ubiegłym, co z pewnością zapewni funkcjonowanie Gminy na dobrym poziomie.

15.5. Podsumowanie części analitycznej.

Wymienione wyżej różne czynniki powodują, że problemy społeczne związane głównie z prognozowaną sytuacją demograficzną, a także dostępem oraz efektywnością edukacji, nie zawsze mogą być skutecznie rozwiązywane na szczeblu gminnym. Jest to problem ogólnokrajowy, z którym borykają się głównie mniejsze jednostki terytorialne i bez wsparcia na poziomie krajowym problemy te nie zostaną wyeliminowane do końca.

Przedstawione aspekty społeczne zostały sporządzone głównie na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego dla obszaru gminy oraz Gminy Parzęczew. Zostały one przyjęte

subiektywnie, uwzględniając największe znaczenie dla potrzeb planowania przestrzennego.

Bardzo istotną kwestią jest prowadzenie polityki sprzyjającej osiedlaniu się nowych mieszkańców na obszarze gminy. Potrzeba ta podyktowana jest nie tylko przedstawionymi prognozami demograficznymi, ale również istotnymi czynnikami ekonomicznymi. Gmina rozwijając swój potencjał gospodarczy oraz pozyskując nowych inwestorów ponosi koszty. Nie są one rekompensowane, jeżeli następuje odpływ dochodów od pracowników z firm zlokalizowanych na jej terenie, kiedy osoby te odprowadzają podatki dochodowe na terenach innych gmin, w których mieszkają.

Poza tym, aby przyciągnąć nowych mieszkańców gmina musi uatrakcyjnić swoją ofertę mieszkaniową. Analizując rynek nieruchomości w gminie dochodzi się do wniosku, iż funkcjonuje tu rynek wtórny oraz w dużej mierze rynek nowowydzielanych działek. Należy sprzyjać rozwojowi terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz rekreacji indywidualnej, przede wszystkim na terenie miejscowości Parzęczew, Orła, Chociszew czy też Tkaczewska Góra proponując ofertę terenów pod budownictwo mieszkaniowe z pełnym uzbrojeniem oraz w dogodnej lokalizacji. Istotne tu jest wykorzystanie obecnego i przyszłego potencjału funkcjonalnego gminy, istniejących terenów rekreacyjnych, wykształconej komunikacji, dobrego wyposażenia w infrastrukturę techniczną, możliwości wykorzystania integracji środków transportu do podróży na poziomie lokalnym.

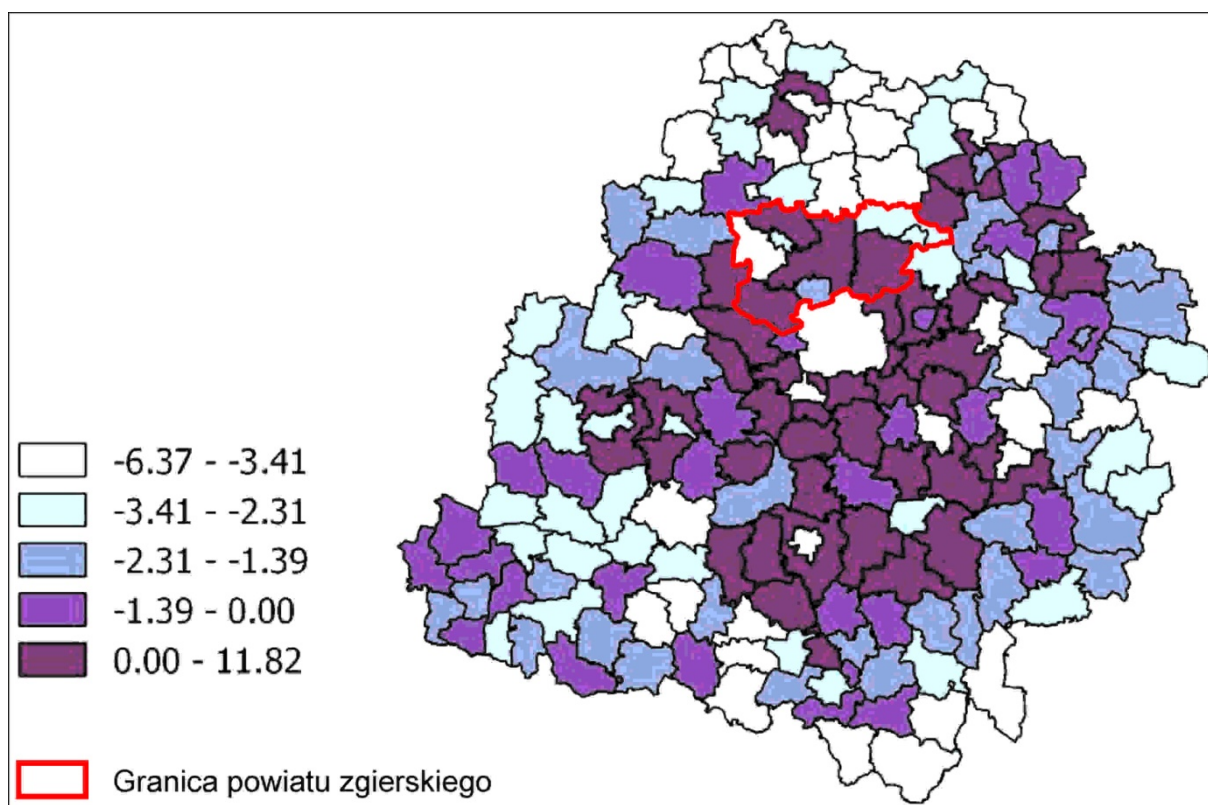
W związku z faktem, iż społeczeństwo, nie tylko na terenie gminy, ale w skali całego kraju, starzeje się w znacznym tempie należy zważać na dbałość o zdrowie społeczności lokalnej, zwiększyć zakres usług z tym związanych, a także przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu osób chorych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Powyższe analizy będą ściśle powiązane z kierunkami zagospodarowania przestrzennego gminy, tak, aby rozwiązywanie potrzeb lokalnej społeczności było bardziej realistyczne ekonomicznie. A same tereny gminy racjonalnie wykorzystane z uwzględnieniem prognoz liczby ludności.

15.6. Zapotrzebowanie na nowe obszary pod zabudowę w gminie na podstawie prognozy demograficznej

Przyrost rzeczywisty to informacja o zmianie liczby ludności pod wpływem zarówno przyrostu naturalnego (różnica między liczbą urodzeń i zgonów), jak i przyrostu migracyjnego (różnica między napływem a odpływem). Jest to zatem informacja o łącznych zmianach liczby ludności, umożliwiając jednocześnie określenie przyczyn zachodzących zmian. Przyrost rzeczywisty ludności gminy Parzęczew w sposób syntetyczny ukazuje aktualne zagrożenia demograficzne, tj. depopulację. Tylko pięć razy w okresie dwudziestoletnim przyrost rzeczywisty ludności w gminie Parzęczew osiągnął wartości dodatnie. Powyższą tendencję potwierdzają zarówno prognozy demograficzne dla powiatu zgierskiego, jak i dla gminy Parzęczew.

Z analizy *Prognozy ludności gmin województwa łódzkiego* oraz analizy *Prognozy ludności na lata 2014-2050 dla powiatu zgierskiego* wynika, że powiat zgierski będzie charakteryzował stopniowy, stały spadek liczby mieszkańców. Dla gminy Parzęczew prognozowana zmiana liczby ludności w latach 2015-2020 wynosić będzie od -6,37% do -3,41%, średnio o -4,89%. Natomiast w skali rocznej tendencja spadku ludności kształtować się będzie średnio na poziomie -0,978%. Zatem szacowana liczba mieszkańców gminy w 2020 roku, przy uwzględnieniu średniego spadku liczby ludności na poziomie -4,89%, wyniesie 4756 osób (Rys. 1).

Rys. 1. Prognozowana zmiana liczby ludności w gminach woj. łódzkiego w latach 2015-2020 (w %)

Źródło: opracowanie na podstawie prognozy ludności gmin województwa łódzkiego

Analiza zmian ludnościowych gminy Parzęczew, przeprowadzona na podstawie dostępnych danych dla lat 1995-2015 wskazuje na stałą tendencję spadkową liczby ludności, którą potwierdzają jednopodstawowe indeksy dynamiki liczby ludności, obliczone dla kolejnych lat analizowanego okresu, przy przyjęciu roku 1995 jako bazy. W końcowym okresie analizy (2015 rok) indeks przybrał wartość 87,30. Zatem przyrost rzeczywisty ludności liczba mieszkańców zmniejszyła się o 727 osób, czyli o 12,70%. (Tab. 1.) Spadkowy trend liczby ludności w latach 1995-2015 nie był charakterystyczny tylko dla gminy Parzęczew, wystąpił on jeszcze w miastach powiatu zgierskiego oraz gminie wiejskiej Głowno. Procesy demograficzne w gminie Parzęczew są odzwierciedleniem procesów występujących również w regionie oraz kraju. Przykładowo wartości charakteryzujące ruch naturalny i migracyjny gminy Parzęczew od roku 1995 do roku 2015 roku są zbliżone do wartości dla powiatu zgierskiego.

Tab. 1. Stan ludności ogółem wg faktycznego miejsca zamieszkania w latach 1995 – 2014 w gminie Parzęczew wraz z dynamiką zmian rocznych

Rok	Liczba ludności	Dynamika ludności 1995 = 100	Przyrost rzeczywisty
1995	5727	100,0	5
1996	5730	100,05	10
1997	5636	98,41	-86
1998	5592	97,64	-70
1999	5452	95,19	-47
2000	5417	94,58	-78
2001	5466	95,44	22
2002	5462	95,37	1
2003	5473	95,56	-32

2004	5433	94,86	-35
2005	5333	93,12	-100
2006	5100	89,05	-246
2007	5025	87,74	-87
2008	5027	87,77	-38
2009	5091	88,89	46
2010	5153	89,97	37
2011	5107	89,17	-46
2012	5035	87,91	-38
2013	4983	87,00	-34
2014	4987	87,07	13
2015	5000	87,30	6

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Kierunek i dynamika zmian demograficznych w gminie Parzęczew, w perspektywie 30 letniej, tj. do 2046 roku, będzie zbliżona do kierunki i dynamiki, jaką charakteryzuje się powiat zgierski. Dane dotyczące powiatu zgierskiego na lata 2014-2046, zaczerpnięto z prognozy Głównego Urzędu Statystycznego (Tab. 2).

Tab. 2. Prognoza liczby ludności wraz z dynamiką zmian rocznych powiatu zgierskiego, w perspektywie 30 lat

Rok	Liczba ludności	Dynamika ludności 2015 = 100
2015	165017	100,0
2016	165112	100,05
2017	165188	100,10
2018	165253	100,14
2019	165298	100,17
2020	165328	100,13
2021	165333	100,19
2022	165313	100,17
2023	165268	100,15
2024	165190	100,10
2025	165081	100,03
2026	164943	99,95
2027	164776	99,85
2028	164580	99,73
2029	164354	99,59
2030	164101	99,44
2031	163818	99,27
2032	163509	99,08
2033	163177	98,88

2034	162826	98,67
2035	162459	98,44
2036	162079	98,21
2037	161691	97,98
2038	161299	97,74
2039	160903	97,50
2040	160509	97,26
2041	160115	97,02
2042	159723	96,79
2043	159337	96,55
2044	158953	96,32
2045	158574	96,09
2046	158199	95,86

Źródło: zestawienie własne na podstawie danych GUS

Powyższą tendencję spadkową liczby ludności w gminie Parzęczew, potwierdza również „*Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030*” sporządzona przez Główny Urząd Statystyczny w sierpniu 2017 roku. Przedmiotowa prognoza ludności gmin do 2030 r. jako punkt wyjścia przyjmuje stan ludności w dniu 31.12.2016 r. w obowiązującym wówczas podziale administracyjnym.

Analiza zmian ludnościowych gminy Parzęczew, przeprowadzona na podstawie dostępnych danych dla lat 2017-2030 również potwierdza stałą tendencję spadkową liczby ludności. Zgodnie z przyjętymi, założeniami prognostycznymi ubytek ludności w gminie Parzęczew do 2030 r. wyniesie 9,63% (483 osoby). Powyższy spadek ludności w gminie Parzęczew spowodowany jest:

- ujemnym współczynnikiem przyrostu naturalnego, który będzie ujemny i wyniesie do - 5‰,
- ujemnym saldem migracji (wewnętrznych i zewnętrznych), które będzie ujemne i wyniesie poniżej -3‰ (Tab. 3).

Z wyżej wymienionych względów w gmina Parzęczew charakteryzować się będzie szybkim procesem starzenia się ludności, tj. ludności powyżej 65 roku życia, który wyniesie 25,83% odsetka ludności w 2030 roku oraz większej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym (1139 osób) niż przedprodukcyjnym (704 osoby), (Tab. 3).

Prognoza ludności gmin na lata 2017 – 2030 wskazuje przede wszystkim na silny rozwój głównych aglomeracji miejskich wraz z przyległymi obszarami. Będą one w dalszym ciągu przyciągać ludność z obszarów bardziej peryferyjnych. Jednocześnie wskazuje na kontynuację procesu suburbanizacji, który będzie prowadził do powiększania się obszarów poszczególnych aglomeracji i znaczącego wzrostu ludności w gminach przyległych do wielkich miast, tj. gmin znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie największych ośrodków miejskich, co wynika z siły przyciągania wielkich aglomeracji jako atrakcyjnych rynków pracy. Natomiast gminy położone na peryferiach aglomeracji, do których należy zaliczyć gminę Parzęczew, znajdują się w trudnej sytuacji spowodowanej odpływem ludności w wieku produkcyjnym oraz ujemnym przyrostem naturalnym. Gminy te będą w najbliższej przyszłości odnotowywać znaczne ubytki ludności, przy jednocześnie szybkim postępie starzenia się ich mieszkańców (Tab. 3).

Tab. 2. Prognoza ludności gminy Parzęczew, na lata 2017 – 2030

Wiek/Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ogółem	5 012	4 983	4 954	4 923	4 893	4 860	4 825	4 792	4 757	4 721	4 684	4 646	4 608	4 569	4 529
przedprodukcyjny	965	958	946	942	939	930	926	914	904	886	837	807	767	736	704
produkcyjny	3 182	3 132	3 085	3 012	2 961	2 925	2 872	2 834	2 799	2 756	2 737	2 722	2 719	2 698	2 686
mobilny	2 009	1 986	1 944	1 877	1 820	1 779	1 708	1 657	1 588	1 543	1 529	1 464	1 440	1 413	1 392
niemobilny	1 173	1 146	1 141	1 135	1 141	1 146	1 164	1 177	1 211	1 213	1 208	1 258	1 279	1 285	1 294
poprodukcyjny	865	893	923	969	993	1 005	1 027	1 044	1 054	1 079	1 110	1 117	1 122	1 135	1 139
0-14	815	811	800	802	795	796	781	739	710	676	650	622	605	591	582
15-59	3 145	3 094	3 049	2 993	2 950	2 898	2 860	2 870	2 847	2 826	2 790	2 774	2 744	2 703	2 657
60+	1 052	1 078	1 105	1 128	1 148	1 166	1 184	1 183	1 200	1 219	1 244	1 250	1 259	1 275	1 290
15-64	3 503	3 454	3 403	3 335	3 281	3 225	3 184	3 169	3 142	3 121	3 092	3 066	3 045	3 008	2 959
65+	694	718	751	786	817	839	860	884	905	924	942	958	958	970	988
80+	182	179	173	175	168	161	161	159	156	152	159	163	166	176	182

Źródło: zestawienie własne na podstawie danych GUS

15.7. Bilans terenów.

Szczegółowy zakres i zasady sporządzania bilansu określa ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w gminie Parzęczew, kolejno przedstawia: zapotrzebowanie na nową zabudowę na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, a także szacuje chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz pozostałych obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę. Następnie porównuje maksymalne w skali gminy Parzęczew zapotrzebowanie na nową zabudowę, z wynikiem szacunkowej chłonności terenów położonych w gminie w zwartej strukturze oraz w obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę. Wynik analizy generuje dalsze działania gminy samorządu na płaszczyźnie m.in. opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i przesądza czy można wyznaczać nowe tereny inwestycyjne.

Poniższe zapotrzebowanie na nową zabudowę zostało opracowane w oparciu o analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne i prognozy demograficzne oraz możliwości finansowe gminy. Ich szacunek jest oparty o pewne przyjęte założenia opisane poniżej, inne dla każdego rodzaju przeznaczenia. Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę zostało opracowane z podziałem na funkcję zabudowy, a jej wartości zostały wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, co jest zgodne z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W przeprowadzonym bilansie uwzględniono podstawowy podział na poszczególne funkcje (zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną, zabudowę rekreacyjną, zabudowę zagrodową, zabudowę usługową, zabudowę produkcyjną) oraz przeanalizowano dla każdej z nich powierzchnię użytkową zabudowy.

Prognozując zapotrzebowanie na nową zabudowę, wzięto pod uwagę perspektywę na kolejne 14 lat oraz niepewność procesów rozwojowych wyrażoną możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30%.

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, występujące na terenie gminy Parzęczew, predysponują ją do rozwijania przede wszystkim zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz rekreacji indywidualnej. Jednakże poza wiodącą funkcją rolniczą oraz mieszkaniową, istotne jest również rozwijanie funkcji usługowych oraz zorganizowanej działalności produkcyjnej. Prowadzona działalność usługowa i produkcyjna generuje zwiększone dochody do budżetu Gminy, w formie podatków bezpośrednich (opłat lokalnych, podatków od nieruchomości, podatków od środków transportu itp.), jak i pośrednich (stanowiących udział w podatkach od osób prawnych – CIT, itp.), a także wpływa na aktywizację zawodową mieszkańców. Lokalizacja przedsiębiorstw podnosi rangę gminy, staje się jej wizytówką gospodarczą, co ma istotny wpływ na lokowanie nowych inwestycji. Z uwagi na położenie gminy w Łódzkim Obszarze Metropolitalnym, w relatywnie niedalekim sąsiedztwie Łodzi, istniejącą infrastrukturę techniczną, istniejące i projektowane (inwestycje komunikacyjne), jest odpowiednim miejscem do lokalizowania centrów logistycznych, magazynów czy zakładów produkcyjnych wysokiej technologii.

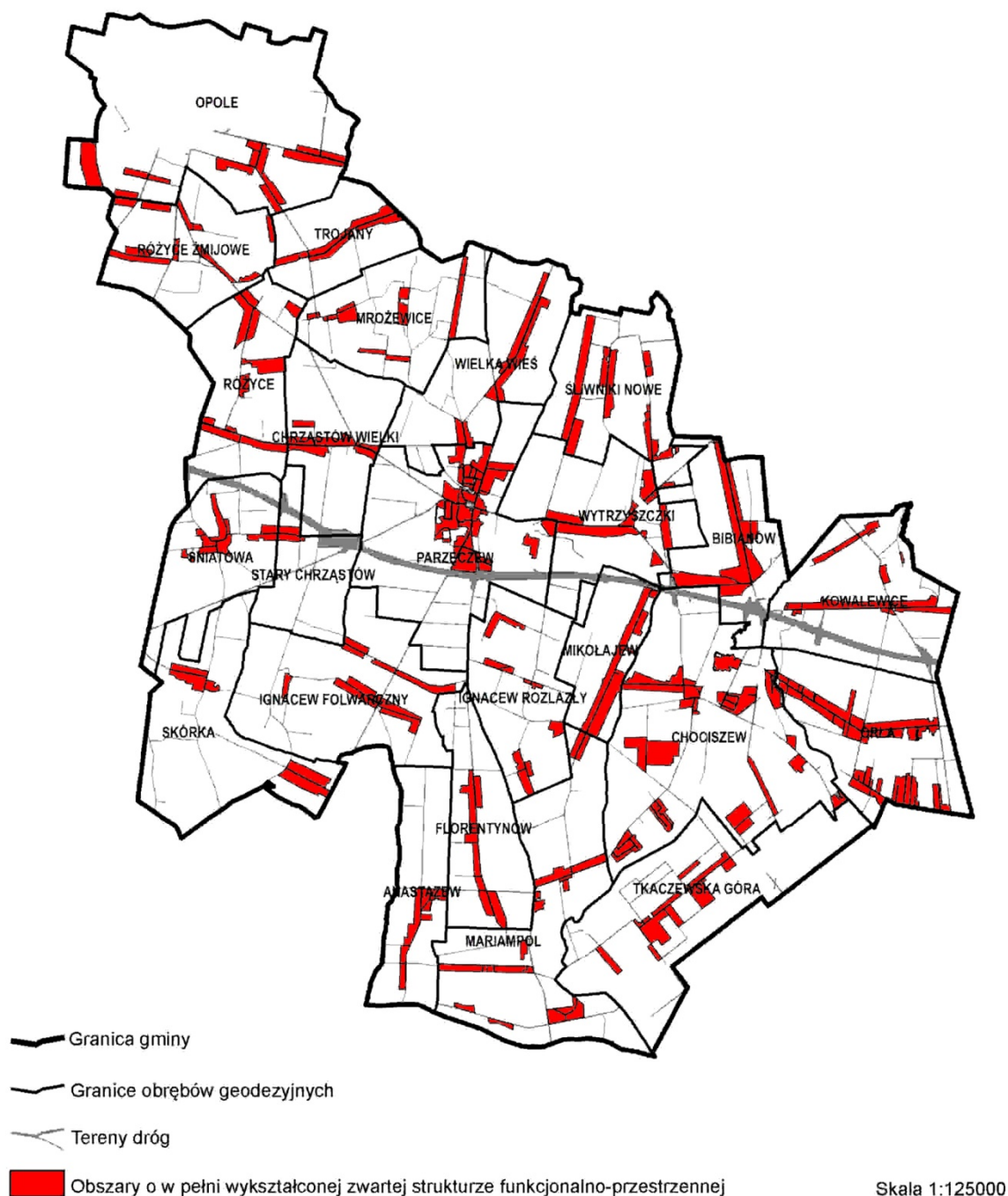
Przedstawiony bilans oparto na rozpoznanej strukturze zainwestowania – obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (Rys. 1), a także ustaleniach obowiązujących planów miejscowych⁵. Dodatkowo dla zobrazowania kierunków polityki przestrzennej wskazano również bilans terenów w obowiązującym Studium, w tym strukturę terenów niezainwestowanych (niezabudowanych). Nie jest to jednak element obligatoryjny, a jedynie tło funkcjonalne wskazujące potencjalny kształt struktury określony w dokumencie polityki przestrzennej oraz jego docelowy obraz zatwierdzony w uchwałach planistycznych (Tab. 1, Tab. 2).

Ustalenia planów miejscowych jako prawa miejscowego należy traktować jako ostateczne w danej chwili, niemniej tylko niektóre plany, zmieniające plan miejscowy gminy, opracowano na podstawie obowiązującego studium. Wszelkie zmiany zmierzające do redukcji w przyszłości powierzchni obszarów możliwych do zainwestowania generują wysokie ryzyko odszkodowawcze i w niekorzystny sposób mogą wpłynąć na finanse Gminy.

Ustalenie wartości wskaźników pojemności demograficznej wymaga zebrania informacji o powierzchni terenów przewidzianych pod poszczególne funkcje, rodzaju zabudowy (jedno- lub wielorodzinnej) oraz

⁵ Gmina Parzęczew pokryta jest w 100% planami miejscowymi.

opracowania metodologii szacunku liczby ludności, jaka może zamieszkać dany obszar.

Rys. 1. Obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na terenie gminy Parzęczew

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy zasadniczej w formie wektorowej

Tab. 1. Obszary zainwestowane (zabudowane), wg ewidencji gruntów, oraz przeznaczone w obowiązujących planach miejscowych, w podziale na funkcje zabudowy, na terenie gminy Parzęczew

L.p.	Faktyczne użytkowanie/ Przeznaczenie	Udział obszarów zainwestowanych (zabudowanych), wg ewidencji gruntów W relacji do powierzchni gminy Parzęczew (10388,99 ha)		MPZP W relacji do powierzchni gminy Parzęczew (10388,99 ha)		Studium projektowane (zmiana) W relacji do powierzchni gminy Parzęczew (10388,99 ha)		Studium projektowane (zmiana) bez obszarów zainwestowanych (zabudowanych) W relacji do powierzchni gminy Parzęczew (10388,99 ha)	
		Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %	Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %	Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %	Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %
1.	MN	99,54	0,96	208,81	2,01	830,58	7,99	731,04	7,04
2.	MNU	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	MW	7,92	0,08	11,43	0,11	8,32	0,08	0,40	0,003
4.	ML	17,08	0,16	189,08	1,82	-	-	-	-
5.	RM	169,47	1,63	762,55	7,34	812,18	7,82	642,71	6,19
6.	U	56,47	0,54	143,37	1,38	118,53	1,14	66,19	0,64
7.	UP					4,13	0,04		
8.	P	15,27	0,15	166,22	1,60	225,39	2,17	262,79	2,53
9.	PE					52,67	0,51	-	-
10.	PG	123,62	1,19	211,94	2,04	123,48	1,19	-0,14	0
11.	ZD	13,14	0,13	3,12	0,03	13,84	0,13	5,69	0,05
12.	ZC					4,99	0,05		
13.	KD	360,49	3,47	360,49	3,47	360,68	3,47	0,19	0,002
14.	KP	-	-	-	-	1,35	0,01	1,35	0,01
15.	TS ⁶	437,30	4,21	505,94	4,87	437,30	4,21	0	0
Suma		1300,3	12,52	2562,95	24,67	2993,44	28,81	1710,22	16,47

Źródło: obliczenia własne na podstawie mapy zasadniczej w formie wektorowej oraz mpzp

⁶ TS – tereny specjalne – zamknięte (wojskowe).

Tab. 2. Obszary niezainwestowane (niezabudowane), biologicznie czynne, wg ewidencji gruntów, na terenie gminy Parzęczew, oraz w obowiązujących planach miejscowych, i w studium, w podziale na użytki gruntowe oraz przeznaczenie

L.p.	Użytek gruntowy/ Przeznaczenie	Obszary niezainwestowane, wg ewidencji gruntów		Obszary niezainwestowane w obowiązującym studium		Zmiana w relacji do faktycznego użytkowania w ha	Zmiana w relacji do faktycznego użytkowania w %
		Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %	Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %		
1.	Użytki rolne	7307,60	70,34	5567,62	53,59	-1739,98	-16,75
1a.	Grunty orne	5953,21	57,30	4435,52	42,69	-1517,69	-14,61
1b.	Łąki i pastwiska	1354,39	13,04	1132,10	10,90	-222,29	-2,14
2.	Lasy	1679,30	16,16	1631,54	15,70	-47,76	-0,46
3.	Dolesienia	-	-	75,83	0,73	-	-
4.	Sady	87,33	0,84	-	-	-	-
5.	Nieużytki	77,99	0,75	77,99	0,75	b.z.	b.z.

Źródło: obliczenia własne na podstawie mapy zasadniczej w formie wektorowej oraz na podstawie zmiany suikzp

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę został opracowany w oparciu o dane pozyskane z:

- mapy zasadniczej, w formie wektorowej,
- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w formie wektorowej,
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego: obowiązującego oraz projektowanego, w formie wektorowej,
- oraz w oparciu o dane pozyskane z Głównego Urzędu Statystycznego.

Z mapy zasadniczej została wyliczona powierzchnia terenów zainwestowanych, w oparciu o użytki gruntowe. Z planów miejscowych: powierzchnie poszczególnych terenów w podziale na funkcje. Natomiast z mapy zasadniczej oraz planów miejscowych powierzchnie poszczególnych terenów w podziale na funkcje, w obszarach zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych, w rozumieniu jednostki osadniczej. Wiarygodność powyższych danych należy uznać, jako niebudzące wątpliwości. Niemniej jednak należy mieć na uwadze uwarunkowania, które mogą mieć wpływ na końcowy wynik bilansu. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w dostatecznym stopniu nie precyzuje stosowania odpowiednich metodyk referencyjnych: danych, precyzyjności obliczeń wynikających z dostępnych materiałów, np. dokumentów planistycznych w formie tradycyjnej (papierowej), technik, wskaźników, czy też delimitacji obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w tworzeniu bilansu terenów. W zależności od przyjętej metodyki referencyjnej wyniki obliczeń mogą się różnić między sobą.

15.8 Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

W celu uwzględnienia potrzeb i możliwości rozwoju gminy przeprowadzono analizy: ekonomiczną, środowiskową, społeczną, prognozę demograficzną oraz analizę możliwości finansowych gminy. Przedmiotowe analizy wykazały, że istniejące na terenie gminy Parzęczew: obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz obszary przeznaczone w planach miejscowych w pełni pokrywają zapotrzebowanie na nową zabudowę.

Stosownie do przepisów art. 10 ust. 5 pkt 1 ustawy, należy określić zapotrzebowanie na zabudowę „**maksymalne w skali gminy**”. Punktem wyjścia do określenia wielkości tego zapotrzebowania jest liczba ludności wynikająca z prognozy demograficznej. Porównanie z istniejącą liczbą zaludnienia gminy daje wielkość przyrostu, tj. nowej ludności gminy. Wielkość zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową wynika z:

- wielkości spodziewanego przyrostu rzeczywistego ludności,
- potrzeby poprawy standardów zamieszkania istniejącej ludności (liczby osób/1 mieszkanie, średniej powierzchni użytkowej w m²/1 osobę).

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności w 2016 roku w gminie Parzęczew wyniosła 5012 osób, natomiast w 2030 roku wyniesie 4529 osób, co stanowi **spadek o 9,63%** (minus 483 osoby). Natomiast przeciętna liczba osób przypadająca na mieszkanie w 2015 roku w gminie Parzęczew wyniosła 2,49 osoby. Porównując wartość przedmiotowego wskaźnika, odpowiednio dla powiatu zgierskiego – 2,53 osoby, województwa łódzkiego – 3,03 osoby (tereny wiejskie) oraz kraju (tereny wiejskie) - 3,35 osoby, należy stwierdzić, iż w gminie Parzęczew nie odbiega on od średnich wskaźników występujących na terenach innych jednostek samorządowych. Natomiast średnia powierzchnia użytkowa w m²/1 osobę, w gminie Parzęczew, wynosi 31,0, i również nie odbiega zbytnio od wskaźnika dla powiatu zgierskiego, który wynosi 28,2 m²/1 osobę, dla województwa łódzkiego (tereny wiejskie) - 29,8 m²/1 osobę oraz kraju (tereny wiejskie) - 27,6 m²/1 osobę. W związku z powyższym zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową: jednorodzinną, wielorodzinną, zabudowę zagrodową oraz zabudowę rekreacji indywidualnej, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, nie występuje.

Lokalizacja usług jest zorientowana rynkowo. Co oznacza, że rozwijają się one tam, gdzie są duże skupiska ludzi lub niekiedy w pobliżu obiektów gospodarczych. Powierzchnia zainwestowanych (istniejących) terenów usługowych w gminie Parzęczew w 2016 roku, zgodnie z ewidencją gruntów, wyniosła 56,47 ha, co stanowi 43,39% ogółu terenów usługowych przeznaczonych w planie miejscowym oraz powierzchni niezainwestowanych (luk) w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w granicach jednostki osadniczej. Na zainwestowanych (istniejących) terenach usługowych istnieje potencjalna możliwość realizacji 575994 m² powierzchni użytkowej, która stanowi 56,87% potencjalnej chłonności (możliwej do zrealizowania) powierzchni użytkowej na terenach przeznaczonych w planach miejscowych oraz na powierzchniach

niezainwestowanych (w lukach) w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w granicach jednostki osadniczej. Dodatkowo biorąc pod uwagę niepewność procesów rozwojowych wyrażoną możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30%, to należy stwierdzić, że potencjalna chłonność (możliwej do zrealizowania) powierzchni użytkowej na terenach przeznaczonych w planach miejscowych oraz na powierzchniach niezainwestowanych (w lukach) w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, znacznie przekracza wartość 30%, i stanowi ponad jednokrotność (176%) zainwestowanej (istniejącej) powierzchni użytkowej terenów usługowych w gminie Parzęczew. W związku z powyższym zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy produkcyjnej, w podziale na funkcje zabudowy, nie występuje. (Tab. 1, Tab. 3).

Powierzchnia zainwestowanych (istniejących) terenów zabudowy produkcyjnej w gminie Parzęczew w 2016 roku, zgodnie z ewidencją gruntów, wyniosła 15,27 ha, co stanowi zaledwie 11,73% ogółu terenów produkcyjnych przeznaczonych w planach miejscowych oraz powierzchni niezainwestowanych (luk) w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w granicach jednostki osadniczej. Na zainwestowanych (istniejących) terenach produkcyjnych istnieje potencjalna możliwość realizacji 863991 m² powierzchni użytkowej, która stanowi 21,48% potencjalnej chłonności (możliwej do zrealizowania) powierzchni użytkowej na terenach przeznaczonych w planach miejscowych oraz na powierzchniach niezainwestowanych (w lukach) w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w granicach jednostki osadniczej. Dodatkowo biorąc pod uwagę niepewność procesów rozwojowych wyrażoną możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30%, to należy stwierdzić, że potencjalna chłonność (możliwej do zrealizowania) powierzchni użytkowej na terenach przeznaczonych w planach miejscowych oraz na powierzchniach niezainwestowanych (w lukach) w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, znacznie przekracza wartość 30%, i stanowi ponad czterokrotność (465%) zainwestowanej (istniejącej) powierzchni użytkowej terenów produkcyjnych w gminie Parzęczew. W związku z powyższym zapotrzebowanie na nową zabudowę produkcyjną, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy produkcyjnej, w podziale na funkcje zabudowy, nie występuje. (Tab. 2, Tab. 3).

Tab. 1. Zabudowa usługowa – istniejąca potencjalna szacunkowa powierzchnia użytkowa przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy usługowej – U, Up	564700 m ²
	Średnia powierzchnia działki	2000 m ²
3.	Powierzchnia zabudowy	40%
4.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje
5.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej

- 1) Liczba działek: $564700 \text{ m}^2 / 2000 \text{ m}^2 = \mathbf{282 \text{ działki}}$;
- 2) Powierzchnia zabudowy = $40\% \text{ z } 564700 \text{ m}^2 = \mathbf{225880 \text{ m}^2}$;
- 3) Powierzchnia całkowita zabudowy: $225880 \text{ m}^2 \times 3 \text{ kondygnacje} = \mathbf{677640 \text{ m}^2}$;
- 4) **Powierzchnia użytkowa:** $85\% \text{ z } 1016460 \text{ m}^2 = \mathbf{575994 \text{ m}^2}$.

Tab. 2. Obiekty produkcyjne, składów i magazynów – istniejąca potencjalna szacunkowa powierzchnia użytkowa przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – P Elektrownie wiatrowe - PE	152700 m ²
	Średnia powierzchnia działki	3000 m ²
3.	Powierzchnia zabudowy	60%
4.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje
5.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej

- 1) Liczba działek: $152700 \text{ m}^2 / 3000 \text{ m}^2 = \mathbf{51 \text{ działek}}$;
- 2) Powierzchnia zabudowy = 60% z $152700 \text{ m}^2 = \mathbf{91620 \text{ m}^2}$;
- 3) Powierzchnia całkowita zabudowy: $91620 \text{ m}^2 \times 3 \text{ kondygnacje} = \mathbf{274860 \text{ m}^2}$;
- 4) **Powierzchnia użytkowa:** 85% z $274860 \text{ m}^2 = \mathbf{219888 \text{ m}^2}$.

Tab. 3. Obszary zainwestowane wg ewidencji gruntów, oraz chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz w planach miejscowych, w podziale na funkcje zabudowy, na terenie gminy Parzęczew

L.p.	Faktyczne użytkowanie/ Przeznaczenie	Obszary zainwestowane wg ewidencji gruntów		Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w granicach jednostki osadniczej		Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w granicach jednostki osadniczej		Suma chłonności	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1.	MN	99,54	0,96	478,31	4,60	109,61	1,05	587,92	5,65
2.	ML	17,08	0,16	56,67	0,55	85,35	0,82	142,02	1,37
3.	MW	7,92	0,08	2,17	0,02	-	-	2,17	0,02
4.	RM	169,47	1,63	254,52	2,45	225,62	2,17	480,14	4,62
5.	U	56,47	0,54	24,31	0,23	105,82	1,02	130,13	1,25
6.	UP								
7.	P	15,27	0,15	12,52	0,12	101,74	0,98	114,26	1,10
8.	PE			-	-	64,55	0,62	64,55	0,62
Suma		365,75	3,52	828,50	7,97	692,69	6,66	1521,19	14,63

Źródło: obliczenia własne na podstawie mapy zasadniczej w formie wektorowej oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

15.9. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej.1. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - MN	4783100 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	1250 m ²
4.	Liczba budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	90 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w gospodarstwie domowym	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

- 1) Liczba działek: $4783100 \text{ m}^2 / 1250 \text{ m}^2 = \mathbf{3826 \text{ działki}}$;
- 2) Pojemność demograficzna: $3826 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 3 \text{ osoby} = \mathbf{11478 \text{ osób}}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $3826 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 90 \text{ m}^2 = \mathbf{344340 \text{ m}^2}$.
- 4) Chłonność demograficzna powierzchni użytkowej: $344340 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = \mathbf{11253 \text{ osoby}}$.

2. Zabudowa rekreacji indywidualnej - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy rekreacji indywidualnej - ML	566700 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	1000 m ²
4.	Liczba budynków rekreacji indywidualnej na działce	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	35 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w budynku	2

- 1) Liczba działek: $566700 \text{ m}^2 / 1000 \text{ m}^2 = \mathbf{567 \text{ działek}}$;
- 2) Pojemność demograficzna: $567 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 2 \text{ osoby} = \mathbf{1134 \text{ osoby}}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $567 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 35 \text{ m}^2 = \mathbf{19845 \text{ m}^2}$.

3. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - MW	21700 m ²
3.	Średnia powierzchnia zabudowy na działce	15%
5.	Średnia wysokość zabudowy	3,5 kondygnacji
4.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej
5.	Średnia powierzchnia mieszkania w gminie	60 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców na gospodarstwo domowe	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

- 1) Powierzchnia zabudowy: $15\% \text{ z } 21700 \text{ m}^2 = \mathbf{3255 \text{ m}^2}$;
- 2) Powierzchnia całkowita zabudowy: $3255 \text{ m}^2 \times 3,5 \text{ kondygnacji} = \mathbf{11392,5 \text{ m}^2}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $85\% \text{ z } 11392,5 \text{ m}^2 = \mathbf{9684 \text{ m}^2}$;
- 4) Liczba mieszkań: $9684 \text{ m}^2 / 60 \text{ m}^2 = \mathbf{161 \text{ mieszkań}}$;

5) Pojemność demograficzna: 161 mieszkań x 3 osoby = **483 osoby**.

6) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $9684 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = \mathbf{316 \text{ osób}}$.

4. Zabudowa zagrodowa - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy zagrodowej - RM	2545200 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	3000 m ²
4.	Liczba budynków mieszkalnych na działce siedliskowej	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	120 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w gospodarstwie domowym	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

1) Liczba działek: $2545200 \text{ m}^2 / 3000 \text{ m}^2 = \mathbf{848 \text{ działek}}$;

2) Pojemność demograficzna: 848 działek x 1 budynek x 3 osoby = **2544 osoby**;

3) **Powierzchnia użytkowa**: 848 działek x 1 budynek x 120 m² = **101760 m²**.

4) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $101760 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = \mathbf{3325 \text{ osób}}$.

5. Zabudowa usługowa - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy usługowej – U, Up	243100 m ²
	Średnia powierzchnia działki	1500 m ²
3.	Powierzchnia zabudowy	60%
4.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje
5.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej

5) Liczba działek: $243100 \text{ m}^2 / 1500 \text{ m}^2 = \mathbf{162 \text{ działki}}$;

6) Powierzchnia zabudowy = 60% z 243100 m² = **145860 m²**;

7) Powierzchnia całkowita zabudowy: 145860 m² x 3 kondygnacje = **437580 m²**;

8) **Powierzchnia użytkowa**: 85% z 437580 m² = **371943 m²**.

6. Obiekty produkcyjne, składów i magazynów - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – P Elektrownie wiatrowe - PE	125200 m ²
	Średnia powierzchnia działki	5000 m ²
3.	Powierzchnia zabudowy	60%
4.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje
5.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej

5) Liczba działek: $125200 \text{ m}^2 / 5000 \text{ m}^2 = \mathbf{25 \text{ działek}}$;

6) Powierzchnia zabudowy = 60% z 125200 m² = **75120 m²**;

7) Powierzchnia całkowita zabudowy: 75120 m² x 3 kondygnacje = **225360 m²**;

8) **Powierzchnia użytkowa**: 85% z 225360 m² = **191556 m²**.

15.10. Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę.

1. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - MN	1096100 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	1250 m ²
4.	Liczba budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	90 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w gospodarstwie domowym	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

- 1) Liczba działek: $1096100 \text{ m}^2 / 1250 \text{ m}^2 = \mathbf{877 \text{ działek}}$;
- 2) Pojemność demograficzna: $877 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 3 \text{ osoby} = \mathbf{2631 \text{ osób}}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $877 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 90 \text{ m}^2 = \mathbf{78930 \text{ m}^2}$.
- 4) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $78930 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = \mathbf{2579 \text{ osób}}$.

2. Zabudowa rekreacji indywidualnej - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy rekreacji indywidualnej - ML	853500 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	1000 m ²
4.	Liczba budynków rekreacji indywidualnej na działce	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	35 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w budynku	2

- 1) Liczba działek: $853500 \text{ m}^2 / 1000 \text{ m}^2 = \mathbf{853 \text{ działki}}$;
- 2) Pojemność demograficzna: $853 \text{ działki} \times 1 \text{ budynek} \times 2 \text{ osoby} = \mathbf{1706 \text{ osób}}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $853 \text{ działki} \times 1 \text{ budynek} \times 35 \text{ m}^2 = \mathbf{29855 \text{ m}^2}$.

3. Zabudowa zagrodowa - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy zagrodowej - RM	2256200 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	3000 m ²
4.	Liczba budynków mieszkalnych na działce siedliskowej	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	120 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w gospodarstwie domowym	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

- 1) Liczba działek: $2256200 \text{ m}^2 / 3000 \text{ m}^2 = \mathbf{752 \text{ działki}}$;
- 2) Pojemność demograficzna: $752 \text{ działki} \times 1 \text{ budynek} \times 3 \text{ osoby} = \mathbf{2256 \text{ osób}}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $752 \text{ działki} \times 1 \text{ budynek} \times 120 \text{ m}^2 = \mathbf{90240 \text{ m}^2}$.
- 4) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $90240 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = \mathbf{2949 \text{ osób}}$.

4. Zabudowa usługowa - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy usługowej - U, Up	1058200 m ²
	Średnia powierzchnia działki	1500 m ²
3.	Powierzchnia zabudowy	60%
4.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje
5.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej

1) Liczba działek: $1058200 \text{ m}^2 / 1500 \text{ m}^2 = \mathbf{705 \text{ działek}}$;

2) Powierzchnia zabudowy = 60% z $1058200 \text{ m}^2 = \mathbf{634920 \text{ m}^2}$;

3) Powierzchnia całkowita zabudowy: $634920 \text{ m}^2 \times 3 \text{ kondygnacje} = \mathbf{1904760 \text{ m}^2}$;

4) **Powierzchnia użytkowa:** 85% z $437580 \text{ m}^2 = \mathbf{1619046 \text{ m}^2}$.

5. **Obiekty produkcyjne, składów i magazynów** - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – P Elektrownie wiatrowe - PE	1662900 m ²
	Średnia powierzchnia działki	5000 m ²
3.	Powierzchnia zabudowy	60%
4.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje
5.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej

15.11. Suma chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej, i obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę.

1. **Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna** - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - MN	5879200 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	1250 m ²
4.	Liczba budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	90 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w gospodarstwie domowym	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

1) Liczba działek: $5879200 \text{ m}^2 / 1250 \text{ m}^2 = \mathbf{4703 \text{ działki}}$;

2) Pojemność demograficzna: $4703 \text{ działki} \times 1 \text{ budynek} \times 3 \text{ osoby} = \mathbf{14109 \text{ osób}}$;

3) **Powierzchnia użytkowa:** $4703 \text{ działki} \times 1 \text{ budynek} \times 90 \text{ m}^2 = \mathbf{423270 \text{ m}^2}$.

4) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $423270 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = \mathbf{13832 \text{ osoby}}$.

2. Zabudowa rekreacji indywidualnej - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy rekreacji indywidualnej - ML	1420200 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	1000 m ²
4.	Liczba budynków rekreacji indywidualnej na działce	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	35 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w budynku	2

- 1) Liczba działek: $1420200 \text{ m}^2 / 1000 \text{ m}^2 = \mathbf{1420 \text{ działek}}$;
- 2) Chłonność demograficzna: $1420 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 2 \text{ osoby} = \mathbf{2840 \text{ osób}}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $1420 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 35 \text{ m}^2 = \mathbf{49700 \text{ m}^2}$.

3. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - MW	21700 m ²
3.	Średnia powierzchnia zabudowy na działce	15%
5.	Średnia wysokość zabudowy	3,5 kondygnacji
4.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej
5.	Średnia powierzchnia mieszkania w gminie	60 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców na gospodarstwo domowe	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

- 1) Powierzchnia zabudowy: $15\% \text{ z } 21700 \text{ m}^2 = \mathbf{3255 \text{ m}^2}$;
- 2) Powierzchnia całkowita zabudowy: $3255 \text{ m}^2 \times 3,5 \text{ kondygnacji} = \mathbf{11392,5 \text{ m}^2}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $85\% \text{ z } 11392,5 \text{ m}^2 = \mathbf{9684 \text{ m}^2}$;
- 4) Liczba mieszkań: $9684 \text{ m}^2 / 60 \text{ m}^2 = 161 \text{ mieszkań}$;
- 5) Pojemność demograficzna: $161 \text{ mieszkań} \times 3 \text{ osoby} = \mathbf{483 \text{ osoby}}$.
- 6) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $9684 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = \mathbf{316 \text{ osób}}$.

4. Zabudowa zagrodowa - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy zagrodowej - RM	4801400 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	3000 m ²
4.	Liczba budynków mieszkalnych na działce siedliskowej	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	120 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w gospodarstwie domowym	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

- 1) Liczba działek: $4801400 \text{ m}^2 / 3000 \text{ m}^2 = \mathbf{1600 \text{ działek}}$;
- 2) Pojemność demograficzna: $1600 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 3 \text{ osoby} = \mathbf{4800 \text{ osób}}$;

3) **Powierzchnia użytkowa:** 1600 działek x 1 budynek x 120 m² = **192000 m²**.

4) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: 192000 m²/30,6 m² = **6274 osoby**.

5. **Zabudowa usługowa** - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy usługowej - U, Up	1301300 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	1500 m ²
4.	Powierzchnia zabudowy	60%
5.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje
6.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej

1) Liczba działek: 1301300 m²/1500 m² = **867 działek**;

2) Powierzchnia zabudowy = 60% z 1301300 m² = **780780 m²**;

3) Powierzchnia całkowita zabudowy: 780780 m² x 3 kondygnacje = **2342340 m²**;

4) **Powierzchnia użytkowa:** 85% z 2342340 m² = **1990989 m²**.

6. **Obiekty produkcyjne, składów i magazynów** - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – P Elektrownie wiatrowe - PE	1788100 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	5000 m ²
4.	Powierzchnia zabudowy	60%
5.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje
6.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej

1) Liczba działek: 1788100 m²/5000 m² = **358 działek**;

2) Powierzchnia zabudowy = 60% z 1788100 m² = **1072860 m²**;

3) Powierzchnia całkowita zabudowy: 1072860 m² x 3 kondygnacje = **3218580 m²**;

4) **Powierzchnia użytkowa:** 85% z 3218580 m² = **2735793 m²**.

7. **Suma powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, i obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, oraz szacunkowa chłonność (pojemność) demograficzna**

L.p.	Funkcja zabudowy	Suma powierzchni użytkowej zabudowy w m ²	Chłonność (pojemność) demograficzna w osobach
1.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna - MN	423270	13832
2.	Zabudowa rekreacji indywidualnej - ML	49700	2840
3.	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - MW	9684	316
4.	Zabudowa zagrodowa (budynki mieszkalne) - RM	192000	6274
5.	Zabudowa usługowa – U, Up	1990989	-
6.	Obiekty produkcyjne, składów i magazynów – P	2735793	-

	Elektrownie wiatrowe - PE		
7.	Suma	5401436	23262

Źródło: obliczenia własne na podstawie mapy zasadniczej w formie wektorowej oraz mpzp i suikzp

15.12. Chłonność obszarów przeznaczonych w obowiązującym studium pod zabudowę.

1. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - MN	1186900 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	1250 m ²
4.	Liczba budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	90 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w gospodarstwie domowym	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

- 1) Liczba działek: $1186900 \text{ m}^2 / 1250 \text{ m}^2 = \mathbf{949 \text{ działek}}$;
- 2) Pojemność demograficzna: $949 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 3 \text{ osoby} = \mathbf{2847 \text{ osób}}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $949 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 90 \text{ m}^2 = \mathbf{85410 \text{ m}^2}$.
- 4) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $85410 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = \mathbf{2791 \text{ osób}}$.

2. Zabudowa rekreacji indywidualnej - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy rekreacji indywidualnej - ML	2175000 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	1000 m ²
4.	Liczba budynków rekreacji indywidualnej na działce	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	35 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w budynku	2

- 1) Liczba działek: $2175000 \text{ m}^2 / 1000 \text{ m}^2 = \mathbf{2175 \text{ działek}}$;
- 2) Chłonność demograficzna: $2175 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 2 \text{ osoby} = \mathbf{4350 \text{ osób}}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $2175 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 35 \text{ m}^2 = \mathbf{76125 \text{ m}^2}$.

3. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - MW	47900 m ²
3.	Średnia powierzchnia zabudowy na działce	15%
5.	Średnia wysokość zabudowy	3,5 kondygnacji
4.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej
5.	Średnia powierzchnia mieszkania w gminie	60 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców na gospodarstwo domowe	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

- 1) Powierzchnia zabudowy: $15\% \text{ z } 47900 \text{ m}^2 = 7185 \text{ m}^2$;
- 2) Powierzchnia całkowita zabudowy: $7185 \text{ m}^2 \times 3,5 \text{ kondygnacji} = 25147,5 \text{ m}^2$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $85\% \text{ z } 25147,5 \text{ m}^2 = 21375 \text{ m}^2$;
- 4) Liczba mieszkań: $21375 \text{ m}^2 / 60 \text{ m}^2 = 356 \text{ mieszkań}$;
- 5) Pojemność demograficzna: $356 \text{ mieszkań} \times 3 \text{ osoby} = 1068 \text{ osób}$.
- 6) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $21375 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = 698 \text{ osób}$.

4. **Zabudowa zagrodowa** - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy zagrodowej - RM	6361200 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	3000 m ²
4.	Liczba budynków mieszkalnych na działce siedliskowej	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	120 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w gospodarstwie domowym	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

- 1) Liczba działek: $6361200 \text{ m}^2 / 3000 \text{ m}^2 = 2120 \text{ działek}$;
- 2) Pojemność demograficzna: $2120 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 3 \text{ osoby} = 6360 \text{ osób}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $2120 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 120 \text{ m}^2 = 254400 \text{ m}^2$.
- 4) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $254400 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = 8313 \text{ osób}$.

5. **Zabudowa usługowa** - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	325300 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy usługowej – U, Up	661900 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	1500 m ²
4.	Powierzchnia zabudowy	60%
5.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje
6.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej

- 1) Liczba działek: $325300 \text{ m}^2 / 1500 \text{ m}^2 = 217 \text{ działek}$;
- 2) Powierzchnia zabudowy = $60\% \text{ z } 325300 \text{ m}^2 = 1952 \text{ m}^2$;
- 3) Powierzchnia całkowita zabudowy: $1952 \text{ m}^2 \times 3 \text{ kondygnacje} = 5856 \text{ m}^2$;
- 4) **Powierzchnia użytkowa:** $85\% \text{ z } 5856 \text{ m}^2 = 4978 \text{ m}^2$.

6. **Obiekty produkcyjne, składów i magazynów** - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	3558800 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – P	2627900 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	5000 m ²
4.	Powierzchnia zabudowy	60%
5.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje

6.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej
----	-----------------------	----------------------------

- 1) Liczba działek: $3558800 \text{ m}^2 / 5000 \text{ m}^2 = \mathbf{712 \text{ działek}}$;
- 2) Powierzchnia zabudowy = 60% z $3558800 \text{ m}^2 = \mathbf{2135280 \text{ m}^2}$;
- 3) Powierzchnia całkowita zabudowy: $2135280 \text{ m}^2 \times 3 \text{ kondygnacje} = \mathbf{6405840 \text{ m}^2}$;
- 4) **Powierzchnia użytkowa:** 85% z $3218580 \text{ m}^2 = \mathbf{5444964 \text{ m}^2}$.

15.13. Chłonność obszarów przeznaczonych w projektowanym studium pod zabudowę.

1. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m^2
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - MN	7310400 m^2
3.	Średnia powierzchnia działki	1250 m^2
4.	Liczba budynków mieszkalnych jednorodzinnych na działce	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	90 m^2
6.	Średnia liczba mieszkańców w gospodarstwie domowym	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	$30,6 \text{ m}^2$

- 1) Liczba działek: $7310400 \text{ m}^2 / 1250 \text{ m}^2 = \mathbf{5848 \text{ działek}}$;
- 2) Pojemność demograficzna: $5848 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 3 \text{ osoby} = \mathbf{17544 \text{ osoby}}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** $5848 \text{ działek} \times 1 \text{ budynek} \times 90 \text{ m}^2 = \mathbf{526320 \text{ m}^2}$.
- 4) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $526320 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = \mathbf{17200 \text{ osób}}$.

2. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m^2
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej - MW	4000 m^2
3.	Średnia powierzchnia zabudowy na działce	15%
5.	Średnia wysokość zabudowy	3,5 kondygnacji
4.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej
5.	Średnia powierzchnia mieszkania w gminie	60 m^2
6.	Średnia liczba mieszkańców na gospodarstwo domowe	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	$30,6 \text{ m}^2$

- 1) Powierzchnia zabudowy: 15% z $4000 \text{ m}^2 = \mathbf{600 \text{ m}^2}$;
- 2) Powierzchnia całkowita zabudowy: $600 \text{ m}^2 \times 3,5 \text{ kondygnacji} = \mathbf{2100 \text{ m}^2}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa:** 85% z $2100 \text{ m}^2 = \mathbf{1785 \text{ m}^2}$;
- 4) Liczba mieszkań: $1785 \text{ m}^2 / 60 \text{ m}^2 = 29 \text{ mieszkań}$;
- 5) Pojemność demograficzna: $29 \text{ mieszkań} \times 3 \text{ osoby} = \mathbf{87 \text{ osób}}$.
- 6) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $1785 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = \mathbf{58 \text{ osób}}$.

3. Zabudowa zagrodowa - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
------	-----------	----------

1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy zagrodowej - RM	6427100 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	3000 m ²
4.	Liczba budynków mieszkalnych na działce siedliskowej	1
5.	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie	120 m ²
6.	Średnia liczba mieszkańców w gospodarstwie domowym	3
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	30,6 m ²

- 1) Liczba działek: $6427100 \text{ m}^2 / 3000 \text{ m}^2 = \mathbf{2142 \text{ działki}}$;
- 2) Pojemność demograficzna: $2142 \text{ działki} \times 1 \text{ budynek} \times 3 \text{ osoby} = \mathbf{6426 \text{ osób}}$;
- 3) **Powierzchnia użytkowa**: $2142 \text{ działki} \times 1 \text{ budynek} \times 120 \text{ m}^2 = \mathbf{257040 \text{ m}^2}$.
- 4) Pojemność demograficzna powierzchni użytkowej: $257040 \text{ m}^2 / 30,6 \text{ m}^2 = \mathbf{8400 \text{ osób}}$.

4. **Zabudowa usługowa** - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy usługowej - U	661900 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	1500 m ²
4.	Powierzchnia zabudowy	60%
5.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje
6.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej

- 1) Liczba działek: $661900 \text{ m}^2 / 1500 \text{ m}^2 = \mathbf{441 \text{ działek}}$;
- 2) Powierzchnia zabudowy = 60% z $661900 \text{ m}^2 = \mathbf{397140 \text{ m}^2}$;
- 3) Powierzchnia całkowita zabudowy: $397140 \text{ m}^2 \times 3 \text{ kondygnacje} = \mathbf{1191420 \text{ m}^2}$;
- 4) **Powierzchnia użytkowa**: 85% z $1191420 \text{ m}^2 = \mathbf{1012707 \text{ m}^2}$.

5. **Obiekty produkcyjne, składów i magazynów** - szacunkowa chłonność przedstawia się na poziomie:

L.p.	Wskaźniki	Wartości
1.	Powierzchnia gminy	103889900 m ²
2.	Powierzchnia brutto terenu zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów - P	2627900 m ²
3.	Średnia powierzchnia działki	5000 m ²
4.	Powierzchnia zabudowy	60%
5.	Średnia wysokość zabudowy	3 kondygnacje
6.	Powierzchnia użytkowa	85% powierzchni całkowitej

- 1) Liczba działek: $2627900 \text{ m}^2 / 5000 \text{ m}^2 = \mathbf{525 \text{ działek}}$;
- 2) Powierzchnia zabudowy = 60% z $2627900 \text{ m}^2 = \mathbf{1576740 \text{ m}^2}$;
- 3) Powierzchnia całkowita zabudowy: $1576740 \text{ m}^2 \times 3 \text{ kondygnacje} = \mathbf{4730220 \text{ m}^2}$;
- 4) **Powierzchnia użytkowa**: 85% z $4730220 \text{ m}^2 = \mathbf{4020687 \text{ m}^2}$.

6. **Suma powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy, oraz szacunkowa chłonność (pojemność) demograficzna w obowiązującym oraz projektowanym studium:**

L.p.	Funkcja zabudowy	Suma	Chłonność	Suma	Chłonność
------	------------------	------	-----------	------	-----------

		powierzchni użytkowej zabudowy w m ²	(pojemność) demograficzna w osobach	powierzchni użytkowej zabudowy w m ²	(pojemność) demograficzna w osobach
		Studium obowiązujące z 2009 roku bez obszarów zainwestowanych (zabudowanych)		Studium projektowane (zmiana) bez obszarów zainwestowanych (zabudowanych)	
1.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna - MN	85410	2791	526320	17200
2.	Zabudowa rekreacji indywidualnej - ML	76125	4350	-	-
3.	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna - MW	21375	698	1785	58
4.	Zabudowa zagrodowa (budynki mieszkalne) - RM	254400	8313	257040	8400
5.	Zabudowa usługowa – U, Up	4978	-	1012707	-
6.	Obiekty produkcyjne, składów i magazynów – P Elektrownie wiatrowe - PE	5444964	-	4020687	-
7.	Suma	5887252	16152	5818539	25658

Źródło: obliczenia własne na podstawie mapy zasadniczej w formie wektorowej oraz mpzp i suikzp

15.13. Porównanie maksymalnej w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Obecne wymogi formalno-prawne wymuszają intensyfikację zagospodarowania w istniejących strukturach funkcjonalno-przestrzennych oraz na terenach przeznaczonych w planach miejscowych w powiązaniu z sytuacją demograficzno-społeczną, ekonomiczną oraz uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego. Mając na uwadze powyższe wymogi, z bilansu terenów, sporządzonego w oparciu o stosowne analizy, wynika, że suma chłonności (pojemności) obszarów niezainwestowanych, występujących w zwartych strukturach funkcjonalno-przestrzennych i w obowiązujących planach miejscowych w wystarczającym stopniu zabezpiecza zapotrzebowanie na nową zabudowę. Łączna suma powierzchni użytkowej w ww. obszarach wynosi **5401436 m²**, przy czym dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, rekreacji indywidualnej oraz zagrodowej wynosi **674654 m²**, której potencjalna chłonność (pojemność) demograficzna wynosi **23262 osób**. Natomiast suma powierzchni użytkowej obszarów zabudowy usługowej oraz obiektów produkcyjnych, składów i magazynów wynosi **4726782 m²**. Zgodnie z danymi GUS⁷ w 2016 roku liczba ludności gminy Parzęczew wynosiła **5012 osób**. Jak wynika z szacunków analizy demograficznej, w gminie Parzęczew będzie utrzymywał się stopniowy, stały spadek liczby mieszkańców, i w roku 2020 wyniesie **4893 osób**, a w roku 2030 wyniesie **4529 osób**.

Szacunkowa chłonność (pojemność) demograficzna obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, i obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę w gminie Parzęczew w 2016 roku wynosiła 23262 osoby, zatem maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, nie przekracza chłonności zabudowy w obszarach niezainwestowanych, występujących w zwartych strukturach funkcjonalno-przestrzennych i w obowiązujących planach miejscowych. W związku z powyższym brak jest jakichkolwiek przesłanek zarówno formalno-prawnych, jak i merytorycznych wyznaczania nowych terenów przeznaczonych pod: zabudowę mieszkaniową: jednorodzinną, wielorodzinną, zabudowę rekreacji indywidualnej czy zabudowę zagrodową.

Potencjalna chłonność (możliwej do zrealizowania) powierzchni użytkowej na terenach przeznaczonych w planach miejscowych oraz na powierzchniach niezainwestowanych (w lukach) w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w granicach

⁷ Prognoza ludności gmin na lata 2017 – 2030, Warszawa, sierpień 2017.

jednostki osadniczej, znacznie przekracza wartość 30%, i stanowi ponad jednokrotność (176%) zainwestowanej (istniejącej) powierzchni użytkowej terenów usługowych w gminie Parzęczew. W związku z powyższym zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy produkcyjnej, w podziale na funkcje zabudowy, nie występuje.

Potencjalna chłonność (możliwej do zrealizowania) powierzchni użytkowej na terenach przeznaczonych w planach miejscowych oraz na powierzchniach niezainwestowanych (w lukach) w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, znacznie przekracza wartość 30%, i stanowi ponad czterokrotność (465%) zainwestowanej (istniejącej) powierzchni użytkowej terenów produkcyjnych w gminie Parzęczew. W związku z powyższym zapotrzebowanie na nową zabudowę produkcyjną, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy produkcyjnej, w podziale na funkcje zabudowy, nie występuje.

W związku z brakiem zapotrzebowania na nową zabudowę: mieszkaniową: jednorodziną, wielorodziną, zabudowę rekreacji indywidualnej, zabudowę zagrodową, zabudowę usługową oraz zabudowę produkcyjną, generalnie w studium nie wyznacza się nowych terenów pod zabudowę. Niemniej jednak w kierunkach zagospodarowania studium wyznaczono tereny (jednostki przestrzenne), w podziale na funkcje zabudowy, z uwzględnieniem stanu formalno-prawnego wynikającego: z przeznaczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, oraz z ewidencji gruntów, której dane stanowią podstawę planowania przestrzennego oraz planowania gospodarczego, ponadto z uwzględnieniem stanu faktycznego, wynikającego z istniejącego zainwestowania (zagospodarowania).

15.14. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

Działania gminy związane z nakładami i przychodami finansowymi przedstawione w Strategii Rozwoju Gminy Parzęczew wykazują, że kondycja finansowa gminy pozwala na realizację wielu działań związanych z utrzymaniem pożądanego poziomu rozwoju. Jednocześnie gmina posiada pewne możliwości dostosowania polityki finansowej do aktualnych potrzeb występujących na jej obszarze. Możliwości finansowe gminy związane z realizacją nowej infrastruktury należy uznać za wystarczające w zakresie potrzeb opisanych w obowiązujących planach miejscowych. Należy przyjąć, że tereny wyznaczone w Studium jako nowe tereny inwestycji mieszkaniowych, usługowych czy przemysłowych nie skutkują w całości koniecznością realizowania zadań własnych gminy i zwiększania jej obciążeń finansowych. Można przypuszczać, że realizacja Studium odbywać się będzie etapowo, a plany miejscowe w sposób planowy będą uchwalane w ramach strategicznego działania gminy, nie powodując nadmiernych kolizji w budżecie i dodatkowych, ponadprzeciętnych wydatków.

Istotnym jest, iż poziom przedstawionych wydatków ma miejsce w gminie, gdzie obowiązuje 100% pokrycie planami miejscowymi, a zatem wydatki te uwzględniają rozwój gminy i wskazane w planach inwestycje, a także koszty dodatkowe obejmujące między innymi wykup gruntów pod niezbędne cele publiczne.

Mając na uwadze powyższe uznaje się, iż przy obowiązujących kierunkach polityki przestrzennej i realizowanych w dalszym ciągu inwestycjach związanych z konsumpcją przestrzeni w oparciu o prawo miejscowe nie wynikną na podstawie przeprowadzonych analiz dodatkowe wydatki w sposób istotny odbiegające od dotychczasowych zadań określonych w budżecie.

Jednocześnie należy zauważyć, iż prognozowany maksymalny wzrost ilości mieszkańców sięga stosunkowo odległego horyzontu czasowego ponad wartość istniejącej rezerwy mieszkaniowej, dla której w obowiązujących planach określono już sposoby finansowania zadań własnych. W chwili obecnej nie pozwala to szacować konkretnych wartości dla zaplecza funkcjonalnego i infrastrukturalnego. Przewiduje się jednak, iż konsumpcja dostępnych terenów pozwoli między innymi na znaczny wzrost dochodów z podatków od nieruchomości, od środków transportowych i czynności cywilnoprawnych. Ponadto można przyjąć, iż zadania własne będą finansowane z:

- 1) z budżetu gminy;
- 2) ze środków własnych przedsiębiorstw działających w imieniu gminy;
- 3) współfinansowane ze środków zewnętrznych, w tym pozyskiwanych z funduszy Unii Europejskiej;
- 4) z udziału inwestorów zewnętrznych na podstawie zawartych porozumień;

- 5) dotacji, pożyczek, kredytów, obligacji komunalnych;
- 6) innych środków zewnętrznych;
- 7) poprzez udział inwestorów prywatnych w finansowaniu zadań publicznych w ramach partnerstwa publiczno - prywatnego.

Na uwadze należy również mieć, iż plany miejscowe nie posiadają harmonogramu realizacji i należy odpowiednio reagować na obserwowane zjawiska demograficzne, wyprzedzając trendy i przygotowując prawo miejscowe dla nowych terenów. W przypadku skoncentrowania zabudowy na niewielkiej powierzchni i przy uwzględnieniu faktu, iż gmina posiada niezwykle rozwinięte sieci infrastruktury technicznej oraz przy założeniu obsługi komunikacyjnej takiej jednostki poprzez drogi niepubliczne nie przewiduje się aby wydatki na cele własne gminy w istotny sposób obciążyły budżet.

16. WNIOSKI DO POLITYKI PRZESTRZENNEJ SĄSIADUJĄCYCH GMIN.

W zakresie współpracy z sąsiednimi gminami najważniejsze są następujące zagadnienia:

- a) tworzenie powiązań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego - w szczególności krajobrazu, lasów i wód;
- b) tworzenie powiązań w zakresie realizacji infrastruktury technicznej, infrastruktury drogowej, komunikacji publicznej.

17. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ.

Kształtując rozwiązania, opierając się o rozpoznanie stanu istniejącego w zakresie zagospodarowania przestrzennego, funkcjonowania środowiska przyrodniczego, stopnia zachowania wartości kulturowych, sytuacji społeczno - gospodarczej, przyjęto za cele podstawowe:

- 1) rozwój miejscowości gminnej, jako lokalnego ośrodka administracyjnego, przemysłowego i usługowego;
- 2) wielofunkcyjny rozwój obszaru Parzęczewa dający większe możliwości kształtowania ośrodka lokalnego;
- 3) zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania, poprawy wyposażenia w usługi, poprawy obsługi, funkcjonowania systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej (zakłada się dalszy wzrost liczby mieszkańców oraz poprawę jej warunków mieszkaniowych oraz stworzenie oferty dla napływu mieszkańców zwłaszcza z terenu miasta Łodzi, Ozorkowa i Zgierza);
- 4) wydobywanie gminy z trudnej sytuacji społeczno - gospodarczej – bezrobocie, słaba kondycja rolnictwa, wskazują na konieczność stworzenia warunków dla rozwoju lokalnego rynku pracy, rozwoju funkcji gospodarczych, naukowych, kulturalnych i usługowych, restrukturyzacji istniejącego przemysłu, lokalizacji nowych terenów produkcyjnych, rozwoju usług, restrukturyzacji rolnictwa;
- 5) utrzymanie i rozszerzenie ochrony istniejących zasobów środowiska przyrodniczego dla zachowania walorów przyrodniczo - kulturowych oraz rozwoju funkcji rekreacyjnych;
- 6) wykorzystanie obiektów zabytkowych wartościowych kulturowo i historycznie dla budowy wizerunku gminy i jej tożsamości wymagających ochrony i ekspozycji;
- 7) wykorzystanie postrzegania gminy, jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania (dotyczy zwłaszcza terenów położonych na południe od autostrady), co w połączeniu z budową dogodnych połączeń komunikacyjnych daje szanse na rozwój funkcji mieszkaniowych i rekreacji indywidualnej;
- 8) rozwój systemów uzbrojenia terenu i standardów wyposażenia w dostosowaniu do stopnia zaawansowania rozwoju przestrzennego (istniejąca infrastruktura daje solidną podstawę dla dalszej jej rozbudowy);
- 9) rozwój infrastruktury społecznej w oparciu o istniejące zasoby (stopień wyposażenia jest wystarczający, brak jest konieczności wskazania realizacji konkretnych zadań).

18. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.

- 1) Wskazuje się obszary adaptacji i modernizacji, obszary rozwoju i obszary rewitalizacji struktur przestrzennych, elementy systemu ekologicznego.

- 2) Wyznacza się tereny przeznaczone między innymi pod: zabudowę zagrodową, mieszkaniową jednorodzinną, mieszkaniową wielorodzinną, usługi, zabudowę produkcyjno - magazynową z usługami, infrastrukturę techniczną, tereny rolnicze, lasy, tereny zieleni urządzonej.

Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.

- 1) Wskazuje się obiekty i obszary chronione na podstawie przepisów odrębnych.
- 2) Ustala się ochronę istniejących kompleksów leśnych i ich rozwój w oparciu o grunty rolne V i VI klasy bonitacyjnej, które powinny być przeznaczane do zalesień.

Ustala się kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w celu ograniczenia uciążliwości działalności człowieka dla środowiska:

- 1) proponuje się rozwój systemów kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej na zurbanizowanych terenach gminy, z zaleceniem budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
- 2) proponuje się objęcie terenu gminy obszarem chronionego krajobrazu.

Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- 1) wskazuje się obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych.
- 2) ustala się konieczność rewaloryzacji i objęcia ochroną wartościowych obiektów zabytkowych.
- 3) wprowadza się wytyczne konserwatorskie, do stosowania w zapisach planów miejscowych, dla właściwego dbania o wartościowe obiekty i kształtowania ich otoczenia.
- 4) wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej i ochrony archeologicznej.

Kierunki rozwoju komunikacji:

Ustala się konieczność docelowego zabezpieczenia parametrów technicznych dla istniejących dróg do odpowiednich klas technicznych, jakim powinny odpowiadać oraz zapewnienie docelowej możliwości budowy nowych odcinków dróg.

Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej:

- 1) wskazano tereny istniejącej infrastruktury technicznej oraz przebiegi istniejących i ważniejszych projektowanych sieci o znaczeniu ponadlokalnym.
- 2) założono rozwój sieci: kanalizacji deszczowej i sanitarnej, wodociągowej, i energetycznej w oparciu o istniejące zasoby.

Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego:

- 1) wskazuje się lokalizacje inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z programami rządowymi.
- 2) inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym realizowane są w miejscach ich dotychczasowej lokalizacji. Realizacja nowych inwestycji może być dokonywana w terenach, o funkcji zgodnej z planowaną.

Obszary, dla których jest obowiązkowe sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- na podstawie art. 10 ust. 2 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dla obszarów przestrzeni publicznych i obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².
- dla lokalizacji lub rozbudowy cmentarzy, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tj. Dz. U. z 2000 r. Nr 23, poz. 295 z późn. zm.).

Obszary, wymagające sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

wskazuje się obszary, do sporządzenia planu miejscowego obejmujące tereny rozwoju zainwestowania, tereny wymagające ochrony oraz tereny o przeznaczeniu ustalonym w studium innym, niż w planach miejscowych oraz zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego.

Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- 1) w zakresie rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się rozwój rolnictwa ekologicznego oraz ograniczenie terenów rolnych na rzecz terenów leśnych oraz rozwoju funkcji rekreacyjnych.
- 2) w zakresie leśnej przestrzeni produkcyjnej ustala się rozwój kompleksów leśnych, wskazuje na pełnienie przez nie poza funkcjami ekologicznymi funkcji ochronnych, edukacyjnych i rekreacyjnych. Wyznacza się obszary preferowane do realizacji zalesień,
- 3) ustala się zachowania w użytkowaniu rolniczym terenów zmeliorowanych, a jeżeli jest to niemożliwe z punktu widzenia rozwoju przestrzennego osadnictwa, obowiązuje podjęcie starań o wyłączenie tych obszarów z ewidencji WZMiUW w Łodzi, w sposób zapewniający funkcjonowanie drenażu na terenach sąsiednich.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych:

w granicach gminy występują obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi – obszary zagrożenia powodziowego, wskazane graficznie na planszy podstawowej dotyczą rzeki Bzury.

Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny - nie wyznacza się ponieważ nie występują.

Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych - nie występuje w obszarze gminy.

Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Terenami wymagającymi rekultywacji są tereny eksploatacyjne i poeksploatacyjne.

Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych:

wyznacza się strefę ochronną zagrożenia strzelniczy, w kompleksie wojskowym w celu wykluczenia rażenia pociskami, w tym rykoszetami (odbitkami), osób i mienia, znajdujących się poza obszarem strefy strzelań; obejmujący teren strefy niebezpiecznej.

19. INTERPRETACJA ZAPISU USTALEŃ „STUDIUM”.

Ustalenia zawarte w „Studium”, zarówno w części tekstowej, jak i graficznej wyrażają kierunki polityki przestrzennej gminy, nie są jednak ścisłymi przesądzeniami o granicach zainwestowania i użytkowaniu terenów, nie ograniczają możliwości realizacji innych działań, które nie zostały w nich zawarte, a które nie są z nimi sprzeczne.

W „Studium” przedstawiono zgeneralizowany obraz użytkowania terenów oraz generalne kierunki działań w przestrzeni. Określone na rysunkach przeznaczenie terenów oznacza funkcję przeważającą na terenie, a nie wyłączną. Może a nawet powinna być ona uzupełniana innymi funkcjami, które jednak nie mogą być przeciwstawne funkcji przeważającej i pogarszać warunki koegzystencji.

Na terenach tych mogą być lokalizowane inne funkcje niewchodzące w kolizję lub konflikt z funkcją podstawową.

Ostateczne ustalenia granic terenów przeznaczonych do zabudowy będą dokonywane w ramach zmiany obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z możliwością dostosowania do istniejących podziałów geodezyjnych na danym obszarze.

CZĘŚĆ TEKSTOWA STUDIUM STANOWI ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY